ציפי בן-עמי

אולפן עברית

ULPAN IVRIT

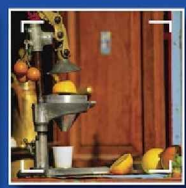

1

ספר הלימוד המקיף
להקניית יסודות השפה העברית
המדוברת בישראל

על-פי תוכנית הלימודים של משרד החינוך
האגף לחינוך מבוגרים

פרולוג

ULPAN IVRIT
a new course for hebrew learners, in Ulpan classes or for self-study.

ציפי בן-עמי

אולפן עברית

על-פי תוכנית הלימודים של משרד החינוך

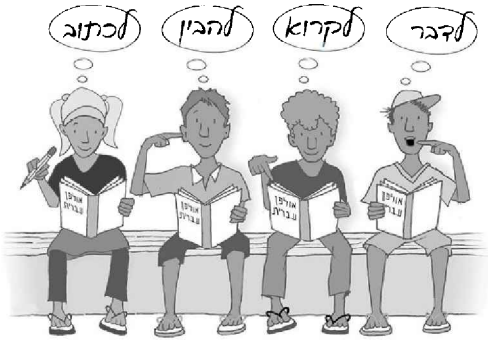

פרולוג בע"מ מוציאים לאור

Try the videos!
Click to try some free lessons.

HEBREW ULPAN - video lessons

אולפן עברית - 36 שיעורים בווידיאו

36 lessons - more than 6 hours of video training!

Customer Reviews

Excellent! ★★★★★

This video app is designed as a companion to the Hebrew textbook Ulpan Ivrit. Most of the written exercises are discussed and pronounced as well as many grammar musts... As a self-taught learner I recommend this app along with the dictionary offered by Prolog in a variety of languages.

by Ananina25

Available on the App Store

Search: PROLOGLEARNHEBREW

for more information, go to:
www.prologhebrew.us
www.prolog.co.il

על הספר - מדריך למורה

הספר הוא מקשה אחת, וכולל את כל אבני הבניין הבסיסיות של השפה העברית ברצף מובנה מן הקניית האלפבית ועד הקניית הפועל הסביל.

הקריאה והכתיבה

אותיות הדפוס ואותיות הכתב מוקנות בו זמנית, וראשונות מוקנות האותיות שיש ביניהן דמיון צורני (ר/ר, ה/ה ו/ז וכד'). בד בבד עם הקניית התנועות מתחיל תרגול הקריאה.
בתחילת לימוד הקריאה התלמיד קורא מילים לועזיות באותיות דפוס וכתב בו זמנית. כשם שילדים הלומדים לקרוא קוראים מילים בשפתם ולא בשפה זרה, כך התלמיד קורא מילים לועזיות שהוא מכיר ויודע. בדרך זו התלמיד מתמקד ברכישת מיומנות הקריאה בלבד, ואין הוא נדרש לשלב תהליכי למידה נוספים (הבנה, הפנמה וידיעה), שהוא נזקק להם כאשר הוא קורא מילים חדשות בשפה העברית.
בתוך כך המורה מקנה את התבניות הבסיסיות והראשוניות של השפה: כינויי הגוף, שמות העצם (מורה, תלמיד, עולה), שמות התואר (חדש, טוב), הפעלים (לומד, עובד, גר) ומילות השאלה (איפה + ב, מאין + מ, מי, מה).
התלמיד קורא וכותב מילים יחידות בעברית, ובהדרגה הוא קורא משפטים וקטעים קצרים שמופיע בהם האוצר הלשוני אשר הוקנה בכיתה.
קטעי הקריאה, הדיאלוגים והתרגילים בתחילת הספר נכתבו באותיות כתב ובאותיות דפוס לסירוגין במכוון. זאת כדי לחזק ולבסס את השליטה באותיות הדפוס ובאותיות הכתב בד בבד עם הקניית תבניות לימוד חדשות. בתוך זמן קצר התלמיד שולט בשתי המיומנויות החשובות להמשך הלמידה: הקריאה והכתיבה.

יחידת הלימוד

יחידת הלימוד כוללת מרכיב דקדוקי, קטע קריאה ותרגול.
המרכיב הדקדוקי עשוי להיות תבנית לשון ("מוצא חן בעיניי" למשל), מילת יחס, מילת קישור, שם הפועל, זמן עבר, גזרה וכד'.
קטע קריאה: אחד העקרונות שהנחו אותי בכתיבת הספר, היה לכתוב קטע קריאה לכל מרכיב דקדוקי נלמד. זאת לא רק משום שהטקסט מעשיר את ידיעותיו של התלמיד ובודק את יכולתו להבין את הנקרא, אלא בעיקר משום שהאוצר הלשוני בטקסט מעוגן במשפטים המצטרפים ליחידה רעיונית אחת. המרקם האסוציאטיבי בטקסט מסייע ללומד לזכור את החומר הנלמד ואת אוצר המילים החדש.
נוסף על כך, הטקסט משמש בידי המורה כלי להפעלת מיומנות הדיבור בכיתתו. שאילת שאלות על הטקסט ודיבוב התלמיד להשיב מפתחים את כשירותו התקשורתית של התלמיד.
התרגול אינו רק של התבנית הנלמדת, אלא גם של האוצר הלשוני החדש המופיע בקטע הקריאה. הטבלאות הן חלק מן התרגול, ונועדו לסייע לתלמיד להכיר את המבנים הצורניים בשפה העברית. בשל היותה צורה ויזואלית, הטבלה מוסיפה ממד של בהירות וסדר בעבור התלמיד.

האוצר הלשוני

האוצר הלשוני בספר עשיר ומגוון, והוא כולל מבעים שימושיים מחיי היום-יום.
ככלל, האוצר הלשוני המופיע בקטעי הקריאה אינו נלמד באופן חד-פעמי, אלא חוזר בקטעי הקריאה ובתרגילים לאורך כל הספר.
לדוגמה: בתחילת הספר הפועל "נוסדה" מופיע בקטע הקריאה על העיר כפר-סבא. לכל הדעות זהו פועל קשה ללימוד, אלא שבהקשר הטקסטואלי הוא מתבקש. לכן הפועל נלמד כמילה (כלומר רק תרגומו נדרש, בלי להתייחס לצורתו הסבילה ולנטייתו לפי הבניין והגזרה).
עם זאת אין הפועל "נוסדה" נזנח ונשכח. הוא מוזכר שוב בקטע הקריאה על המושב נהלל, ואז הוא כבר אינו חדש ללומד. בהמשך הוא מופיע בשלישית בקטע על העיר בני-ברק, ובשלב זה התלמיד מפנים אותו.

חזרה, הרחבה ועיבוי

חזרה, הרחבה ועיבוי מקדמים את הלומד, מעשירים את ידיעותיו ומסייעים לו לשנן חומר שכבר נלמד.
לדוגמה, הפועל "נמצא":
התלמיד יוצא נשכר כאשר הוא לומד את הפועל "נמצא" ואת התבנית "יש/אין ב..." בצמידות.
אך טבעי הדבר ללמוד שבעברית אומרים: "יש לוח בכיתה" לעומת "דניאל נמצא בכיתה". יתר על כן, בדרך זו אפשר למנוע מן התלמיד להטמיע את השגיאה הנפוצה "יש ריטה בכיתה", כאשר למעשה הוא רוצה לומר כי ריטה נמצאת בכיתה.
לאחר ההקניה הראשונית הכוללת תרגול, התלמיד נחשף בשנית לפועל "נמצא" בעת הלימוד על ארבע רוחות השמים. אז הוא לומד כי "אילת נמצאת בדרום". לאחר מכן מופיע תרגיל מילוי ("קלוז") על ירושלים, ובו התלמיד לומד על העיר, רוכש אוצר לשוני חדש ובתוך כך מיישם את השימוש בתבנית "יש/אין ב..." ובפועל "נמצא". בשלב הזה התלמיד מפנים באופן מוחלט פועל זה.
דוגמה נוספת היא פעולת הדיבור "הזמנה":
לראשונה נלמדת פעולת דיבור זו בשיחה "דורון מתקשר ומזמין טכנאי".
בלימוד זמן העתיד הנושא חוזר ונלמד בהרחבה בשיחה "הזמנה למפגש", ועל האוצר הלשוני החדש נוסף הפועל "יתקיים". בלימוד הסביל נלמדות הצורות "ייערך" ו"מוזמן" בשיחה "חנוכת בית".
העיקרון של חזרה תוך כדי הרחבה ועיבוי עובר כחוט השני לאורך כל הספר בכל נושאי הלימוד.

זמן העבר

ככלל, העבר נלמד על פי חלוקת הגופים לשתי קבוצות (גוף שלישי והגופים ראשון ושני) בשל הדמיון בנטייתם.
כניסת התלמיד אל "עולם העבר" נעשית בשלבים ובהדרגה:

1. ראשון נלמד הפועל "להיות" בעבר כצורה יחידה, ללא שיוך לבניין ולגזרה. זאת בשל נחיצותו מחד גיסא וכדי להכין את התלמיד ללימוד זמן העבר מאידך גיסא.

2. שנייה נלמדת גזרת ע"ו בבנין פעל משני טעמים:
   א. התלמיד מפנים גזרה זו במהירות וללא קושי בשל היותה קלה ופשוטה.
   ב. גזרה זו היא כלי לשינון הסיומות הקבועות של זמן עבר ולהפנמתן.

3. **העבר בחתך רוחב בבניינים הפעילים ובגזרת השלמים.**
כאמור, בתחילה מוקנה הגוף השלישי, ולאחריו מוקנים הגוף הראשון והגוף השני.
בתוך זמן קצר התלמיד לומד להכיר את צורות העבר בבניינים השונים.
לאחר ההקניה והתרגול לימוד זמן העבר לא תם ולא נשלם; בלימוד הגזרות משולבים נושאי לימוד חדשים, כאשר המטרה הגלויה היא לימוד נושא דקדוקי חדש, והמטרה הסמויה היא תרגול זמן העבר.
למשל: הקטע "מתנדבת בקיבוץ" נכתב לצורך לימוד הנושא הדקדוקי "שמות הילדים" (ישראלי, ישראלית). באופן ישיר התלמיד לומד את שמות הילדים, אולם מטרתו הנוספת של הקטע היא לתרגל את זמן העבר ולחזק את התלמיד בנושא זה.
על המורה לחזור ולתרגל ללא לאות את הפעלים החדשים המצויים בקטע כגון התרגלתי, נרשמתי, החלטתי (בשם הפועל, בהווה, בעבר ובכל הגופים). כל זאת כדי לסייע בידי התלמיד להפנים את צורתו של זמן העבר בעברית.
ראוי לציין, כי הוראת זמן זה בחתך אורך (לפי הבניין והגזרה), שהייתה נהוגה בעבר, הגבילה את הלימוד והצֵרה את צעדי הלומד והמלמד. לעומת זאת הוראת העבר בחתך רוחב, הנוהגת על פי תוכנית הלימודים החדשה של משרד החינוך, מרחיבה את יריעת הלימוד ומאפשרת לצקת לתוכה תכנים מתחומים רבים ומגוונים. בכך הלימוד נעשה מעניין ומאתגר יותר הן בעבור התלמיד והן בעבור המורה. בדרך זו התלמיד נחשף לאוצר לשוני עשיר ומגוון, ובכך הוא מעשיר את אוצר המילים שלו וגם את ידיעותיו. כמו כן שיטה זו מקצרת את זמן הלימוד של זמן העבר ותורמת רבות להתקדמות התלמיד.

4. **הגזרות**
   א. ראשונה נלמדת גזרת ל"ה בבניין פעל (הנקרא גם בניין קל) כיוון שבבניין זה הנטייה של העבר קלה ופשוטה בהשוואה לבניינים האחרים. כמו כן התלמיד כבר רכש והפנים את הפועל "להיות" בזמן עבר, דבר המקל על לימוד גזרה זו.
   ב. אחד השיקולים לקביעת מיקומן של הגזרות בספר הוא רמת הקושי הלשוני של קטעי הקריאה. כך למשל, שתי הגזרות בבניין הפעיל פ"נ וע"ו ממוקמות בספר לפני גזרת פ"ג בבניין הפעיל. זאת כיוון שדרגת הקושי של הטקסט "תאטרון גשר", אשר נכתב לצורך הוראת הפעיל פ"נ וע"ו, נמוכה מזו של הטקסט "סיפור גן העדן", שבעזרתו נלמד הפעיל פ"ג.
   ג. הוראת שתי הגזרות (הפעיל פ"נ וע"ו) זו לצד זו מסייעת בידי התלמיד לראות את המשותף להן (הבניין) ואת השוני ביניהן (הגזרה). כך התלמיד לומד להבחין בין "מַכִּיר" ל"מֵבין" ובין "הִכַּרתי" ל"הֵבַנתי".

זמן העתיד

המורפולוגיה של זמן העתיד מורכבת מתבנית הנגזרת משם הפועל בתוספת תחיליות (אותיות אית"ן), ולגופים את, אתם/ן והם/ן נוספות גם סיומות.

על כן לימוד העתיד נעשה בחתך רוחב לפי:

1. הדמיון הצורני של גזירת העתיד משם הפועל.
2. חלוקה של הגופים על פי נטייתם לשתי קבוצות:

באחת קיימות התחיליות בלבד (אני, אתה, הוא, היא, אנחנו), ובשנייה נוספות על התחיליות גם סיומות (את, אתן/ן, הם/ן).

השלבים בלימוד זמן העתיד:

כהכנה נלמדים סימני העתיד (אותיות אית"ן והסיומות), וכמו בזמן העבר זמן העתיד של הפועל "להיות" מוקנה כצורה יחידה, ללא שיוך לבניין ולגזרה.

מכאן ואילך לימוד העתיד נעשה בהדרגה, מן הקל אל הקשה.

1. יחידת הלימוד הראשונה כוללת את העתיד בגזרת ע"ו בבניין פעל ובבניין הפעיל (גזרת השלמים, פ"נ, ע"ו, פ"י) מפני שבגזרות אלו העתיד נגזר משם הפועל בדרך זהה: השמטת סימני שם הפועל (ל/לָה) והוספת התחיליות והסיומות.

פעל ע"ו ← לָגוּר ← ◌ָגוּר ← אָגוּר, תָגוּר, תָגוּרִי...

הפעיל שלמים ← לְהַרגיש ← ◌ַרגיש ← אַרגיש, תַרגיש, תַרגישִי...

הפעיל פ"נ ← לְהַכִּיר ← ◌ַכִּיר ← אַכִּיר, תכיר, תכירי...

הפעיל ע"ו ← לְהָבִין ← ◌ָבִין ← אָבִין, תבין, תביני...

הפעיל פ"י ← לְהוֹסִיף ← ◌וֹסִיף ← אוֹסִיף, תוסיף, תוסיפי...

הפועל "יכול" (הנלמד כפועל יחיד ללא שיוך לבניין ולגזרה) נכלל ביחידה זו מכיוון שגם בפועל זה אותיות אית"ן מנוקדות בתנועה אחת - תנועת השורוק ← אוּכל, תוּכל, יוּכל...;

2. יחידה הלימוד הבאה כוללת את הבניינים פיעל, נפעל והתפעל.

למעט גוף ראשון יחיד, שבו ניקודה של התחילית "א" אינה תואמת את צורתו של שם הפועל, הרי גם כאן מתרחש התהליך של השמטת סימני שם הפועל והוספת התחיליות והסיומות.

לְדַבֵּר > ◌ְדַבֵּר ← אתה תְדבר, הוא יְדבר, את תְדברי, אבל: אני אֲדבר.

לְהִתלבש > ◌ִתלבש ← אתה תִתלבש, הוא יִתלבש, את תִתלבשי, אבל: אני אֶתלבש.

לְהִיכנס > ◌ִיכנס ← אתה תִיכנס, הוא יִיכנס, את תִיכנסי, אבל: אני אֶכנס.

3. לאחר מכן נלמד בניין פעל בגזרת השלמים על שתי צורותיו: צורת האפעול וצורת האפעל.

צורת האפעול נגזרת אף היא משם הפועל (השמטת ל' משם הפועל).

לִכתוב > ◌ִכתוב ← אתה תִכתוב, הוא יִכתוב... אבל: אני אֶכתוב.

שתי הצורות (אפעול ואפעל) קיימות בקבוצת העתיד הראשונה (הגופים אני, אתה, הוא, היא, אנחנו) – אֶכתוב, תִכתוב לעומת אֶלמד, תִלמד.

צורת העתיד של הקבוצה השנייה (הגופים את, אתם/ן, הם/ן) זהה גם באפעול וגם באפעל (תִכתְבִי, תִלמְדִי).

כמו בבניינים נפעל והתפעל, בבניין פעל (אפעול ואפעל) התחילית "א" מנוקדת בסגול, ויתר התחיליות מנוקדות בחיריק.

4. בהמשך נלמדות הגזרות החשובות דוגמת פעל ל"ה, פ"נ, פ"י וכו'.

לימוד העתיד משולב בקטעי קריאה ובשיחות שנכתבו לצורך תרגול זמן זה והפנמתו.

מילות היחס בנטייה - סדר הוראתן

- ראשונה נלמדת מילת השייכות "של" בנטייה בשל חשיבות השימוש בה"א הידיעה (התבנית "ה... שלי, שלך" וכו'). כמו כן היא סוללת את הדרך ללימוד הנטייה של מילות היחס.
- מילת היחס "ל" בנטייה קלה ללומד, מאחר שכבר הפנים את נטייתה בלימוד התבנית "יש לי..."
- "עם" בנטייה ניתנת לתרגום, לכן אין התלמיד נדרש להפנים את משמעותה אלא רק את נטייתה.
- מילת היחס "את", אשר נלמדת על דרך ההסבר והדוגמאות ולא על דרך התרגום, אינה קלה ללומד השפה העברית. לכן רק לאחר שהתלמיד מפנים את משמעותה ואת שימושיה ראוי ללמד את נטייתה.
- לאחר שהוקנתה מילת היחס "אצל" נלמדות מילות היחס בשביל, על-יד, מול, בגלל ועוד בחתך רוחב, וזאת כיוון שנטייתן זהה לנטיית "אצל" (בשבילֶך, על-ידֶך, מולֶך, בגללֶך וכו' – כמו אצלֶך). נטייתן של מילות היחס האלה היא על דרך נטיית השם ביחיד (אצלִי, אצלֶך – כמו שיִרי, שיִרֶך). שיטת לימוד זו מאפשרת לתלמיד להטות בעצמו מילות יחס אחרות שיפגוש. די אם ייתקל התלמיד בצורה "נגדֶך" למשל, כדי שיוכל להשלים את הנטייה בעצמו.
- בשיטה של חתך רוחב נלמדות גם מילות היחס שנטייתן על דרך נטיית שם העצם ברבים (עלַיי – כמו שיִרַיי). לאחר שהוקנו מילות היחס "על" ו"אל" בנטייה, אפשר ללמד כמקשה אחת את המילים בלעדַי, לפנַי ואחרַי.

הציווי

צורת הציווי היא חלק בלתי נפרד מן השפה העברית. הוראות הפעלה של מוצר, הוראות הכנה של מתכון, הוראות למשתמש במחשב – כולן צורתן ציווי. יתר על כן, כל ההוראות בספרי הלימוד או בבחינות כתובות בציווי.

אי לכך מצאתי לנכון לכלול בספר את הציווי בשתי יחידות לימוד.

ביחידה אחת נלמד הציווי הקצר והשגור דוגמת תֵן, לֵך, שֵב. את צורת הציווי הזאת התלמיד מפנים ומיישם כמו כל הישראלים. ביחידה האחרת נלמד הציווי בצורה מקיפה יותר דוגמת קְראו, כְּתבו, הַשלימו, עִזבו וכד'. לא מצופה מן התלמיד שישתמש בצורות ציווי אלה לאלתר, אולם הכרחי בעיניי שיכיר את צורתן.

ללומד ולמלמד אני מאחלת הצלחה והנאה מן הספר.

ציפי בן-עמי

תוכן העניינים

לשון	קטע קריאה/תרגיל חזרה	תחום תפקוד/פעולות דיבור	עמוד
	שיעור 1		
הָאֶלֶפבֵּית הָעִבְרִי			13
התנועות			15
איפה? ב...			25
מאין? מ...			26
	שיעור 2		
כינוי הגוף - יחיד/ה	קטעי קריאה		27
	בבנק - שיחה		31
	פגישה באוטובוס - שיחה		32
שמי, שמך...			33
כינוי הגוף - רבים, רבות	חברים טובים - קטע		34
	ברחוב - שיחה		37
המספרים - נקבה (1-100)			38
בן כמה?			39
חושב ש...			40
		תעודת זהות	42
	שיעור 3		
שם עצם + שם תואר			43
זה, זאת, אלה (הכינוי הרומז)			
השפות	על חוף הים באילת - שיחה		45
עובד ב... / כ...	מקצועות - קטעי קריאה	תעסוקה	47
שם התואר			49
	שיעור 4		
ה"א הידיעה			51
	כפר סבא - קטע		53
שם עצם מיודע + שם תואר			55
הזה, הזאת, האלה			56
מילות יחס			57
יש ב..., אין ב..., נמצא			58
	האולפן בכרמיאל - תרגיל מילוי		60
	מה יש בתמונה ואיפה?		61
	שיעור 5		
לאן? ל...	קטעי קריאה		62
	מילות שאלה - תרגיל		64
	מילות יחס - תרגיל		65
"של" בנטייה (מילת שייכות)	שיחות		66
	משפחת גולן - קטע	משפחה / תעודת זהות	68
	לאן הם נוסעים בסוף השבוע?	משפחה	70
זקן, צעיר, ישן, ותיק			72
רואה, קונה, קונה	שיחות	צרכנות	73
	שיעור 6		
	שם הפועל		
"רוצה" + שם הפועל	שיחה		75
	ירושלים - תרגיל מילוי		79
הכיוונים: צפון, דרום...	ארץ ישראל (מפה)	התמצאות במקום	80
	ירושלים (מפה)		81
	רמת-גן - עיר הגנים - קטע		82
"צריך", "יכול" + שם הפועל	תלמידה טובה - שיחה		83
	שיעור 7		
		הפתק	85
מילות הזמן (תמיד, לפעמים...)	בחור שומר מסורת		87
המספר המונה (1-10 זו"נ)	יש חדש! - שיחה	דיור	90
המספר הסתמי			92
	שיעור 8		
ל... יש / אין (כינוי הקניין)	מן המיתולוגיה		93
מצפון ל... מדרום ל...		התמצאות במקום	95
יש לי , אין לי	שיחה		96

לשון	קטע קריאה/תרגיל חזרה	תחום תפקוד/פעולות דיבור	עמוד
עסוק, פנוי, תפוס		הודעה ופתק	98
	שיעור 9		
מה השעה?		התמצאות בזמן	102
איזה? איזו? אילו?	שיחה		104
		התנצלות	105
"אוהב", "מעדיף" + שם הפועל	רוני חוזר מהגן - שיחה		106
	על עבודה ומקצוע - שיחה	תעסוקה	108
	פרטים אישיים - קטעי קריאה	תעודת זהות	109
		הטופס	113
	שיעור 10		
לכן (משפט תוצאה)			114
הסמיכות			115
	מושב נהלל - קטע		117
	היא רוצה להיות מורה - תרגיל מילוי		118
כאשר, כש...	אהבה של ילד בגן - שיר		119
	אולי בפעם אחרת - שיחה		122
	ב-ל-מ -תרגיל חזרה		124
	שיעור 11		
מילת היחס ל' בנטייה	למי הם מחכים? - שיחה		125
		מסרון (SMS) + פתק	127
לאן? למי?			128
מילת היחס "את"			129
	הם צריכים להחליט - סיפור		131
	שיעור 12		
המספר המונה (11 ואילך)		התמצאות בזמן	133
כמה עולה?	שיחה	צרכנות	136
	לוח השנה העברי - קטע		138
	בחנות הספרים - שיחה	צרכנות	140
	שיעור 13		
אפשר, אסור, מותר, כדאי	שמורות טבע וגנים לאומיים		142
	במרפאה - שיחה	בריאות	146
כדי + שם הפועל (משפט תכלית)			147
באיזה? באיזו?	דורון מתקשר ומזמין טכנאי	הזמנה	148
באיזה יום? באיזו שעה?		הפתק	150
באילו ימים? באילו שעות?	שיחה		152
מילת היחס "עם" בנטייה			153
	שיעור 14		
המספר הסודר	באיזו תחנה? - שיחה	התמצאות במקום	154
אחרי, לפני; קודם, אחר-כך		סדר יום	157
	סדר יום - תרגיל מילוי		159
בינוני פעול	בני-ברק - קטע		160
		השלט	162
		בקשה	163
איך מגיעים ל...?	שיחה	התמצאות במקום	165
ה"א המגמה			168
	שיעור 15		
מילת היחס "את" בנטייה	הזמנה לכוס קפה - שיחה		169
הזוגי			171
	תמר רוצה לקנות מכונית - שיחה	המלצה / בנק	172
"להיות" - זמן עבר, גוף שלישי	הטיול לירושלים	מזג האוויר	174
"להיות" בזמן עבר	איך היה בחתונה? - שיחה		176
מילת היחס "אצל"			178
כל + שם עצם			179
	כתיבת שאלות - תרגיל		181
	מילות יחס - תרגיל		182
	הפכים - תרגיל		183
	הווה ושם הפועל - טבלת סיכום		184

לשון	קטע קריאה/תרגיל חזרה	תחום תפקוד/פעולות דיבור	עמוד
	שיעור 16		
	זמן עבר		
עבר, פעל ע"ו, ע"י			188
	שאלות כל הזמן - שיר		189
הציווי	מפקד ומפקדת - סיפור		192
	שיעור 17		
עבר, שלמים (רוחב - גוף שלישי)			195
	נתן אלתרמן - קטע		199
	תרצה אתר - קטע		200
עבר, שלמים (רוחב - גוף ראשון ושני)			202
	יוסי מספר... - סיפור		203
השורש והבניינים			206
	שיעור 18		
מילת היחס ב' בנטייה	מתנהג כמו תינוק - שיחה		209
	מילות יחס - תרגיל		211
מילת היחס "אצל" בנטייה			212
	מתנה ליום הולדת - שיחה	ברכות ואיחולים	213
		תודה	215
המשפט הסתמי	מה עושים בבנק?	בנק	217
	מה עושים בחגים?		219
	שיעור 19		
אסור לי, מותר לי	מונולוג של חולה שפעת	בריאות	221
שמות מן הגוף	מונה ליזה - קטע	בריאות	223
ביטויים		בריאות	225
הצבעים			226
שמות הילדים (ישראלי...)	מתנדבת בקיבוץ - סיפור		227
	מילות קישור - תרגיל		230
מילות יחס בנטייה (חתך רוחב)			231
	שיעור 20		
	הודעה בתא הקולי	הפתק	234
	אורנה פורת - קטע		237
	טוב שכן קרוב מאח רחוק - שיחה	בקשה ותודה	239
	חבר טוב - קטע		241
	שיעור 21		
יותר מ.../מאשר (ערך היתרון)	אהובים ושונים - שיר		242
	היין האדום - קטע		245
	מילות יחס - תרגיל		246
כואב ל..., לי, לך...		בריאות	247
	למה כואב לה כל הגוף? - שיחה		248
	שיעור 22		
עבר, פעל ל"ה	קניות - שיחה	צרכנות	250
	אשתי - סיפור		253
השורשים והגזרות			258
היה ל.... (כינוי הקניין בעבר)	השורשים של העם היהודי - קטע		260
	סבתא מספרת - תרגיל מילוי		263
	שיעור 23		
הסמיכות			265
	הטיול למדבר יהודה - סיפור		271
מילת היחס מ' / "מן" בנטייה			273
עבר, הפעיל פ"נ + ע"ו	תֵאטרון "גשר" - קטע		274
עבר, הפעיל פ"י			278
	סיפור המבול		279
	שיעור 24		
עבר, פיעל ל"ה			280
	טעיתי נורא - שיר		281
	אצל סבא וסבתא - שיר		282
עבר, פעל ל"ה + פיעל ל"ה			285
	הדייר החדש - שיחה	תלונה והתנצלות	286
עבר, יכול + צריך, להצטרך			288

לשון	קטע קריאה/תרגיל חזרה	תחום תפקוד/פעולות דיבור	עמוד
	שיעור 25		
שם תואר הנגזר משם עצם	הפלמנקו - קטע		289
	מכתב להורים - קטע		290
מילת היחס "על" בנטייה	סיפור גן העדן		293
עבר, הפעיל פ"ג			296
למרות... (משפט ויתור)			297
	מאדאם קירי - קטע		298
	מילות קישור - תרגיל		301
	שיעור 26		
שם העצם בנטייה			302
	כיפה אדומה - סיפור		304
	הרב אלימלך פירר - קטע		306
השלילה בהווה (אינ, אינך...)	שבעה דברים בגולם ושבעה בחכם		308
מילת היחס "אל" בנטייה	שיחה ממתינה - שיחה		310
מוצא חן בעיניי	חגיגת בר מצווה - קטע		312
	המולדת האמיתית - קטע		313
	בחנות הבגדים - שיחה	צרכנות	315
	שיעור 27		
	זמן עתיד		
סימני העתיד (תחיליות וסופיות)			318
להיות בעתיד + יהיה ל...			319
	יש לי חלום - קטע		320
עתיד, פעל ע"ו, הפעיל + יכול			321
	נר ראשון של חנוכה - שיחה		322
הציווי השלילי			324
רוצה, מקווה, מבקש, כדי + ש			325
אם... - משפט תנאי קיים			326
עתיד - פיעל, התפעל, נפעל			327
	הילדים באים הביתה לשבת		328
	שיעור 28		
שם הפעולה			331
		המודעה	332
	"יד חריף" מרכז לאומנויות - קטע		334
אלא			335
אבל, אלא			336
	שיעור 29		
עתיד, פעל - אפעול, אפעל			337
	בית הספר העתידני - קטע		338
עתיד, פעל פ"ג			340
	מן החדשות - קטע		342
	הזמנה למפגש - קטע	המכתב	343
לדעתי...			345
ה... ביותר (ערך ההפלגה)	שלגיה ושבעת הגמדים - סיפור		346
	שיעור 30		
	חיפוש עבודה - קטע	תעסוקה	349
בעל -, חסר -			350
		מודעות דרושים	351
	יש לה הרבה הוצאות - קטע	תעסוקה	352
	אצל "קוראת בקלפים" - שיחה	תעסוקה	353
על עצמי, מעצמי, את עצמי...			355
	שיעור 31		
עתיד, פעל חסרי פ"י			356
עתיד, פעל פ"א, פ"נ			357
עתיד, פעל ל"ה	צמד חמד - שיחה	צרכנות	358
עתיד, פיעל ל"ה			361
כדאי ש...		המלצה	362
	חזון אחרית הימים - קטע		363
כלי, כלים			364
	סיכום העתיד - כתיבת שאלות		365
	סיכום העתיד - תרגיל		366

לשון	קטע קריאה/תרגיל חזרה	תחום תפקוד/פעולות דיבור	עמוד
	שיעור 32		
הציווי	נפש בריאה בגוף בריא		367
	הוראות למשתמש במחשב		370
	שיעור 33		
	הסביל		
בניין נפעל			371
	שלושה ספרים - קטע		372
מילת היחס "על-ידי" בנטייה			373
אילו... - משפט תנאי בטל	אהבתו של חייל - שיר		375
מילות יחס: אחרי, לפני, בלעדי			379
	שיעור 34		
בניין פועל	הטרגדיה של סנט לואיס - קטע		380
לעומת... משפט ניגוד	ים המלח וים כנרת - קטע		383
	חיים ויצמן - קטע		385
	עזר ויצמן - קטע		386
		המודעה	387
	שיעור 35		
בניין הופעל			388
	חנוכת בית - שיחה	דיור	389
		הזמנה	390
		המודעה / דיור	391
	שיעור 36		
המשפט הסתמי בסביל			392
תואר הפועל			394
נפעל ל"ג, ל"א			395
נפעל פ"ג			396
	מבצע יונתן - קטע		397
נפעל ל"ה			399
	ירושלים - קטע		401
	ההיסטוריה של עם ישראל		403

נספחים	
על אותיות ומספרים	404
ספרי התנ"ך	405
מילות יחס ומיליות	406
מילות קישור	407
שם העצם - יוצאים מן הכלל	408
ש"ע / ש"ת הנגזר מן השם	409
משקלים של בעלי מקצוע	410
הסביל	411
הפועל	412

הָאָלֶפְבֵּית הָעִבְרִי

		אותיות דפוס ↓	אותיות כתב ↓	
1. alef	אָלֶף	א	א	_____
2. bet	בֵּית	ב	ב	_____
vet	בֵּית	ב	ב	_____
3. gimel	גִּימֶל	ג	ג	_____
4. dalet	דָּלֶת	ד	ד	_____
5. he	הֵא	ה	ה	_____
6. vav	וָו	ו	ו	_____
7. zayin	זַיִן	ז	ז	_____
8. chet / het	חֵית	ח	ח	_____
9. tet	טֵית	ט	ט	_____
10. yod / yud	יוֹד / יוּד	י	י	_____
11. kaf	כַּף	כ	כ	_____
chaf	כַּף	כ	כ	_____
chaf sofit	כַּף סופית	ך	ך	_____
12. lamed	לָמֶד	ל	ל	_____

mem .13	מֵם	מ	מ	_____
mem sofit	מֵם סופית	ם	ם	_____
nun .14	נוּן	נ	נ	_____
nun sofit	נוּן סופית	ן	ן	_____
samech .15	סָמֶך	ס	ס	_____
ayin .16	עַיִן	ע	ע	_____
pe .17	פֵּא	פ	פ	_____
fe	פֵּא	פ	פ	_____
fe sofit	פֵּא סופית	ף	ף	_____
tsadi(k) .18	צָדִי(ק)	צ	צ	_____
tsadi(k) sofit	צָדִי(ק) סופית	ץ	ץ	_____
kof / kuf .19	קוֹף / קוּף	ק	ק	_____
resh .20	רֵישׁ	ר	ר	_____
shin .21	שִׁין	שׁ	ש	_____
sin	שִׂין	שׂ	ש	_____
tav .22	תָּו	ת	ת	_____

הַתְּנוּעוֹת

ָ קמץ	a	אָ a	בָּ ba	בָּ va	גָּ ga	דָּ da	הָ ha
ַ פתח		אַ	בַּ	בַּ	גַּ	דַּ	הַ
ֲ חטף-פתח							
ֶ ציר	e	וֶ ve	זֶ ze	חֶ che	טֶ te	יֶ ye
ֵי ציר מלא							
ְ סגול		וְ	זְ	חְ	טְ	יְ
ֱ חטף-סגול							
ִ חיריק קטן (חסר)	i	כִּי ki	כִּי chi	לִי li	מִי mi	נִי ni
ִי חיריק גדול (מלא)		כִּי	כִּי	לִי	מִי	נִי
ֹ חולם חסר	o	סוֹ so	עוֹ o	פּוֹ po	פּוֹ fo	צוֹ tso
וֹ חולם מלא		סו	עו	פו	פו	צו
ָ קמץ קטן		סו	עו	פו	פו	צו
ֳ חטף-קמץ						
ֻ קובוץ	u	קוּ ku	רוּ ru	שׁוּ shu	שׁוּ su	תּוּ tu
וּ שורוק		קו	רו	שו	שו	תו
ְ שווא						
ּ דגש						

שָׁ-לוֹם ← sha-lom
אוּל-פָּן ← ul-pan
יִשְׂ-רָ-אֵל ← Is-ra-el

שֶׁ-קֶל ← she-kel
עִבְ-רִית ← Iv-rit
תֵּל אָ-בִיב ← Tel A-viv

דוֹ-לָר ← do-lar
דוֹק-טוֹר ← doc-tor
שׁוֹ-קוֹ-לָד ← sho-ko-lad

לִי-מוֹן ← li-mon
אַפְ-רִי-קָה ← Af-ri-ka
בוֹ-טְ-נִי-קָה ← bo-ta-ni-ka

סַמְנוּ אֶת הָאוֹתִיּוֹת:

ר ד כ ה ח ת ב ך

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ך	ל	מ	ם	נ	ן	ס	ע	פ	ף	צ		
ץ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ך	ל	מ	ם				
נ	ן	ס	ע	פ	ף	צ	ץ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט			
י	כ	ך	ל	מ	ם	נ	ן	ס	ע	פ	ף	צ	ץ	ק	ר	ש	ת	א					
ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ך	ל	מ	ם	נ	ן	ס	ע	פ	ף				
צ	ץ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	ך	ל	מ	ם			
נ	ן	ס	ע	פ	ף	צ	ץ	ק	ר	ש	ת	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז					
ח	ט	י	כ	ך	ל	מ	ם	נ	ן	ס	ע	פ	ף	צ	ץ	ק	ר	ש	ת				

ר ד כ ה ח ת ב ך

k	ב	ג	ד	ה	ו	צ	ח	ט	י	כ	ך	ל	מ	ם	נ								
ן	ס	ע	פ	ף	צ	ץ	ק	ר	ש	ת	k	ב	ג										
ד	ה	ו	צ	ח	ט	י	כ	ך	ל	מ	ם	נ	ן	ס									
ע	פ	ף	צ	ץ	ק	ר	ש	ת	k	ב	ג	ד	ה	ו									
צ	ח	ט	י	כ	ך	ל	מ	ם	נ	ן	ס	ע	פ	ף									
צ	ץ	ק	ר	ש	ת	k	ב	ג	ד	ה	ו	צ	ח	ט	י								
כ	ך	ל	מ	ם	נ	ן	ס	ע	פ	ף	צ	ץ	ק	ר									
ש	ת	k	ב	ג	ד	ה	ו	צ	ח	ט	י	כ	ך	ל									
מ	ם	נ	ן	ס	ע	פ	ף	צ	ץ	ק	ר	ש	ת										

1

נ י ו ן ג ז ס ם

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף

צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם

נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז ח ט

י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת א

ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף

צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם

נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז

ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת

נ י ו ן ג ז ס ם

k ב ג ד ה ו ז א ט י כ ך ל מ ם

נ ן ס ע פ ף ג ק ר ש ת k ב

ז ד ה ו ז א ט י כ ך ל מ ם נ ן ס

ע פ ף ג ק ר ש ת k ב ז ד ה ו

ז א ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף

ג ק ר ש ת k ב ז ד ה ו ז א ט י

כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף ג ק ר

ש ת k ב ז ד ה ו ז א ט י כ ך ל

מ ם נ ן ס ע פ ף ג ק ר ש ת

א צ ק ט מ פ

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ

ף צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל

מ ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז

ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ

ף צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ

ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז

ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת

k ʒ ק ʃ נ פ

k ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ

ן ס ע פ ʃ ʒ ʃ ק ר ש ת k ב ג

ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס

ע פ ʃ ʒ ʃ ק ר ש ת k ב ג ד ה ו

ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ʃ

ʒ ʃ ק ר ש ת k ב ג ד ה ו ז ח ט י

כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ʃ ʒ ʃ ק ר

ש ת k ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל

מ ם נ ן ס ע פ ʃ ʒ ʃ ק ר ש ת

1

ל ע ש ף ץ

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע

פ ף צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל

מ ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ש ת א ב ג ד ה ו

ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש

ת א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע

פ ף צ ץ ק ר ש ש ת א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל

מ ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו

ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף צ ץ ק ר ש ת

ל ע ש ף ץ

k ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ

ן ס ע פ ף ץ ק ר ש ת k ב ג

ד ה ו ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס

ע פ ף ץ ק ר ש ת k ב ג ד ה ו

ז ח ט י כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף

ץ ק ר ש ת k ב ג ד ה ו ז ח ט י

כ ך ל מ ם נ ן ס ע פ ף ץ ק ר

ש ת k ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ך ל

מ ם נ ן ס ע פ ף ץ ק ר ש ת

קְרָאוּ:

הַתְנוּעָה ← ◌ָ /a/

שָׁ-רָה, חָ-נָה, אָ-נָה, בָּ-לָ-דָה, פָּ-נָ-מָה, דָּ-נָה, בָּ-נָ-נָה, קָ-נָ-דָה

שָׁ-רָה, חָ-נָה, אָ-נָה, בָּ-לָ-דָה, פָּ-נָ-מָה, דָּ-נָה, בָּ-נָ-נָה, קָ-נָ-דָה

הַתְנוּעָה ← ◌ִי /i/

בִּיל, בִּי-לִי, דִּי-נָה, רִי-מָה, רִי-טָה, מִי-נָה, גִּי-לָה, פִּי-צָה

בִּיל, בִּי-לִי, דִּי-נָה, רִי-מָה, רִי-טָה, מִי-נָה, גִּי-לָה, פִּי-צָה

הַתְנוּעָה ← ◌וֹ /o/

מָ-דוֹ-נָה, פִּי-קָ-סוֹ, מָ-קָ-רוֹ-נִי, מוֹ-נָה לִי-זָה, שׁוֹ-קוֹ-לָד

מָ-דוֹ-נָה, פִּי-קָ-סוֹ, מָ-קָ-רוֹ-נִי, מוֹ-נָה לִי-זָה, שׁוֹ-קוֹ-לָד

הַתְנוּעָה ← ◌ֶ /e/

מֶ-רִי, דֶּ-בִּי, שֶׁ-רִי, מִי-שֶׁל, אֶ-מָה, בֵּ-לָה, קֶ-פָּה, מָ-יוֹ-נֵז

מֶ-רִי, דֶּ-בִּי, שֶׁ-רִי, מִי-שֶׁל, אֶ-מָה, בֵּ-לָה, קֶ-פָּה, מָ-יוֹ-נֵז

הַתְנוּעָה ← ◌וּ /u/

מוּ-זָה, לוּ-נָה, קוּ-בָּה, טוּ-נָה, דְּ-נוּ-בָּה, אוֹ-טוֹ-בּוּס

מוּ-זָה, לוּ-נָה, קוּ-בָּה, טוּ-נָה, דְּ-נוּ-בָּה, אוֹ-טוֹ-בּוּס

התנועות: ָ ִ ֹ ֻ ֶ ֵ

קִרְאוּ וְהַתְאִימוּ:

היבשות

אֲמֶרִיקָה
אוֹסְטְרַלְיָה
אֵירוֹפָּה
אַפְרִיקָה
אַסְיָה

אסיה
אפריקה
אוסטרליה
אמריקה
אירופה

חודשי השנה

יָנוּאָר
פֶּבְּרוּאָר
מֶרְץ/מַארְס
אַפְּרִיל
מַאי
יוּנִי
יוּלִי
אוֹגוּסְט
סֶפְּטֶמְבֶּר
אוֹקְטוֹבֶּר
נוֹבֶמְבֶּר
דֶצֶמְבֶּר

אַפְּרִיל
יוּנִי
נוֹבֶמְבֶּר
דֶצֶמְבֶּר
סֶפְּטֶמְבֶּר
מַאי
יָנוּאָר
מֶרְץ/מַארְס
פֶּבְּרוּאָר
יוּלִי
אוֹגוּסְט
אוֹקְטוֹבֶּר

מילים

קוֹקָה קוֹלָה
פּוֹלִיטִיקָה
אַסְטְרוֹנוֹמְיָה
מָתֶמָטִיקָה
דֶמוֹקְרַטְיָה
אוּנִיבֶרְסִיטָה
הִיסְטוֹרְיָה
פְּסִיכוֹלוֹגְיָה
פִילוֹסוֹפְיָה

אוּנִיבֶרְסִיטָה
דֶמוֹקְרַטְיָה
פְּסִיכוֹלוֹגְיָה
הִיסְטוֹרְיָה
פוֹלִיטִיקָה
קוֹקָה קוֹלָה
אַסְטְרוֹנוֹמְיָה
פִילוֹסוֹפְיָה
מָתֶמָטִיקָה

מילים

טֶלֶוִיזְיָה
בַּנְק
קְפֶּה
מוּזִיקָה
תֵּה

קפה
מוזיקה
תה
טלוויזיה
בנק

1. האותיות הסופיות

כ - ך	פְּסִיכוֹלוֹג, בָּאך, פְּרִידְרִיך	כ - ק	פסיכולוג, באק, פריידריק
מ - ם	גֶרְמַנְיָה, קִים, טוֹם	מ - ם	גרמניה, קים, טום
נ - ן	לוֹנְדוֹן, טֶלֶפוֹן, לִימוֹן	נ - ן	לונדון, טלפון, לימון
פ - ף	גֶרְפִּיקָה, פִילוֹסוֹף, יוֹסֶף	פ - ף	גרפיקה, פילוסוף, יוסף
צ - ץ	צָאר, צָנְזוּרָה, פְּרַנְץ, שְׁוַוּרְץ	צ - ץ	צאר, צנזורה, פרנץ, שוורץ

2. ג' ז' צ' טש

ג' - ג	ג'ורג', ג'יפ, ג'ונגל, ג'וקה, ג'ירף	ג'ורג', גִ'יפ, ג'וּנְגֶל, ג'וּקָה, ג'יִרְף
ז' - ז'	ז'אק, ז'קט, ז'ורנל, ז'רגון, ז'קלין	ז'אק, זָ'קֶט, ז'וּרְנָל, זַ'רְגוֹן, זַ'קְלִין
צ' - צ'	צ'ייקובסקי, צ'לו, צ'רלי צ'פלין	צַ'יְיקוֹבְסְקִי, צֶ'לוֹ, צ'רְלִי צַ'פְּלִין
טש - טש	קטשופ, רוטשילד	קֶטְשׁוּפּ, רוֹטְשִׁילְד

3. א/ע ב/ו ח/כ ט/ת כ/ק ס/ש

א - ע	אִירָאן, עִירָאק, אוֹרלַנדוֹ, עוֹמָן
ב - ו	וַתִיקָן, אָוֵונְגֶרד, לִיבֶּרפּוּל, אוּנִיבֶּרסָלִי, בּוֹלִיבִיָה, טֶלֶוִיזְיָה
ח - כ	חָנה, חֵיפָה, כְּלוֹר, כְּרוֹמוֹזוֹם
ט - ת	תֵל-אָבִיב, טֶבֶרְיָה, תֵימָן, טִיבֶּט, טְרוּבַּדוּר, טַשְׁקֶנְט
כ - ק	עַכּוֹ, כּוֹרדִיסטָן, כַּלכּוּתה, קוּבָּה, אוקְרָאִינָה
ס - ש	בּוּקָרֶשְׁט, בּוּדַפֶּשְׁט, שָׂרה, דַּמֶשֶׂק, סוּרִיָה, סוּדָן, סִינְגַפּוּר

א. סַמְנוּ אֶת הַשֵּׁמוֹת:

א	א	מ	ז'	ד	ו	נ	ה
י	ל	י	א	ו	נ	י	ד
ג	כ	כ	ק	מ	ר	ק	ו
ו	ס	א	ס	י	מ	ו	ן
ר	י	ל	י	נ	י	ל	ח
ל	י	ס	מ	י	ד	ן	נ
ר	ב	ק	ה	ק	ש	ר	ה

אֶלְכְּסַנְדֶּר, אִיטוֹר, מִיכָאֵל, לֶיאוֹנִיד, אֶלְכְּסֵיי, דּוֹן, דּוּמִינִיק, סִימָה, רִבְקָה
סָמִי, דָּן, תָּנָה, לִי, סִימוֹן, צָ'אק, נִיקוֹל, נִיל, דוֹנָה, מַרְקוֹ, שָׁרָה

ב. קִרְאוּ וְהַתְאִימוּ:

מִיכָאוּל פְּרוּיִד	קוֹסמוֹנָאוּט
מוֹצָרְט	פִּיזִיקַאי
יוּרִי גָּגָרִין	סוֹפֵר
אַלְבֶּרְט שְׁוַיְצֶר	קוֹמוּנִיסְט
לֶב טוֹלְסְטוֹי	קוֹמְפּוֹזִיטוֹר
אַלְבֶּרְט אַיְינְשְׁטַיְין	דִּיקְטָטוֹר
אָרִיסְטוֹ	אַסְטְרוֹנָאוּט
לֶנִין	רוֹפֵא
סְטָלִין	פְּסִיכוֹלוֹג
נִיל אַרְמְסְטְרוֹנְג	פִילוֹסוֹף

הִיא

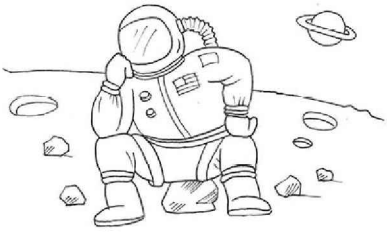

קִרְאוּ וְהַתְאִימוּ:

ערים בישראל

יְרוּשָׁלַיִם	צְפַת
תֵּל-אָבִיב	אַשְׁדּוֹד
חֵיפָה	נְתַנְיָה
בְּאֵר שֶׁבַע	עַכּוֹ
נְתַנְיָה	אֵילַת
טְבֶרְיָה	יְרוּשָׁלַיִם
צְפַת	טְבֶרְיָה
אַשְׁדּוֹד	תֵּל-אָבִיב
עַכּוֹ	חֵיפָה
אֵילַת	בְּאֵר שֶׁבַע

ימי השבוע

יוֹם רִאשׁוֹן	יוֹם חֲמִישִׁי
יוֹם שֵׁנִי	יוֹם שִׁבְּת
יוֹם שְׁלִישִׁי	יוֹם רְבִיעִי
יוֹם רְבִיעִי	יוֹם רִאשׁוֹן
יוֹם חֲמִישִׁי	יוֹם שֵׁנִי
יוֹם שִׁישִׁי	יוֹם שְׁלִישִׁי
יוֹם שַׁבָּת	יוֹם שִׁישִׁי

כינוי הגוף - יחיד

אֲנִי	אַתָּה
אַתָּה	הוּא
אַתְּ	אֲנִי
הוּא	הִיא
הִיא	אַתְּ

מילות שאלה

מִי?	אֵיפֹה?
מָה?	מֵאַיִן?
אֵיפֹה?	מִי?
מֵאַיִן?	מָה?

אֵיפֹה? בְּ...

א. קִרְאוּ וְהַתְאִימוּ:

יְרוּשָׁלַיִם	אַנְגְלִיָה
פָּרִיז	יַפָּן
מוֹסְקְבָה	סְפָרַד
בֶּרְלִין	אִיטַלְיָה
וַוּשִׁינְגְטוֹן	צָרְפַת
לוֹנְדוֹן	יִשְׂרָאֵל
מַדְרִיד	אַרְצוֹת הַבְּרִית
רוֹמָא	רוּסְיָה
טוֹקְיוֹ	גֶּרְמַנְיָה

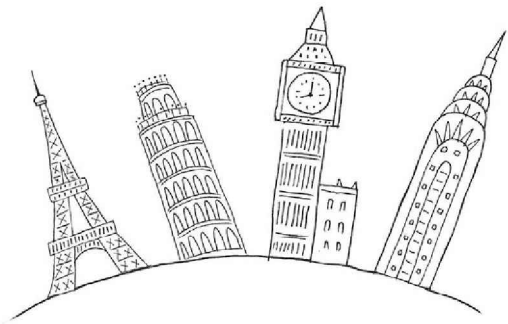

ב. כִּתְבוּ לְפִי הַדּוּגְמָה:

1. ירושלים בישראל
2. פריז ב
3. מוסקבה ב
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

מֵאַיִן? מִ... / מֵ...

מֵ(א) וִיסְטוּלָה

מֵ(ה) וִינְגְרִיָה

מֵ(ח) יָפָה

מֵ(ע) כּוֹ

מֵ(ר) וִיסְיָה

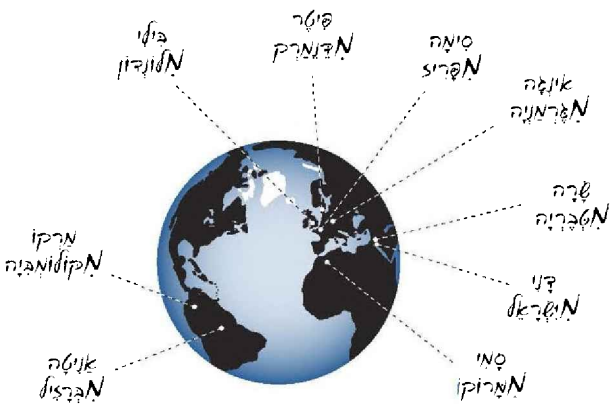

הַשְׁלִימוּ: מ/מֵ

1. טוֹם מֵאַנְגְלִיָה
2. לִיז מֵקָנָדָה
3. חָנָה __מֵיפָה
4. סוֹנְיָה __מֵאוּקְרַאִינָה
5. אַבְרָהָם __מֵאֵתִיוֹפְּיָה
6. טִינָה __מֵאִיטַלְיָה
7. ג'וֹן __מֵאַרְצוֹת הַבְּרִית
8. מוֹרִיס __מֵמָרוֹקוֹ
9. פְּרַנְץ __מֵאוֹסְטְרִיָה
10. מַקְסִים __מֵאַרְגֶנְטִינָה
11. יוֹסֵף __מִישְׂרָאֵל
12. מִישֵׁל __מֵצָרְפַת
13. מַרְיוֹ __מֵמֶקְסִיקוֹ
14. רוֹבֶרְטוֹ __מֵפֶּרוּ
15. אָנָה __מֵהוֹלַנְד
16. סָמִי __מֵעִירַאק
17. דוֹנָה __מֵסְפָּרַד
18. יוּרִי __מֵרוּסְיָה
19. סֶרְגֵיי __מִקַּזַּאכְסְטָן
20. קִים __מִיַּפָּן

אֲנִי • אַתָּה • אַתְּ • הוּא • הִיא

הַשְׁלִימוּ לְפִי הַדּוּגְמָה:

1. מִי הוּא? — הוּא דָּנִיאֵל.
2. מֵאַיִן הוּא? — _____ מֵאַנגְלִיָה.
3. הִיא אֵנָה? — כֵּן, _____ אֵנָה.
4. אַתָּה תַּיָּר? — כֵּן, _____ תַּיָּר.
5. אַתְּ מְרוֹסִיָּה? — לֹא, _____ מֵאוּקְרַאִינָה.
6. הִיא תַּיֶּרֶת? — לֹא, _____ עוֹלֶה חֲדָשָׁה.
7. _____ עוֹלֶה חֲדָשׁ? — כֵּן, אֲנִי עוֹלֶה חָדָשׁ.
8. מִי אַתְּ? — _____ רָחֵל.
9. מֵאַיִן הִיא? — _____ מֵאַרגֶנטִינָה.
10. אֵיפֹה הוּא לוֹמֵד? — _____ לוֹמֵד בְּאוֹנִיבֶרְסִיטֶה.
11. מִי _____ ? — אֲנִי דָּנִי.
12. מִי _____ ? — אֲנִי שָׂרָה.
13. מָה הוּא לוֹמֵד? — _____ לוֹמֵד עִבְרִית.
14. הִיא לוֹמֶדֶת בְּאוֹנִיבֶרְסִיטֶה? — כֵּן, _____ לוֹמֶדֶת בְּאוֹנִיבֶרְסִיטֶה.
15. אַתָּה לוֹמֵד בְּאוֹנִיבֶרְסִיטֶה? — כֵּן, _____ לוֹמֵד בְּאוֹנִיבֶרְסִיטֶה.
16. הִיא תַּיֶּרֶת? — כֵּן, _____ תַּיֶּרֶת מְצֻיֶּנֶת.
17. _____ עוֹלֶה חֲדָשָׁה? — כֵּן, אֲנִי עוֹלֶה חֲדָשָׁה.
18. _____ לוֹמֵד פִּיזִיקָה? — לֹא, אֲנִי לוֹמֵד עִבְרִית.

הוא היא

א. מַרְיוֹ לֹא תָּיֵר.

הוּא עוֹלֶה אַדְשׁ.

הוּא מֵאַרְגֶנְטִינָה.

הוּא גָּר בְּאַשְׁדּוֹד.

הוּא לֹא עוֹבֵד עַכְשָׁיו.

הוּא לוֹמֵד עִבְרִית בְּאוּלְפָּן.

מַרְיוֹ תַּלְמִיד טוֹב.

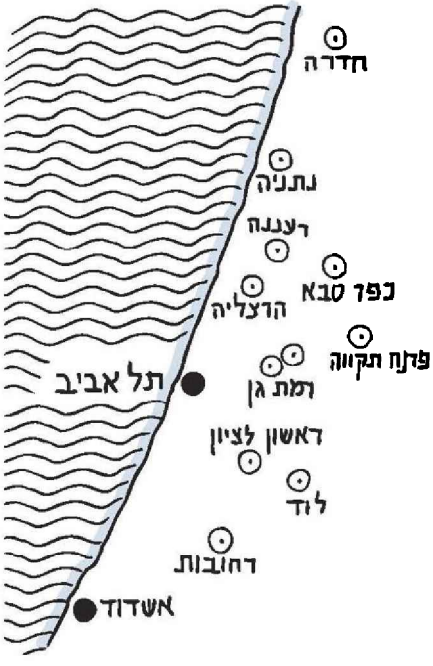

הַשְׁלִימוּ לְפִי הַקֶּטַע:

1. מִי עוֹלֶה אַדְשׁ? _____ עוֹלֶה אַדְשׁ.
2. מֵאַיִן מַרְיוֹ? הוּא _____ אַרְגֶנְטִינָה.
3. אֵיפֹה מַרְיוֹ גָּר? הוּא גָּר _____ אַשְׁדּוֹד.
4. מַרְיוֹ עוֹבֵד עַכְשָׁיו? לֹא, הוּא לֹא _____ עַכְשָׁיו.
5. מָה מַרְיוֹ לוֹמֵד? _____ לוֹמֵד עִבְרִית.
6. מַרְיוֹ תַּלְמִיד טוֹב? כֵּן, הוּא _____ טוֹב.

2

ב. טום לא עולה הרבה.
טום תייר מאנגליה.
הוא לא לומד וְלא עובד עַכְשָׁיו.
עַכְשָׁיו הוא מְטַיֵּל בישראל.

עָנוּ עַל הַשְׁאֵלוֹת:

1. מאין טום?
2. טום עולה הרבה?
3. איפה הוא מטייל עכשיו?

ג. הנה לא עולה הרבה.
הנה מִישראל.
היא גָּרָה בתל-אביב.
היא לא לומדת באולפן.
היא עוֹבֶדֶת באולפן.
הנה מוֹרָה באולפן.
הנה מוֹרָה טוֹבָה מאוד!

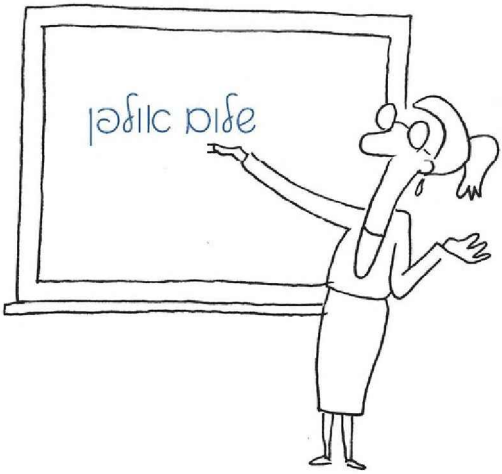

עָנוּ עַל הַשְׁאֵלוֹת:

1. מי מורה טובה?
2. מאין הנה?
3. איפה הנה עובדת?

קִרְאוּ וְהַשְׁלִימוּ:

א.

רוברטו עולה *חדש* מִבְּרָזִיל.

הוא גר ___ חיפה.

הוא לומד עִבְרִית ___ אולפן.

רוברטו תלמיד טוב.

ב.

שרה עולה _____ מִצָּרְפַת.

היא גָּרָה ___ כַּרְמִיאֵל.

היא _____ עִבְרִית באולפן.

שרה תַּלְמִידָה _____.

ג.

אָנִיטָה תיירת ___ סְפָרַד.

היא לא _____ חדשה.

עכשיו היא לא לומדת ולא עובדת.

אניטה מְטַיֶּלֶת ___ ירושלים.

כתבו: *מי, מה, איפה, מאין*

1. *מי עולה חדש?* — *רוברטו עולה חדש.*
2. _____ עולה חדשה? — ריטה עולה חדשה.
3. _____ ריטה לומדת? — ריטה לומדת עברית.
4. _____ שרה? — שרה מצרפת.
5. _____ עובדת באולפן? — חנה עובדת באולפן.
6. _____ רוברטו לומד? — רוברטו לומד באולפן.
7. _____ מטייל בישראל? — טום מטייל בישראל.
8. _____ רוברטו? — רוברטו מברזיל.
9. _____ ריטה גרה? — ריטה גרה בכרמיאל.
10. _____ תייר? — טום תייר.
11. _____ אניטה מטיילת? — אניטה מטיילת בירושלים.

2

אֲנִי אַתָּה אַתְּ

בגנק

פְּקִידָה: שָׁלוֹם, מַה שְּׁמְךָ?

יַעֲקֹב: שָׁלוֹם, שְׁמִי יַעֲקֹב לֵוִי.

פְּקִידָה: אֵיפֹה אַתָּה גָּר?

יַעֲקֹב: אֲנִי גָּר בִּרְאוֹב וִיזְמָן מִסְפָּר 3 (שָׁלוֹשׁ).

פְּקִידָה: תְּעַזּוּדַת זָהוּת, בְּבַקָּשָׁה...

יַעֲקֹב: בְּבַקָּשָׁה, הִנֵּה תְּעַזּוּדַת זָהוּת...

פְּקִידָה: אַתָּה עוֹבֵד?

יַעֲקֹב: כֵּן, אֲנִי עוֹבֵד קְבָלָּת... רַק בְּעֶרֶב.

פְּקִידָה: לָמָה אַתָּה עוֹבֵד רַק בְּעֶרֶב?

יַעֲקֹב: כִּי בַּבּוֹקֶר אֲנִי לוֹמֵד עִבְרִית בְּאוּלְפָּן.
אֲנִי עוֹלֶה חָדָשׁ.

פְּקִידָה: מֵאַיִן אַתָּה?

יַעֲקֹב: אֲנִי מִקּוֹלוֹמְבִּיָה.

פְּקִידָה: אֵיפֹה אַתָּה עוֹבֵד?

יַעֲקֹב: אֲנִי עוֹבֵד בְּפִיצֶרִיָּה.

פְּקִידָה: כָּל הַכָּבוֹד! בְּבַקָּשָׁה, הִנֵּה כַּרְטִיס אֲשְׁרַאי (קְרֶדִיט קַארְד).

יַעֲקֹב: תּוֹדָה רַבָּה!

פְּקִידָה: בְּבַקָּשָׁה!

ענו על השאלות:

1. מָתַי יעקב עוֹבֵד? _____
2. לָמָה יעקב עובד בְּעֶרֶב? _____
3. מָתַי יעקב לומד באולפן? _____

פגישה באוטובוס

דניאל: שלום, שמי דניאל ליברמן. מה שמך?

דורית: נעים מאוד, שמי דורית פרק.

דניאל: נעים מאוד.

דורית: איפה אתה גר?

דניאל: אני גר בכפר-סבא, במרכז קליטה.

דורית: גם אני גרה בכפר-סבא, ברחוב הרצל מספר 7 (שבע).
מאין אתה?

דניאל: אני מרוסיה.
את עובדת או לומדת?

דורית: אני סטודנטית אני לומדת ועובדת.

דניאל: זה קשה?

דורית: כן, זה קשה מאוד!
בבוקר אני לומדת, ובערב אני עובדת...

דניאל: איפה את עובדת?

דורית: אני עובדת בבית קפה בכפר-סבא, ברחוב רוטשילד מספר 5 (חמש).

דניאל: להתראות בערב?

דורית: כן! להתראות בערב, ברחוב רוטשילד מספר 5.

ענו על השאלות:

1. איפה גר דניאל? _____
2. מתי דורית לומדת? _____
3. איפה דורית עובדת? _____

2

א. כתבו:

	אני	אתה	את	הוא	היא
שם ←	שְׁמִי	שְׁמְךָ	שְׁמֵךְ	שְׁמוֹ	שְׁמָהּ

1. מה שְׁמְךָ ? - שמי דניאל.
2. מה _____? - שמי שרה.
3. שמך מיכאל? - כן, _____ מיכאל.
4. שמך אנה? - לא, _____ שרה.
5. מה שמו? _____ אורי.
6. מה שמה? _____ רָמֵל.
7. שמו דני? - כן, _____ דני.
8. שמה דינה? - לא, _____ ריטה.

ב. עַנוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת:

1. מה שמך? _____
2. את/ה עולה מדשא/ה? _____
3. מאין את/ה? _____
4. איפה את/ה גר/ה? _____
5. את/ה לומד/ת? _____
6. איפה את/ה לומד/ת? _____
7. מה את/ה לומד/ת? _____
8. את/ה עובד/ת? _____

רַבִּים • רַבּוֹת

...ִים ...ות

אֲנִי ← אֲנַחְנוּ

אַתָּה ← אַתֶּם

אַתְּ ← אַתֶּן

הוּא ← הֵם

הִיא ← הֵן

חֲבֵרִים טוֹבִים

מיכאל ואני סטודנטים.
אנחנו לוֹמְדִים באוניברסיטה בתל-אביב.
אנחנו גָּרִים בתל-אביב עַל-יַד הַיָּם.
מיכאל לומד היסטוריה, ואני לומדת גֵאוֹגְרָפְיָה.
אנחנו גם עוֹבְדִים.
מיכאל עובד בְּמִסְעָדָה, ואני עובדת בְּסִפְרִיָּה.
בְּשַׁבָּת אנחנו מְטַיְּילִים עַל חוֹף הַיָּם.
אנחנו חֲבֵרִים טובים מאוד.

עֲנוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת:

1. איפה הם לומדים? _____
2. איפה הם גרים? _____
3. מתי הם מטיילים על חוף הים? _____
4. איפה הם עובדים? הוא _____
   היא _____
5. הם חברים טובים? _____

2

א. כִּתְבוּ בְּרַבִּים וּבְרַבּוֹת:

זָכָר

יֶלֶד טוב	יְלָדִים	טוֹבִים
עולה חדש		
תלמיד טוב		
מוֹרֶה טוב		
חָבֵר טוב		
פָּקִיד נֶחְמָד		
תַּיָּיר נחמד		

נְקֵבָה

יַלְדָּה טובה	יְלָדוֹת	טוֹבוֹת
עולה חדשה		
תלמידה טובה		
מוֹרָה טובה		
חֲבֵרָה טובה		
פְּקִידָה נֶחְמָדָה		
תַּיֶּירֶת נחמדה		

ב. הַשְׁלִימוּ אֶת הַטַּבְלָה:

הַפּוֹעַל בִּזְמַן הוֹוֶה			
יחיד	יחידה	רבים	רבות
גָּר	גָּרָה	גָּרִים	גָּרוֹת
	לוֹמֶדֶת		
		עוֹבְדִים	
			מְטַיְּילוֹת

ג. הַשְׁלִימוּ:

אני, אתה, את, הוא, היא, אנחנו, אתם, אתן, הם, הן

בוריס עולה חדש. *הוא מרוסיה.*

1. אתם עובדים? - כן, _____ עובדים.
2. איפה _____ גרות? - הן גרות על-יד הים.
3. איפה _____ גרים? - אנחנו גרים בירושלים.
4. חנה ושרה מורות. _____ עובדות באולפן.
5. איפה _____ עובדת? - אני עובדת בספרייה.
6. _____ פקידה. היא עובדת במרכז קליטה.
7. איפה _____ עובד? - אני עובד במסעדה.
8. איפה _____ לומדות? - אנחנו לומדות באוניברסיטה.
9. הם פקידים. _____ עובדים בבנק.
10. איפה הם מטיילים? _____ מטיילים על חוף הים.
11. איפה אתם לומדים? _____ לומדים באולפן.

ד. הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּשְׁפָּטִים בְּמִילִים הַבָּאוֹת:

בֵּית-סֵפֶר, אחרות, אחרת, לא, הן, מטיילות, טובות

מרינה ודינה אחרת בטבריה.

1. _____ יְלָדוֹת טובות.
2. הן לומדות ב _____ _____.
3. הן תלמידות _____.
4. הן _____ עובדות.
5. מרינה ודינה _____ טובות.
6. בשבת הן _____ על-יד הַכִּנֶּרֶת.

2

בְּרְחוֹב

ענת: סְלִיחָה, אתה יודע איפה רחוב בֶּן-יְהוּדָה?

ג'ון: סליחה, אני לא מבין. עוֹד פַּעַם בבקשה...

ענת: אתה לא מדבר עברית?

ג'ון: אני מדבר קצת עברית. אני עולה חדש...

ענת: אהה... טוב, עוד פעם!
אתה יודע איפה רחוב בן-יהודה?

ג'ון: עכשיו אני מבין, אֲבָל אני מִצְטַעֵר, אני לא יודע...

ענת: תודה רבה!

ג'ון: בבקשה!

- למה ג'ון מדבר קצת עברית? _____
- למה ג'ון מצטער? _____

יוֹדֵעַ יוֹדַעַת יוֹדְעִים יוֹדְעוֹת	מְדַבֵּר מְדַבֶּרֶת מְדַבְּרִים מְדַבְּרוֹת (עִם, עַל)
מֵבִין מְבִינָה מְבִינִים מְבִינוֹת	מִצְטַעֵר מִצְטַעֶרֶת מִצְטַעֲרִים מִצְטַעֲרוֹת

הַשְׁלִימוּ לְפִי הַדּוּגְמָה:

יוסי, אתה יודע איפה רותי? - *אני מצטער. אני לא יודע.*

1. רותי, את יודעת איפה דניאל? - אני מִצְטַעֶרֶת. אני לא _____.
2. אתן יודעות מאין מייקל? - כן, אנחנו _____. הוא מקנדה.
3. אתם _____ איפה דן עובד? - כן, אנחנו יודעים. הוא עובד בבנק.
4. דינה מדברת עִם חנה? - לא, היא _____ עִם רחל.
5. הן מדברות עַל פוליטיקה? - כן, הן _____ עַל פוליטיקה.
6. דן מדבר עִם ריטה בטלפון? - כן, הוא _____ עִם ריטה בטלפון.
7. דן וריטה מדברים עַל פוליטיקה? - לא, הם _____ עַל דירות בחיפה.
8. אתם מבינים עברית? - כן, אנחנו _____ עברית.
9. בוריס מבין רוסית? - כן, הוא _____ רוסית כי הוא מרוסיה.

הַמִסְפָּרִים - נְקֵבָה

0 - אֶפֶס 2 - שְׁתַּיִים 4 - אַרְבַּע 6 - שֵׁשׁ 8 - שְׁמוֹנֶה 10 - עֶשֶׂר

1 - אַחַת 3 - שָׁלוֹשׁ 5 - חָמֵשׁ 7 - שֶׁבַע 9 - תֵּשַׁע

- יצחק גר ברחוב רוטשילד
- בַּיִת מספר עשרים וְחמש (25)
- דירה מספר שבע (7)

כתבו את המספרים במילים:

(34) _____

(83) _____

(96) _____

(57) _____

(11) _____

(49) _____

(61) _____

(72) _____

(12) _____

(88) _____

(13) _____

11 - אַחַת עֶשְׂרֵה
12 - שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
13 - שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה
14 - אַרְבַּע עֶשְׂרֵה
15 - חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה
16 - שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
17 - שְׁבַע עֶשְׂרֵה
18 - שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
19 - תְּשַׁע עֶשְׂרֵה

זכר ונקבה

20 - עֶשְׂרִים
30 - שְׁלוֹשִׁים
40 - אַרְבָּעִים
50 - חֲמִישִׁים
60 - שִׁישִׁים
70 - שִׁבְעִים
80 - שְׁמוֹנִים
90 - תִּשְׁעִים
100 - מֵאָה

מִשְׁטָרָה 100 מֵאָה

מָגֵן דָּוִד אָדוֹם 101 מֵאָה ו_____

מְכַבֵּי אֵשׁ 102 מאה ו_____

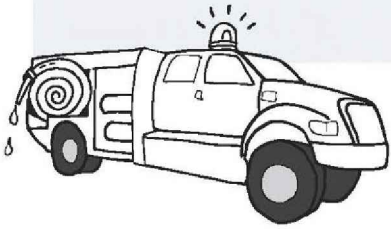

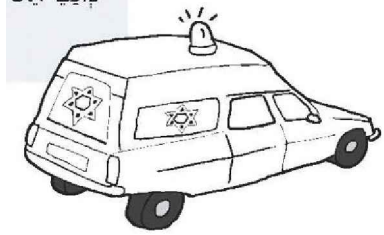

2

בֶּן כַּמָּה? • בַּת כַּמָּה?

דניאל ילד קטן. הוא בֶּן 6.
גם יוסי ילד קטן. גם הוא בן 6.
דניאל ויוסי ילדים קטנים.
הם בְּנֵי 6.
הם כְּבָר לומדים בבית-ספר.
הם לומדים בכיתה א'.

רותי כְּבָר ילדה גדולה.
היא כְּבָר בַּת 9. גם רחל בת 9.
רותי ורחל ילדות גדולות.
הן בָּנוֹת 9.
הן לומדות בבית-ספר.
הן לומדות בכיתה ד'.

א. עֲנוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת:

1. בן כמה דניאל? הוא _____ _____
2. בת כמה רחל? היא _____ _____
3. בני כמה דניאל ויוסי? הם _____ _____
4. בנות כמה רותי ורחל? הן _____ _____

ב. הַשְׁלִימוּ: בֶּן, בַּת, בְּנֵי, בָּנוֹת

1. הוא _____ עשרים ואחת.
2. הם _____ שלוש עשרה.
3. הן _____ חמש עשרה.
4. היא _____ שלושים וארבע.
5. _____ כמה אתה? - אני _____ עשר.
6. _____ כמה את? - אני _____ שמונה.
7. רותי _____ שבע עשרה.
8. _____ כמה היא? - היא _____ עשרים.
9. _____ כמה הוא? - הוא _____ שלושים.
10. דניאל _____ שתים עשרה.
11. אני _____ _____.

רַבִּים • רַבּוֹת

בן כמה דני?

רותי: יוסף, אתה יודע בן כמה דני?
יוסף: לא, אני לא יודע.
אני חוֹשֵׁב שֶׁדני בֶּן ארבע.
רותי: אני חוֹשֶׁבֶת שֶׁדני בן חמש.

מה את/ה חושב/ת? - אני חושב/ת שדני _____

בת כמה חנה?

יוסף חוֹשֵׁב שֶׁחנה בת שתים עשרה.
רותי חוֹשֶׁבֶת שֶׁהיא בת אחת עשרה.

אני חושב/ת ש_____

בן כמה הוא?

אני חושב/ת ש_____

בת כמה היא?

אני חושב/ת ש_____

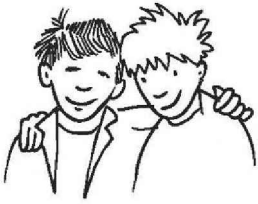

בני כמה הם?

אני חושב/ת ש_____

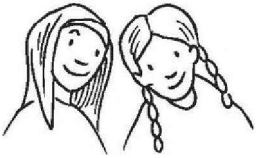

בנות כמה הן?

אני חושב/ת ש_____

2

תרגילים

א. כתבו לפי הדוגמה:

הוא בן עשר? לא, הוא בן אחת עשרה. (11)

1. היא בת שש עשרה? _____ (17)
2. הם בני שבע עשרה? _____ (19)
3. הן בנות תשע עשרה? _____ (18)
4. הוא בן אחת עשרה? _____ (12)

חוֹשֵׁב חוֹשֶׁבֶת חוֹשְׁבִים חוֹשְׁבוֹת

ב. השלימו: *חושב ש-, חושבת ש-, חושבים ש-, חושבות ש-*

1. הוא _____ ___אני בן שלושים ושבע.
2. אנחנו _____ ___הם בני ארבעים.
3. אני _____ ___רותי מורה טובה.
4. אתן _____ ___דן תלמיד טוב?
5. היא _____ ___דינה ילדה טובה.
6. הם _____ ___אנחנו ילדות טובות.
7. דניאל _____ ___הוא תלמיד טוב.
8. אתם _____ ___היא פקידה טובה?
9. את _____ ___הוא תייר או עולה חדש?
10. אתה _____ ___הן תלמידות טובות?
11. אנחנו _____ ___אתם חברים טובים.
12. הם _____ ___היא בת עשרים, אבל היא כבר בת 25.
13. הן _____ ___הם ילדים טובים ותלמידים טובים.

תְּעוּדַת זֶהוּת

מי הוא?

שם פְּרָטִי: יַעֲקֹב

שם מִשְׁפָּחָה: לוּי

דּוּגְמָה ← כְּתוֹבֶת: רְחוֹב וִיצְמָן מִסְפָּר 3

עִיר חֵיפָה

אֶרֶץ מוֹצָא: קוֹלוּמְבִּיָה

גִּיל: 59

הַשְׁלִימוּ לְפִי הַדּוּגְמָה:

מי היא?

_____ _____ : תמי

_____ _____ : לביא

_____ : _____ הרצל _____ 7

_____ כפר-סבא

_____ _____ : ישראל

_____ : 18

מי אני?

שם פרטי: _____

שם משפחה: _____

כתובת: רחוב _____ מספר _____

עיר _____

ארץ מוצא: _____

גיל: _____

שֵׁם עֶצֶם

זכר ← סֵפֶר — **רבים** ← סְפָרִים

נקבה { ..ָה / ....ת* } תְּמוּנָה / מַחְבֶּרֶת — **רבות** { תְּמוּנוֹת / מַחְבָּרוֹת }

זֶה ← ספר — *אֵלֶּה* ← ספרים

זֹאת ← תמונה — *אֵלֶּה* ← תמונות

כתבו: *זה, זאת, אלה*

_____ עִיתּוֹנִים	_____ שׁוּלְחָן	_____ תִּיק
שְׁאֵלָה	כִּיתוֹת	שֵׁם
_____ דִּירוֹת	_____ מִשְׁרָדִים	_____ מִכְתָּב
_____ תְּשׁוּבָה	_____ כַּרְטִיס	_____ רְחוֹב
_____ סִיפּוּרִים	_____ מַחְשֵׁב	_____ עֵט

שֵׁם תֹּאַר

זכר ↓	נקבה ↓	רבים ↓	רבות ↓
טוֹב	*טוֹבָה*	*טוֹבִים*	*טוֹבוֹת*
זוֹל			
קָטָן	*קְטַנָּה*		
יָקָר	*יְקָרָה*		
גָּדוֹל	*גְּדוֹלָה*		
קָשֶׁה	*קָשָׁה*		
יָפֶה			
חָשׁוּב	*חֲשׁוּבָה*		
מְעַנְיֵן	*מְעַנְיֶנֶת*	*מְעַנְיְנִים*	

* כאשר האות תי"ו אינה שורשית

שם עצם + שם תואר

זה ספר טוב — *אלה ספרים טובים*

זאת תמונה טובה — *אלה תמונות טובות*

כתבו לפי הדוגמה:

זה	ספר חדש	*אלה*	*ספרים*	*חדשים*
_____	ספר מעניין	_____	_____	_____
_____	עט יפה	_____	_____	_____
_____	כיתה גדולה	_____	_____	_____
_____	תיק חדש	_____	_____	_____
_____	תמונה יפה	_____	_____	_____
_____	דירה קטנה	_____	_____	_____
_____	שאלה קשה	_____	_____	_____
_____	מחשב יקר	_____	_____	_____
_____	כרטיס זול	_____	_____	_____
_____	עיתון מעניין	_____	_____	_____
_____	תשובה מעניינת	_____	_____	_____
_____	משרד קטן	_____	_____	_____
_____	סיפור מעניין	_____	_____	_____
_____	מכתב חשוב	_____	_____	_____

שימו לב!

זה שולחן חדש ← אלה שׁוּלְחָנ(וֹת) חדשים

זה רחוב יפה ← אלה רְחוֹב(וֹת) יפים

זה שֵׁם מעניין ← אלה שֵׁמ(וֹת) מעניינים

זה עִיפָּרון זול ← אלה עֲפָרוֹנ(וֹת) זולים

עַל חוֹף הַיָּם בְּאֵילַת

3

יונתן: שלום, שמי יונתן, מה שמך?

סימה: שלום, אני מצטערת. אני לא מבינה.

יונתן: מי אַתְּ?

סימה: אהה... אני סימה. נעים מאוד.

יונתן: נעים מאוד. את לא מדברת **עברית**?

סימה: אני מדברת רַק קְצָת **עברית**.

יונתן: את עולה חדשה?

סימה: לא, אני תיירת.

יונתן: מאין את?

סימה: אני מצרפת. אתה מדבר **צָרְפָתִית**?

יונתן: לא, אני מצטער.

אני יודע רק עברית **וְאַנְגְלִית**, וקצת **סְפָרַדִית**.

את מדברת **אנגלית**?

סימה: כן, אני מדברת גם **אנגלית**.

יונתן: את נֶחְמָדָה מאוד!

סימה: תודה רבה! גם אתה נֶחְמָד... אתה לא עובד?

יונתן: עכשיו אני לא עובד ולא לומד. אני בְּ"חוֹפֶש"!

אני מטייל באילת, ומדבר עִם בַּחוּרָה נחמדה...

הַשְׁלִימוּ לפי הדיאלוג:

שמו _____.

הוא יודע רק עברית ו _____, וקצת _____.

הוא בחור _____.

עכשיו הוא _____ לומד ולא עובד. הוא בְּ"_____".

עכשיו הוא מטייל באילת, ומדבר _____ בחורה _____.

שמה _____. היא תיירת ____צרפת. היא מדברת _____ ואנגלית.

היא מטיילת ____ אילת. היא _____ נחמדה.

שְׂפוֹת ...□ית

א. הַשְׁלִימוּ:

עִבְרִית, אַנְגְלִית, צַרְפָתִית, סְפָרְדִית, רוּסִית
עֲרַבִּית, רוּמָנִית, יַפָּנִית, גֶרְמָנִית, אַמְהָרִית

1. הם מאנגליה. הם יודעים _____
2. היא מצרפת. היא יודעת, מבינה ומדברת _____
3. אנחנו מישראל. אנחנו יודעים _____
4. הן מספרד. הן מדברות ומבינות _____
5. הם מרוסיה. הם יודעים, מדברים ומבינים _____
6. הוא מִמִּצְרַיִם. הוא יודע, מדבר ומבין _____
7. היא מיפן. היא יודעת _____
8. הוא מגרמניה. הוא יודע _____
9. הם מרומניה. הם יודעים _____
10. הם מאתיופיה. הם מדברים _____

קוֹרֵא	קוֹרֵאת	קוֹרְאִים	קוֹרְאוֹת
כּוֹתֵב	כּוֹתֶבֶת	כּוֹתְבִים	כּוֹתְבוֹת

ב. הַשְׁלִימוּ אֶת הַפּוֹעַל בְּצוּרָה הַנְּכוֹנָה:

1. דן _____ סיפור נחמד. (קורא)
2. רחל _____ ספר עַל דָּוִד בֶּן-גּוּרְיוֹן. (כותב)
3. הן _____ תשובות במחברת. (כותב)
4. הם _____ ספרים בספרייה. (קורא)
5. חנה _____ עיתון בבוקר. (קורא)
6. הם מִיָּוָן. הם _____ ספרים בְּיָוָנִית. (קורא)
7. היא מסין. היא _____ סיפורים בסִינִית. (כותב)
8. יעקב _____ מכתב לְרוּתִי. (כותב)
9. מה את _____? - אני קוראת מכתב מֵחָבֵר.
10. מה אתם _____ במחברת? - אנחנו כותבים שִׁיעוּרֵי בַּיִת.

על עבודה ומקצוע

דן פקיד. הוא **עובד** בְּבנק. הוא **עובד** כְּפקיד. דן **עובד** כְּפקיד בְּבנק.

עוֹבֵד ← בְּבנק, בְּמשרד, בְּבית-ספר ← מְקוֹם עֲבוֹדָה
עוֹבֵד ← כְּפקיד, כְּמורה, כְּרופא ← מִקְצוֹעַ / תַּפְקִיד

א.

יצחק, חנה ודנה סטודנטים.	יצחק עובד כשומר בקניון.
הם לומדים באוניברסיטה בבוקר.	חנה עובדת כמוכרת בחנות.
בערב הם עובדים.	דנה עובדת כמלצרית במסעדה.

ב.

רבקה לוין לא עובדת במשרד.	היא כותבת סיפורים לילדים.
היא גם לא עובדת במפעל.	רבקה לוין סופרת מְפוּרְסֶמֶת.
היא עובדת בַּבַּיִת.	

ג.

ריטה ובוריס כָּבָר לא לומדים באולפן.
הם כבר יודעים עברית. הם כבר עובדים.
ריטה עובדת כמְהַנְדֶּסֶת במפעל לאלקטרוניקה,
ובוריס עובד כרופא בבית-חולים.

א. ענו על השאלות:

1. מי עובד כשומר? _____
2. איפה עובדת דנה? _____
3. מתי חנה ודנה עובדות? _____
4. מי סופרת מפורסמת? _____
5. מה כותבת רבקה לוין? _____
6. איפה ריטה עובדת? _____
7. מי רופא? _____
8. למה בוריס וריטה כבר לא לומדים באולפן? _____

ב. הַשְׁלִימוּ אֶת הַטַּבְלָה:

יחיד	יחידה	רבים	רבות
סוֹפֵר		סוֹפְרִים	
	שׁוֹמֶרֶת		שׁוֹמְרוֹת
מוֹכֵר		מוֹכְרִים	
	רוֹפְאָה		רוֹפְאוֹת
	מְנַהֶלֶת	מְנַהֲלִים	
מְהַנְדֵּס		מְהַנְדְּסִים	
	פְּקִידָה	פְּקִידִים	
מֶלְצַר		מֶלְצָרִים	מֶלְצָרִיּוֹת
עִיתּוֹנַאי	עִיתּוֹנָאִית		עִיתּוֹנָאִיּוֹת

ג. כתבו: א- / פ-

1. ד"ר (דוקטור) בָּרָק עובדת ___ רופאה ___ בית חולים.
2. הן עובדות ___ בית-ספר ___ מורות.
3. חנה עובדת ___ אולפן ___ מנהלת.
4. היא עיתונאית. היא כותבת בעיתון מפורסם ___ אָרֶץ.
5. אנחנו עובדות ___ מסעדה ___ מלצריות.
6. הן עובדות ___ בנק ___ פקידות.
7. הם עובדים ___ מהנדסים ___ מפעל גדול ___ תל-אביב.
8. היא סופרת. היא לא עובדת ___ משרד, היא עובדת ___ בית.
9. דניאל ומיכאל עובדים ___ שומרים ___ מפעל.
10. בבוקר הן לומדות.
בערב הן עובדות ___ מוכרות
___ חנות גדולה ___ קניון.

שֵׁם תֹּאַר

א. כִּתְבוּ רַבִּים וְרַבּוֹת:

מְפוּרָסָם מְפוּרְסֶמֶת	מְפוּרָסָמִים	מְפוּרָסָמוֹת
חשוב חשובה		
קָצָר קְצָרָה		
אָרוֹךְ אֲרוּכָה		
קַל קַלָּה		

ב. כִּתְבוּ בְּרַבִּים:

סיפור קצר	סיפורים	קצרים
מפעל גדול		
שאלה חשובה		
בחור נחמד		
שפה קלה		
ספר מפורסם		
חנות גדולה		

ג. כִּתְבוּ הֶפְכִּים:

דירות יקרות	≠	דירות	זולות
שאלה קשה	≠		
עיתונים יקרים	≠		
שאלות קלות	≠		
מפעלים קטנים	≠		
שפות קשות	≠		
תשובה קצרה	≠		
סיפורים ארוכים	≠		
חנויות זולות	≠		
_____	≠		

שִׂימוּ לב!

כִּיסֵא נוֹחַ ← כִּיסָא(וֹת) נוחים

חַלּוֹן גדול ← חַלּוֹנ(וֹת) גדולים

מִקְצוֹעַ מעניין ← מקצוע(וֹת) מעניינים

שָׁנָה טובה ← שָׁנ(וֹ)ים טובות

מִילָה חדשה ← מִיל(וֹ)ים חדשות

כתבו שם תואר:

דוגמה ← הם גרים בבית קטן ונאמן.

1. הוא חושב שהיא בחורה _____ ו_____.
2. היא לומדת מילים _____ ו_____.
3. הם עובדים כמהנדסים במפעל _____ ו_____.
4. הוא כותב מכתבים _____ ו_____.
5. היא גרה בדירה _____ ו_____.
6. הוא סופר. הוא כותב ספרים _____ ו_____.
7. עברית היא שפה _____ ו_____.
8. היא חושבת שהוא בחור _____ ו_____.
9. אנחנו חושבים שהם ילדים _____ ו_____.
10. היא עובדת כפקידה במשרד _____ ו_____.
11. היא עיתונאית. היא כותבת בעיתון _____ ו_____.
12. הן בחורות _____ ו_____.
13. היא קוראת ספר _____ ו_____.
14. הוא עובד כרופא בבית חולים _____ ו_____.
15. היא עובדת כמלצרית במסעדה _____ ו_____.
16. הם עובדים בספרייה _____ ו_____.
17. הוא עובד כשומר בקניון _____ ו_____.
18. היא עובדת כמוכרת בחנות _____ ו_____.

הֵ"א הַיְדִיעָה

שֶׁל מִי הַ.....?

הַ _____ שֶׁל הַ _____

הַ _____ שֶׁל הַדוֹאַל

- מה זה?
- זה תִּיק !
- **של מי** הַתִּיק?
- הַתִּיק **של** הַמורה רחל. הַתִּיק **של** רחל.
- איפה הַתִּיק **של** הַמורה? ← - הַתִּיק **של** הַמורה על הַשולחן.
- איפה הַתִּיק **של רחל**? ← - על הַשולחן.

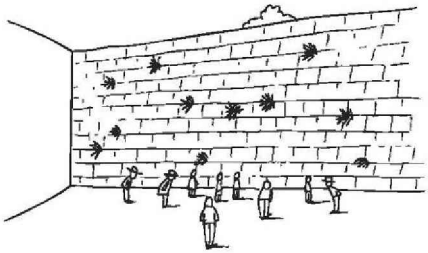

ירושלים - עיר גדולה, יפה וּמְיוּחֶדֶת.
ירושלים - עיר **הבירה של** ישראל.
ירושלים היא **הבירה של** ישראל.

א. השלימו לפי הדוגמה:

ירושלים / ישראל	ירושלים היא עיר הבירה של ישראל.
וושינגטון / ארצות הברית	_____
לונדון / _____	_____
_____/ צרפת	_____
_____/ _____	_____
_____/ _____	_____

שִׁימו לב!

עִיר גדולה ← **עָרִים** גדולות

ב. הַשְׁלִימוּ לְפִי הַדּוּגְמָה:

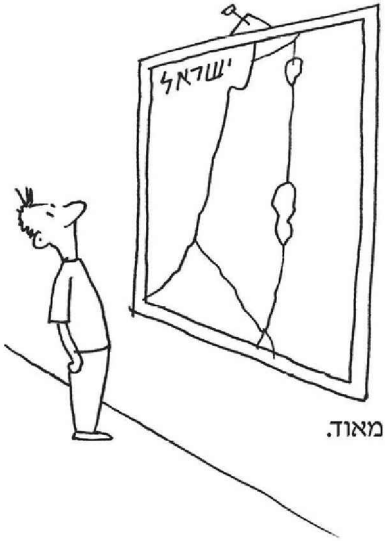

זאת מפה.

הַ מפה של ישראל. ×

הַ מפה של ישראל על הַ קיר. ×

1. זה משרד.

____ משרד של ____ יצחק לוי.

____ משרד של ____ יצחק לוי גדול ויפה.

2. אלה שאלות.

____ שאלות של ____ תלמידים.

____ שאלות של ____ תלמידים מעניינות ויפות מאוד.

3. זה מחשב.

____ מחשב של ____ דניאל.

____ מחשב של ____ דניאל יקר.

4. אלה ספרים.

____ ספרים של ____ תלמידים.

____ ספרים של ____ תלמידים על ____ שולחנות.

5. זאת תמונה.

____ תמונה של ____ יונתן.

____ תמונה של ____ יונתן יפה מאוד.

ג. עֲנוּ עַל הַשְׁאֵלוֹת:

1. איפה המפה של ישראל? _____
2. של מי המשרד? _____
3. של מי השאלות? _____
4. של מי המחשב? _____
5. של מי הספרים? _____
6. של מי התמונה? _____

3

כְּפַר-סָבָא

העיר כפר-סבא נוֹסְדָה ב-1903.

היא עיר קטנה ויפה מאוד.

בכפר-סבא הכוֹל במרכז.

השוק על-יד העירייה.

העִירִיָּיה על-יד התַּחֲנָה המֶרכָּזִית.

הספרייה מול הקניון.

ואיפה האולפן?

האולפן בֵּין השוק ובין הקניון.

כתבו שְׁאֵלוֹת: *איפה ה...? של מי ה...?*

איפה הספר של מיכאל? — הספר של מיכאל על השולחן.

של מי הטלפון? — הטלפון של המורה רחל.

1. _____? הספר של דניאל.
2. _____? הספרייה מול הקניון.
3. _____? השוק על-יד העירייה.
4. _____? המחברות של התלמידים.
5. _____? הסִימפוֹנְיָה "אֵרוֹאִיקָה" של בֶּטהוֹבֶן.
6. _____? העירייה על-יד התחנה המרכזית.
7. _____? המחשב של הילדים.
8. _____? הספר "מִלְחָמָה וְשָׁלוֹם" של טוֹלְסְטוֹי.
9. _____? האולפן בין השוק ובין הקניון.
10. _____? המשרד של המנהל.
11. _____? הבית של המורה רחל ברחוב הרצל.

מִי הַ... שֶׁל...?

א. כתבו:

1. מי הנָשִׂיא של ישראל? _____
2. מי רֹאש הַמֶּמְשָׁלָה של ישראל? _____
3. מי שַׂר הַבִּיטָּחוֹן של ישראל? _____
4. מי שַׂר האוֹצָר של ישראל? _____
5. מי שר החִינּוּך של ישראל? _____
6. מי שר החוּץ של ישראל? _____
7. מי שר הפְּנִים של ישראל? _____
8. מי שר הקְלִיטָה של ישראל? _____

המנורה

מָגֵן דָּוִד

ב. הַתְאימו:

1. צָהָ"ל (צְבָא הַהֲגנה לישראל) -
2. "התִקְוָה" -
3. התָנָ"ך -
4. המְנוֹרָה -
5. מָגֵן דָּוִד -

א. הסֶמֶל של היהודים
ב. הסֶמֶל של ישראל
ג. הצָבָא של ישראל
ד. הספר של היהודים
ה. ההמְנוֹן של ישראל

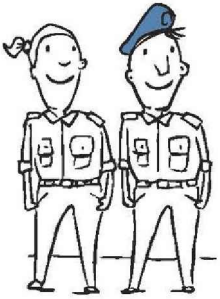

צָהָ"ל (צְבָא הַהֲגנה לישראל)

תְנָ"ך

הַתִקְוָה

נפתלי הרץ אימבר

כָּל עוֹד בַּלֵּבָב פְּנִימָה
נֶפֶשׁ יְהוּדִי הוֹמִיָּה
וּלְפַאֲתֵי מִזְרָח קָדִימָה
עַיִן לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה

עוֹד לֹא אָבְדָה תִקְוָתֵנוּ
הַתִקְוָה בַּת שְׁנוֹת אַלְפַּיִם
לִהְיוֹת עַם חוֹפְשִׁי בְּאַרְצֵנוּ
אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם

שֵׁם עֶצֶם מְיוּדָּע + שֵׁם תּוֹאַר

3

ה־שם עצם + ה־שם תואר

העירייה על-יד התחנה המרכזית.
הספרייה החדשה על-יד הקניון החדש.
הבנק בין השוק הגדול ובין הספרייה החדשה.
העולים החדשים בישראל לומדים עברית באולפן.

כתבו לפי הדוגמה:

הוא תלמיד טוב. הוא לומד באולפן.

התלמיד הטוב לומד באולפן.

1. הם עולים חדשים. הם לומדים באולפן.

_____

2. הוא בחור נחמד. הוא לומד באוניברסיטה.

_____

3. היא סופרת מפורסמת. היא כותבת סיפורים לילדים.

_____

4. הוא עיתונאי מפורסם. הוא כותב בעיתון "הארץ".

_____

5. היא תיירת נחמדה. היא מטיילת בטבריה.

_____

6. הן בחורות יפות. הן עובדות כפקידות בבנק.

_____

7. היא ילדה טובה. היא לומדת בבית-ספר.

_____

8. היא רופאה טובה. היא עובדת בקופת-חולים.

_____

הַזֶּה הַזֹּאת הָאֵלֶּה

כתבו לפי הדוגמאות:

זה ספר.	הספר מעניין.	הספר הזה מעניין.
זה עט.	העט של דניאל.	העט הזה של דניאל.
זה עיתון חדש.	העיתון החדש של יוסף.	העיתון החדש הזה של יוסף.

1. זה מחשב. המחשב יקר.

2. זה מחשב. המחשב של המורה רחל.

3. זאת מחברת. המחברת של התלמיד.

4. זאת אישה. האישה יפה.

5. אלה ספרים. הספרים של התלמידים.

6. אלה מחברות. המחברות של מירי.

7. זה משרד. המשרד של אדון לוי.

8. זאת מסעדה טובה. המסעדה הטובה של משפחת גולן.

9. זאת דירה יפה. הדירה היפה של העיתונאי המפורסם.

10. אלה ספרים מעניינים. הספרים המעניינים של הסופר המפורסם.

11. אלה סיפורים קצרים. הסיפורים הקצרים של הסופרת חנה לוין.

מילות יחס

3

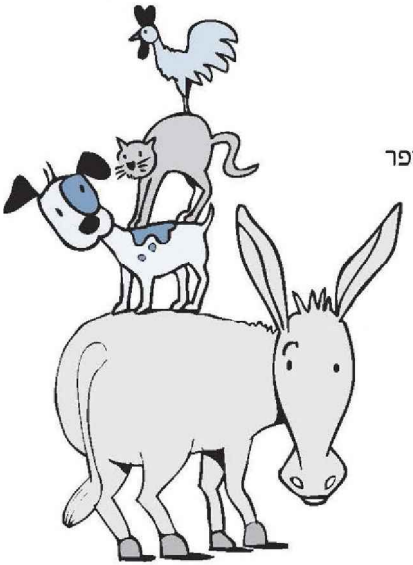

הספר של דניאל **על** השולחן

המְכוֹנִית של חנה **על-יד** הבית

העט של יוסף **בין** המחברת ובין הספר

הַלוּחַ בכיתה **מול** התלמידים

התיק של התלמיד **תַּחַת** השולחן

הכִּסֵּף של המורה ~~בְּ+הַ~~ תיק = בַּתיק

הַתאימו:

1. איפה הספר של התלמיד?	א. על הקיר.
2. איפה התמונה של הנשיא?	ב. בַּמשרד.
3. איפה הכֶּלֶב בתמונה?	ג. על השולחן.
4. איפה העיפרון של דני?	ד. על-יד בית החולים.
5. איפה המנהלת של האולפן?	ה. בַּקניון.
6. איפה הַחתול בתמונה?	ו. מול התלמידים.
7. איפה התלמידים עכשיו?	ז. בין הַחֲמוֹר ובין החתול.
8. איפה הכִּסֵּף של המנהל?	ח. בְּרחוב הרצל.
9. איפה הַחֲמוֹר בתמונה?	ט. תחת הכלב.
10. איפה החנות של יצחק?	י. בין הכלב ובין הַתַּרְנְגוֹל.
11. איפה הַלוּחַ בכיתה?	יא. בַּתיק.
12. איפה הבית של מיכאל?	יב. בַּבנק.
13. איפה המְכוֹנִית של הרופא?	יג. בַּכיתה.

יֵשׁ בְּ... • אֵין בְּ... • נִמְצָא

יוסף כהן עורך-דין.
הוא עובד בְּמשרד גדול בְּתל-אביב.
בַּמשרד של מַר יוסף כהן עובדת גְּבֶרֶת שרה לוי. היא מַזְכִּירָה.
בַּמשרד יש שולחן גדול ויפה. על השולחן יש טלפון.
על-יד הטלפון יש מחשב יקר.
יש גם פקס בַּמשרד.
בַּמשרד אין טלוויזיה.
היום מר כהן לא **נִמְצָא** במשרד, הוא **נמצא** בְּבֵית מִשְׁפָּט.
רק הַמַּזְכִּירָה, גברת לוי, **נִמְצֵאת** היום במשרד.

ענו על השאלות:

1. מה יש במשרד של מר כהן? _____
2. מה אין במשרד? _____
3. איפה נמצא היום מר כהן? _____
4. מי נמצאת היום במשרד? _____

שימו לב!

✓ *יש* טלפון במשרד.
✓ הַטלפון במשרד = הַטלפון נמצא במשרד.
✗ [יש הַטלפון במשרד / הַטלפון יש במשרד]
✓ *אין* טלוויזיה במשרד.
✓ הַטלוויזיה לא במשרד = הַטלוויזיה לא נמצאת במשרד.
✗ [אין הַטלוויזיה במשרד / הַטלוויזיה אין במשרד]

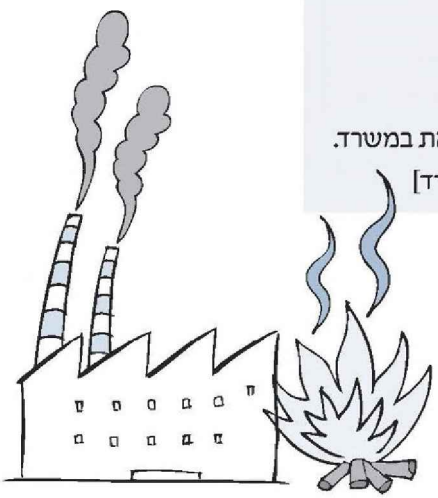

אֵין עָשָׁן בְּלִי אֵשׁ

4

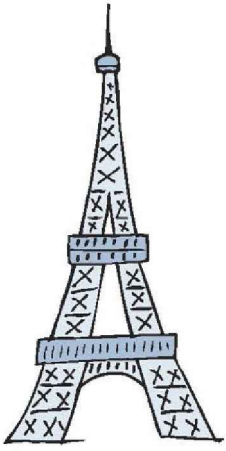

מִגְדַּל אייפל

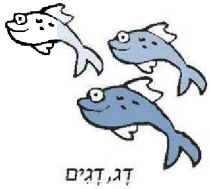

דָּג, דָּגִים

הַשְׁלִימוּ: יֵשׁ, אֵין, נִמְצָא, נִמְצֵאת, נִמְצָאִים, נִמְצָאוֹת

1. איפה _____ בנק?
2. איפה הבנק _____?
3. בטלוויזיה _____ תוכניות מעניינות.
4. בישראל _____ נפט.
5. הַבַּיִת הַלָּבָן _____ בוושינגטון.
6. מִגְדַּל אייפל _____ בפריז.
7. בקניון _____ חנויות יפות ומסעדות טובות.
8. בקניון _____ אוניברסיטה.
9. בירושלים _____ ים.
10. רותי, את _____ עכשיו בעבודה או בבית?
11. האוניברסיטה העברית _____ בירושלים.
12. מיכאל, איפה אתה _____ עכשיו?
13. בְּיָפוֹ _____ מסעדות דגים טובות מאוד.
14. איפה _____ עולים חדשים?
15. חנה ורותי לא _____ בבית עכשיו, הן _____ בעבודה.
16. בספרייה _____ ספרים. דניאל _____ עכשיו בספרייה.
17. בישראל _____ ספארי. הספארי _____ ברמת-גן.
18. בבית הספר _____ כיתות. התלמידים לא _____ עכשיו בכיתות.
19. הילדים לא _____ בבית, הם _____ עכשיו בבית הספר.
20. המנהל לא _____ במשרד. הוא _____ בפגישה חשובה במשרד הקליטה.

שימו לב!

□וּת / □ִית	←	□יוֹת
חנוּת	←	חנוּיוֹת
מכוֹנִית	←	מכוֹניוֹת
תוכנִית	←	תוכניוֹת

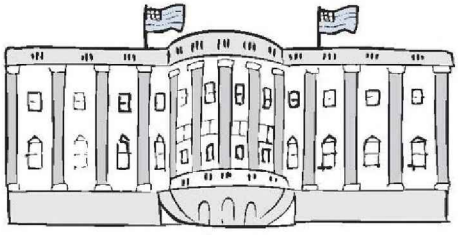

הַבַּיִת הַלָּבָן

האולפן בכרמיאל

א. קִרְאוּ וְהַשְׁלִימוּ אֶת הַקֶּטַע בְּמִילִים הַבָּאוֹת:

נמצאים, מול, הַרְבֵּה, אֶרֶץ, נמצאת, נשיא, יש, חדשים, אין

בְּאולפן לומדים עברית. בְּכרמיאל יש אולפן. בָּאולפן בְּכרמיאל יש _____ כיתות.

בַּכיתה של המורה רחל יש שולחנות _____, יש כיסאות נוחים, ויש לוח חדש.

אין בַּכיתה טלוויזיה, _____ רַדיו, ואין מחשב.

בַּכיתה של המורה רחל יש תמונות יפות.

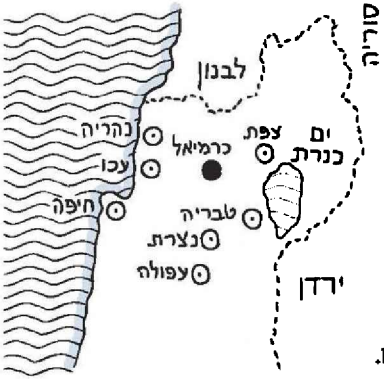

יש תמונה של ה _____.

יש גם תמונה של ראש הממשלה.

יש מפה של _____ ישראל.

המפה של ארץ ישראל נמצאת על הקיר,

_____ התלמידים.

התמונה של הנשיא _____ על הקיר,

על-יד התמונה של ראש הממשלה.

בַּכיתה של המורה רחל _____ תלמידים טובים.

בַּהפסקה התלמידים לא נמצאים בַּכיתה, הם נמצאים בַּחוּץ.

היום לא כל התלמידים _____ בַּכיתה.

יצחק לא נמצא היום בַּכיתה כי הוא נמצא בְּמשרד הפנים.

ב. ענו על השאלות:

1. איפה נמצאת המפה של ארץ ישראל? _____
2. איפה נמצאים התלמידים בהפסקה? _____
3. מי לא נמצא היום בכיתה? _____
4. למה יצחק לא נמצא היום בכיתה? _____
5. יש בכיתה כיסאות נוחים? _____
6. מה אין בכיתה? _____

מה יש בתמונה ואיפה?

4

הסתכלו בתמונה וכתבו משפטים:

דוגמה ← יש כיסא בתמונה. הכיסא נמצא על-יד השולחן.

דוגמה ← בתמונה יש חתול. החתול אוכל תחת השולחן.

מילים חדשות: מיטה, פֶּרַח - פְּרָחִים, עֵץ, מִנוֹרָה, חלון*, אָרוֹן*, מִשְׁקָפַיִם, כּוּרְסָה, שָׁטִיחַ, רִצְפָּה, וִילוֹן*

פעלים חדשים: יוֹשֵׁב, יוֹשֶׁבֶת, יוֹשְׁבִים, יוֹשְׁבוֹת; אוֹכֵל, אוֹכֶלֶת, אוֹכְלִים, אוֹכְלוֹת; מְשַׂחֵק, מְשַׂחֶקֶת, מְשַׂחֲקִים, מְשַׂחֲקוֹת

* חלון > זכר: חלון גדול - חלונות גדולים; ארון > זכר: ארון חדש - ארונות חדשים
וילון > זכר: וילון יפה - וילונות יפים

לְאָן? לְ... / לַ... (לַ... = לְ... + הַ...)

א.

רותי: יוסי, מאין אתה בא?
יוסי: אני בא מהבנק.
רותי: **לאן** אתה הולך?
יוסי: אני לא הולך, אני נוסע.
רותי: לאן אתה נוסע?
יוסי: אני נוסע **לְ**תל-אביב בְּאוטובוס.
אני נוסע **לָ**עבודה!

ב.

אבי: חנה, מאין את באה?
חנה: אני באה מהשוק.
אבי: **לאן** את הולכת?
חנה: אני הולכת **הַבַּיְתָה** בְּרֶגֶל...

ג.

המורה: מי חָסֵר **בכיתה**?
מי לא בא **לַכיתה** היום?
מיכאל: שרה חֲסֵרָה.
היא לא באה **לַכיתה**.
המורה: מה קָרָה?
מיכאל: היא חוֹלָה.
היא הולכת **לְקופת**-חולים.

ד.

דניאל: אימא, מחר אנחנו לא לומדים!
אימא: למה אתם לא לומדים מחר?
דניאל: כי אנחנו נוסעים **לְטיול**!
אימא: **לאן** אתם נוסעים?
דניאל: אנחנו נוסעים **לִירושלים**!

א. עֲנוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת:

1. מאין יוסי בא? _____
2. מאין חנה באה? _____
3. לאן יוסי נוסע? _____
4. לאן חנה הולכת? _____
5. מי חסרה בכיתה? _____
6. למה שרה לא באה לכיתה? _____
7. לאן שרה הולכת? _____
8. למה דניאל לא לומד מחר? _____

ב. הַשְׁלִימוּ: ל- / ב-

1. התלמידים לומדים ____אולפן. מחר הם נוסעים ____טיול.
2. הם נוסעים ____ירושלים.
3. דניאל לומד ____בית-ספר. הוא הולך ____בית הספר ברגל.
4. הם באים ____אולפן מהבית.
5. חנה נוסעת ____עבודה במכונית.
6. רחל עובדת כמורה ____בית-ספר.
7. יוסי נוסע ____אוניברסיטה באוטובוס.
8. דינה עובדת ____מפעל כמהנדסת.
9. המורה באה ____כיתה ברגל כי היא גרה על-יד האולפן.
10. הוא הולך ____בנק, והיא הולכת ___×___הביתה.
11. היא הולכת ____סופרמרקט, והוא הולך ____שוק.
12. הוא הולך ____קופת-חולים כי הוא חוֹלֶה.

ג. הַשְׁלִימוּ אֶת הַפּוֹעַל בְּצוּרָה הַנְּכוֹנָה:

1. היא _____ לאולפן מהבית. (בא)
2. את לשוק ברגל? (הולך)
3. הן _____ כפקידות בבנק. (עובד)
4. הם _____ בדירה חדשה. (גר)
5. הן חֲסֵרוֹת בכיתה כי הן _____ למשרד הקליטה. (הולך)
6. היא _____ עיתון בבוקר. (קורא)
7. התלמידים _____ עם המורה בעברית. (מדבר)
8. הם _____ לבית הספר ברגל. (הולך)
9. היא _____ כמזכירה במשרד הקליטה. (עובד)
10. הן _____ סיפור בתנ"ך. (קורא)
11. הם חֲסֵרִים היום בכיתה כי הם _____לבנק בתל-אביב. (נוסע)
12. היא _____ עם יוסף בטלפון. (מדבר)
13. היא _____ לאוניברסיטה באוטובוס. (נוסע)
14. הן _____ לכיתה ברגל. (בא)

מילות שאלה

מי, מה, מאין, איפה, מתי, לאן, למה, של מי, עם מי, על מי, על מה

כתבו שאלות:

עם מי דניאל מדבר?	*דניאל מדבר עם המנהל.*
על מה הם מדברים?	*הם מדברים על הסבודה.*
של מי הספר?	*הספר של רותי.*

1. _____ ? אני מדברת עם שרה.
2. _____ ? חנה נוסעת לתל-אביב.
3. _____ ? אנחנו לומדים בבוקר.
4. _____ ? הוא מדבר עם המורה.
5. _____ ? רונן לומד בבית הספר.
6. _____ ? הוא חושב על רותי.
7. _____ ? היא עובדת בערב.
8. _____ ? העט של המורה.
9. _____ ? טום מאנגליה.
10. _____ ? הם מדברים על החדשות.
11. _____ ? הן נוסעות לעבודה.
12. _____ ? סופר כותב ספרים.
13. _____ ? הם חושבים על השאלה.
14. _____ ? הם לומדים בספרייה.
15. _____ ? הן באות לאולפן מהבית.
16. _____ ? היא הולכת לשוק.
17. _____ ? העפרונות והעטים של דני.
18. _____ ? אני הולכת הביתה.
19. _____ ? דניאל נוסע לטיול.
20. _____ ? הוא לא בא לכיתה כי הוא חולה.

מילות יחס ומיליות - תרגיל חזרה

השלימו: *על, על-יד, עם, ב, ל, מ, ש, בין, כ, מול, של*

5

1. הספר _____ המורה _____ השולחן.
2. תל-אביב נמצאת _____ הים.
3. הוא עובד ____מהנדס ____מפעל.
4. הם גרים ____ דירה יקרה.
5. היא מדברת _____ דני ____טלפון.
6. הן נוסעות ____ עבודה ____ אוטובוס.
7. התמונה של הנשיא _____ הקיר.
8. הוא הולך ____ אולפן ____רגל.
9. התלמידים מדברים ____ כיתה _____ החדשות.
10. היא תיירת ____ אנגליה.
11. הספרים _____ התלמידים נמצאים _____ השולחנות.
12. הוא בא _____ אולפן _____ הבית.
13. הלוח בכיתה נמצא _____ התלמידים.
14. יוסי לומד ____ בית-ספר.
15. היא עובדת ____ פקידה ____בנק.
16. היא הולכת _____ קניון.
17. הקניון נמצא ____ מרכז העיר.
18. הוא יושב _____ שרה.
19. הם חושבים ____ היא בחורה יפה.
20. היא יושבת _____ שרה ובין חנה.
21. החתול משחק _____ הכלב.
22. המפה _____ ישראל נמצאת _____ הקיר _____ התלמידים.

"שֶׁל" בנטייה

אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם	אתן	הם	הן
שֶׁלִי	שֶׁלְךָ	שֶׁלָּךְ	שֶׁלּוֹ	שֶׁלָּה	שֶׁלָּנוּ	שֶׁלָּכֶם	שֶׁלָּכֶן	שֶׁלָּהֶם	שֶׁלָּהֶן

הַספר של הַתלמיד ← הַספר שֶׁלּוֹ

הַספר של רחל ← הַספר שֶׁלָּה

א. המורה: דני, איפה הספר שֶׁלְּךָ?
דני: הספר שֶׁלִי על השולחן שֶׁלִי.
המורה: איפה המחברת שֶׁלְּךָ?
דני: גם המחברת שֶׁלִי על השולחן.
המורה: ואיפה העט שֶׁלְּךָ?
דני: העט שֶׁלִי בתיק שֶׁלִי...
המורה: למה העט שֶׁלְּךָ בתיק?
דני: מִפְּנֵי שֶׁאני כותב בעיפרון...

ב. רותי: יוסי, איפה העיפרון שֶׁלִי?
יוסי: אני לא יודע איפה העיפרון שֶׁלְּךָ.
רותי: אתה יודע איפה העט שֶׁלִי?
יוסי: אני חושב שֶׁהעט שֶׁלְּךָ על-יד העיפרון שֶׁלְּךָ...
רותי: אתה "חָכָם גדול"!
יוסי: את צוֹדֶקֶת*... כמו תָּמִיד...

ענו על השאלות:

1. איפה הספר של דני? _____
2. למה העט של דני בתיק שלו? _____
3. מה יוסי חושב? _____

* *צוֹדֵק, צוֹדֶקֶת, צוֹדְקִים, צוֹדְקוֹת*

תרגיל

השלימו: *שלי, שלך...*

5

1. אנחנו לומדים באולפן. האולפן _____ מצוין.
2. היא גרה בדירה קטנה. הדירה _____ יפה מאוד.
3. הם תלמידים. המורה _____ טובה מאוד.
4. הן עובדות כמהנדסות במפעל. העבודה _____ מעניינת מאוד.
5. הוא נוסע לעבודה במכונית. המכונית _____ לא חדשה, אבל טובה.
6. אתם גרים בבית קטן, אבל הבית _____ יפה מאוד.
7. חנה, איפה הכסף _____? - הכסף שלי בבנק.
8. יוסי, איפה הבית _____? - הבית שלי ברחוב ז'בוטינסקי.
9. איפה המכונית _____ נמצאת? - המכונית שלנו נמצאת מול הבית.
10. רותי, מה יש בתיק שלך ? "בתיק _____ יש כֶּסֶף, תעודת זהות ומַפְתֵּחוֹת."
11. הם עובדים קשה. העבודה _____ קשה.
12. אתה צודק! התשובה _____ נכונה.
13. איפה החברות שלכן גרות? - החברות _____ גרות במרכז העיר.
14. היא סופרת. היא כותבת סיפורים לילדים. הסיפורים _____ יפים ומעניינים.
15. הוא עובד במפעל. התפקיד _____ קשה מאוד.
16. מה הכתובת שלך/שלָך? הכתובת _____: _____
17. מי המורה שלך/שלָך? _____

שימו לב!

מַפְתֵּחַ חדש ← מפתח**ות** חדשים

משפחת גולן

שמי רינה גולן. אני בת 32. אני נְשׂוּאָה.
הבעל שלי, יַעֲקֹב, נחמד וחכם. יעקב בן 36. הוא רופא.
הוא עובד בקופת-חולים. הוא מְטַפֵּל בְּחולים.
המקצוע שלי - אחות, אבל עכשיו אני לא עובדת
בבית חולים, ואני לא מְטַפֶּלֶת בְּחולים.
אני נִשְׁאֶרֶת בַּבַּיִת וּמְטַפֶּלֶת* בַּילדים שלי מפני שהילדים שלי קטנים.
הבֵּן** שלי, גדי, הולך לגן ילדים. הוא בן 4.
הבַּת*** שלי, דנה, לומדת בבית-ספר, היא הולכת לכיתה א'. דנה בת 6.
הילדים שלי טובים מאוד. המשפחה שלי קטנה ונחמדה מאוד.

א. ענו על השאלות:

בת כמה דנה? _____
בן כמה גדי? _____
למה רינה נשארת בבית? _____
מה המקצוע של יעקב? _____

ב. הַשְׁלִימוּ: *בן, בת, אישה, בעל, אימא, אבא, אח, אחות, ילדים, הורים*

יעקב - ה_____ של רינה. הוא _____ של דנה וגדי.	**רינה** - ה _____ של יעקב. היא _____ של דנה וגדי.
גדי - ה _____ של יעקב ורינה. הוא ה _____ של דנה.	**דנה** - ה _____ של רינה ויעקב. היא ה _____ של גדי.
רינה ויעקב הם ה_____ של דנה וגדי. **דנה וגדי** הם ה_____ של רינה ויעקב.	

* אומרים וּ במקום וְ כאשר בראש המילה יש שווא, או אחת מהאותיות: ב, ו, מ, פ
** בֵּן טוב, בָּנִים טובים
*** בַּת טובה, בָּנוֹת טובות

ג. הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּילִים הַחֲסֵרוֹת:

שם פרטי:	רינה	שם משפחה	גולן
שם משפחה:			יעקב
מצב משפחתי:			נָשׂוּי
מקצוע:			36
גיל:			רופא

5

ד. הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּשְׁפָּטִים בְּפְעָלִים הַבָּאִים:

מִטַּפֵּל	מִטַּפֶּלֶת	מְטַפְּלִים	מְטַפְּלוֹת	
נִשְׁאָר	נִשְׁאֶרֶת	נִשְׁאָרִים	נִשְׁאָרוֹת	

1. יעקב גולן רופא. הוא _____ בחולים.
2. היא חולה. היא לא נוסעת לעבודה. היא _____ בבית.
3. ההורים _____ בילדים שלהם.
4. בוריס _____ בהפסקה בכיתה.
5. וטרינר _____ בכלבים ובחתולים.
6. הילדה בתמונה _____ בכלב.
7. בשבת הן _____ בבית.
8. רינה _____ בילדים שלה.
9. המנהל נוסע לפגישה, והמזכירה שלו_____ במשרד.
10. הן לא נוסעות לטיול. הן _____ במרכז הקליטה.
11. יוסף הולך לבית משפט, והפקידים _____ במשרד.
12. רחל נוסעת לפגישה חשובה, והבעל שלה _____ בילדים שלהם.
13. חנה לא עובדת. היא _____ בבית ו_____ בתינוק שלה.
14. התלמידים לא _____ בכיתה בהפסקה.

לְאָן הֵם נוֹסְעִים בְּסוֹף הַשָּׁבוּעַ?

מיכאל, דינה ושרה סטודנטים. הם לומדים באוניברסיטה העברית בירושלים.
הם גרים בדירה שכורה על-יד האוניברסיטה. הדירה שלהם גדולה. בדירה יש 3 חדרים.
יש בדירה שלהם רְהִיטִים יְשָׁנִים וזולים אבל במַצָּב מצוין.
בחדר של מיכאל יש מחשב. בחדר של דינה נמצאת הטלוויזיה. בחדר של שרה נמצאים הספרים.
בסוף השבוע הם נוסעים למשפחות שלהם.
המשפחה של מיכאל גרה בקיבוץ דגניה. ההורים שלו עובדים בקיבוץ.
אימא שלו גננת בגן ילדים, ואבא שלו עובד כמנהל עבודה. האחות שלו חַיֶּלֶת בַּצָּבָא.
לפעמים מיכאל נוסע לתל-אביב - לדוד שלו. הדוד של מיכאל איש עשיר.
המשפחה של דינה גרה בפתח-תקוָוה. אבא שלה מהנדס, ואימא שלה עובדת כמזכירה במשרד של עורך-דין מפורסם בתל-אביב. האח שלה חַיָּיל בְּצָהָ"ל.
ושרה? לאן היא נוסעת בסוף השבוע?
ההורים שלה גְּרוּשִׁים. אבא שלה גר בחיפה, ואימא שלה גרה באילת.
לפעמים היא נוסעת לאבא, ולפעמים לאימא. בדרך כלל היא נוסעת לסבא ולסבתא שלה מפני שהם גרים בירושלים.

א. ענו על השאלות:

1. איפה מיכאל, דינה ושרה גרים? _____
2. מה יש בדירה שלהם? _____
3. איפה עובדים ההורים של מיכאל? _____
4. לאן הם נוסעים בסוף השבוע? _____
5. ההורים של שרה נשואים? _____
6. מתי שרה נוסעת לאבא שלה? _____
7. לאן שרה נוסעת בדרך כלל? _____
8. לאן מיכאל נוסע לפעמים? _____
9. מי חייל בצה"ל? _____
10. מי חיילת בצבא? _____

ב. כתבו ביחיד:

1. בנים חכמים _____ _____
2. בנות טובות _____ _____
3. ילדים נחמדים _____ _____
4. ילדות חכמות _____ _____
5. אחים קטנים _____ _____
6. אחיות נחמדות _____ _____
7. בחורים נשואים _____ _____
8. בעלים טובים _____ _____
9. דודות עשירות _____ _____
10. דודים עשירים _____ _____
11. אנשים טובים _____ _____

ג. כתבו ברבים:

1. כיסא נוח _____ _____
2. שולחן יקר _____ _____
3. חלון גדול _____ _____
4. מפתח קטן _____ _____
5. שם יפה _____ _____
6. רחוב ארוך _____ _____
7. מקצוע מעניין _____ _____
8. אישה נשואה _____ _____
9. מילה קלה _____ _____
10. שנה טובה _____ _____
11. עיר גדולה _____ _____

שימו לב!

אישה טובה, נש**ים** טובות

זָקֵן • צָעִיר • יָשָׁן • וָתִיק

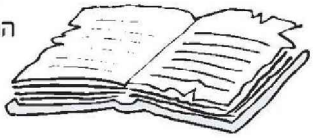

הוא בן 90. הוא איש **זקן**.

הוא בן 20. הוא בחור **צעיר**.

הספר שלו לא חדש, הספר **ישן**.

רחל עובדת כמורה 20 שנים. היא מורה **ותיקה**.

הַשְׁלִימוּ את המשפטים במילים הבאות:

זָקֵן	זְקֵנָה	זְקֵנִים	זְקֵנוֹת
יָשָׁן	יְשָׁנָה	יְשָׁנִים	יְשָׁנוֹת
צָעִיר	צְעִירָה	צְעִירִים	צְעִירוֹת
וָתִיק	וְתִיקָה	וְתִיקִים	וְתִיקוֹת

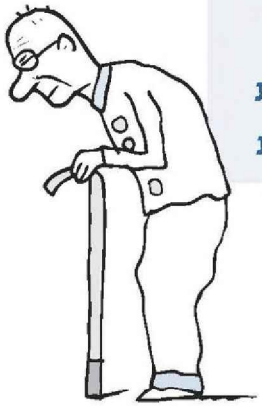

1. היא בת 20. היא _____ ויפה.
2. הסבא של דניאל בן 85. הוא _____ וחכם.
3. הן כבר לא עולות חדשות, הן _____ בָּאָרֶץ.
4. המכונית של רחל בת עשר שנים. המכונית שלה _____.
5. הסבתא של יוסי בת 81. היא _____ חֲכָמָה ונחמדה מאוד.
6. המחשב של יוסף לא חדש. המחשב שלו _____.
7. הם בְּנֵי 32. הם _____. הן בְּנוֹת 35. הן _____.
8. הדירות החדשות יקרות. הדירות ה_____ זולות.
9. הרהיטים שלהם לא חדשים. הרהיטים שלהם _____ אבל במצב טוב.
10. הטלוויזיה שלנו _____ מאוד, היא בת 10.
11. אנחנו גרים בדירה שכורה. הדירה לא חדשה, היא _____.
12. הם גרים באילת הרבה שנים. הם _____ בָּעִיר.
13. הכיסאות בכיתה _____ אבל נוחים.
14. הם באים לאולפן ברגל כי הם _____.
15. הן בְּנוֹת 70. הן כבר לא _____. הן זקנות.
16. הספרים בספרייה לא חדשים. הספרים _____.

קוֹנֶה • רוֹאֶה • עוֹשֶׂה

קוֹנֶה	קוֹנָה	קוֹנִים	קוֹנוֹת
רוֹאֶה	רוֹאָה	רוֹאִים	רוֹאוֹת
עוֹשֶׂה	עוֹשָׂה	עוֹשִׂים	עוֹשׂוֹת

5

לָמַד
אָלַב
דַּ
בָּשָׂר
יְרָקוֹת
פֵּירוֹת

א.

יוסי: חנה, איפה את קונה יְרָקוֹת וּפֵּירוֹת?*

חנה: בְּדֶרֶךְ כְּלָל אני קונה בשוק.

יוסי: למה דַּוְוקָא בשוק?

חנה: מפני שבשוק הירקות והפירות זולים, ותמיד טְרִיִּים.**

ב.

חנה: יוסי, מה אתה עוֹשֶׂה בערב?

יוסי: בדרך כלל אני רוֹאֶה טלוויזיה.
לפעמים אני קורא ספר או עיתון.

חנה: אתה רואה טלוויזיה בשבת?

יוסי: אני אַף פַּעַם לא רואה טלוויזיה בשבת
מפני שאני דָּתִי.

ענו על השאלות:

1. איפה חנה קונה ירקות ופירות בדרך כלל? _____
2. למה חנה קונה דווקא בשוק? _____
3. למה יוסי אף פעם לא רואה טלוויזיה בשבת? _____
4. איפה את/ה קונה פירות וירקות? _____
5. מה את/ה עושה בערב ? _____

* *עַגְבָנִיָּה, חַסָּה, כְּרוּבִית, צְנוֹנִית, מְלְפְּפוֹן, חָצִיל, בְּצַל יָרוֹק, אֹגֶס, תַּפּוּחַ, תַּפּוּז, עֲנָבִים, תּוּת שָׂדֶה*
** *טְרִי, טְרִיָּה, טְרִיִּים, טְרִיּוֹת*

תרגילים

א. הַשְׁלִימוּ את הפועל בצורה הנכונה:

1. החיילים _____ באוטובוס בדרך כלל. (נוסע)
2. הם _____ לאולפן ברגל. (בא)
3. תמיד חנה _____ בשר טָרִי. (קונה)
4. בערב הם _____ בבית ורואים טלוויזיה. (נשאר)
5. בערב הן _____ חדשות בטלוויזיה. (רואה)
6. הן עובדות כרופאות בבית חולים. הן _____ בחולים. (מטפל)
7. הן _____ רָהִיטִים יְשָׁנִים כי הן סטודנטיות. (קונה)
8. הם _____ לשוק ברגל. (הולך)
9. דָתִיִּים אַף פַּעַם לא _____ טלוויזיה בשבת. (רואה)
10. הם _____ כְּרוּבִית טְרִיָּיה ועגבניות טְרִיּוֹת בשוק. (קונה)
11. מחר הן לא עובדות. הן _____ לים. (נוסע)
12. הן _____ לקופת-חולים כי הן חולות. (הולך)

ב. הַשְׁלִימוּ: ב / ל

1. בהפסקה הוא נשאר _____ כיתה.
2. הם נוסעים ____ ים ____ אוטובוס.
3. הרופא מטפל ____ חולים.
4. דניאל יושב ____ כיתה על-יד רותי.
5. בערב הן נשארות ____ בית ורואות טלוויזיה.
6. הן נוסעות ____ שוק. הן קונות ____שוק ירקות ופירות.
7. הוא עובד כמנהל ____ בנק.
8. הוא הולך ____ קופת-חולים כי הוא חולה.
9. הן באות ____ אולפן ____רגל מפני שהן גרות על-יד האולפן.
10. הם לא הולכים ____ בית הספר. הם נשארים ____ בית כי הם חולים.
11. הם עובדים כמהנדסים ____מפעל.
12. היא נשארת ____ בית ולא הולכת ____ עבודה כי היא מטפלת ____ ילדים שלה.

שֵׁם הַפּוֹעֵל

רוֹצֶה רוֹצָה רוֹצִים רוֹצוֹת + שם הפועל

חנה: גָדִי, אתה רוצה קפה?
גדי: יש חלב?
חנה: לא, אין חלב.
גדי: אני לא רוצה קפה בלי חלב...
חנה: אתה רוצה תה?
גדי: יש דְּבַשׁ?
חנה: לא, אין דבש. יש לימון, ויש סוכר...
גדי: אני לא רוצה תה בלי דבש...
חנה: מה אתה רוצה?
גדי: מה יש?
חנה: אתה נודניק גדול! יש מיץ תפוזים, יש גְּלִידָה, יש עוּגָה, יש שוקולד...
גדי: טוב, אני רוצה **לִשְׁתּוֹת** מיץ תפוזים קר ו**לֶאֱכוֹל** עוגה.
חנה: יופי! אני רוצה **לֶאֱכוֹל** גלידה ו**לִשְׁתּוֹת** מַיִם קרים!

א. הַשְׁלִימוּ: *רוצֶה, רוצָה, רוצִים, רוצוֹת*

1. הוא לא _____ לשתות קפה בלי חלב.
2. אתן _____ לאכול גלידה? - לא, אנחנו _____ לאכול עוגה.
3. הן _____ לשתות מיץ תפוזים קר.
4. אתה _____ לשתות תה חם? - לא, אני _____ לשתות תה קר.
5. אתם _____ לשתות קפה? - לא, אנחנו _____ לשתות מים קרים.
6. הם לא חולים, אבל הם לשתות תה עם דבש ולימון.
7. את _____ לשתות מים קרים? - לא, אני _____ לשתות תה חם.
8. היא חולה. היא _____ לשתות רק תה חם עם דבש ולימון.

ב. השלימו את הטבלה:

שם הפועל	זמן הווה			
	רבות	רבים	יחידה	יחיד
לָגוּר				גר
לָבוֹא			באה	
		כותבים		
	לומדות			
לעבוד				עובד
			חושבת	
לאכול		אוכלים		
לָלֶכֶת	הולכות			
לקרוא				קורא
לִנְסוֹעַ			נוֹסַעַת	
		יודעים		
לָשֶׁבֶת	יושבות			
לחיות	חַיּוֹת		חַיָּה	חַי
לִקְנוֹת				קוֹנֶה
			שוֹתָה	
		רואים		
לַעֲשׂוֹת	עושות			
לְדַבֵּר				מדבר
			מטיילת	
		מטפלים		
	מְשַׂחֲקוֹת			
לְהַרְגִּישׁ		מַרגישים	מַרְגִּישָׁה	מַרְגִּישׁ
להבין			מבינה	
לְהִישָׁאֵר				נשאר
לְהִצְטַעֵר				מצטער

ג. כתבו את שם הפועל:

לָשַׁר, לִקְרוֹא, לַעֲבוֹד, לָדַעַת, לִהְיוֹת, לְהָבִין, לְלַמּוֹד, לְדַבֵּר, לִכְתּוֹב

ג'ון אומר: "אני רוצה _____ עברית באולפן

מפני שאני רוצה _____ עברית.

אני רוצה _____ במקצוע שלי.

אני רוצה _____ עברית עם הישראלים הצברים.

אני רוצה _____ חדשות בעברית ברדיו ובטלוויזיה.

אני רוצה _____ עיתונים בעברית.

אני רוצה _____ מכתבים בעברית.

אני רוצה _____ בבית קטן על-יד הים.

אני ציוני! ואני רוצה _____ בישראל!"

ד. השלימו את המשפטים לפי הדוגמה:

היא גָּרָה באיפה, אבל היא רוֹצָה לָשַׁר בתל-אביב.

1-21

1. הוא רוצה _____ במקצוע שלו. עכשיו הוא _____ כשומר. (עובד)
2. אני _____ עם הפקידה, אני רוצה _____ גם עם המנהל. (מדבר)
3. הן _____ גלידה, הן רוצות _____ גם עוגה. (אוכל)
4. הם לא _____ איפה דניאל גר. הם רוצים _____ איפה הוא גר. (יודע)
5. היא _____ ספרים בדרך כלל. עכשיו היא רוצה _____ עיתון. (קורא)
6. היא _____ סלט ירקות, היא רוצה _____ גם סלט פירות. (אוכל)
7. הם _____ קפה. הם רוצים _____ גם מים קרים. (שותה)
8. היא _____ על-יד חנה, אבל היא רוצה _____ על-יד דניאל. (יושב)
9. הם _____ בדירה קטנה. הם רוצים _____ בדירה גדולה. (גר)
10. דניאל לא _____ עיתונים. הוא רוצה _____ רק ספרים. (קורא)
11. הן רוצות _____ באוניברסיטה. עכשיו הן _____ באולפן. (לומד)
12. התיירות _____ בירושלים. הן רוצות _____ גם באילת. (מטייל)
13. היא _____ סיפורים. היא רוצה _____ גם ספרים. (כותב)

14. מה אתה _____? מה אתה רוצה _____? (לומד)

15. איפה את _____? איפה את רוצה _____? (גר)

16. אני רוצה _____ מי שר הביטחון של ישראל. אולי אתה _____? (יודע)

17. הם לא רוצים _____ בבית, אבל הם _____ מפני שהם חולים. (נשאר)

18. הם _____ בצרפת, אבל הם רוצים _____ בישראל. (חי)

19. הם _____ שולחן חדש, הם רוצים _____ גם כיסאות. (קונה)

20. היא רוצה _____ חדשות בטלוויזיה, עכשיו היא _____ סֶרֶט. (רואה)

21. הוא _____ צרפתית, הוא רוצה _____ גם ספרדית. (מבין)

22. היא חולה. היא לא רוצה _____. היא רוצה רק _____. (אוכל, שותה)

23. הוא רוצה _____ עם דני. עכשיו הוא _____ עם יוסי. (משחק)

24. היא _____ בילדים, אבל היא לא רוצה _____ גם בכלב. (מטפל)

25. אתם _____ מי שר האוצר של ישראל? אתם רוצים _____? (יודע)

26. אנחנו _____ לבנק. אנחנו רוצים _____ גם לדואר. (הולך)

27. את רוצה _____ לכוס קפה? - כן, אני _____ עכשיו! (בא)

28. הן רוצות _____ מיץ ו_____ בשר. (שותה, אוכל)

29. מה אתה _____ בדרך כלל בערב? (עושה)
מה אתה רוצה _____ בסוף השבוע?

30. הן _____ בשר טרי רק בחנות, (קונה)
אבל ירקות ופירות טריים הן רוצות _____ בשוק.

31. היא לא _____ טוב. (מרגיש)
היא שותה תה עם לימון, כי היא רוצה _____ טוב.

32. אני רוצה _____ בטבריה על-יד ההורים שלי. (גר)
עכשיו אני _____ בדירה שכורה בירושלים מפני שאני סטודנט.

יְרוּשָׁלַיִם

מילים חדשות: הה, אוויר, מקום, שכונה, איש, קדוש, עתיק, כְּ...
כנסת ישראל, הכותל המערבי

6

א. קִרְאוּ אֶת הַקֶּטַע וְכִתְבוּ: יש, נמצא, נמצאת

ירושלים, הבירה של ישראל, _____ במרכז הארץ. בָּעיר חַיִּים כְּמִילְיוֹן אנשים.
בירושלים _____ אֲוִיר טוב ונעים, אוויר של הָרִים,
_____ הַרְבֵּה שְׁכוּנוֹת חדשות ויפות,
_____ ארכֵאולוגיה מעניינת,
_____ הרבה מְקוֹמוֹת קְדוֹשִׁים, וְיש עיר עַתִּיקָה.
כְּנֶסֶת ישראל _____ בירושלים.
"מוזאון ישראל" _____ על-יד הכנסת.
הַכּוֹתֶל הַמַּעֲרָבִי _____ בעיר העתיקה.
ירושלים היא עיר גדולה, יפה וּמְיוּחֶדֶת מאוד.

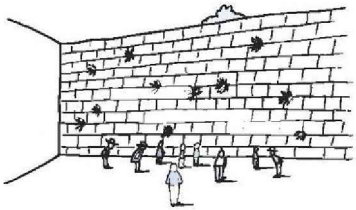

הכותל המערבי

ב. כתבו נכון או לא נכון:

1. הכותל המערבי נמצא בעיר העתיקה. _____
2. הכנסת נמצאת בתל-אביב. _____
3. אין אוויר של הרים בירושלים. _____
4. יש הרבה מקומות קדושים בירושלים. _____
5. אין שכונות חדשות בירושלים. _____
6. בירושלים חיים כמיליון אנשים. _____

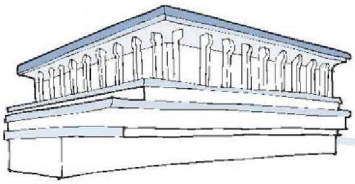

הכנסת

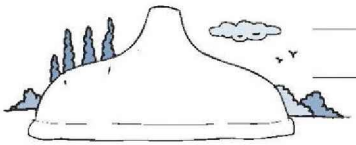

מוזאון ישראל

ג. כתבו ברבים:

עיר עַתִּיקָה	עָרִים	עתיקות	דירה יְשָׁנָה	_____	_____
שְׁכוּנָה קטנה	_____	_____	ספר עַתִּיק	_____	_____
בַּיִת יָשָׁן	בָּתִּים	_____	מָקוֹם טוב	_____	_____
מָקוֹם מְיוּחָד	_____	_____	ספר קָדוֹשׁ	_____	_____
עיר קְדוֹשָׁה	_____	_____	שכונה יקרה	_____	_____
איש טוב	_____	_____	אישה טובה	_____	_____

ארץ ישראל

ישראל נמצאת בְּאַסְיָה, בַּמִּזְרָח הַתִּיכוֹן.
מ-1948 ארץ ישראל היא מדינה של יהודים,
אבל בישראל חיים גם ערבים, נוצרים ועוד.

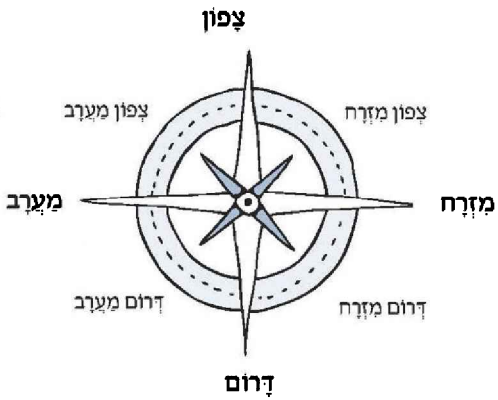

הסתכלו במפה וכתבו לפי הדוגמה:

אילת — אילת נמצאת בדרום

1. קריית שמונה _____
2. עכו _____
3. הים התיכון _____
4. ים המלח _____
5. ים כנרת _____
6. ים סוף (הים האדום) _____
7. ירושלים _____
8. תל-אביב _____
9. חיפה _____
10. אשדוד _____

ירושלים

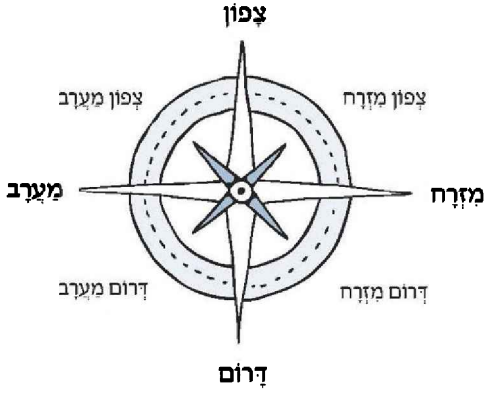

הסִתַּכְּלוּ במפה של העיר ירושלים
וְהשלימו את המשפטים במילים הבאות:

מרכז, מערב, עיר, על-יד, שכונה, גן, חדשה, עתיקה, הר, נמצא, מצרא, דרום מערב

1. הכנסת נמצאת ב _____ העיר.
2. "הַר הַצּוֹפִים" נמצא ב _____ העיר.
3. ה _____ העתיקה נמצאת במזרח.
4. "_____ הרצל" נמצא במערב העיר.
5. מוזאון "יַד וָשֵׁם" _____ במערב העיר.
6. בית החולים "הַדָּסָה" (עֵין כֶּרֶם) נמצא ב _____ העיר.
7. השכונה החדשה "גִילה" נמצאת ב _____ _____ העיר.
8. _____ הַחַיּוֹת הַתַּנָ"כִּי נמצא בְּדָרוֹם מערב העיר.
9. השכונה "יְמִין מֹשֶׁה" נמצאת על-יד העיר ה_____.
10. השכונה ה _____"פִּסְגַת זְאֵב" נמצאת בְּצָפוֹן מזרח העיר.
11. ה_____ החדשה "רָמוֹת" נמצאת בצפון מערב העיר.
12. האוניברסיטה העברית (קַמְפּוּס "גִבְעַת רָם" א) נמצאת במרכז העיר _____ הכנסת.

רמת-גן - עיר הגנים

רמת-גן נמצאת על-יד תל-אביב. העיר נוסדה ב-1921.

בעיר חיים כ-150,000 (מֵאָה וַחֲמִישִׁים אֶלֶף) אנשים.

רמת-גן היא "עיר הגנים" כי בעיר יש הרבה פרחים ועצים.

(יש גנים בְּ-25% [עֶשְׂרִים וַחֲמִישָׁה אֲחוּזִים] מֵהָעִיר).

ברמת-גן יש מקומות מיוחדים ומפורסמים מאוד בארץ.

לְמָשָׁל: הָאִצְטַדְיוֹן הלְאומי, קניון "אַיְילוֹן", הבּוּרְסָה לִיהֲלוֹמִים, בית החולים "תֵּל הַשּׁוֹמֵר", אוניברסיטת "בַּר אִילָן", בית הספר לְמִשְׂחָק "בֵּית צְבִי" ובית הספר התיכון "בְּלִיך".

גם הפָּארק הלאומי והסָפָארי נמצאים ברמת-גן.

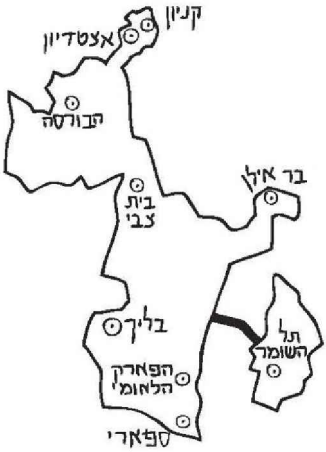

ענו על השאלות לפי הקטע ולפי המפה:

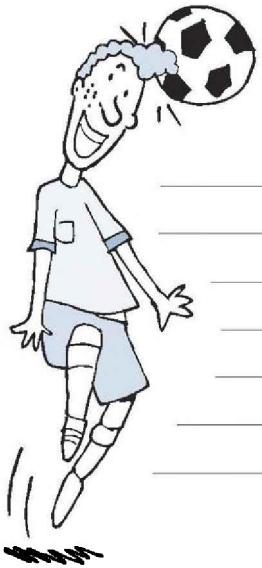

1. מתי נוסדה רמת-גן? _____
2. כמה אנשים חיים בעיר? _____
3. למה רמת-גן היא "עיר הגנים"? _____
4. איפה נמצא הפארק הלאומי? _____
5. איפה נמצאת אוניברסיטת "בר-אילן"? _____
6. מה עושים באצטדיון הלאומי? _____
7. מה לומדים בבית הספר "בית צבי"? _____
8. איפה נמצאת הבורסה ליהלומים? _____
9. איפה נמצא בית הספר התיכון "בליך"? _____

שֵׁם הַפּוֹעֵל

צָרִיךְ	צְרִיכָה	צְרִיכִים	צְרִיכוֹת	+ שם הפועל
יָכוֹל	יְכוֹלָה	יְכוֹלִים	יְכוֹלוֹת	

6

תלמידה טובה

אבא: אנחנו נוסעים לטייל בצפון, את רוצה לבוא?

דינה: אני רוצה לבוא, אבל אני לא יכולה.

אני צריכה להישאר בבית.

אבא: למה את צריכה להישאר בבית?

דינה: מפני שאני צריכה ללמוד לבְחִינָה באנגלית.

אבא: אין בְּעָיָה. את יכולה להישאר בבית.

יש אוֹכֶל בַּמִּקְרָר.

דינה: מתי אתם חוֹזְרִים הביתה?

אבא: אנחנו מְקַוִּים לִהְיוֹת בבית בערב. להתראות...

דינה: להתראות בערב!

א. השלימו לפי הדיאלוג:

דינה רוצה _____ לטיול, אבל היא לא יכולה. היא צריכה _____ בבית

מפני שהיא צריכה _____לבחינה באנגלית.

ההורים של דינה מקווים _____ בבית בערב.

ב. השלימו: *צריך, צריכה, צריכים, צריכות*

1. חנה _____ להישאר בבית מפני שדן חולה.
2. עולים חדשים _____ ללמוד עברית.
3. הן לא יודעות עברית. הן _____ ללמוד באולפן.
4. הוא _____ ללכת למשרד הפנים.
5. אני _____ לשתות תה חם עם דבש ולימון מפני שאני לא מרגישה טוב.
6. אני _____ עברית מפני ש_____
7. אני _____

ג. **השלימו:** *יכול, יכולה, יכולים, יכולות*

1. היא לא _____ לנסוע לעבודה מפני שהיא לא מרגישה טוב.
2. הם לא _____ לעבוד בבוקר מפני שהם לומדים.
3. הוא _____ ללמוד רק בערב מפני שהוא עובד בבוקר.
4. יש אוטובוס מתל-אביב לאילת. אתם _____ לנסוע לאילת באוטובוס.
5. הן _____ ללכת לשוק ברגל מפני שהן גרות על-יד השוק.

ד. **השלימו את שם הפועל:**

1. היא צריכה _____ הכול! (יודע)
2. הוא לא יכול _____ עם המנהל כי המנהל לא נמצא במשרד. (מדבר)
3. הם צריכים _____ לתל-אביב. (נוסע)
4. הוא יכול _____ בטכניון מפני שהוא בחור חכם. (לומד)
5. הם יכולים _____ לים ברגל כי הם גרים על-יד הים. (הולך)
6. התלמידים לא צריכים _____ בכיתה בהפסקה. (נשאר)
7. הוא צריך _____ במרכז הארץ כי הוא עובד בתל-אביב. (גר)
8. היא צריכה _____ הביתה כי דני לא מרגיש טוב. (חוזר)
9. היא צריכה _____ מכתב למורה. (כותב)
10. מיכאל לא יכול _____ לאולפן כי הוא חולה. (בא)
11. אתה צריך _____ לקופת-חולים מפני שאתה חולה. (הולך)
12. מרגריטה כבר יכולה _____ עיתון בעברית. (קורא)
13. דניאל כבר יכול _____ חדשות בעברית. (מבין)

הַפֶּתֶק

יוסי חוזר הביתה מהעבודה.
אַף אֶחָד לא נמצא בבית.
על השולחן הוא רואה פתק.
הוא קורא...

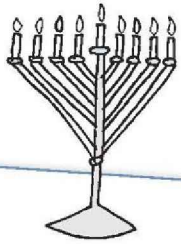

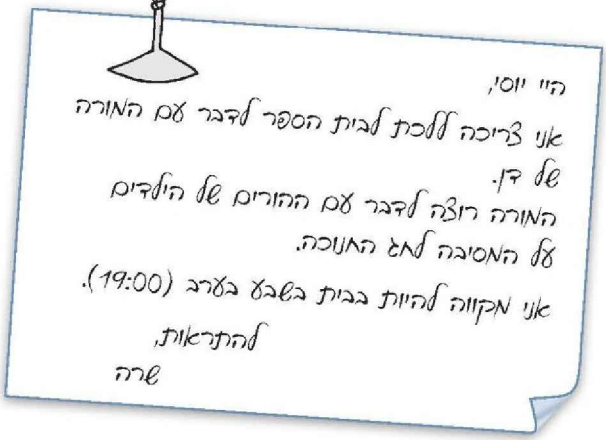

היי יוסי,
אני צריכה ללכת לבית הספר לדבר עם המורה
של דן.
המורה רוצה לדבר עם ההורים של הילדים
על המסיבה למז המנוכה.
אני מקווה להיות בבית בשבע בערב (19:00).
להתראות,
שרה

ענו על השאלות:

1. **לְמִי** הפתק? **ל**_____
2. **מִמִי** הפתק? **מ**_____
3. מאין יוסי חוזר הביתה? _____
4. מה יוסי רואה על השולחן? _____
5. לאן שרה צריכה ללכת? _____
6. עם מי המורה רוצה לדבר? _____
7. על מה המורה רוצה לדבר? _____
8. מתי שרה מקווה להיות בבית? _____

חנה חוזרת הביתה מהעבודה בחמש (17:00).
אף אחד לא נמצא בבית.
היא רואה פתק גדול על השולחן.
היא קוראת...

א. ענו על השאלות:

1. לְמִי הפתק? _____
2. מִמִי הפתק? _____
3. איפה דני נמצא? _____
4. מתי דני חוזר הביתה? _____

ב. כתבו שאלות:

1. _____ ? חנה חוזרת מהעבודה.
2. _____ ? חנה חוזרת הביתה.
3. _____ ? היא רואה פתק על השולחן.
4. _____ ? דני משחק עם החברים מהכיתה.

בחור שומר מסורת

יצחק פרידמן - בחור נחמד מאוד.
הוא לא דָּתִי. הוא שׁוֹמֵר מָסוֹרֶת.
יצחק אף פעם לא עובד בשבת.
הוא אף פעם לא אוכל בשר וחלב יחד.
בְּפֶסַח הוא אף פעם לא אוכל לֶחֶם.
בְּפֶסַח - הוא תמיד אוכל מַצּוֹת.
הוא אף פעם לא אוכל בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים, והוא אף פעם לא שותה...
ביום הכיפורים - הוא תמיד צָם, ותמיד הוא מִתְפַּלֵּל בְּבֵית הַכְּנֶסֶת.

בדרך כלל יצחק הולך לבית כנסת בחגים.
לפעמים הוא מתפלל בבית הכנסת גם בשבת.
יצחק אף פעם לא שותה ויסקי או וודקה.
לפעמים הוא שותה בירה.
בדרך כלל יצחק שותה יַיִן בחַגִּים.
לפעמים הוא שותה יַיִן אָדוֹם, ולפעמים הוא שותה יַיִן לבן.

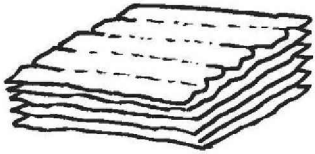

א. כתבו מה יצחק פרידמן עושה ומתי:

1. תמיד הוא
   א. _____
   ב. _____
   ג. _____
2. אף פעם הוא לא
   א. _____
   ב. _____
   ג. _____
   ד. _____
   ה. _____
   ו. _____

3. בדרך כלל הוא
   א. _____
   ב. _____
4. לפעמים הוא
   א. _____
   ב. _____
   ג. _____
   ד. _____

ב. השלימו את הטבלה:

שם הפועל	הפועל בזמן הווה			
	יחיד	יחידה	רבים	רבות
לָצוּם		צָמָה		
לִשְׁמוֹר		שׁוֹמֶרֶת		
לְהִתְפַּלֵּל		מִתְפַּלֶּלֶת	מִתְפַּלְּלִים	

ג. השלימו את הפועל בצורה הנכונה:

1. היא לא _____ בשבת מפני שהיא דתייה. (נוסע)
2. הדתיים _____ בבית הכנסת כל יום. (מתפלל)
3. הצבא שלנו, צה"ל, _____ על המדינה. (שומר)
4. היא אף פעם לא _____ בשר. (אוכל)
5. הם תמיד _____ ביום הכיפורים. (צם)
6. הן אף פעם לא _____ אלכוהול. (שותה)
7. החיילים _____ על המדינה שלנו. (שומר)
8. חנה _____ בדרך כלל קפה בבוקר. (שותה)
9. בדרך כלל הן לא _____ הרבה לחם. (אוכל)
10. הם תמיד _____ יין בחגים. (שותה)
11. הדתיים תמיד _____ מצות בפסח. (אוכל)

ד. כתבו משפטים לפי הדוגמה:

אני שותה קפה / תה / מיץ / מים

בבוקר אני תמיד שותה קפה.

אני אף פעם לא שותה תה.

לפעמים אני שותה מיץ, אבל בדרך כלל אני שותה מים.

1. אני אוכל/ת בבית / במסעדה / בשיעור / בהפסקה

2. אני מטייל/ת עם החברים / עם המשפחה / עם הכלב / לבד

3. אני כותב/ת מכתבים / פתק / סיפורים / שיעורי בית

4. אני קונה מים / מיץ / לחם / מתנה

5. אני שותה קפה / תה עם לימון / יין / בירה

6. אני קורא/ת עיתון / ספר / שירים / חדשות באינטרנט

7. אני הולך/ת ברגל / נוסע/ת באוטובוס / ברכבת / במונית

המספר המונה 1-10

		זכר		נקבה	
1	ספר	אֶחָד		מחברת	אַחַת
2		שְׁנַיִּים*			שְׁתַּיִּים*
2		שְׁנֵי*	ספרים		שְׁתֵּי*	מחברות
3		שְׁלוֹשָׁה	חדרים		שָׁלוֹשׁ	דירות
4		אַרְבָּעָה	חברים		אַרְבַּע	חברות
5		חֲמִישָׁה	משרדים		חָמֵשׁ	כיתות
6		שִׁישָׁה	ילדים		שֵׁשׁ	ילדות
7		שִׁבְעָה	מורים		שֶׁבַע	מורות
8		שְׁמוֹנָה	בנים		שְׁמוֹנֶה	בנות
9		תִּשְׁעָה	בחורים		תֵּשַׁע	בחורות
10		עֲשָׂרָה	תלמידים		עֶשֶׂר	תלמידות

יש חדש!

דינה: היי יוסי, מה נִשְׁמַע? מה חדש?

יוסי: יש חדש! אני גר בדירה שכורה על-יד האוניברסיטה.

דינה: **כמה חדרים** יש בדירה?

יוסי: בדירה יש **שלושה** חדרים גדולים, מטבח אחד, **שני** שירותים ואמבטיה **אחת**.

דינה: אתה גר לבד?

יוסי: לא, אני גר עם **שני** חברים.

דינה: יש מִרְפֶּסֶת בדירה?

יוסי: יש **שְׁתַּיִּים**!

דינה: יש רהיטים בדירה?

יוסי: כן. יש **שלוש** מיטות, **שלושה** שולחנות, **שני** ארונות, **חמישה** כיסאות, **טלוויזיה אחת ושלושה** מחשבים.

דינה: איזה יופי! מתי אני יכולה לָבוֹא לשתות כּוֹס קפה?

יוסי: תמיד!

* *שניים/שתיים בלי שם עצם, שני/שתי עם שם עצם*

א. כתבו שאלות:

1. _____? אני גר עם חברים.
2. _____? בדירה יש שתי מרפסות.
3. _____? הדירה נמצאת על-יד האוניברסיטה.
4. _____? את יכולה לבוא תמיד.

7

ב. השלימו את המספרים במילים:

1. בכיתה לומדים (8) _____ תלמידים ו (9) _____ תלמידות.
2. בגן הילדים יש (10) _____ ילדים: (5) _____ בנות ו (5) _____ בנים.
3. כל יום הוא קורא עיתון (1) _____. בסוף השבוע הוא קורא (2) _____ עיתונים.
4. היא לומדת באוניברסיטה (9) _____ קורסים.
5. הוא כותב (2) _____ מכתבים. מכתב (1) _____ להורים שלו, ומכתב (1) _____ לחבר שלו.
6. לרינה יש (2) _____ ילדים. בן (1) _____ ובת (1) _____.
7. למשפחת גולן יש דירה גדולה. בדירה יש (5) _____ חדרים ו (2) _____ מרפסות.
8. היא קונה בשוק (2) _____ דגים ועוף (1) _____.
9. בסלט ירקות לְ (7) _____ אנשים יש: (6) _____ עגבניות, (6) _____ מלפפונים ובצל (1) _____.
10. הוא אוכל כל יום תפוח (1) _____, תפוז (1) _____ ובננה (1) _____.
11. ליעקב יש (4) _____ אחים ו (4) _____ אחיות.
12. בסלט פירות לְ (10) _____ אנשים יש: (4) _____ תפוחים, (6) _____ תפוזים טריים וְ (7) _____ בננות טריות.
13. במשרד יש (2) _____ שולחנות ו (4) _____ כיסאות.
14. בדירה שלהם יש (3) _____ טלוויזיות ו (2) _____ מחשבים.

ג. כתבו במחברת מה יש בדירה שלכם:

דוגמה ← בדירה שלי יש שני שולחנות חדשים.

המספר הסתמי - נקבה

כתבו את המספרים במילים:

1. מספר הטלפון של דניאל: 03-5268931 (קִידוֹמֶת: 03)

_____

2. מספר הטלפון הַנַיָיד של יוסף: 052-6354108

_____

3. מספר תעודת הזהות של רחל: 32097648

_____

4. הכתובת של רחל:
רחוב בן-יהודה, בית מספר 9 _____, דירה מספר 4 _____,
מִיקוּד 49752 _____

5. קַו אוטובוס מספר 4 _____ בתל-אביב נוסע מהתחנה המרכזית לרחוב בן-יהודה.

6. מספר החשבון של יצחק בבנק: 792145

_____

7. מספר כרטיס האַשְׁרַאי של יצחק: 1072 7892 3546

_____

8. התלמידים קוראים סיפור בספר בעמוד (67) _____

9. התרגיל בספר נמצא בעמוד (13) _____

10. בעמוד (17) _____ בעיתון יש חדשות ספורט.

11. בדירה מספר (11) _____ גרה משפחת לוי.

12. האולפן נמצא ברחוב בלפור מספר (12) _____

מספר סתמי = מספר ← נקבה
↓
אין שאלה ← כמה?
↓
מספר טלפון...
מספר בית...

מספר מונה = מספר ← נקבה/זכר
↓
יש שאלה ← כמה?
↓
כמה מחברות ...? שלוש מחברות (מחברת = נקבה)
כמה ספרים ...? שלושה ספרים (ספר = זכר)

ל... יש / אין

מן המיתולוגיה

לסְפִינְקְס (sphynx) הַיְוָונִי **יש** רֹאש של אישה,
גוף של כֶּלֶב וּכְנָפַיִים.
או:
ראש של אישה,
חָזֶה של אישה,
גוף של אַרְיֵה וכנפיים.

לספינקס הַמִּצְרִי **יש** גוף של אריה
וראש של המלך פַּרְעֹה.
לספינקס המצרי **אין** כנפיים.

בת הים* חיה במים.
לבת הים **יש** חצי גוף של אישה וחצי גוף של דג.

ענו על השאלות:

1. למי יש ראש של אישה? _____
2. למי אין כנפיים? _____
3. למי יש חצי גוף של דג? _____
4. למי יש גוף של אריה? _____
5. למי יש ראש של מלך? _____

* *או בְּתוּלַת הים (mermaid) ('סירנה' בצרפתית)*

למי יש/אין? ← ל... איפה יש/אין? ← ב, על, מול, על-יד...

לְמורים יש סבלנות.

(לְ+הַ=) לַמורה רחל יש הרבה סבלנות.

לְרחל יש הרבה סבלנות.

א. השלימו: ל / ב

1. ____ ישראלים יש תעודת זהות.
2. תעודת עולה יש ____ עולים חדשים.
3. יש כתובת ____ תעודת זהות.
4. ____ מורה רחל יש תלמידים טובים.
5. ____ חנה אין כרטיס אשראי.
6. ____ כיתה יש כיסאות נוחים.
7. אין תמונות ____ ספר הזה.
8. ____ יצחק אין חשבון בנק.

ב. כתבו שאלות: *למי יש/אין...? איפה יש/אין...?*

1. _____? למורה יש סבלנות.
2. _____? לדניאל יש מקצוע מעניין.
3. _____? אין בכיתה מחשבים.
4. _____? בבנק יש הרבה כסף.
5. _____? לדן יש שני עפרונות.
6. _____? יש תחנת אוטובוס מול השוק.
7. _____? לדינה אין מכונית.
8. _____? לרבקה יש בחינה מחר.
9. _____? בתנ"ך יש סיפורים יפים.
10. _____? בצפון ישראל יש הרים.
11. _____? יש חיות בגן-חיות.
12. _____? בירושלים יש שכונות חדשות.
13. _____? לילדים יש הרבה שאלות.

מצפון ל... • מדרום ל...

למדינת ישראל יש גבול עם ארבע מדינות עָרָב: לבנון, סוריה, ירדן ומצרים.

לבנון נמצאת מצפון לישראל. סוריה נמצאת מצפון מזרח לישראל.

ירדן נמצאת ממזרח לישראל, ומצרים נמצאת מדרום מערב לישראל.

איפה נמצא/ת? כתבו לפי הדוגמה:

1. חיפה / עכו
   איפה נמצאת מדרום לעכו
2. חיפה / נתניה
3. ירושלים / אשדוד
4. אשדוד / תל-אביב
5. צפת / עכו
6. רמת הגולן / סוריה
7. אילת / ים סוף (הים האדום)
8. ערד / ים המלח
9. באר-שבע / ערד
10. טבריה / הכנרת
11. הים התיכון / ישראל
12. נהר הירדן / ישראל

יש לי • אין לי

אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם	אתן	הם	הן
יֵשׁ לִי	יֵשׁ לְךָ	יֵשׁ לָךְ	יֵשׁ לוֹ	יֵשׁ לָהּ	יֵשׁ לָנוּ	יֵשׁ לָכֶם	יֵשׁ לָכֶן	יֵשׁ לָהֶם	יֵשׁ לָהֶן
אֵין לִי	אֵין לְךָ	אֵין לָךְ	אֵין לוֹ	אֵין לָהּ	אֵין לָנוּ	אֵין לָכֶם	אֵין לָכֶן	אֵין לָהֶם	אֵין לָהֶן

לְרוני יש בעיה... הוא מִתְקַשֵּׁר לאימא שלו...

רוני: אימא, יש לְךָ זמן?

אימא: לא, אין לִי זמן עכשיו.

אני עֲסוּקָה.

רוני: אבל יש לִי בעיה...

אימא: מה הבעיה שלך?

רוני: יש בעיה במחשב, ואני לא יכול לְשַׂחֵק...

אימא: יש לְךָ סבלנות?

רוני: כן, יש לִי סבלנות.

אימא: יופי!

אני יוֹצֵאת מהעבודה עוֹד מְעַט.

אַל תִּדְאַג! * הכול יִהְיֶה בסדר!

א. קראו את השיחה: במקום רוני - רותי, ובמקום אימא - אבא.

ב. ענו על השאלות:

1. למי יש בעיה? _____
2. למי אין זמן? _____
3. למי יש סבלנות? _____
4. מה הבעיה של רוני? _____
5. מתי אימא של רוני יוצאת מהעבודה? _____

* *(אתה) אַל תִּדְאַג! • (את) אַל תִּדְאָגִי! • (אתם/ן) אַל תִּדְאָגוּ!*

ג. **השלימו:** *לי, לי, לך, לך, לו...*

1. הם גרים בדירה קטנה. אין _____ בית גדול.
2. הן נוסעות לאוניברסיטה באוטובוס מפני שאין _____ מכונית.
3. _____דני יש הרבה חברים. יש _____ הרבה חברים.
4. רותי, יש _____ מכונית? - לא, אין לי מכונית.
5. חנה ויוסי, יש _____ מכונית חדשה? - כן, יש לנו מכונית חדשה.
6. מיכאל, יש _____ משפחה בארץ? - כן, יש לי משפחה גדולה בארץ.
7. דניאל עסוק. אין _____ זמן.
8. _____ מורה רחל יש הרבה סבלנות. יש _____ סבלנות.
9. _____רינה ו_____ גדי יש שלושה ילדים. יש _____ שתי בנות ובן.
10. _____ רבקה יש פגישה חשובה בחיפה. יש _____ פגישה חשובה עם המנהל.
11. הן עסוקות מאוד. אין _____ זמן.
12. ____ עולים חדשים יש תעודת עולה. יש _____ גם תעודת זהות.
13. יש לכם ילדים? - כן, יש _____ שתי בנות.
14. אימא, יש לך עשרה שקלים? - כן, יש _____.

ד. **כתבו על המשפחה שלכם: השתמשו ב:** *יש לי, אין לי, מ_____ שלי*

אִם אֵין אֲנִי לִי - מִי לִי?
וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי - מָה אֲנִי?
וְאִם לֹא עַכְשָׁיו - אֵימָתַי?

(פרקי אבות א, יד)

הודעה ופתק

א.

שלומי חייל בצבא. הוא מִתְקַשֵּׁר הביתה. הטלפון תָּפוּס...

הוא מתקשר לאבא שלו, לעבודה. גם קַו הטלפון של אבא שלו תפוס.

שלומי שׁוֹלֵחַ לאבא שלו הוֹדָעָה בטלפון - sms*

כתבו נכון או לא נכון:

1. שלומי שולח הודעה לרחל. _____
2. הטלפון בבית תפוס. _____
3. שלומי מגיע מחר הביתה. _____
4. אין לו זמן לחכות. _____
5. הוא לא מתגעגע להורים. _____
6. הוא יוצא הביתה מחר. _____
7. שלומי נשאר בבסיס. _____

אבא,
הטלפון שלך תפוס,
וגם בבית הטלפון תפוס...
אין לי זמן לְחַכּוֹת!
אני לא יוצא מהבסיס מחר.
אני לא מגיע הביתה.
אני נשאר בבסיס.
אל תדאגו! הכול בסדר!
אני מִתְגַּעְגֵּעַ מאוד!
שלומי

ב.

ריטה קָמָה כָּל בוקר מוקדם מאוד.

היא נִכְנֶסֶת לַמִּטְבָּח ורואה פתק גדול על הַמְקָרֵר.

היא קוראת:

כתבו נכון או לא נכון:

1. ריטה קמה כל בוקר מאוחר. _____
2. ריטה נכנסת למטבח. _____
3. אנה צריכה לקום מוקדם. _____
4. לתלמידים יש טיול לדרום. _____
5. הם יוצאים לטיול ב-8:00. _____

אימא,
את כבר ישנה...
שֶׁכַּחְתִּי לְהַגִּיד לָךְ...
מחר יש לנו טיול לדרום, ואני צריכה
לקום מוקדם.
אנחנו יוצאים מבית הספר ב-7:00
ומוצרים הביתה בערב.
להתראות בבוקר
אנה

* *לפי האקדמיה ללשון העברית לִשְׁלוֹחַ הודעת sms בטלפון = לשלוח "מִסְרוֹן"*

ג. **השלימו את המשפטים במילים הבאות:**

נכנסת, ישנה, יוצאת, שולח, לאכות, יוצא, רואה, מתגעגע, נשאר, קמה, אוצרת, מגיע

1. שלומי _____ לאבא שלו הודעה בטלפון (sms).
2. ריטה, אימא של אנה, כבר _____.
3. אימא של אנה _____ מוקדם בבוקר ו_____ למטבח.
4. אנה _____ לטיול לדרום, היא _____ הביתה בערב.
5. שלומי _____ בבסיס, הוא לא _____ הביתה.
6. לשלומי אין זמן _____.
7. ריטה _____ פתק גדול על המקרר.
8. שלומי _____ מאוד להורים שלו.
9. שלומי החייל לא _____ מחר הביתה.

ד. **השלימו את הטבלה:**

זמן הווה				שם הפועל	מילת יחס
יחיד	יחידה	רבים	רבות		
קָם				לָקוּם	
שׁוֹלֵחַ	שׁוֹלַחַת			לִשְׁלוֹחַ	ל
יוֹצֵא		יוֹצְאִים		לָצֵאת	ל, מ, עם
	מַגִּיעָה			לְהַגִּיעַ	ל
נִכְנָס			נִכְנָסוֹת	לְהִיכָּנֵס	ל
יָשֵׁן		יְשֵׁנִים		לִישׁוֹן	
מְחַכֶּה	מְחַכָּה				ל
			חוֹזְרוֹת	לַחֲזוֹר	ל, מ
	מִתְקַשֶּׁרֶת	מִתְקַשְּׁרִים		לְהִתְקַשֵּׁר	ל
מִתְגַּעְגֵּעַ	מִתְגַּעְגַּעַת	מִתְגַּעְגְּעִים		לְהִתְגַּעְגֵּעַ	ל

ה. השלימו את הפועל בצורה הנכונה:

1-10

1. דינה _____ להורים שלה. הם מטיילים עכשיו בחוץ לארץ. (מתגעגע)
2. רותי רוצה _____ לדני ולדבר על הבחינה. (מתקשר)
3. יוסף צריך _____ מחיפה מחר. (חוזר)
4. היא רוצה _____ הודעה בטלפון (sms) לחבר שלה. (שולח)
5. חיילים _____ הביתה בדרך כלל בסוף השבוע. (יוצא)
6. רחל _____ לבעל שלה על-יד הבנק. (מחכה)
7. היא חיילת. מחר היא _____ הביתה. (מגיע)
8. ליז _____ מכתב להורים שלה. (שולח)
9. התלמידים _____ לכיתה אחרי ההפסקה. (נכנס)
10. הם _____ לאוטובוס בתחנה. (מחכה)
11. שרה צריכה _____ מהבית מוקדם בבוקר. (יוצא)
12. חתולים _____ הרבה מאוד. (ישן)

ו. השלימו את מילות היחס:

1. הן מחכות _____ אוטובוס _____ תחנה.
2. הם יוצאים מחר _____ טיול בבוקר וחוזרים _____ הטיול בערב.
3. התלמידים נכנסים _____ כיתה.
4. הם מגיעים _____ בית הספר בזמן.
5. היא יוצאת _____ הבית והולכת _____ תחנת האוטובוס.
6. הם מתגעגעים _____ חברים שלהם.
7. היא שולחת _____ דניאל הודעה.
8. הוא מתקשר _____ בנק ומדבר _____ הפקיד.
9. הם לא יכולים להגיע _____ פגישה.

ז. השלימו את המשפטים במילים:

עָסוּק	עֲסוּקָה	עֲסוּקִים	עֲסוּקוֹת
תָּפוּס	תְּפוּסָה	תְּפוּסִים	תְּפוּסוֹת
פָּנוּי	פְּנוּיָה	פְּנוּיִים	פְּנוּיוֹת*

7

1-6

1. למנהלת יש הרבה עבודה, היא _____ מאוד.
2. לראש הממשלה אין זמן, הוא _____ תמיד.
3. מירי גרושה. אין לה בעל ואין לה חבר. היא _____.
4. המנהל מדבר בטלפון, הוא לא _____ עכשיו.
5. בבוקר הם לומדים. בערב הם לא עסוקים, הם_____.
6. יעקב נשוי. יש לו אישה. הוא _____.
7. הן עסוקות מאוד, רק בסוף השבוע הן _____.
8. יש שיעור בכיתה. הכיתה _____.
9. הם צריכים לחכות כי המעלית _____.
10. לא לומדים בבית הספר בערב. הכיתות בערב _____.
11. כל החדרים בבית המלון תפוסים. אין חדר _____.

ח. כתבו הפכים:

1. כיסא תפוס ≠ _____
2. מקום פנוי ≠ _____
3. מונית פנויה ≠ _____
4. מעליות פנויות ≠ _____
5. פקידה עסוקה ≠ _____
6. שירותים תפוסים ≠ _____
7. חדרים תפוסים ≠ _____

* *בלשון הדיבור: הוא תפוס = יש לו אישה או חברה. הוא פנוי = אין לו אישה או חברה.*

מָה הַשָּׁעָה?

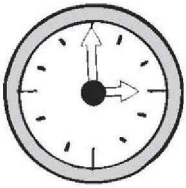

השעה שלוש (בדיוק!)

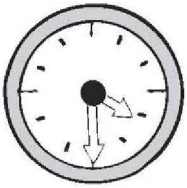

השעה ארבע וְחֵצִי

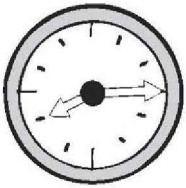

השעה שמונה וְרֶבַע

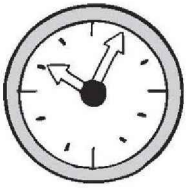

השעה עשר וְחמש דקות
(השעה עשר וְחמישה)

מ... עַד...

בְּדִיוּק ≠ בְּעֵרֶךְ

מוּקְדָם ≠ מְאוּחָר

אֲרוּחַת בּוֹקֶר / צָהֳרַיִים / עֶרֶב

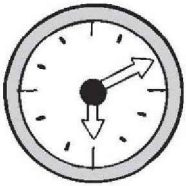

השעה שש וְעשר דקות
(השעה שש וְעשרה)

כתבו את השעה במילים:

1. 7:05 _____(בבוקר)
2. 19:15 _____(בערב)
3. 5:10 _____(לִפְנוֹת בוקר)
4. 17:50 _____(לפנות ערב)
5. 12:55 _____(בצהריים)
6. 11:30 _____(לפני הצהריים)
7. 15:45 _____(אחרי הצהריים)
8. 23:15 _____(בלילה)
9. 24:00 _____(בלילה) = חצות

שימו לב!

חצי = 1/2 רבע = 1/4

כותבים 13:00 אבל אומרים אחת (בצהריים)

כותבים 19:30 אבל אומרים שבע וחצי (בערב)

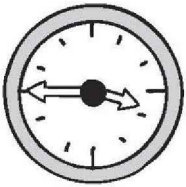

השעה רבע לְאַרבע
(השעה שלוש
וארבעים וחמש)

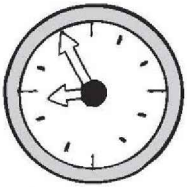

השעה חמש דקות לְתשע
(השעה שמונה וחמישים וחמש)
(השעה חמישה לְתשע)

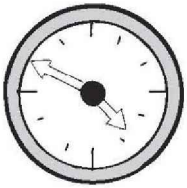

השעה עשר דקות לְחמש
(השעה ארבע וחמישים)
(השעה עשרה לְחמש)

נָח, נָחָה, נָחִים, נָחוֹת	לָנוּחַ
גּוֹמֵר, גּוֹמֶרֶת, גּוֹמְרִים, גּוֹמְרוֹת	לִגְמוֹר
מַתְחִיל, מַתְחִילָה, מַתְחִילִים, מַתְחִילוֹת	לְהַתְחִיל
הוֹלֵך (הולכת, הולכים, הולכות) לִישׁוֹן	ללכת לִישׁוֹן

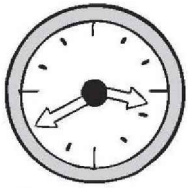

השעה עשרים (דקות) לְאַרבע
(השעה שלוש וארבעים)

כתבו את השעה במילים:

1. אני קם/קמה בבוקר בשעה _____
2. אני מתחיל/ה ללמוד ב _____
3. אני לומד/ת מ _____ עד _____
4. אני יוצא/ת להפסקה ב _____
5. אני חוזר/ת לכיתה ב _____
6. אני גומר/ת ללמוד ב _____
7. אני אוכל/ת ארוחת צהריים ב _____
8. אני נח/ה מ _____ עד _____
9. אני הולך/ת לישון ב _____
10. יעקב עובד מ (7:15) _____ עד (17:45) _____
11. יעקב קם מוקדם מאוד. הוא קם ב (5:20) _____
12. הם לומדים מ (8:30) _____ עד (13:10) _____
13. הן הולכות לישון מאוחר. הן הולכות לישון ב (24:00) _____

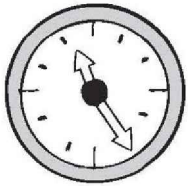

השעה אחת עשרה
ועשרים וחמש (דקות)

אֵיזֶה? • אֵיזוֹ? • אֵילוּ?

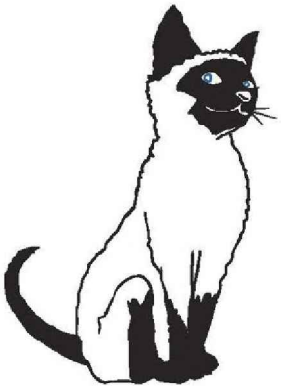

אימא: רוני, איזה חתול אתה רוצה?

רוני: סיאמי חמוד...

אימא: איזו גַּנֶּנֶת יש לך?

רוני: נחמדה וטובה...

אימא: אילו חברים יש לך?

רוני: טובים וחכמים...

אימא: אילו חברות יש לך?

רוני: יְפֵהפִיּוֹת!

כתבו שאלות:

1-10

1. _____? יש לנו מכונית ישנה.
2. _____? היא רוצה לשתות מיץ ענבים.
3. _____? יש לי דירה קטנה.
4. _____? בחיפה יש רחובות ארוכים.
5. _____? הוא רוצה לאכול סלט פירות.
6. _____? לחנה יש בעל טוב.
7. _____? יש לו חברה יפהפייה.
8. _____? הן רוצות לאכול שוקולד חלב.
9. _____? יש לה ילדים חמודים.
10. _____? בטלוויזיה יש תוכניות טובות.
11. _____? יש לי פגישה חשובה.
12. _____? הם אוכלים מרק ירקות.
13. _____? יש לי חברה חמודה.
14. _____? הן שותות תה חם.
15. _____? יש להם סבתא חכמה.

הִתְנַצְּלוּת

נורית שולחת הודעה
בטלפון (sms) לחבר שלה.

דניאל היקר,
אני מצטערת,
אני לא יכולה לבוא למסיבה שלך
מפני שאני צריכה לנסוע לשדה התעופה.
ההורים שלי מגיעים היום מחו"ל.
הם מגיעים לארץ בערב!
מזל טוב ליום ההולדת שלך!
בְּאַהֲבָה,
נורית

9

א. כתבו שאלות:

1. _____? אני צריכה לנסוע לשדה התעופה.
2. _____? ההורים שלי מגיעים לארץ בערב.
3. _____? נורית שולחת הודעה לחבר שלה.
4. _____? ההורים שלי חוזרים מחו"ל*.
5. _____? לדניאל יש יום הולדת.

ב. אתם לא יכולים לבוא לכיתה. כתבו פתק למורה.

תאריך: _____

ל _____ שלום,

אני _____, אני לא _____

מפני ש _____

_____

* חו"ל = חוץ לָאָרֶץ

שם הפועל

אוֹהֵב	אוֹהֶבֶת	אוֹהֲבִים	אוֹהֲבוֹת*
מַעֲדִיף	מַעֲדִיפָה	מַעֲדִיפִים	מַעֲדִיפוֹת**

} + שם הפועל

רוני חוזר מהגן

רוני: היי אימא!

אימא: שלום רוני, מה נִשְׁמַע?

רוני: בסדר גָּמוּר!

אימא: אתה רָעֵב? אתה רוצה לאכול?

רוני: בֶּטַח! אני רעב מאוד!

אימא: יש דגים מצוינים...

רוני: אני לא אוהב דגים!

אימא: יש גם עוֹף וּבשר, מה אתה מעדיף לאכול?

רוני: אני מעדיף עוף...

אימא: יש אוֹרֶז וְתַפּוּחֵי אֲדָמָה... מה אתה מעדיף?

רוני: אני אוהב אורז, אבל עכשיו אני מעדיף תפוחי אדמה עם קטשופ...

אימא: ומה אתה רוצה לשתות? מיץ או סודה?

רוני: אני מעדיף לשתות קוקה קולה... יש קולה אימא?

אימא: אין...

רוני: חֲבָל... אָז אני רוצה לשתות מיץ...

א. סמנו את התשובה הנכונה:

1. רוני לא אוהב לאכול...
   - א. עוף
   - ב. אורז
   - ג. דגים

2. רוני מעדיף לשתות...
   - א. מים
   - ב. סודה
   - ג. קולה

* שם הפועל - *לְהַעֲדִיף*
** שם הפועל - *לְאֲהוֹב*

ב. קראו את הַקְּטַע וכתבו את שמות הפועל הַמַּתְאִימִים:

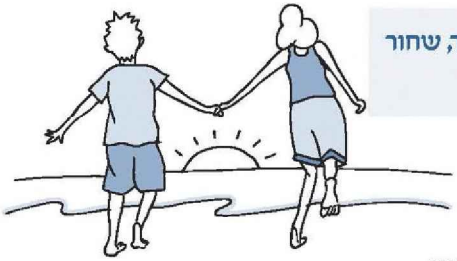

מילים חדשות: סרט, שקיעה, שמש, במיוחד, שחור

פעלים חדשים: שומע, גולש

9

רחל ויעקב - זוג צָעִיר ורוֹמַנְטִי.

הוא אוהב _____ בטלוויזיה תוכניות ספורט,

במיוחד כדורגל.

היא אוהבת _____ סרטים, במיוחד דְרָמוֹת.

הוא אוהב _____ עיתונים, היא מעדיפה _____ ספרים.

הוא אוהב לִגְלוֹש* באינטרנט, היא מעדיפה _____ מכתבים.

היא אוהבת _____ בטלפון, הוא מעדיף _____ הוֹדָעוֹת sms.

היא אוהבת לִשְׁמוֹעַ** מוזיקה קלאסית, הוא מעדיף _____ מוזיקה ישראלית.

הוא אוהב _____ בשר ופֵירות, היא מעדיפה _____ דגים וירקות.

היא אוהבת _____ תה עם דְבש ולימון, הוא מעדיף _____ קפה שָׁחוֹר.

אבל אחרי הצהריים...

הם אוהבים _____ לים, _____ על החוף, _____ במסעדה, _____

יין אדום ו_____ את הַשְׁקִיעָה של הַשֶּׁמֶשׁ.

ג. כתבו מה אתם רוצים, צריכים, יכולים, אוהבים ומעדיפים לעשות.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

* *גוֹלֵשׁ, גוֹלֶשֶׁת, גוֹלְשִׁים, גוֹלְשׁוֹת*

** *שׁוֹמֵעַ, שׁוֹמַעַת, שׁוֹמְעִים, שׁוֹמְעוֹת*

על עבודה ומקצוע

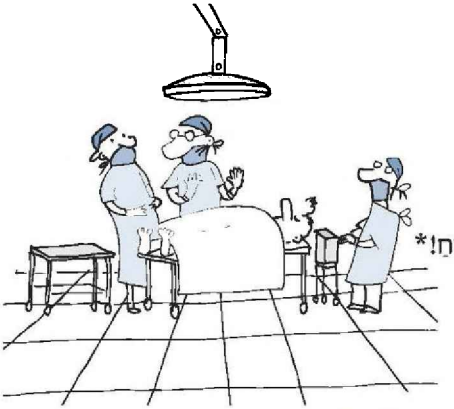

המורה: מיכאל, יש לך מקצוע? יש לך הַשְׂכָּלָה?

מיכאל: יש לי השכלה אקדמית, ויש לי מקצוע מצוין!

המורה: מה המקצוע שלך?

מיכאל: אני מְתַכְנֵת מחשבים.

המורה: זה בֶּאֱמֶת מקצוע מצוין. יש לך נִיסָיוֹן בעבודה?

מיכאל: לא, אין לי ניסיון, אבל יש לי רָצוֹן לעבוד ולְהַצְלִיחַ!*

המורה: כָּל הַכָּבוֹד לך! למה ריטה חסרה היום בכיתה?

מיכאל: מפני שהיא חולה. יש לה שפעת.

המורה: לריטה יש מקצוע?

מיכאל: כן, יש לה מקצוע חשוב!

המורה: מה המקצוע שלה?

מיכאל: היא אחות בַּחֶדֶר נִיתּוּחַ.

המורה: יש לה ניסיון?

מיכאל: יש לה ניסיון וגם הַמְלָצוֹת!

המורה: מצוין! יש לכם ולנו עָתִיד בישראל...

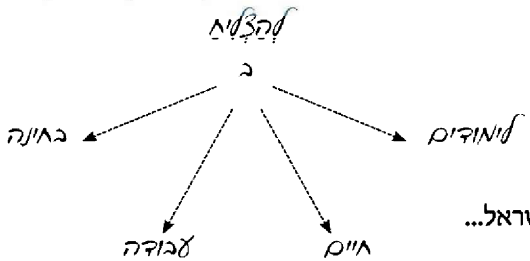

א. השלימו את המילים החסרות לפי הדיאלוג:

המקצוע של ריטה - אחות בחדר _____.

לריטה יש _____ בעבודה, ויש לה גם _____.

המקצוע של מיכאל - _____, אבל אין לו _____ בעבודה.

למיכאל יש _____ לעבוד ולהצליח.

לריטה ולמיכאל יש _____ אקדמית.

ב. ענו על השאלות:

1. יש לך מקצוע? מה המקצוע שלך? _____
2. יש לך ניסיון בעבודה? כמה שנים? _____
3. יש לך המלצות? _____
4. איזו השכלה יש לך? (תיכונית או אקדמית) _____

* *מַצְלִיחַ, מַצְלִיחָה, מַצְלִיחִים, מַצְלִיחוֹת*

פְּרָטִים אִישִׁיִּים

1. עוד מֵידָע (אינפורמציה) על יצחק פרידמן...

יצחק פרידמן נוֹלַד* בקנדה.
הוא כבר לא עולה חדש. הוא ותיק.
הוא חי בישראל עשר שנים.
יצחק בן 28.
הוא גר בדירה שְׂכוּרָה בהרצליה ברחוב סוקולוב מספר 4.
יצחק מְתַכְנֵת מחשבים, אבל הוא לא עובד במקצוע שלו.
הוא עובד כמנהל בְּחֶבְרָה גדולה לְתִקְשׁוֹרֶת (קומוניקציה) בהרצליה.
יצחק בחור צעיר, גָּבוֹהַ ונחמד, אבל הוא חי לבד.
הוא רווק.
יצחק מְחַפֵּשׂ בחורה נחמדה לְקֶשֶׁר רְצִינִי.
הוא נִכְנָס לַאֲתַר הַהֶיכֵּרוּיוֹת "קופידון" באינטרנט.
באתר יצחק מַכִּיר בחורה בְּשֵׁם אילנה דגן.

א. ענו על השאלות:

1. כמה שנים יצחק חי בישראל? _____
2. בן כמה יצחק? _____
3. איפה יצחק נולד? _____
4. איפה יצחק עובד? _____
5. איזו בחורה יצחק מחפש? _____
6. לאן יצחק נכנס? _____
7. איפה יצחק מכיר בחורה בשם אילנה דגן? _____

* *לְהִיוָּלֵד - הוא נולד, היא נולְדָה, הם/הן נולְדוּ*
(אני) נולַדְתִּי, (אתה) נולַדְתָּ, (את) נולַדְתְּ, (אנחנו) נולַדְנוּ, (אתם) נולַדְתֶּם, (אתן) נולַדְתֶּן

ב. פרטים אישיים של יצחק פרידמן -
השלימו את המילים החסרות לפי הדוגמה:

שם פרטי: יצחק
שם משפחה: _____
מצב משפחתי: _____
גיל: _____
מין: _____
ארץ מוצא: _____
שְׁנַת לֵידָה: _____
שְׁנַת עֲלִיָּה: _____
מקצוע: _____
תפקיד: _____
כתובת: רחוב _____ מספר ___
עיר _____

2. מידע על אילנה דגן

אילנה דגן ותיקה מאוד בארץ. היא נוֹלְדָה בברזיל. היא חיה בישראל עשרים שנה.
אילנה עובדת בבית-ספר ברמת-גן. היא מורה לחינוך גופני.
אילנה גרה ברמת-גן עם ההורים שלה, ברחוב ביאליק מספר 9.
אילנה בחורה צעירה ויפה.
היא לא גבוהה ולא נמוכה. היא לא שְׁמֵנָה ולא רָזָה. היא חֲתִיכָה!
אילנה - רווקה בת 25.
היא מְחַפֶּשֶׂת חבר. היא רוצה לְהַכִּיר בחור לקשר רציני.
היא נִכְנֶסֶת לאינטרנט, לאתר ההיכרויות "קופידון".
באתר היא מַכִּירָה בחור מַקְסִים בְּשֵׁם יצחק פרידמן.

א. ענו על השאלות:

1. איפה נולדה אילנה דגן? _____
2. כמה שנים היא חיה בישראל? _____
3. מה המקצוע שלה? _____
4. מה אילנה רוצה? _____
5. מה היא עושה באינטרנט? _____

ב. **פרטים אישיים של אילנה דגן -**
השלימו את המילים החסרות לפי הדוגמה:

שם פרטי : אילנה	_____ : 25
_____ : דגן	_____ : נקבה
_____ : רווקה	_____ : מורה לחינוך גופני
_____ : ברזיל	_____ : אקדמית

שְׁנַת לידה: _____
שנת עֲלִיָּה: _____
_____ : _____ ביאליק
_____ 9 _____ רמת-גן

ג. **כתבו את הפועל בצורה הנכונה:**

1-10

1. התלמידים _____ לכיתה בבוקר. (מגיע)
2. המנהלת _____ למשרד שלה בבוקר. (נכנס)
3. הם _____ דירה על-יד האוניברסיטה. (מחפש)
4. הוא _____ עבודה במרכז הארץ. (מחפש)
5. הסטודנטים _____ הרבה בחורות נחמדות בקמפוס. (מכיר)
6. היא לא יכולה _____ הביתה מפני שאין לה מפתח. (נכנס)
7. הן _____ באינטרנט מידע על העיר חיפה. (מחפש)
8. הוא _____ מהבית, נכנס למכונית שלו ונוסע לעבודה. (יוצא)
9. יצחק רוצה _____ עבודה. (מחפש)
10. הן צריכות _____ לפגישה כי הפגישה הזאת חשובה. (מגיע)
11. הם צריכים _____ מוקדם מהבית. (יוצא)
12. יצחק רוצה _____ בחורה נחמדה. (מכיר)
13. התלמידים צריכים _____ לכיתה אחרי ההפסקה. (נכנס)

ד.

יצחק פרידמן ואילנה דגן מכירים דרך אתר באינטרנט.
יצחק רוצה לְהִיפָּגֵשׁ עם אילנה.
גם אילנה רוצה לְהִיפָּגֵשׁ עם יצחק.
אילנה ויצחק נִפְגָּשִׁים בבית קפה קטן בתל-אביב.

על מה הם מדברים?
על העבודה? על החיים? על אהבה?

הַמְשִׁיכוּ את השִׂיחָה בין אילנה לבין יצחק:

יצחק: מה שְׁלוֹמֵךְ?
אילנה: שְׁלוֹמִי מצוין! מה שְׁלוֹמְךָ?
יצחק: אני שָׂמֵחַ שאנחנו נפגשים סוף סוף...

_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____
_____ _____

שָׁלוֹם ← מה שְׁלוֹם דני / רותי? ← שְׁלוֹמוֹ / שְׁלוֹמָה טוב.
מה שְׁלוֹם הילדים/ות? ← שְׁלוֹמָם/ן טוב.

אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם/ן	הם/ן
שְׁלוֹמִי	שְׁלוֹמְךָ	שְׁלוֹמֵךְ	שְׁלוֹמוֹ	שְׁלוֹמָה	שְׁלוֹמֵנוּ	שְׁלוֹמְכֶם/ן	שְׁלוֹמָם/ן

הטוֹפֶס

מְמַלֵּא, מְמַלֵּאת, מְמַלְּאִים, מְמַלְּאוֹת, לְמַלֵּא

מִלְאוּ אֶת הַטוֹפֶס:

9

שם פרטי	מס' ת"ז
	מס' דרכון

שם משפחה	מס' טלפון בבית
	מס' טלפון נייד

כתובת				
רחוב	מספר	דירה	עיר	מיקוד

שם האָב*	
שם האֵם*	
ארץ מוצָא	
שנת לידה	
שנת עלייה	
מקצוע	
השכלה	

מין	
ז	נ

מצב משפחתי	
ר	
נ	
ג	
א	

תאריך לידה

תאריך עלייה

מס' שנות לימוד

* אָב - אָבוֹת; אֵם - אִמָּהוֹת

לָכֵן

נורית צריכה לנסוע לִשְׂדֵה הַתְּעוּפָה כִּי ההורים שלה מַגִּיעִים לָאָרֶץ.
ההורים של נורית מגיעים לארץ, לָכֵן היא צריכה לנסוע לשדה התעופה.

כִּי, מִפְּנֵי שֶׁ... ← **מילות סִיבָּה**

לָכֵן ← **מילות תּוֹצָאָה**

כתבו: *לכן / מפני ש...(כי)*

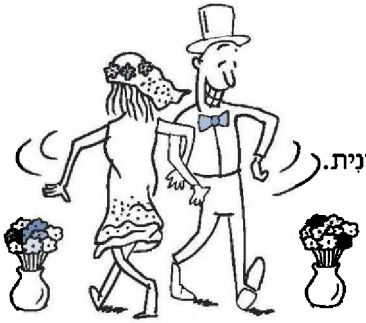

1. הוּא צעיר, _____ הוא יכול לעבוד קשה.
2. הם רָזִים _____ הם לא אוכלים הרבה.
3. הוא רוצה לְהִתְחַתֵּן,* _____ הוא מחפש בחורה רְצִינִית.
4. הוא שָׁמֵן _____ הוא אוכל הרבה.
5. המעלית תְּפוּסָה, _____ הוא צריך לְחַכּוֹת.
6. המנהלת פְּנוּיָה, _____ היא יכולה לדבר עם דן.
7. היא צריכה לנסוע באוטובוס _____ אין לה מכונית פְּרָטִית.
8. יש לה ילדים קטנים, _____ היא נשארת בבית.
9. היא לא עובדת בחוץ _____ היא רוצה לטפל בילדים שלה.
10. הוא רוצה להכיר בחורה לקשר רציני _____ הוא רוצה להתחתן.
11. היא עושה דיאטה _____ היא שְׁמֵנָה.
12. הוא מורה לחינוך גופני, _____ הוא רָזֶה וחתיך.
13. הן רווקות ורוצות להתחתן, _____ הן מחפשות בחורים רְצִינִיִּים.
14. הוא לא מרגיש טוב, _____ הוא הולך לרופא.
15. הם לומדים באולפן _____ הם לא יודעים עברית.
16. הוא פָּנוּי בסוף השבוע, _____ הוא יכול לבוא למסיבה.
17. היא עסוקה מאוד בעבודה, _____ אין לה זמן לָצֵאת לטיול.
18. אני רוצה לדעת עברית, לכן _____
19. אני לומד/ת עברית מפני ש _____

* *מִתְחַתֵּן, מִתְחַתֶּנֶת, מִתְחַתְּנִים, מִתְחַתְּנוֹת*

הַסְמִיכוּת שם עצם + שם עצם

1. כתבו בסמיכות:

שימו לב לסיומת!

א. תלמיד שומר באולפן ← תלמיד אולפן

חנות של בגדים ← חנות בגדים

1. כוס של קפה _____
2. עיתון של ספורט _____
3. בקבוק של יין _____
4. מיץ מתפוזים _____
5. תוכנית בטלוויזיה _____
6. שיעור של עברית _____
7. חנות של ירקות _____

ב. תלמידה שומרת באולפן ← תלמידת אולפן

סיומת ה_ ← ...ת

1. גלידה משוקולד _____
2. תחנה של רכבת _____
3. ארוחה שאוכלים בצהריים _____
4. כיתה של אולפן _____
5. מילה של שאלה _____
6. מורה באולפן _____
7. עוגה מגבינה _____

ג. תלמידים שומרים באולפן ← תלמידי אולפן

סיומת ים_ ← ...י

1. שיעורים שעושים בבית _____
2. עיתונים שיוצאים בבוקר _____
3. בקבוקים של מיץ _____
4. גנים של ילדים _____
5. רופאים לילדים _____

ד. תלמידות שומרות באולפן ← תלמידות אולפן

סיומת ☐ות
↓
...☐ות

1. עוגות משוקולד _____
2. שולחנות למטבח _____
3. תחנות של אוטובוס _____
4. ארוחות שאוכלים בערב _____
5. עבודות שעושים בבית _____
6. משפחות של עולים _____

2. כתבו: סמיכות או שם עצם + שם תואר

גן ילדים	סמיכות	עיר עתיקה	_____
מקום קדוש	שם עצם + שם תואר	גן יפה	_____
הר גבוה	_____	חוף ים	_____
תחנה חדשה	_____	רופא נשים	_____
כאב ראש	_____	משפחת גולן	_____
בקבוק מים	_____	כרטיס זול	_____
מפת ישראל	_____	שנה טובה	_____
שם משפחה	_____	השכלה אקדמית	_____

ה"א הידיעה

סמיכות	שם עצם + שם תואר
תלמיד (ה)אולפן	(ה)תלמיד (ה)טוב

3. כתבו לפי הדוגמאות:

גן חיות ←	גן החיות	ארוחה טובה ←	_____
עיר קדושה ←	העיר הקדושה	שכונה יקרה ←	_____
בקבוק יין ←	_____	מיץ תפוזים ←	_____
שַׂר בִּיטָחוֹן ←	_____	רחוב ארוך ←	_____
ספר מעניין ←	_____	סוף שבוע ←	_____
ראש ממשלה ←	_____	מספר חשבון ←	_____
תחנת אוטובוס ←	_____	סופר מפורסם ←	_____
מכונית ספורט ←	_____	כרטיס אשראי ←	_____

טור ימין

מושב נהלל

מושב נהלל, מושב העובדים הראשון בישראל, נוסד ב-1921.

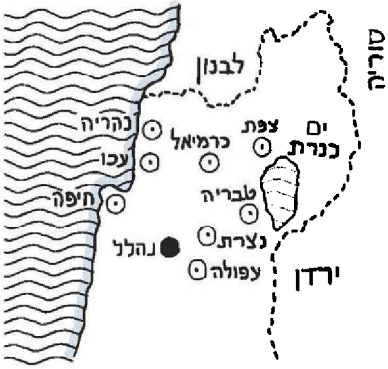

השם "נהלל" נמצא בתנ"ך (יהושע יט, טו; כא, לה)

המושב נמצא בצִפון עֵמֶק יִזְרְעֵאל.

במושב חיים כ-730 אנשים.

במושב יש בית כנסת, בָּתֵי ספר, גַּנֵּי ילדים, ספרייה,

מִרפָּאָה, דוֹאַר, מינימרקט וּבְרֵכַת שְׂחִיָּיה.

רוב האנשים שחיים במושב עובדים בחקלאות.

במושב יש:

שָׂדוֹת ועצים, פָּרוֹת לחלב, עופות לבשר ולבֵיצִים ועוד.

במרכז המושב יש מסעדה גדולה ויפה.

האנשים שמטיילים בצפון הארץ יכולים להיכנס למסעדה, לאכול אוכל מצוין ולראות את הנוף היפה של עמק יזרעאל.

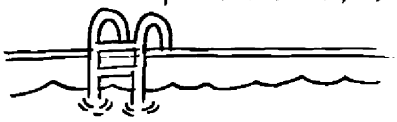

א. ענו על השאלות:

1. מתי נוסד המושב? _____
2. איפה נמצא המושב? _____
3. איפה נמצא השם "נהלל"? _____
4. כמה אנשים חיים במושב? _____
5. איפה עובדים רוב האנשים שחיים במושב? _____
6. מה יכולים לעשות אנשים שמטיילים בצפון? _____

_____

ב. כתבו ברבים:

טור ימין

שדה ירוק	_____	עוף טרי	_____
ביצה קשָה	_____	נוף יפה	_____
מרפאה קטנה	_____	מסעדה טובה	_____
גן ילדים	_____	בית-ספר	_____
עץ גבוה	_____	ביצה טרייה	_____
בְּרֵכת שחייה	_____	בית קפה	_____

היא רוצה להיות מורה...

מילים חדשות: נִפְלָא, קַיִץ, חוֹרֶף, יוֹם - יָמִים

פעלים חדשים: עוֹזֵר, עוֹזֶרֶת, עוֹזְרִים, עוֹזְרוֹת, לַעֲזוֹר

שׂוֹחֵה, שׂוֹחָה, שׂוֹחִים, שׂוֹחוֹת, לִשְׂחוֹת

א. קראו את הַקְּטַע וכתבו את שמות הפועל הבאים:

לשאות, לסַפּוֹר, לָנוּעַ, להיות, לעשות, ללמוד, לשמוע, לקרוא, לטייל, לקום, לעבוד

עֲנָת גרה במושב נהלל, שנמצא בְּצָפוֹן עֵמֶק יִזְרְעֵאל.

ענת בת 22.

כל בוקר היא קמה מוקדם ועוזרת להורים שלה בעבודה.

היא עוזרת להורים שלה בעבודה בַּשָּׂדֶה.

אחרי הצהריים היא נוסעת _____ בְּמִכְלָלָה (קולג').

ענת רוצה _____ מורה, לָכֵן היא לומדת חִינּוּךְ.

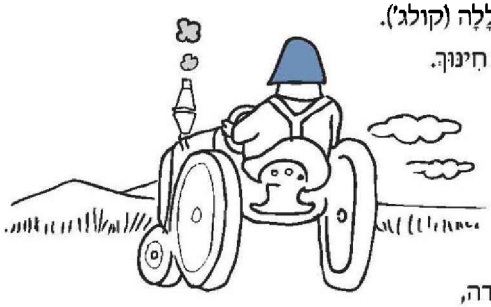

ענת אומרת:

"אני מְחַכָּה לְשַׁבָּת. בשבת אני מרגישה נִפְלָא.

בשבת אני יכולה _____.

אני לא צריכה _____ מוקדם,

אני לא צריכה _____ להורים שלי בעבודה,

ואני לא צריכה _____ בַּשָּׂדֶה.

אני יכולה _____ ספר טוב. אני יכולה _____ מוזיקה.

בַּקַּיִץ אני יכולה _____ בבְּרֵכַת הַשְּׂחִיָּיה.

בַּחוֹרֶף, בְּיָמִים יפים של שֶׁמֶשׁ, אני יכולה _____ בַּשָּׂדוֹת עם מיכאל.

בשבת אני יכולה _____ מה שאני רוצה!"

ב. ענו על השאלות:

1. למי ענת עוזרת? _____
2. לְמָה היא מחכה? _____
3. מה היא לומדת, ולמה? _____
4. מתי היא יכולה לעשות מה שהיא רוצה? _____

כַּאֲשֶׁר • כְּשֶׁ...

אַהֲבָה שֶׁל יֶלֶד בַּגַּן

כְּשֶׁגִּילָה מְשַׂחֶקֶת אִתִּי בַּגַּן,
אֲנִי שָׂמֵחַ.

כְּשֶׁגִּילָה מְשַׂחֶקֶת בַּגַּן עִם גָּדִי,
אֲנִי עָצוּב.
כְּשֶׁאֲנִי עָצוּב, אֲנִי בּוֹכֶה...
כְּשֶׁאֲנִי בּוֹכֶה אִימָּא שׁוֹאֶלֶת:
"דָּנִיאֵל, לָמָה אַתָּה בּוֹכֶה?"
אֲנִי לֹא עוֹנֶה.
אֲנִי לֹא יָכוֹל לַעֲנוֹת...

כְּשֶׁאֲנִי לֹא עוֹנֶה, אִימָּא מְחַבֶּקֶת וְאוֹמֶרֶת:
"דָּנִיאֵל...
יֵשׁ עוֹד יְלָדוֹת יָפוֹת וְנֶחְמָדוֹת בַּגַּן..."

וַאֲנִי חוֹשֵׁב -
אִימָּא צוֹדֶקֶת, אֲבָל...

א. ענו על השאלות:

1. מתי דניאל עצוב? _____
2. מתי דניאל בוכה? _____
3. מתי דניאל לא יכול לענות? _____
4. מה דניאל חושב? _____

ב. הַשְׁלִימוּ את הטבלאות:

יחיד	יחידה	רבים	רבות
שָׂמֵחַ	שְׂמֵחָה	שְׂמֵחִים	שְׂמֵחוֹת
שָׁבֵעַ			
	רְעֵבָה		
		זְקֵנִים	
			שְׂמֵנוֹת
צָמֵא			
עָיֵף	עֲיֵפָה		

שם הפועל	זמן הווה			
	רבות	רבים	יחידה	יחיד
לִשְׁאוֹל		שׁוֹאֲלִים		שׁוֹאֵל
לִבְכּוֹת			בּוֹכָה	
לַעֲנוֹת	עוֹנוֹת		עוֹנָה	
לוֹמַר				אוֹמֵר
לְחַבֵּק				מְחַבֵּק

ג. כתבו את ההפכים:

שְׂבֵעָה ≠ _____ רָזָה ≠ _____

עֲצוּבִים ≠ _____ עונים ≠ _____

רָזוֹת ≠ _____ לשאול ≠ _____

זקֵן ≠ _____ שְׂמחה ≠ _____

צְעירה ≠ _____ קשות ≠ _____

אֲרוּכִּים ≠ _____ קצרה ≠ _____

רָזָה ≠ _____ בְּרִיאָה ≠ _____

בָּרִיא ≠ _____ שׁוֹאֲלוֹת ≠ _____

ד. חַבְּרוּ את המשפטים:

1. כשהיא עצובה,	א. הוא שותה רק מים.
2. כַּאֲשֶׁר אנחנו לא מבינים,	ב. כאשר הן עובדות קשה.
3. כשאני לא יודע את התשובה לשאלה,	ג. כשהם חולים.
4. כאשר יש לי יום הולדת,	ד. היא בוכה.
5. אתה צריך ללכת לרופא	ה. כאשר הוא לא מרגיש טוב.
6. מתי היא הולכת לישון מוקדם?	ו. התלמידים עונים.
7. מתי הם לא באים לכיתה?	ז. אני לא עונה.
8. כַּאֲשֶׁר הם לומדים,	ח. אנחנו צריכים לשאול.
9. מתי הן עייפות מאוד?	ט. אני שמח/ה.
10. כשהוא לא עייף,	י. כאשר אתה חולה.
11. כשהוא צָמֵא,	יא. הוא משחק כדורגל.
12. כשהמורה שואלת,	יב. כאשר היא עייפה מאוד.
13. מתי הוא שותה תה חם עם לימון?	יג. הם יודעים.

10

ה. כתבו משפטים לפי הדוגמה:

כשאני לומד, הוא משחק בכדור.

1. כשאני _____, אני _____
2. כשאנחנו _____, אתם _____
3. אני _____ כאשר אני _____
4. אני _____ כשאתה _____
5. כאשר את _____, אני _____
6. כאשר הוא _____, היא _____

אולַי בְּפַעַם אַחֶרֶת...

הטלפון מְצַלְצֵל. רותי עוֹנָה.

חיים: היי רותי, מה שְׁלוֹמֵךְ? מה העניינים?

רותי: שלומי מצוין, מה שְׁלוֹמְךָ?

חיים: נֶהֱדָר. מה את עושה עכשיו?

רותי: אני רואה תוכנית בטלוויזיה על חיות באפריקה.

חיים: את רוצה לעשות משהו יחד?

רותי: מה אתה מַצִּיעַ?

חיים: לְבַלּוֹת! "לעשות חיים"! אולי לראות סֶרֶט בְּקוֹלְנוֹעַ, אולי ללכת לִרְקוֹד...

רותי: אני עייפה מאוד... לא עכשיו... אולי בפעם אחרת?

חיים: בסוף השבוע? מה את אומרת?

רותי: נהדר! אני כבר מחכה לסוף השבוע...

חיים: לילה טוב!

רותי: לַיְל מְנוּחָה!

א. סִמְנוּ את התשובה הנכונה:

1. רותי רואה
   - א. סרט קולנוע בטלוויזיה.
   - ב. תוכנית בטלוויזיה על חיות באפריקה.
   - ג. חדשות בטלוויזיה.

2. חיים מציע לרותי
   - א. לשתות כוס קפה יחד.
   - ב. לנסוע לטיול בדרום הארץ.
   - ג. לבלות... "לעשות חיים"...

3. רותי מחכה
   - א. למכתב חשוב מֵחו"ל.
   - ב. בתחנה לאוטובוס.
   - ג. לסוף השבוע.

ב. השלימו את הטבלה:

שם הפועל	זמן הווה			
	רבות	רבים	יחידה	יחיד
				רוֹקֵד
לומר (ל)			אומרת	
לענות (ל, על)		עונים		
לְהַצִּיע (ל)			מַצִּיעָה	מַצִּיע
לְבַלּוֹת (ב, עם)			מְבַלָּה	מְבַלֶּה

10

ג. כתבו את הפועל בצורה הנכונה:

1. חנה יכולה _____ בלי הפסקה. (רוקד)
2. רחל _____ למיכאל לטייל בחוֹרֶף בַּדרום, ובקַיִץ לטייל בַּצפון. (מציע)
3. התלמידים _____ למורה: "בוקר טוב". (אומר)
4. המורה _____ לתלמידים: "בוקר אור". (עונה)
5. בבחינה התלמידים צריכים _____ על השאלות. (עונה)
6. הן בחופשה עכשיו, והן _____ בתל-אביב. (מבלה)
7. יעקב _____ לרחל לקנות מכונית קטנה. (מציע)
8. הם _____ לאוטובוס בתחנה. (מחכה)
9. הם אוהבים _____ בסוף השבוע. (מבלה)
10. הם צריכים _____ לרופא. (מחכה)

ד. השלימו: *אֵיר, אֵרֶת, אֵרִים, אֵרוֹת*

1. רותי רוצה לבלות עם חיים בפעם _____ ובמקום _____.
2. הם רוצים לגור ברחוב _____ ובשכונה _____.
3. היא לא רוצה לאכול בשר. היא מעדיפה לאכול מַשֶּׁהוּ _____.
4. זה לא יעקב! זה מִישֶׁהוּ _____. זאת לא רותי! זאת מִישֶׁהִי _____.
5. דניאל רוצה להיפגש עם רחל ביום _____ ובשעה _____.
6. הוא רוצה לגור בעיר _____, לכן הוא מחפש עבודה _____.
7. הן אוהבות לראות תוכניות _____ בטלוויזיה.

תרגיל חזרה

1-10

איפה? ב... לאן? ל... מאין? מ...

השלימו את מילת היחס רק במקום שצריך:

1. הוא עובד כעורך-דין ____ משרד גדול.
2. הוא נוסע ____ עבודה במכונית הישנה שלו.
3. הוא חוזר ____ העבודה מאוחר, ולכן הוא עייף.
4. היא לא מרגישה טוב, לכן היא הולכת ____ קופת-חולים.
5. היא אוהבת לנסוע ____ תל-אביב ברכבת.
6. בבוקר הוא יוצא ____ הבית והולך ____ בית הספר.
7. התלמידים נכנסים ____ כיתה אחרי ההפסקה.
8. אחרי העבודה יוסף צריך לחזור __×__ הביתה.
9. הם רוצים לבוא ____ מסיבה.
10. בחורף הם אוהבים להישאר ____ בית.
11. היא מגיעה ____ עבודה ברגל.
12. מהנדסים עובדים בדרך כלל ____ מפעל.
13. חיילים מגיעים ____ הביתה בדרך כלל בסוף השבוע.
14. האוטובוסים מגיעים ____ תחנה המרכזית.
15. היא לומדת חינוך ____ מִכְלָלָה (קולג') כי היא רוצה להיות מורה.
16. הוא גר ____ רחוב קטן וּשָׁקֵט.
17. חנה לא נמצאת עכשיו ____ בית, היא נמצאת ____ ספרייה.
18. הם צריכים לנסוע ____ פגישה חשובה.
19. הוא הולך ברגל ____הבית ____ תחנה.
20. חיפה נמצאת ____צפון, באר-שבע נמצאת ____דרום.
21. יונתן צריך היום להגיע ____ ארץ מחו"ל.
22. אנחנו באים ____ אולפן ____ הבית.
23. אין לו מפתח, לכן הוא לא יכול להיכנס ____ הביתה.

מילת היחס ל' בנטייה

אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם	אתן	הם	הן
לִי	לְךָ	לָךְ	לוֹ	לָהּ	לָנוּ	לָכֶם	לָכֶן	לָהֶם	לָהֶן

למי הם מחכים?

רונית מתקשרת ליאיר.

רונית: יאיר, מה קוֹרֶה? איפה אתה? אנחנו מחכים **לְךָ**...

יאיר: אני בדרך. אני כבר מגיע למסיבה. אתם מחכים רק **לִי**?

רונית: לא, אנחנו מחכים גם **לְדניאל**.

יאיר: חנה כבר נמצאת?

רונית: לא, אנחנו מחכים גם **לָהּ**.

א. כתבו: *ל, לי, לך... / למי, למה*

1. רחל, אני מְחַכֶּה _____. מתי את מגיעה הביתה?
2. רחל עוזרת לדן בשיעורי הבית. היא עוזרת _____.
3. רותי, איפה את מחכה לי? - יוסי, אני מחכה _____ על-יד הבנק.
4. רחל מציעה לרבקה לעשות דיאטה. היא מציעה _____ לעשות גם ספורט.
5. אתה רוצה לעזור _____? - כן, אני רוצה לעזור לך.
6. איפה אתם מחכים _____? - אנחנו מחכים לכם על-יד הדואר.
7. רחל כותבת לחבר שלה מכתב. היא כותבת _____ מכתב אהבה.
8. יוסף שולח לרותי הודעה. הוא שולח _____ הודעה בטלפון.
9. דני, מה אתה מציע לי לעשות בערב? - חנה, אני מציע _____ לצאת לרקוד.
10. המורה עונה לתלמידים. היא עונה _____ על השאלות.
11. היא אומרת להורים שלה לילה טוב.
    היא אומרת _____ "לילה טוב", והם עונים _____ "לֵיל מְנוּחָה".
12. ענת עוזרת להורים שלה. היא עוזרת _____ בעבודה.

13. רחל נותנת לילד שלה נְשִׁיקָה. היא נותנת _____ נשיקה,
והוא נותן _____ שתי נשיקות.

14. הוא אומר לרותי "בוקר טוב", והיא עונה _____ "בוקר אור".

15. המורה מסבירה לתלמידים מה לכתוב בתרגיל.
היא מסבירה _____ גם מה לכתוב בבחינה.

16. חנה שולחת לדניאל מכתב. היא שולחת _____ במכתב גם תמונה.

17. רחל, _____ את מחכה? - אני מחכה לרותי.

18. יוסי, לְמָה אתה מחכה? - אני מחכה ____ מכתב מהחברה שלי.

19. _____ הוא מחכה? - הוא מחכה לטלפון חשוב.

שימו לב! אומר ל... ש...

ב. כתבו: -ל / -ש

1. המורה אומרת ____ תלמידים ____ הם צריכים לכתוב שיעורי-בית.
2. המנהל אומר ____ מזכירה ____ היא צריכה לשלוח את המכתבים.
3. אני אומר לך ____ אתה יכול להצליח בלימודים.
4. הם אומרים לנו ____ אנחנו תלמידים טובים.
5. התלמידות אומרות ____ מורה ____ התרגיל לא קשה.
6. האחות אומרת ____ חולים ____ ד"ר גולן רופא טוב.
7. היא אומרת ____ היא עייפה ושהיא לא יכולה לנסוע לטיול.

ג. כתבו סיפור -

השתמשו בפועל:
נוֹתֵן, נוֹתֶנֶת, נוֹתְנִים
נוֹתְנוֹת, לָתֵת לְ-

ד. כתבו שיחה -

השתמשו בפעלים:
- מְסַפֵּר, מְסַפֶּרֶת, מְסַפְּרִים
מְסַפְּרוֹת, לְסַפֵּר לְ-
- מַקְשִׁיב, מַקְשִׁיבָה, מַקְשִׁיבִים
מַקְשִׁיבוֹת, לְהַקְשִׁיב לְ-
- מַצִּיעַ, מַצִּיעָה, מַצִּיעִים, מַצִּיעוֹת,
לְהַצִּיעַ לְ-

שרה שולחת הודעה בטלפון (sms)

11

א. ענו על השאלות:

1. למי שרה שולחת הודעה? _____
2. מתי שרה חוזרת הביתה? _____
3. למה שרה צריכה להישאר בעבודה? _____

ב. השלימו את המשפטים לפי הדוגמה:

אם אתה עייף, אתה צריך לנוח.

1. אם הם עייפים, _____
2. אם אתה שמן, _____
3. אם אתם צמאים, _____
4. אם הן חולות, _____
5. אם את לא מרגישה טוב, _____
6. אם הן רעבות, _____

שימו לב!

לאן? { נוסע, הולך, בא, חוזר, מגיע, נכנס, יוצא } ל-

למי? { אומר, עונה, שולח, מחכה, עוזר, מציע, נותן, מסביר } ל-

כתבו שאלות: *למי, לאן, איפה, מה...*

1-10

1. _____ ? יצחק נוסע לעבודה.
2. _____ ? התלמידים עונים למורה.
3. _____ ? הוא מחכה לרותי בבית קפה.
4. _____ ? היא מציעה לדני כוס מיץ.
5. _____ ? התלמידות נכנסות לכיתה.
6. _____ ? הם מציעים ליוסי לגור במרכז הארץ.
7. _____ ? הילדים רוצים לתת להורים מתנה.
8. _____ ? המזכירה שולחת מכתב ליונתן.
9. _____ ? היא מגיעה למסיבה עם יוסי.
10. _____ ? יוסף מחכה לרחל בשדה התעופה.
11. _____ ? חנה נותנת ספר לשרה.
12. _____ ? ענת עוזרת להורים שלה.
13. _____ ? ההורים שלו מגיעים הביתה בערב.
14. _____ ? אורי מסביר ליוסף איפה הבנק נמצא.

מילת היחס "אֶת"

פועל + אֶת + שם פרטי ← דן אוהב אֶת מוצי.

פועל + אֶת ה + שם עצם ← דן אוהב אֶת החתול שלו, מוצי.

דן אוהב ~~אֶת~~ חתולים.

חנה אוהבת את הילדים שלה, דני ורונית.

היא אוהבת את דני ואת רונית.

חנה גם אוהבת את הבעל שלה, יוסף.

חנה אוהבת את יוסף מאוד.

חנה עובדת כְּגננת מפני שהיא אוהבת ~~אֶת~~ ילדים.

היא אוהבת את הילדים בגן שלה.

את העבודה שלה חנה אוהבת מאוד.

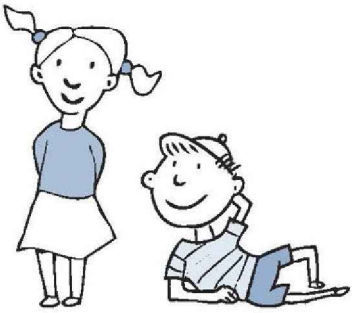

11

א. ענו על השאלות:

1. את מי חנה אוהבת? _____

_____

_____

2. את מה חנה אוהבת? _____

ב. כתבו שאלות: *את מי? את מה?*

1. _____ ? אני לא מבין את התרגיל.
2. _____ ? מיכאל מכיר את רחל.
3. _____ ? היא מבינה את הסיפור.
4. _____ ? הם שולחים את המכתב בדואר.
5. _____ ? הוא רואה את תמר כל יום במשרד.
6. _____ ? אנחנו לא מבינים את השאלה.
7. _____ ? הן שׁוֹאֲלוֹת את המורה.

ג. **השלימו *את* או *אֵת פּ*... רק במקום שצריך:**

1-5

1. דניאל אוהב _____ כַּלְבָּה שלו, דולי, ו_____ חתול שלו, מוצי.
הוא אוהב _____ דולי ו_____ מוצי.
דניאל רוצה להיות וטרינר מפני שהוא אוהב _____ בַּעֲלֵי חַיִּים (חַיּוֹת).

2. דני ורותי רואים הרבה _____ סרטים בטלוויזיה.
עכשיו הם רואים _____ סרט "אישה יפה".
רותי אוהבת _____ ריצ'ארד גיר, ודני אוהב _____ ג'וליה רוברטס.

3. המורה רחל שואלת _____ תלמידים שלה.
רחל שואלת _____ בוריס.
ילדים שׁוֹאֲלִים _____ הרבה שאלות.

4. חנה ויוסי קוראים הרבה _____ ספרים.
עכשיו חנה קוראת _____ ספר של טולסטוי "מלחמה ושלום".
יוסי קורא עכשיו _____ ספר "המשפט" של פרנץ קפקא.

5. בדרך כלל יעקב שומע _____ שירים ישראליים.
לפעמים הוא שומע _____ מוזיקה קלאסית.
עכשיו הוא שומע _____ סימפוניה "ארואיקה" של בטהובן.
הוא גם אוהב לשמוע _____ מוצרט.

6. דניאלה בדיאטה. היא אוכלת _____ דג וסלט כל יום.
היא אוכלת _____ הסלט בבוקר, ו_____ הדג היא אוכלת בצהריים.

7. יוסף שותה כל בוקר _____ מיץ תפוזים וקפה.
הוא שותה _____ המיץ בבית, ו_____ הקפה הוא שותה במשרד.

8. הם קונים _____ לחם, חלב, ירקות ופֵּירות.
_____ הלחם ו_____ החלב הם קונים בסופרמרקט.
_____ הירקות ו_____ הפֵּירות הם קונים בשוק.

9. התלמידים בדרך כלל כותבים _____ תרגילים במחברת.
עכשיו הם כותבים _____ התרגיל בספר בעמוד 68.

10. מיכאל לא מכיר _____ תל-אביב.
הוא נולד בחיפה, לכן הוא מכיר _____ חיפה מצוין.

11. ג'ון נמצא בארץ רק שבוע. הוא גר במרכז קליטה בכפר-סבא.
הוא עוד לא מכיר _____ עיר,
אבל הוא כבר מכיר _____ קניון ו_____ שוק בָּעִיר.

12. רחל אוהבת _____ ללמוד.
היא לומדת _____ פסיכולוגיה.
עכשיו רחל לומדת _____ תֵאוֹרְיָה של זיגמונד פרויד בפסיכולוגיה.

הֵם צְרִיכִים לְהַחְלִיט

11

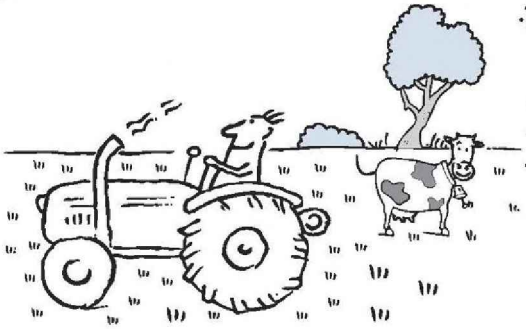

יונתן אוהב את תמר, ותמר אוהבת את יונתן.
הם רוצים להתחתן.
יונתן מושבניק. הוא אוהב את החיים בכפר.
הוא נוֹלַד וְחי במושב נוֹרדִיָה, שנמצא על-יד נתניה. הוא רוצה לחיות רק במושב.
תמר עִירוֹנִית. היא נוֹלְדָה בתל-אביב.
היא אוהבת את הַחַיִּים בָּעִיר הגדולה.
יונתן לא אוהב את תל-אביב.
הוא לא אוהב את הָרַעַשׁ ואת זיהום הָאֲוִויר שיש בתל-אביב.
יונתן אוהב את הַשֶּׁקֶט ואת האוויר הַנָּקִי שיש במושב.
הוא אוהב את הַטֶּבַע, את הָאֲדָמָה...
יונתן עובד בחקלאות. הוא עובד בשדה. הוא אוהב את העבודה שלו.
ליונתן יש שני כלבים וסוס אחד. הוא אוהב את הכלבים שלו ואת הסוס שלו.
עכשיו יונתן גר בחדר קטן על-יד הבית של ההורים שלו.
בעתיד הוא רוצה לִבְנוֹת בית פרטי גדול ויפה.
לתמר לא מַפְרִיעַ הרעש. גם זיהום האוויר לא מפריע לה.
היא רוצה לגור בתל-אביב מפני שתל-אביב היא מרכז הַתַּרְבּוּת בישראל.
תמר אוהבת את הרחובות הָרְחָבִים והיפים, את החנויות הגדולות, את השוק,
את המוזאונים... היא אוהבת את הים, את המסעדות, את בָּתֵּי הקפה...
היא אוהבת את יפו! ביפו היא אוהבת את הבתים העתיקים, את "שוק הַפִּשְׁפָּשִׁים"...
לתמר וליונתן יש בעיה. הם צריכים להחליט איפה לגור...

א. ענו על השאלות:

1. מה הבעיה של תמר ושל יונתן? _____
2. מה יונתן אוהב ? _____
3. מה יונתן לא אוהב? _____
4. מה אתם מציעים לתמר וליונתן לעשות? _____

ב. כתבו מה אתם אוהבים ולא אוהבים בעיר שלכם.

_____

_____

_____

מַפְרִיעַ	מַפְרִיעָה	מַפְרִיעִים	מַפְרִיעוֹת	לְהַפְרִיעַ ל...
מַחְלִיט	מַחְלִיטָה	מַחְלִיטִים	מַחְלִיטוֹת	לְהַחְלִיט
בּוֹנֶה	בּוֹנָה	בּוֹנִים	בּוֹנוֹת	לִבְנוֹת אֶת

ג. כתבו את הפועל בצורה הנכונה:

1. רחל גרה על-יד התחנה המרכזית. הרעש _____ לה. (מפריע)
2. הם _____ לקנות בית קטן ולא דירה גדולה. (מחליט)
3. הם גרים על-יד מפעל. זיהום האוויר _____ להם מאוד. (מפריע)
4. היא _____ לנסוע ברכבת ולא באוטובוס. (מחליט)
5. הם רוצים _____ בית פרטי בצפון. (בונה)
6. מוזיקה לא _____ ליצחק ללמוד. (מפריע)
7. הוא _____ ללמוד במִכְלָלָה (קולג') ולא באוניברסיטה. (מחליט)
8. הילדים של מירי לא _____ לה לגלוש באינטרנט. (מפריע)
9. העירייה _____ שכונות חדשות בעיר. (בונה)
10. הן מדברות כל הזמן ו_____ ליצחק ללמוד לבחינה. (מפריע)

הַמִּסְפָּר הַמּוֹנֶה

	זכר		נקבה		זכר ונקבה	
11	אַחַד	עָשָׂר	אַחַת	עֶשְׂרֵה	100	מֵאָה
12	שְׁנֵים	עָשָׂר	שְׁתַּיִם	עֶשְׂרֵה	200	מָאתַיִים
13	שְׁלוֹשָׁה	עָשָׂר	שְׁלוֹשׁ	עֶשְׂרֵה	300	שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת
14	אַרְבָּעָה	עָשָׂר	אַרְבַּע	עֶשְׂרֵה	400	אַרְבַּע מֵאוֹת
15	חֲמִישָׁה	עָשָׂר	חָמֵשׁ	עֶשְׂרֵה	500	חָמֵשׁ מֵאוֹת
16	שִׁישָׁה	עָשָׂר	שֵׁשׁ	עֶשְׂרֵה	600	שֵׁשׁ מֵאוֹת
17	שִׁבְעָה	עָשָׂר	שְׁבַע	עֶשְׂרֵה	700	שְׁבַע מֵאוֹת
18	שְׁמוֹנָה	עָשָׂר	שְׁמוֹנֶה	עֶשְׂרֵה	800	שְׁמוֹנֶה מֵאוֹת
19	תִּשְׁעָה	עָשָׂר	תְּשַׁע	עֶשְׂרֵה	900	תְּשַׁע מֵאוֹת

1000	אֶלֶף	6000	שֵׁשֶׁת אלפים
2000	אַלְפַּיִים	7000	שִׁבְעַת אלפים
3000	שְׁלוֹשֶׁת אֲלָפִים	8000	שְׁמוֹנַת אלפים
4000	אַרְבַּעַת אלפים	9000	תִּשְׁעַת אלפים
5000	חֲמֵשֶׁת אלפים	10,000	עֲשֶׂרֶת אלפים

תאריך

יום			שנה
מספר ממין זכר	בְּ	חודש	מספר ממין נקבה

כתבו לפי הדוגמה:

3/4/1995 = שלושה באפריל אלף תשע מאות תשעים וחמש

5/8/1882 _____

29/3/1779 _____

מה תאריך הלידה שלך / מתי נולדת? _____

חוֹדֶשׁ / חוֹדָשִׁים (ז)

יוֹם / יָמִים (ז)

שָׁבוּעַ / שָׁבוּעוֹת (ז)

לַיְלָה / לֵילוֹת (ז)

שָׁעָה / שָׁעוֹת (נ)

דַּקָּה / דַּקּוֹת (נ)

שְׁנִיָּיה / שְׁנִיּוֹת (נ)

עוֹנָה / עוֹנוֹת (נ)

שָׁנָה / שָׁנִים (נ)

יְמָמָה / יְמָמוֹת (נ)

פַּעַם / פְּעָמִים (נ)

ענו על השאלות לפי הדוגמה:

כמה שניות יש בדקה? בדקה יש שישים שניות

1. כמה ימים יש בשבוע? _____
2. כמה ימים יש בשנה? (365) _____
3. כמה ימים יש בחודש ינואר? _____
4. כמה ימים יש בחודש פברואר? (28) _____
   פעם בארבע שנים יש (29) _____
5. כמה שבועות יש בחודש? _____
6. כמה שבועות יש בשנה? (52) _____
7. כמה דקות יש ברבע שעה? _____
8. כמה שעות יש ביממה? _____
9. כמה עונות יש בשנה? _____

הַיּוֹם קָצָר וְהַמְּלָאכָה מְרוּבָּה,
וְהַפּוֹעֲלִים עֲצֵלִים,
וְהַשָּׂכָר הַרְבֵּה,
וּבַעַל הַבַּיִת דּוֹחֵק (פרקי אבות ב, טו).

כתבו את המספרים במילים:

1-10

1. הם נוסעים לירושלים (3) _____ פעמים בחודש.
2. רחל קוראת בְּעֵרֶךְ (11) _____ ספרים בשנה.
3. הן עובדות (5) _____ ימים בשבוע.
4. היא הולכת לשוק פעם (1) _____ בשבוע.
5. הוא עובד לפעמים (12) _____ שעות ביממה.
6. בכיתה של רוני לומדים (26) _____ תלמידים,
(13) _____ תלמידים ו (13) _____ תלמידות.
7. בגן הילדים יש (27) _____ ילדים,
(15) _____ בנים ו (12) _____ בנות.
8. בבניין הגבוה ברחוב הרצל יש (14) _____ קומות
ו (32) _____ דירות.
9. בספר יש (11) _____ סיפורים קצרים.
10. בתרגיל יש (15) _____ משפטים.
11. בקניון יש בערך (18) _____ חנויות.
12. בספר יש (67) _____ שירים.
13. בבנק הפועלים עובדים (15) _____ פקידים.
14. בספר יש (98) _____ עמודים.
15. במרפאה עובדים (16) _____ רופאים ו (7) _____ אחיות.
16. בכיתה לומדים (34) ילדים,
(17) _____ בנות ו (17) _____ בנים.
17. בכנסת ישראל יש (120) _____ חברים (חברי כנסת).
18. היא לומדת באוניברסיטה (3) _____ פעמים בשבוע בערב
ו (4) _____ פעמים בבוקר.

12

טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן הָאֶחָד (קהלת ד, ט)

כַּמָּה עוֹלֶה?

יאיר רוצה לטייל בדרום אמריקה אחרי הצבא.
הוא נכנס לחנות "המטייל" בתל-אביב וּמְבָרֵר מְחִירִים.

יאיר: שלום, אני רוצה לְבָרֵר... כמה **עוֹלֶה** הַתַּרְמִיל הזה?

מוכרת: שלום, הַתַּרְמִיל הזה יקר, אין מבצע על התרמיל. הוא **עוֹלֶה** 370 שקלים.

יאיר: כמה **עוֹלֶה** מפה של דרום אמריקה?

מוכרת: המפה **עוֹלֶה** 135 שקלים.

יאיר: אני צריך נַעֲלַיִים טובות ונוחות. כמה **עוֹלוֹת** נַעֲלַיִים?

מוכרת: נַעֲלַיִים גבוהות וטובות **עוֹלוֹת** בערך 450 שקלים.

יאיר: אני צריך גם מִכְנָסַיִים. כמה **עוֹלִים** המִכְנָסַיִים האלה?

מוכרת: המִכְנָסַיִים האלה עכשיו **עוֹלִים** בערך 210 שקלים,
כי יש הנחה של 30% על המכנסיים האלה.

יאיר: תודה רבה על המֵידָע.

מוכרת: עַל לֹא דָּבָר.

א. כתבו לפי הדוגמה:

התרמיל	עולה	שלוש מאות ושבעים שקלים
המפה		
המכנסיים		
הנעליים		

ב. כתבו את המספרים במילים:

1. מקרר עוֹלֶה 3256 ₪ _____
2. טלוויזיה עוֹלָה 1924 ₪ _____
3. מחשב עוֹלֶה 3928 ₪ _____
4. שני ק"ג בשר עולים 85 ₪ _____
5. שתי עוגות עולות 39 ₪ _____

ג. השלימו את המשפטים במילים הבאות:

מודיעין, לימודים, לברר, הנחות, מספר, יוצא, רכבת, מבצעים

1. יאיר רוצה _____ מחירים של תרמיל, מפה, נעליים ומכנסיים.
2. היא צריכה לברר מתי מתחילים ה_____ באוניברסיטה.
3. חנה מבררת במודיעין מתי _____ האוטובוס לתל-אביב.
4. הם מבררים באתר באינטרנט מתי יוצאת ה _____ לבאר-שבע.
5. היא קונה נעליים רק כאשר יש _____ גדולים.
6. הן מבררות ב _____ עד מתי יש אוטובוסים לחיפה.
7. אנחנו יכולים לברר _____ טלפון במודיעין 144 של "בֶּזֶק".
8. בסוף העונה יש _____ גדולות.

12

לחם קל	13.50 שקל
גבינה צהובה	12 שקל
מיץ תפוזים טִבְעִי	11.70 שקל
קפה	16 שקל
גלידה	19 שקל

ד. כתבו לפי הדוגמה:

כמה עולה שוקולד? שוקולד עולה שישה שקלים ועשר אגורות.

1. כמה עולה גלידה? _____
2. כמה עולה גבינה צהובה? _____
3. כמה עולה מיץ תפוזים טבעי? _____
4. כמה עולה לחם קל? _____
5. כמה עולה קפה? _____
6. כמה עולים לחם קל וקפה? _____
7. כמה עולות גבינה צהובה וגלידה? _____

דִין פְּרוּטָה - כְּדִין מֵאָה

לוח השנה העברי

היהודים חוגגים את החגים לפי לוח השנה העברי.*
לוח השנה העברי ✡ מתבסס על הַיָרֵחַ, לכן בחודש עברי יש 29 או 30 ימים,
ובשנה יש בערך 354 ימים. באמצע החודש העברי הירח תמיד מלא.

לוח השנה הכללי/הנוצרי ✞ (ינואר, פברואר, מארס...) מתבסס על השמש.
בשנה יש 365 ימים בדרך כלל. החודשים לפי הלוח הכללי תמיד בעונות קבועות.
בישראל: ינואר - תמיד בחורף, אוגוסט - תמיד בקיץ, בספטמבר - תמיד סתיו, ובמארס - תמיד אביב.

גם בלוח השנה העברי החודשים בעונות קבועות, ולכן החגים תמיד בעונות קבועות.
למשל, חג הפסח תמיד באביב, וחנוכה תמיד בחורף - כי לוח השנה העברי מתבסס גם על השמש. בערך פעם אחת בשלוש שנים מוסיפים חודש אחד. כאשר מוסיפים חודש יש 13 חודשים בשנה, וזאת "שנה מְעוּבֶּרֶת". בשנה מעוברת יש אדר א' ואדר ב'.

לוח השנה המוסלמי ☪ מתבסס רק על הירח, לכן החגים של המוסלמים לא בעונות קבועות.

א. כתבו נכון או לא נכון:

1. לוח השנה העברי מתבסס על הירח ועל השמש. _____
2. בשנה מעוברת יש 12 חודשים. _____
3. היהודים חוגגים את החגים לפי לוח השנה הכללי. _____
4. בלוח השנה העברי יש בערך 354 ימים. _____
5. בלוח השנה הכללי מוסיפים חודש. _____
6. החגים של המוסלמים לא בעונות קבועות. _____
7. הירח תמיד מלא באמצע החודש העברי. _____
8. לפי לוח השנה העברי החגים תמיד בעונות קבועות. _____

* *השמות של החודשים העבריים:*
תִּשְׁרֵי, חֶשְׁוָון, כִּסְלֵו, טֵבֵת, שְׁבָט, אֲדָר, נִיסָן, אִיָיר, סִיוָון, תַּמּוּז, אָב, אֱלוּל

ב. **השלימו:** *מוסיף, מוסיפה, מוסיפים, מוסיפות, להוסיף (ל...)*

1. היא _____ לקפה סוּכָּר, והוא _____ לקפה חלב.
2. כאשר הם שותים תה, הם _____ לתה דבש ולימון.
3. הן _____ מֶלַח לסלט.
4. אני צריך _____ חלב לקפה כי הקפה חם.

ג. **השלימו:** *קַבּוּץ, קְבוּצָה, קִבּוּצִים, קְבוּצוֹת*

1. יש לו עבודה _____.
2. הם גרים בדירה שכורה. אין להם כתובת _____.
3. התלמידים יושבים בכיתה במקומות _____, אבל ליצחק אין מקום _____.
4. החגים של היהודים תמיד בעונות _____.

12

מָלֵא, מְלֵאָה, מְלֵאִים, מְלֵאוֹת ≠ רֵיק, רֵיקָה, רֵיקִים, רֵיקוֹת

קָבוּעַ, קְבוּעָה, קְבוּעִים, קְבוּעוֹת ≠ זְמַנִּי, זְמַנִּית, זְמַנִּיִּים, זְמַנִּיּוֹת

ד. **השלימו את המשפטים במילים הבאות:**

למלא, מלאים, אנרגיה, למגוז, מלאה, מנית, מתבוסס, ריקים, ריק, מנים

1. יש סרטים ש _____ על סיפורים מהחיים.
2. כאשר הירח מלא, אנחנו יודעים שזה _____ של חודש עברי.
3. צריך למלא את הבקבוק במים אם הבקבוק _____.
4. הם לא עובדים קבועים במפעל. הם סטודנטים, והם עובדים _____.
5. הם רוצים _____ את החג בירושלים.
6. בבוקר האוטובוסים מגיעים לתחנה _____, ובלילה הם בדרך כלל _____.
7. הסטודנטית עובדת כמלצרית במסעדה. היא עובדת בעבודה _____.
8. כאשר הוא אוכל הרבה, הוא מרגיש שהבטן שלו _____.
9. כאשר הולכים למשרד הפנים, צריך _____ טופס.

בחנות הספרים

מוכר: אפשר לעזור לך?

מירי: כן, אני מחפשת מילון.

מוכר: איזה מילון את מחפשת?

מירי: מילון עברי-אנגלי, אנגלי-עברי.

מוכר: יש הרבה מילונים...

מירי: אני צריכה מילון לִבן שלי. הוא בן 9, והוא מתחיל ללמוד אנגלית.

מוכר: הבן שלך לא צריך מילון מקצועי, הוא צריך מילון למתחילים.
בבקשה, הנה מילון מצוין! וגם במבצע!

מירי: תודה. כמה המילון עולה?

מוכר: לא יקר, רק 45 שקלים.

מירי: אֵיך אפשר לשלם בְּעַד המילון?

מוכר: את יכולה לשלם במזומן או בכרטיס אשראי.

מירי: אתם לא מקבלים המחאות (צ'קים)?

מוכר: אני מצטערת. אנחנו לא מקבלים המחאות...
איך את מעדיפה לשלם?

מירי: בכרטיס אשראי.

מוכר: אין בְּעָיָה.

מירי: תודה רבה.

מוכר: בבקשה, להתראות.

א. השלימו לפי הדיאלוג:

הבן של מירי _____ ללמוד אנגלית.

הוא לא צריך מילון _____, הוא צריך מילון ל _____.

מירי משלמת בעד המילון ב_____, מפני שבחנות הם לא _____ המחאות.

אפשר לשלם בחנות רק ב_____ או בכרטיס אשראי.

ב. השלימו את הטבלה:

שם הפועל	זמן הווה			
	רבות	רבים	יחידה	יחיד
לְהַתְחִיל			מַתְחִילָה	
לִמְכּוֹר			מוֹכֶרֶת	
				מְקַבֵּל
			מְשַׁלֶּמֶת	
		מְבָרְרִים		
	מְחַפְּשׂוֹת			

12

ג. כתבו את הפועל בצורה הנכונה:

1-10

1. הלימודים בְּבָתֵּי הספר _____ באחד בספטמבר. (מתחיל)
2. רחל _____ מחר לעבוד במקום חדש. (מתחיל)
3. דן _____ מתנה ליום ההולדת שלו. (מקבל)
4. היא _____ את החשבונות (טלפון, חשמל, מים...) בדואר. (משלם)
5. מירה אוהבת _____ פרחים ליום שבת. (מקבל)
6. הם _____ את הדירה שלהם וקונים בית. (מוכר)
7. אני רוצה _____ כמה עולים המכנסיים וכמה עולות הנעליים. (מברר)
8. הם צריכים _____ חשבון חשמל וחשבון מים. (משלם)
9. הן _____ דירה על-יד האוניברסיטה. (מחפש)
10. הם רוצים _____ ללמוד באוניברסיטה. (מתחיל)
11. רחל ויעקב נכנסים לחנות. רחל קונה, ויעקב _____. (משלם)
12. הן אוהבות _____ מתנות. (מקבל)
13. מתי אתם רוצים _____ את המסיבה? (מתחיל)
14. הם רוצים _____ את המכונית שלהם. (מוכר)

אֶפְשָׁר ≠ אִי אֶפְשָׁר
מוּתָּר ≠ אָסוּר
כְּדַאי ≠ לֹא כְּדַאי
+ שם הפועל

שְׁמוּרוֹת טֶבַע וְגַנִּים לְאוּמִּיִּים

בישראל יש שמורות טבע, גנים לאומיים, מקומות עתיקים וארכֵאולוגיה מעניינת.
כדאי לטייל בשמורות הטבע ולהכיר את הארץ. כדאי לְבַקֵּר במקומות עתיקים וללמוד על ההיסטוריה של ארץ ישראל. כאשר מזג האוויר לא טוב - לא כדאי לטייל!
יש חוקים שהמטרה שלהם - לשמור על הטבע ועל אתרים היסטוריים בארץ.
לפי החוקים:
אסור לְפגוֹעַ בטבע, ואסור לפגוע באתרים ארכֵאולוגיים.
מותר לַעֲרוֹך פיקניק, אבל אסור לְלַכְלֵךְ וצריך לשמור על הניקיון.
אי אפשר לְהַדְלִיק אש בכל מקום.
אפשר להדליק אש, ואפשר "לעשות על האש" - רק במקום שמותר לפי החוק.
יש מקומות שֶׁבָּהֶם אסור לְעַשֵּׁן ואסור לְצַלֵּם.

א. השלימו לפי הקטע:

כדאי לטייל ו_____ את הארץ. כדאי _____ במקומות עתיקים.
לא כדאי לטייל כאשר _____ _____ לא טוב.
ה _____ של החוקים - לשמור על הטבע, ועל אתרים היסטוריים.
_____ החוק אסור ללכלך! ואסור לפגוע ____ טבע!
אי אפשר _____ אש בכל מקום.
מותר _____ פיקניק, אבל צריך לשמור על _____ ואסור _____.

ב. כתבו נכון או לא נכון:

1. בכל מקום מותר לעשן ולצלם. _____
2. אסור לפגוע בטבע. _____
3. אפשר להדליק אש בכל מקום. _____
4. מותר לערוך פיקניק, אבל אסור ללכלך. _____
5. המטרה של החוקים לשמור על הטבע. _____

ג. השלימו את הטבלה:

זמן הווה				שם הפועל	מילת יחס
יחיד	יחידה	רבים	רבות		
מְלַכְלֵךְ					
	מְעַשֶּׁנֶת				
		מְצַלְמִים			
			מְבַקְרוֹת		
עוֹרֵךְ					
פּוֹגֵעַ	פּוֹגַעַת				
מַדְלִיק					

13

ד. כתבו את הפועל בצורה הנכונה:

1-10

1. הילדים _____ את השולחן לפני ארוחת הערב. (לערוך)
2. היא לא _____ סיגריות כי זה לא בריא! (לעשן)
3. בחג החנוכה אנחנו _____ נרות. (להדליק)
4. בטיולים תמיד מיכאל _____ את החברים שלו. (לצלם)
5. הם מטיילים בירושלים ו_____ במוזאון "יד ושם". (לבקר)
6. התלמידים לא _____ את הכיתה. (ללכלך)
7. המקצוע של יוסף - _____ דין. (לערוך)
8. כשדנה אוכלת, היא לא _____ את החולצה שלה, (ללכלך)
אבל כאשר דני אוכל, הוא תמיד _____ את החולצה.
9. מילים לא טובות ולא יפות _____ באנשים. (לפגוע)
10. הן אוהבות _____ במוזאונים. (לבקר)
11. כאשר הן רוצות לראות חדשות, הן _____ את הטלוויזיה. (להדליק)
12. אסור _____ בטבע ובבעלי חיים. (לפגוע)
13. לפני שהשבת נכנסת חנה _____ נֵרות ו_____ את השולחן. (להדליק/לערוך)

ה. כתבו: *אסור, מותר, אפשר, אי אפשר, כדאי, לא כדאי*

1-10

1. כאשר יש מבצעים בחנויות או הנחות גדולות, _____ לקנות.
2. לפי החוק _____ לעשן במקום ציבורי.
3. כאשר יש רעש בכיתה, _____ ללמוד.
4. _____ לטייל בדרום בקיץ כי חם מאוד!
5. _____ לנסוע לאילת בחורף מפני שמזג האוויר נעים שם.
6. _____ לשלם במזומן דרך הטלפון או דרך האינטרנט.
7. דן שואל את המזכירה: "המנהל פנוי? _____ להיכנס לחדר שלו?"
8. במקומות ציבוריים - ללכלך!
9. _____ לפגוע בבעלי חיים!
10. _____ לדבר עם המנהל מפני שהוא לא נמצא עכשיו במשרד שלו.
11. _____ להדליק סיגריה ולעשן בחוץ.
12. _____ לקנות בשוק פֵּירות וירקות כי הם טריים וזולים.
13. בסופרמרקט המחירים יקרים, לכן _____ לקנות שם.
14. _____ לחיות בלי לאכול ולשתות.
15. _____ לצלם תמונות של אנשים ושל נופים בטיולים.
16. בדרך כלל _____ לצלם תמונות במוזאונים.

ו. מה אפשר לעשות באינטרנט...

כתבו את שם הפועל וְחַבְּרוּ את המשפטים:

1. אפשר _____ (גולש)
2. אפשר _____ (קורא)
3. אפשר לְהוֹרִיד* מהאינטרנט למחשב
4. אפשר _____ (מברר) כמה
5. אפשר _____ (נכנס)
6. אפשר _____ (קונה)
7. אפשר _____ (משלם)
8. אפשר _____ (מכיר)
9. אפשר _____ (רואה)
10. אפשר _____ (שומע)
11. אם יש מיקרופון, אפשר_____ (מדבר)
12. אפשר _____ (שולח)

א. לחשבון בנק.
ב. בכרטיס אשראי.
ג. מכתבים.
ד. הרבה דְּבָרִים.
ה. עם אנשים.
ו. עולה כרטיס אוטובוס, לְמָשָׁל.
ז. חדשות, סיפורים, בְּדִיחוֹת ועוד.
ח. באתרים מעניינים.
ט. חברים חדשים.
י. האישי תוֹכְנוֹת, מִשְׂחָקִים ועוד.
יא. סרטים.
יב. שירים.

13

ז. כתבו מה אי אפשר לעשות באינטרנט:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

* מוֹרִיד, מוֹרִידָה, מוֹרִידִים, מוֹרִידוֹת מ...

בַּמִּרְפָּאָה

דניאלה: שלום דוקטור גולן.

ד"ר גולן: שלום דניאלה, מה שלומך?

דניאלה: אני לא מרגישה טוב. אני חלשה מאוד, ואין לי כּוֹחַ.

ד"ר גולן: מה יש לך?

דניאלה: יש לי כְּאֵב ראש חזק, ויש לי חום גבוה.

ד"ר גולן: יש לך כאב גרון? כאב בטן? כאב גב?

דניאלה: לא. אין לי כאב גרון, אין לי כאב בטן, אבל יש לי כאב גב.

ד"ר גולן: יש לך שַׁפַּעַת. את צריכה לִשְׁכַּב* במיטה, לָקַחַת** כדורים כְּדֵי להוריד את החום, לשתות הרבה... ו - תִּהְיִי בְּרִיאָה!***

דניאלה: תודה רבה.

א. ענו על השאלות:

1. מה דניאלה צריכה לעשות? _____

_____

2. מהם הסימנים (הסימפטומים) של השפעת? _____

_____

ב. באמצע השיעור אתם לא מרגישים טוב. כתבו דיאלוג:

אני : _____

המורה: _____

אני : _____

המורה: _____

אני : _____

המורה: _____

אני : _____

המורה: _____

* *שׁוֹכֵב, שׁוֹכֶבֶת, שׁוֹכְבִים, שׁוֹכְבוֹת*
** *לוֹקֵחַ, לוֹקַחַת, לוֹקְחִים, לוֹקְחוֹת*
*** *(אתה) תִּהְיֶה בְּרִיא • (את) תִּהְיִי בְּרִיאָה • (אתם) תִּהְיוּ בְּרִיאִים • (אתן) תִּהְיוּ בְּרִיאוֹת*

כְּדֵי + שם הפועל

לְשֵׁם מה (לאיזו מטרה, בשביל מה) הוא לומד? **כְּדֵי**
- לדעת
- להיות חכם
- להצליח
- להבין

א. חברו את המשפטים:

1. לְשֵׁם מָה הם עובדים קשה?	א. כדי ללמוד.
2. לשם מה אנחנו אוכלים?	ב. כדי להיות שמחים.
3. לשם מה הם הולכים לבית הכנסת?	ג. כדי לרקוד.
4. לְאֵיזוֹ מטרה אתם לומדים באולפן?	ד. כדי לקנות דירה.
5. לשם מה הם שותים יין במסיבה?	ה. כדי להיות בריאים וחזקים.
6. לשם מה הן הולכות למסיבה?	ו. כדי להתפלל.
7. בשביל מה הוא הולך לספרייה?	ז. כדי לדעת עברית.

13

ב. כתבו את שם הפועל:

1-10

1. הן יוצאות מוקדם מהבית כדי _____ לעבודה בזמן. (מגיע)
2. רחל הולכת לשוק כדי _____ דגים. (קונה)
3. יש אנשים שאוכלים כדי לחיות, ויש אנשים שחיים כדי _____. (אוכל)
4. הוא רואה חדשות בטלוויזיה כדי _____ מה קורה בארץ ובעולם. (יודע)
5. היא צריכה ללכת לדואר כדי _____ מכתב. (שולח)
6. רחל מתקשרת לדני כדי _____ לו על הטיול. (מספר)
7. הם נוסעים לתל-אביב כדי _____. (מבלה)
8. היא צריכה ללכת לדואר כדי _____ חשבון חשמל. (משלם)
9. דן מתקשר לרותי כדי _____ לה ללמוד לבחינה יחד. (מציע)
10. חנה נוסעת לתל-אביב כדי _____ עם עורך הדין שלה. (נפגש)
11. הם לומדים כדי _____ בבחינה. (מצליח)
12. אני _____

הַזְמָנָה

בְּאֵיזֶה? יום, חודש, תאריך, בית-ספר... ← **זָכָר**

בְּאֵיזוֹ? שעה, שנה, אוניברסיטה, כיתה... ← **נְקֵבָה**

דורון מתקשר ומזמין טכנאי

פקידה: שלום, במה אני יכולה לעזור לך?

דורון: שלום, שמי דורון כהן, ואני רוצה לְהַזְמִין טכנאי. הטלוויזיה שלי מקולקלת. אין תמונה ואין קול.

פקידה: אין תמונה ואין קול בכלל?

דורון: אין בכלל! ויש לי תעודת אחריות על הטלוויזיה!

פקידה: אני יכולה לשלוח לך טכנאי. באיזה יום נוח לך?

דורון: ביום שישי בבוקר נוח לי.

פקידה: מצוין, הטכנאי פנוי ביום שישי בבוקר.

דורון: באיזה תאריך? ובאיזו שעה?

פקידה: ב-3/9 (שלושה בספטמבר) בשעה 10:30.

דורון: רגע, אני רושם...

פקידה: איפה אתה גר?

דורון: בהרצליה.

פקידה: באיזה רחוב ובאיזה מספר?

דורון: ברחוב ויצמן, במספר 53.

פקידה: באיזו קומה ובאיזו דירה?

דורון: בקומה ראשונה, בדירה מספר 1.

פקידה: אני מקווה שהכול יהיה בסדר...

דורון: גם אני מקווה.

א. ענו על השאלות:

1. למה דורון מזמין טכנאי? _____
2. באיזה תאריך הטכנאי מגיע? _____
3. באיזה יום נוח לדורון? _____
4. איזו תעודה יש לדורון? _____
5. מה אין בכלל? _____

ב. כתבו את הפועל בצורה הנכונה:

מַזְמִין מַזְמִינָה מַזְמִינִים מַזְמִינוֹת לְהַזְמִין את... ל...

13

1. דינה רוצה לאכול פיצה. היא _____ פיצה בטלפון.
2. אם הם רוצים לנסוע לאילת, הם צריכים _____ חדר בבית מלון.
3. יוסף מעדיף לנסוע לפגישה במונית, לכן הוא מתקשר ו _____ מונית.
4. לדני יש יום הולדת. הוא רוצה _____ את החברים שלו למסיבה.
5. הן _____ כרטיסים להצגה החדשה בתאטרון "הבימה".

ג. מזג האוויר חם מאוד, והמזגן שלכם לא מִקָּרר. המזגן מקולקל. אתם מתקשרים ומזמינים טכנאי. כתבו את השיחה עם הפקידה:

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

_____ _____

בְּאֵיזֶה יוֹם? • בְּאֵיזוֹ שָׁעָה?

על דלת המקרר של משפחת גולן יש הרבה פתקים חשובים.

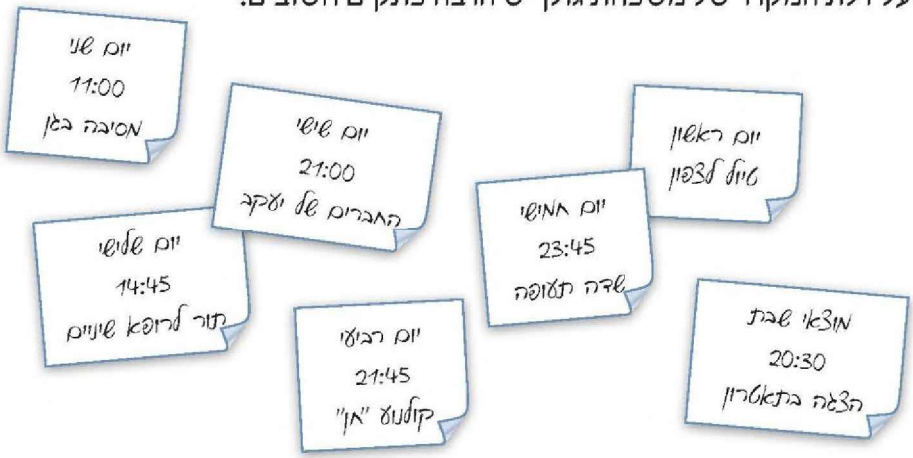

א. קראו את הפתקים וענו על השאלות:

1. באיזו שעה יש לרינה תור לרופא שיניים? _____
2. באיזה יום רינה ובעלה (הבעל שלה) הולכים לקולנוע? _____
3. באיזה יום יעקב ואשתו (האישה שלו) נוסעים לשדה התעופה? _____
4. באיזו שעה החברים של יעקב באים לקפה ועוגה? _____
5. באיזה יום דנה יוצאת לטיול לצפון? _____
6. מתי יעקב ורינה הולכים לראות הצגה בתאטרון? _____

ב. כתבו שאלות:

1. ? החברים של יעקב באים ביום שישי.
2. _____ ? הסרט בקולנוע מתחיל ב-21:45.
3. _____ ? ההורים של רינה חוזרים מחו"ל ב-23:45.
4. _____ ? ההצגה בתאטרון מתחילה ב-20:30.
5. _____ ? ביום שני יש מסיבה בגן של גדי.

ג. כתבו שאלות:

1-10

איפה יש לו חשבון? — יש לו חשבון **בבנק**.

באיזה בנק יש לו חשבון? — יש לו חשבון בבנק **לאומי**.

איפה הוא לומד? — הוא לומד **באוניברסיטה**.

באיזו אוניברסיטה הוא לומד? — הוא לומד באוניברסיטה **העברית**.

1. _____? דניאל נולד ב-1985.
2. _____? הוא נולד בישראל.
3. _____? הוא נולד בעיר חיפה.
4. _____? חנה נולדה בתאריך 5/3/74.
5. _____? הם רוצים להתחתן בחיפה.
6. _____? הם רוצים להתחתן בחודש יוני.
7. _____? רינה רושמת את התאריך בלוח השנה.
8. _____? הם לומדים בבית-ספר.
9. _____? הם לומדים בבית הספר "גורדון".
10. _____? יש תוכניות מעניינות בטלוויזיה.
11. _____? דנה לומדת בכיתה א'.
12. _____? היא לומדת באוניברסיטת בר-אילן.
13. _____? יש לי חשבון בבנק דיסקונט.
14. _____? הן אוהבות לאכול בבית.
15. _____? הם אוהבים לאכול במסעדה צרפתית.
16. _____? יש תוכניות מעניינות בערוץ 8 בטלוויזיה.

בְּאֵילוּ יָמִים? בְּאֵילוּ שָׁעוֹת?

יצחק רוצה להיפגש עם דורית. הוא מתקשר לדורית.

יצחק: היי דורית, מה נשמע? מתי אני יכול להיפגש אִתָּךְ?

דורית: אני יכולה להיפגש אִתְּךָ רק בסוף השבוע.

יצחק: למה רק בסוף השבוע? אני מתגעגע...

דורית: גם אני מתגעגעת... אבל בְּמֶשֶׁךְ השבוע אני עסוקה מאוד.
אני לומדת ועובדת.

יצחק: באילו ימים את לומדת?

דורית: אני לומדת בימים שלישי וחמישי.

יצחק: באילו שעות את לומדת?

דורית: אני לומדת בשעות הערב. משעה חמש אחרי הצהריים עד תשע בערב.

יצחק: באילו ימים את עובדת?

דורית: אני עובדת בימים: ראשון, שני, שלישי ורביעי.

יצחק: באילו שעות את עובדת?

דורית: אני עובדת משמונה בבוקר עד ארבע אחה"צ.

יצחק: באמת את עסוקה מאוד, אני צריך לחכות בסבלנות...

ענו על השאלות:

1. באילו ימים דורית עובדת? _____
2. באילו ימים היא לומדת? _____
3. מתי דורית עסוקה מאוד? _____
4. למה הוא רוצה להיפגש אִתָּה? _____
5. באילו שעות היא עובדת? _____
6. באילו שעות היא לומדת? _____
7. באילו ימים ובאילו שעות אתם לומדים? _____

_____

מילת היחס "עם" בנטייה

1-10

אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם	אתן	הם	הן
אִתִּי	אִתְּךָ	אִתָּךְ	אִתּוֹ	אִתָּהּ	אִתָּנוּ	אִתְּכֶם	אִתְּכֶן	אִתָּם	אִתָּן

יצחק רוצה להיפגש **עם*** דורית.
הוא רוצה להיפגש **אִתָּהּ**, והיא רוצה להיפגש **אִתּוֹ**.

כתבו: אִתִּי, אִתָּן...

13

1. דניאל שמח כשגילה משחקת אִתּוֹ. כאשר היא לא משחקת _____, הוא עצוב.
2. דן ורותי רוצים להתחתן. הוא רוצה להתחתן _____, והיא רוצה להתחתן _____.
3. אני מקשיבה ליוסי כשהוא מדבר _____ על הבעיות שלו.
4. אתם רוצים להיפגש אִתָּנוּ? - כן, אנחנו רוצים להיפגש _____.
5. דורית מדברת בטלפון עם דניאל. היא מדברת _____ על הלימודים באוניברסיטה.
6. את רוצה לרקוד _____? - כן יוסי, אני רוצה לרקוד _____.
7. רינה מטיילת עם הכלב בבוקר, ויעקב מטייל _____ בערב.
8. רחל, אני רוצה ללכת _____ לקונצרט.
9. רחל נוסעת לצפון עם ההורים שלה. היא אוהבת לנסוע _____ לטיולים.
10. היא אוהבת ללמוד לבחינה עם רותי ודליה. היא לומדת _____ לבחינה.
11. יוסי, אני צריכה לדבר _____ על השיעור.
12. רותי, את רוצה לבוא _____ ועם רחל למסיבה? - כן, אני רוצה לבוא אִתּכם.
13. דניאל אוהב לבלות עם ריטה. הוא אוהב לבלות _____ בסוף השבוע.
14. רינה מבלה עם בעלה (הבעל שלה). היא מבלה _____ באילת.
15. אנחנו נוסעים לאילת, אתה רוצה לנסוע _____?
16. אני הולכת לספרייה, אתה רוצה לבוא אִתִּי? - כן חנה, אני רוצה לבוא _____.
17. דניאל מטייל על חוף הים עם דורית. הוא מטייל _____
ומדבר _____ על העבודה שלו, והיא מדברת _____ על הלימודים שלה.

* *הנטייה המקובלת היא: אִתִּי, אִתְּךָ... לפי הנטייה של מילת היחס "אֶת", שמשמעותה: "עִם"*

הַמִּסְפָּר הַסּוֹדֵר

באיזו תחנה?

לדינה יש מחר ריאיון עבודה בשעה 9:00 בבוקר בתל-אביב.
דינה שמחה וּמִתְרַגֶּשֶׁת מאוד.
היא לא מכירה את תל-אביב, לכן היא קמה מוקדם בבוקר
וּמַחְלִיטָה לנסוע בָּאוטובוס הראשון.
היא עולה לאוטובוס בתחנה על-יד הבנק, ושואלת את הנהג:

דינה: סליחה, אדוני, אני צריכה להגיע לרחוב הנביאים.
איפה אני צריכה לרדת?
נהג: את יודעת איפה נמצא בניין האוֹפֶרָה?
דינה: כן, אני יודעת.
נהג: יופי, את צריכה לרדת מהאוטובוס אחרי בניין האופרה.
דינה: באיזו תחנה?
נהג: בַּתחנה השנייה אחרי בניין האופרה.
דינה: תודה רבה.
נהג: עַל לֹא דָּבָר.

כתבו נכון או לא נכון:

1. לדינה יש מחר ריאיון עבודה בירושלים. _____
2. דינה מכירה את תל-אביב. _____
3. דינה מחליטה לנסוע באוטובוס הראשון. _____
4. היא שואלת את הנהג באיזו תחנה לרדת. _____
5. דינה עולה לאוטובוס בתחנה על-יד השוק. _____
6. היא שמחה ומתרגשת מאוד. _____

עוֹלֶה עוֹלָה עוֹלִים עוֹלוֹת לַעֲלוֹת ל
יוֹרֵד יוֹרֶדֶת יוֹרְדִים יוֹרְדוֹת לָרֶדֶת מ-

שימו לב!

הַמִּסְפָּר הַסּוֹדֵר ← שֵׁם תּוֹאַר

זכר	נקבה
רִאשׁוֹן ≠ אַחֲרוֹן	רִאשׁוֹנָה ≠ אַחֲרוֹנָה
שֵׁנִי	שְׁנִיָּה
שְׁלִישִׁי	שְׁלִישִׁית
רְבִיעִי	רְבִיעִית
חֲמִישִׁי	חֲמִישִׁית
שִׁישִׁי	שִׁישִׁית
שְׁבִיעִי	שְׁבִיעִית
שְׁמִינִי	שְׁמִינִית
תְּשִׁיעִי	תְּשִׁיעִית
עֲשִׂירִי	עֲשִׂירִית

14

1-10

השלימו את המשפטים לפי הדוגמאות:

הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּשַׁבּוּעַ הוּא יוֹם שַׁבָּת. בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי, הַיְּהוּדִים נָחִים.

הֵם גָּרִים בְּקוֹמָה רִאשׁוֹנָה עִם מַעֲלִית, וַאֲנִי גָּר בְּקוֹמָה רְבִיעִית בְּלִי מַעֲלִית.

1. ספר "בְּרֵאשִׁית" הוא הספר _____ (1) בתנ"ך.
   הספר _____(2) בתנ"ך הוא ספר "שְׁמוֹת".
2. העיר העברית _____ (1) בישראל היא תל-אביב.
3. דניאל תמיד בא לכיתה _____(1), ורותי באה _____(2).
4. הם לא אוהבים לעלות במעלית. הם מעדיפים לעלות לַקומה _____ (4) במדרגות.
5. הקיבוץ _____ (1) בארץ הוא קיבוץ "דְּגַנְיָה".
6. "נהלל" הוא המושב _____ (1) בישראל.
7. באולפן יש שתי הפסקות. בַּהפסקה _____(1) דניאל שותה קפה.
   בַּהפסקה _____(2) הוא שותה תה.
8. התלמידים בבית הספר יוצאים לשלושה טיולים בְּשנה:
   טיול _____ (1) לצפון, טיול _____(2) לדרום, טיול _____(3) לירושלים.

9. רחל נוסעת לעבודה באוטובוס. היא עולה לאוטובוס בַּתחנה _____ (2)
ויורדת מהאוטובוס בַּתחנה _____(6).

10. לא צריך לעלות במעלית לְקומה _____(1) ולְקומה _____ (2),
אפשר לעלות במדרגות.

11. דן נוסע לשוק באוטובוס. הוא עולה לאוטובוס בַּתחנה _____(4)
ויורד מהאוטובוס בַּתחנה _____ (7).

12. ברחוב הרצל יש בניין גבוה. בבניין יש עשר קומות. רחל גרה בַּקומה _____(8).
יוסף גר בַּקומה _____(5). משפחת גולן גרה בַּקומה _____(9).
רותי ויאיר גרים בַּקומה _____ (10).

13. התרגיל _____(1) קל מאוד, אבל התרגיל _____(2) קשה.

14. בַּשיעור _____(1) התלמידים כותבים בחינה.
בַּשיעור _____(2) הם קוראים סיפור.
בַּשיעור _____ (3) הם לומדים מילים חדשות.

15. בתרגיל יש שבע שאלות. השאלה _____(5) קשה מאוד.
השאלה _____(6) קלה מאוד.

16. בקטע יש עשרה משפטים. המשפט _____ (8) קצר מאוד.
המשפט _____(9) ארוך, והמשפט _____(10) ארוך מאוד.

17. סימה מטיילת בירושלים בַּפעם _____(1).
דניאל מטייל בירושלים בַּפעם _____ (3).

אַחֲרוֹן נִכְנָס - רִאשׁוֹן יוֹצֵא

שימו לב!

באוניברסיטה לומדים כדי לקבל:

תואר ראשון = B.A.

תואר שני = M.A.

תואר שלישי = דוקטור = Dr.

אַחֲרֵי • לִפְנֵי • קוֹדֶם • אַחַר-כָּךְ

אחרי הַ...
לפני הַ... } + שם עצם

אחרי שֶ...
לפני שֶ... } + משפט

דליה קמה בשעה שש בבוקר.

קודם היא מִתְקַלַּחַת, אחר-כך היא מִתְלַבֶּשֶׁת.

לפני שהיא אוכלת ארוחת בוקר, היא שותה כוס מיץ תפוזים טבעי.

אחרי שהיא גומרת לאכול, היא יוצאת מהבית ונוסעת לעבודה.

א. השלימו את הטבלה:

14

שם הפועל	זמן הווה			
	רבות	רבים	יחידה	יחיד
לְהִתְקַלֵּחַ				מִתְקַלֵּחַ
			מִתְלַבֶּשֶׁת	
		מִתְרַגְּשִׁים		
			יוֹצֶאת	יוֹצֵא
			גּוֹמֶרֶת	

ב. השלימו: *לפני ה.../ש..., אחרי ה.../ש...*

1-10

1. _____ לימודים באולפן הוא חוזר הביתה.
2. _____ הן רוקדות במסיבה, הן עייפות מאוד.
3. הן חוזרות הביתה _____ עבודה.
4. _____ הוא חוזר הביתה, הוא מתקלח.
5. היא אוכלת ארוחת ערב _____ היא מגיעה הביתה.
6. הוא אוכל ארוחת בוקר _____ הוא יוצא מהבית.
7. _____ הם חוזרים מהטיול, הם עייפים מאוד.
8. הם שְׂבֵעִים _____ הם אוכלים.
9. _____ עבודה אין לה כוֹחַ לרקוד.
10. _____ היא נחה, היא כבר לא עייפה.

11. הם מתקלחים ומתלבשים יפה _____ הם הולכים למסיבה.
12. הוא מרגיש מצוין _____ בחינה.
13. הוא נפגש עם החברה שלו _____ הוא גומר לעבוד.
14. הם שמחים _____ הם מקבלים את התוצאות של הבחינה.
15. _____ היא יוצאת לעבודה, היא צריכה להתקלח ולהתלבש.
16. הן זוכרות הכול _____ הן לומדות לבחינה.
17. הם יוצאים לבלות _____ הם גומרים ללמוד.
18. _____ חגים האנשים קונים הרבה אוכל ומתנות.
19. הם מתרגשים _____ בחינה.
20. _____ היא מתקשרת ואין תשובה, היא משאירה הודעה בתא הקולי.

קודם... אחר-כך...

ג. כתבו משפטים לפי הדוגמה:

1. מתלבש / מתקלח (היא) קודם היא מתקלחת, אחר-כך היא מתלבשת.
2. חושב / מדבר (את) _____
3. מתקלח / קם (הן) _____
4. אוכל / שותה (אני) _____
5. מקבל / נותן (הם) _____
6. נח / עובד (אנחנו) _____

ד. כתבו את הפועל בצורה הנכונה:

1. ג'ון חי בקנדה, אבל הוא רוצה _____ לישראל כי הוא ציוני. (עולה)
2. בסוף העונה המחירים _____. (יורד)
3. המעלית תפוסה, לכן הן _____ במדרגות. (יורד)
4. היא צריכה _____ מהאוטובוס בתחנה על-יד הספרייה. (יורד)
5. כאשר יש אינפלציה המחירים _____. (עולה)
6. בחורף הטמפרטורות _____, ובקיץ הן _____. (יורד/עולה)

סֵדֶר יוֹם

מילים חדשות: מִסְמָךְ, פִּקֵּק, רָגוּעַ, עַצְבָּנִי, בִּגְלַל
פעלים חדשים: מְלַמֶּדֶת, מְמַהֵר, לְאַחֵר, לְהָכִין

א. קראו את הקטע והשלימו את המילים החסרות:

עֹדֶן יוֹצֵא, קוֹדֵם, בַּעֶרֶב, עַם, לָהּ, נִיסָּיוֹן, אַחַר-כָּךְ
מַגִּיעָה, עוֹלָה, לְהַצְלִיחַ, כִּי, אַחֲרֵי, לֹא, יוֹרֵד, עוֹזֵר, לוֹ

יצחק ספיר - עורך-דין מתחיל. הוא נשוי וגר בחדרה. אשתו עובדת ____מורה בבית-ספר תיכון בנתניה. היא **מְלַמֶּדֶת** ביולוגיה. יש להם ילד בן 3. יצחק עובד במשרד גדול של עורך-דין מפורסם בחיפה.

ליצחק אין _____ כעורך-דין, אבל הוא רציני בעבודה, ויש לו רצון _____ .

יצחק עובד 5 ימים בשבוע, משעה 8:30 בבוקר _____ השעה 17:00 אחרי הצהריים.

כל בוקר יצחק קם בשעה 6:00. הוא לא **מְמַהֵר**, יש לו זמן.

קודם הוא מתקלח ומתלבש, _____ הוא אוכל ארוחת בוקר.

בשעה 7:15 הוא _____ מהבית והולך לתחנת הרכבת.

יצחק מעדיף לנסוע לחיפה ברכבת **בגלל הפקקים**. כאשר הוא נוסע ברכבת, הוא מגיע לעבודה **רגוע** ולא **עצבני**. בתחנת הרכבת הוא קונה עיתון ומחכה _____רכבת.

הרכבת _____ לתחנה בשעה 7:30 בדיוק. יצחק _____ לרכבת, יושב על-יד החלון, וקורא את העיתון. יצחק לא אוהב **לְאַחֵר**. הוא מגיע למשרד לפני כולם.

_____ הוא נכנס ל-e-mail (דואר אלקטרוני) וקורא מכתבים, אחר-כך הוא כותב **מסמכים** ונפגש _____ אנשים. לפעמים הוא הולך לבית המשפט.

_____ העבודה הוא עייף, אבל הוא נח ברכבת. בחדרה יצחק _____ מהרכבת והולך הביתה. פעמיים בשבוע, לפני שהוא חוזר הביתה, הוא הולך לשחות בבְּרֵכַת השחייה.

בשעה 18:30 הוא מגיע הביתה. הוא משחק עם הילד ו _____ לאשתו **לְהָכִין** ארוחת ערב. בשעה 19:30 הם אוכלים ארוחת ערב. בשעה 20:00 הוא רואה חדשות בטלוויזיה, אחר-כך הוא מדבר עם אשתו על הילד ומספר _____ על העבודה שלו. היא מקשיבה לו, ואחר-כך היא מספרת _____ על היום שלה בבית הספר. _____ בחצות יצחק הולך לישון.

ב. קראו את הקטע בנקבה. במקום יצחק - חנה עורכת-דין.

ג. כתבו את סדר היום שלכם.

בֵּינוֹנִי פָּעוּל

פָּ□וּ□ פְּ□וּ□ָה פְּ□וּ□ִים פְּ□וּ□וֹת

בְּנֵי-בְּרַק

העיר בני-ברק נוֹסְדָה בִּשְׁנַת 1937.
היא נמצאת בין פתח-תקווה לבין רמת-גן.
בעיר חיים כְּ-140,000 תּוֹשָׁבִים.
בני-ברק מיוחדת מאוד.
בעיר חיים חֲרֵדִים (דתיים אורתודוקסים).
יש בעיר הרבה יְשִׁיבוֹת וּבָתֵּי סֵפֶר דתיים.
בשכונה "פַּרְדֵּס כָּץ" חיים חִילוֹנִים.
בשכונות הדתיות בבני-ברק
הכול סָגוּר בשבת, שׁוּם דָּבָר לא פָּתוּחַ.
אֲפִילוּ הכבישים סגורים בשבת.
בשבת אין רעש של מכוניות ואוטובוסים.
בשבת יש שקט נפלא בעיר -
אפשר לטייל ברגל ולשמוע את הַתְּפִילוֹת בְּבָתֵּי הַכְּנֶסֶת.

א. השלימו את המשפטים במילים הבאות:

סָגוּר, סְגוּרָה, סְגוּרִים, סְגוּרוֹת
פָּתוּחַ, פְּתוּחָה, פְּתוּחִים, פְּתוּחוֹת

1. בשכונות הדתיות בבני-ברק הכול ס_____. שום דבר לא פ_____,
אפילו הכבישים ס_____.
2. במדינת ישראל - ביום שבת הבנקים ס_____, המשרדים ס_____,
בָּתֵּי הספר ס_____, המרפאות ס_____ והספריות ס_____.
3. בתל-אביב לְמָשָׁל, רוב החנויות ס_____, אבל המסעדות פ_____,
בָּתֵּי הקולנוע פ_____ וּבָתֵּי הקפה פ_____.
4. בישראל - ביום כיפור הכול ס_____ בכל הארץ.

ב. השלימו את הטבלה:

שם הפועל	זמן הווה				בינוני פעול			
	יחיד	יחידה	רבים	רבות	יחיד	יחידה	רבים	רבות
	סוגר				סָגוּר			
לִפְתוֹחַ	פּוֹתֵחַ	פּוֹתַחַת				פְּתוּחָה		
			כותבים				כְּתוּבִים	
לִשְׁמוֹר				שומרות				שְׁמוּרוֹת
	גומר				גָּמוּר			
לִשְׁכּוֹר		שׁוֹכֶרֶת			שָׂכוּר	שְׂכוּרָה		
לַחתוֹם			חוֹתְמִים		חָתוּם	חֲתוּמה		

14

ג. כתבו את הצורה הנכונה של הפועל לפי הטבלה:

1-10

1. דניאל סוגר את הדלת. הדלת _____.
2. חנה פותחת את החלונות. החלונות _____.
3. כאשר הוא רוצה לשתות הוא פותח את הבקבוק. הבקבוק _____.
אחרי שהוא שותה, הוא סוגר את הבקבוק. הבקבוק _____.
4. הספרים האלה כ_____ באנגלית.
5. הן רוצות לגור בדירה שכורה, לכן הן צריכות _____ דירה.
6. רינה גומרת את העבודה. העבודה _____.
7. הכתובת כ_____ בתעודת הזהות.
8. אחרי שהם חותמים על החוֹזֶה, החוזה _____.
9. דן שומר את המקום לרחל. המקום הזה _____ לרחל.
10. המורה כותבת את המילים החדשות על הלוח. המילים החדשות _____ על הלוח.
11. כשהם בחו"ל הם שוכרים מכונית ומטיילים במכונית _____.
12. אחרי שהוא _____ על הצ'ק, הצ'ק חתום.
13. מספר הטלפון של יעקב כ_____ בספר הטלפונים של "בֶּזֶק".
14. דן שוכר משרד בתל-אביב. גם יוסף עובד במשרד _____.
15. הפרטים האישיים כ_____ בתעודת זהות.

הַשֶׁלֶט

קופת-חולים
המרפאה פתוחה
בימים א-ו
בשעות 8:00 - 12:30
בימים א, ג, ה
בשעות 16:00 - 18:00

פרח לי
החנות פתוחה
בימים א, ב, ד, ה
בשעות 9:30 - 19:00
בימים ג, ו
בשעות 9:00 - 14:00
במוצאי שבת בשעות 20:00 - 22:00

בנק לאומי לישראל
הבנק פתוח
בימים א, ג, ד
בשעות 8:30 - 13:00
בימים ב, ה
בשעות 8:30 - 12:30, 16:30 - 19:00
ביום ו 8:30 - 12:00

משרד הפנים
קַבָּלַת קָהָל
בימים א, ג, ד, ה
בשעות 8:00 - 12:00
ביום ב 8:00 - 14:00
ביום ו אין קבלת קהל!

א. ענו על השאלות לפי המידע בשלטים:

1. באילו ימים הבנק פתוח אחרי הצהריים? _____
2. באילו שעות משרד הפנים פתוח ביום שני? _____
3. באיזה יום אין קבלת קהל במשרד הפנים? _____
4. באילו שעות הבנק פתוח ביום שישי? _____
5. באילו ימים חנות הפרחים סגורה אחרי הצהריים? _____
6. באילו ימים המרפאה פתוחה בבוקר? _____

ב. כתבו שאלות:

1. _____? בימים ג ו- ו חנות הפרחים סגורה אחה"צ.
2. _____? במשרד הפנים יש קבלת קהל בבוקר.
3. _____? הבנק סגור אחה"צ בימים א, ג, ו-ד.
4. _____? הבנק פתוח ביום שלישי מ-8:00 עד 13:00.
5. _____? המרפאה פתוחה אחה"צ בימים א, ג, ו- ה.

בַּקָּשָׁה

רותי יושבת באוטובוס על-יד בחור צעיר וחתיך.
הבחור יושב על-יד החלון. הוא פותח את החלון.

רותי: סליחה, יש לי בקשה, אתה מוכָן לעשות לי טובה ולסגור את החלון?
הבחור: חם לי. אני צריך חלון פתוח. זה מפריע לך?
רותי: כן, זיהום האוויר מפריע לי, וקר לי.
הבחור: אין בעיה! את מְבַקֶּשֶׁת כָּל-כָּךְ יפה...
אני מוכן לסגור את החלון מִיָּד. מה שמך?

א. המשיכו את השיחה:

14

רותי: _____
הבחור: _____
רותי: _____
הבחור: _____

ב. השלימו לפי השיחה:

- לרותי יש _____. היא _____ מהבחור לסגור את החלון מפני שזיהום האוויר _____ לה.
- הבחור _____ לסגור את החלון מפני שרותי מבקשת כל-כך יפה.

מְבַקֵּשׁ מְבַקֶּשֶׁת מְבַקְּשִׁים מְבַקְּשׁוֹת לְבַקֵּשׁ מ...

ג. השלימו את המשפטים במילים:

לבקש, מ, שלה, לבקש, את, עשרה, צהות

1. רותי מבקשת מהבחור לסגור _____ החלון.
2. יוסף מבקש מרחל את מספר הטלפון _____.
3. הפקידים בבנק מבקשים לראות תעודת _____.
4. המוֹרֶה מבקשת _____ התלמידים לקרוא את הסיפור בעמוד 46.
5. הן מבקשות מאימא שלהן _____ שקלים.
6. דן רוצה לקנות ספר. הוא צריך _____ מאימא שלו כסף.

מוּכָן מוּכָנָה מוּכָנִים מוּכָנוֹת

הסלט מוכן - אפשר לאכול.

דן מוכן - אפשר לצאת מהבית.

מוכן + שם הפועל

הבחור מוכן לסגור את החלון.

ד. השלימו את המשפטים במילים:

טובה, לעצור, לה, להיפגש, לטפל, מוכן, עדיין לא (=עוד לא), מקום

1. המנהל מוכן _____ אתי.
2. המורה של דניאל מוכנה _____ לו תמיד.
3. רותי עדיין לא מוכנה. דניאל יושב ומחכה _____ בסבלנות.
4. יוסי, אתה _____ לעשות לי טובה?
5. דנה, אַתְּ מוכנה לעשות לי טובה? - בֶּטַח! תמיד אני מוכנה לעשות לך _____!
6. הם מוכנים לעבוד בכל עבודה ובכל _____.
7. אי אפשר לאכול את הדגים מפני שהם _____ _____ מוכנים.
8. כאשר הַשְּׁכֵנִים* שלי נוסעים לחו"ל, אני מוכן _____ בכלב שלהם.

ה. יש לכם מחר בחינה, ואתם לא יכולים לבוא לכיתה.

אתם מבקשים מהמורה לכתוב את הבחינה ביום אחר. כתבו למורה בקשה.

ל_____ תאריך: _____

אני מצטער/ת _____

מפני ש _____

אני מבקש/ת

_____

_____

* שָׁכֵן, שְׁכֵנָה, שְׁכֵנִים, שְׁכֵנוֹת

איך מגיעים ל...?

הטלפון הנייד של דנה מצלצל.

דנה: שלום יאיר, מה העניינים?

יאיר: מצוין! מה את עושה עכשיו?

דנה: אני מסתובבת בקניון "דיזנגוף סנטר".

יאיר: מה את מחפשת?

דנה: אני מחפשת בגדים לחתונה של דן.
איפה אתה נמצא?

יאיר: אני מסתובב בכיכר המדינה,
גם אני מחפש בגדים לחתונה של דן.

דנה: יקר מאוד בחנויות בכיכר המדינה...

14

יאיר: נכון, אבל אני מחפש מבצעים. אני קונה רק בהנחה גדולה! מה את עושה אחר-כך?

דנה: שום דבר, אין לי תוכניות. מה אתה מציע? יש לך רעיון?

יאיר: יש סרט מצוין בקולנוע "חן". את רוצה לבוא?

דנה: בטח! בשמחה. איך **מגיעים** לקולנוע "חן"?

יאיר: זה פשוט מאוד. את באה ברגל או נוסעת באוטובוס?

דנה: מזג האוויר נעים, לכן אני מעדיפה ללכת ברגל. זה **רחוק**?

יאיר: **זה לא קרוב**, אבל זה טיול נחמד ברגל. את הולכת ברחוב דיזנגוף לכיוון צפון עד לצומת הרחובות דיזנגוף וז'בוטינסקי. יש בצומת רמזור. ברמזור את פונה ימינה לרחוב ז'בוטינסקי **וממשיכה ישר עד** כיכר המדינה.

דנה: זה באמת פשוט, ואיפה נמצא קולנוע "חן"?

יאיר: בכיכר המדינה את צריכה **לפנות שמאלה לרחוב ויצמן**.
ברחוב ויצמן בצד שמאל יש דואר. הקולנוע נמצא בצד ימין, מול הדואר.

דנה: יופי! אני מגיעה בעוד שעה. להתראות.

יאיר: אני כבר הולך לקנות כרטיסים בקופה.

ענו על השאלות:

1. מה יאיר ודנה מחפשים? _____
2. איפה הם מסתובבים? _____
3. מַדוּעַ דנה מעדיפה ללכת ברגל? _____
4. מה יאיר מציע לדנה? _____

אֵזוֹר בתל-אביב

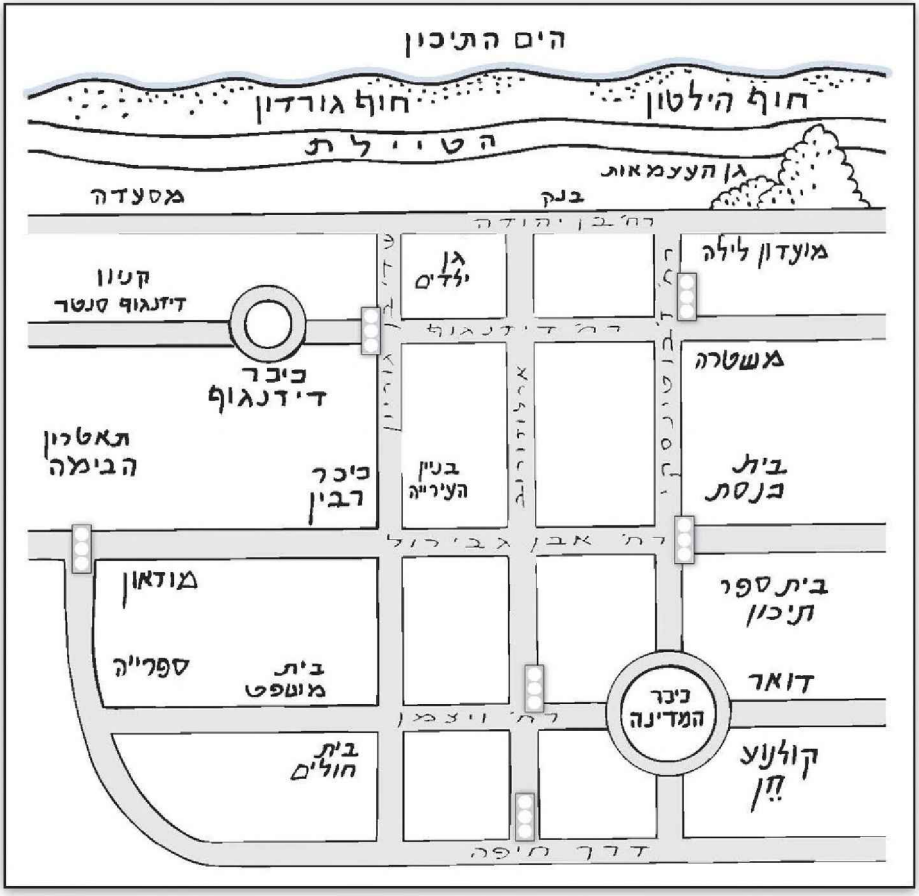

א. הסתכלו במפה ("אזור בתל-אביב") והשלימו את המשפטים במילים:

קָרוֹב, קְרוֹבָה, קְרוֹבִים, קְרוֹבוֹת ל...
רָחוֹק, רְחוֹקָה, רְחוֹקִים, רְחוֹקוֹת מ...

1. בית המשפט _____ ___ המשטרה.
2. הספרייה _____ ___ גן העצמאות.
3. הטיילת _____ ___ חוף הים.
4. בית הספר התיכון _____ ___ הספרייה.
5. העירייה _____ ___ כיכר המדינה.
6. גן העצמאות _____ ___ בית הספר התיכון.
7. הספרייה והמוזאון _____ ___ בית המשפט.

14

ב. הסתכלו במפה ("אזור בתל-אביב") וכתבו איך מגיעים למקומות בעיר.

1. דניאל לומד בספרייה. אחר-כך הוא רוצה להגיע לבנק כי אין לו כסף מזומן. איך הוא הולך לבנק?

_____

_____

_____

2. חנה עורכת-דין. היא נמצאת בבית המשפט. אחר-כך היא רוצה לנוח על חוף הים ולהתרחץ בים. איך היא נוסעת לחוף הילטון?

_____

_____

_____

3. הן בחופש. הן מטיילות בטיילת קרוב לגן העצמאות. אחר-כך הן רוצות להגיע למוזאון. איך הן מגיעות למוזאון? _____

_____

_____

_____

א. השלימו את המשפטים במילים האלה:

1-10

רחוק, להגיע, להסתובב, גד, קולנוע, ימין, קרובה, כיוון
שמאלה, להמשיך, בגדים, לפנות, קרוב, תחנת, מערב

1. הוא רוצה _____ ללמוד באוניברסיטה לתואר שני.
2. כדי להגיע לבנק אתה צריך _____ שמאלה ברחוב הרצל.
3. אנחנו לא יכולים _____ למסיבה כי רותי חולה.
4. כדי להגיע לחוף הים את צריכה ללכת לכיוון _____.
5. הוא נוסע באוטובוס לשוק כי השוק _____ מהבית שלו.
6. דניאל לא אוהב _____ בקניונים.
7. רחל כותבת בְּיַד _____.
8. הם מחפשים _____ לחתונה של דן.
9. בבית הכנסת מתפללים ל _____ מזרח.
10. יאיר קונה בגדים רק אם יש _____ גדולות.
11. כדי להגיע לבית שלי אתה צריך לפנות _____ ברחוב ויצמן.
12. הם הולכים לראות סרט ב_____.
13. הם גרים _____ למרכז העיר.
14. העיר רמת-גן _____ לתל-אביב.
15. בעברית כותבים מצד ימין ל _____ שמאל.

ה"א המגמה

ב. כתבו לפי הדוגמה:

הם פונים ימינה / שמאלה = לימין / לשמאל

1. הם נוסעים צפונה. _____
2. בהפסקה התלמידים יוצאים החוצה. _____
3. בבית הכנסת מתפללים מזרחה. _____
4. אחרי העבודה הן חוזרות הביתה. _____
5. העולים החדשים עולים ארצה. _____
6. כדי לנסוע לים צריך לנסוע מערבה. _____
7. כדי להגיע לאילת צריך לנסוע דרומה. _____

שימו לב!

לְשָׁם ← שָׁמָה
לְכָאן / לְפֹה ← הֵנָה
לְאָחוֹר ← אָחוֹרָה
אָחוֹרָה ≠ קָדִימָה

מילת היחס "אֶת" בנטייה

אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם	אתן	הם	הן
אוֹתִי	אוֹתְךָ	אוֹתָךְ	אוֹתוֹ	אוֹתָהּ	אוֹתָנוּ	אֶתְכֶם	אֶתְכֶן	אוֹתָם	אוֹתָן

הזמנה לכוס קפה

אורי: רותי, אני יכול להזמין אוֹתְךָ לכוס קפה?

רותי: תודה, אבל אני מצטערת. אני לא שותה קפה...

אורי: אָז אולי אפשר להזמין אוֹתָךְ לכוס תה?

רותי: אני שותה תה רק כאשר אני חולה...

אורי: אני דווקא חולה על* תה!

רותי, את לא שותה קפה, את לא אוהבת תה... חבל...

אני רוצה להזמין אוֹתְךָ למסעדה רומנטית,

אבל אני סטודנט ואין לי כסף...

רותי: אני יכולה להזמין אוֹתְךָ...

אורי: את רוצה להזמין אוֹתִי?

רותי: כן, למה לא?

אורי: יש לך כסף?

רותי: לא, אבל לאבא שלי יש...

א. המשיכו את השיחה:

אורי: _____

רותי: _____

ב. השלימו לפי השיחה:

אורי מזמין _____ רותי לכוס קפה.

הוא רוצה להזמין _____ למסעדה רומנטית, אבל הוא לא יכול כי אין לו כסף.

רותי רוצה להזמין _____ אורי, היא רוצה להזמין _____ למסעדה.

* *בסלנג: חולה על = אוהב מאוד*

ג. **כתבו את מילת היחס "את" בנטייה:**

1-10

1. המורה שואלת את התלמידים. היא שואלת _____ שאלות מעניינות.
2. חנה לא מבינה את דני. היא לא מבינה _____ כשהוא מדבר מהר.
3. רחל, את שואלת _____? - כן, אני שואלת אותך.
4. אתם אוהבים _____? - כן, אנחנו אוהבים אתכם.
5. הן פקידות חדשות במשרד, אנחנו עוד לא מכירים _____.
6. חנה, אפשר לשאול _____ שאלה אישית? - כן, אתה יכול לשאול אותי.
7. אני רואה את יוסי כל יום. אני רואה _____ בתחנת הרכבת.
8. יוסי, אני לא שומעת _____ מפני שיש רְעָשִׁים בַּקַּו (של הטלפון).
9. רינה פותחת את החלונות. היא פותחת _____ בבוקר.
10. הם סוגרים את החנויות. הם סוגרים _____ בערב.
11. דני אומר לרותי: "אני אוהב _____".
    רותי עונה לו: "גם אני אוהבת _____".
12. יש לנו שכנים חדשים.
    אנחנו רוצים להכיר _____, והם רוצים להכיר _____.
13. רחל, קשה לי לשמוע _____, את מוכנה לדבר בקול רם?
14. רינה מזמינה את החברים שלה. היא מזמינה _____ לראות את הדירה החדשה.
15. יוסי וחנה מדברים בטלפון, יש רְעָשִׁים בַּקַּו.
    חנה שואלת: "יוסי, אתה שומע _____?"
    הוא עונה לה: "כן, אני שומע _____".
    "ואת שומעת אותי?" הוא שואל אותה.
    חנה עונה לו: "אני שומעת _____, אבל בְּקוֹשִׁי".
16. היא רואה את חנה ושרה. היא רואה _____ כל יום בעבודה.
17. ילדים, אני שואלת _____ שאלה, למה אתם לא עונים לי?
18. אתן יכולות לדבר בשקט, אני שומעת _____.

הזוגי ...ַיִים

יחיד/ה	רבים/ות	זוגי × 2
יוֹם (ז)	יָמִים	יוֹמַיִים
חוֹדֶשׁ (ז)	חוֹדָשִׁים	חוֹדְשַׁיִים
שָׁבוּעַ (ז)	שָׁבוּעוֹת	שְׁבוּעַיִים
אֶלֶף (ז)	אֲלָפִים	אַלְפַּיִים
שָׁנָה (נ)	שָׁנִים	שְׁנָתַיִים
שָׁעָה (נ)	שָׁעוֹת	שְׁעָתַיִים
מֵאָה (נ)	מֵאוֹת	מָאתַיִים
פַּעַם (נ)	פְּעָמִים	פַּעֲמַיִים

15

השלימו לפי הדוגמה:

הוא עובד במפעל (2) שנתיים, והיא עובדת במפעל (3) שלוש שנים. (שנה)

1. הבן שלהם בן (2) _____, והבת שלהם בת (5) _____ _____. (שנה)
2. התינוקת שלהם בת (5) _____ _____. (חודש)
3. הוא לומד (4) _____ _____ בשבוע בבוקר. (יום)
4. הם לומדים באוניברסיטה (2) _____ בשבוע. (יום)
5. הם נמצאים בארץ כבר (2) _____. (חודש)
6. הוא עולה חדש. הוא נמצא בארץ רק (2) _____. (שבוע)
7. בחודש יש בערך (4) _____ _____. (שבוע)
8. היא לומדת (2) _____ בשבוע תנ"ך ו (5) _____ _____ אנגלית. (שעה)
9. לדניאל יש (2) _____ סרטים במחשב ו (7) _____ _____ שירים. (מאה)
10. טלוויזיה עולה בערך (2) _____ שקלים. (אלף)
11. מזגן עולה בערך (5) _____ _____ שקלים. (אלף)
12. היא לומדת באולפן (2) _____, והוא לומד (4) _____ _____. (חודש)
13. דוקטור גולן מקבל חולים (2) _____ בשבוע בבוקר ו (3) _____ _____ בשבוע אחרי הצהריים. (פעם)

הַמְלָצָה

תמר רוצה לקנות מכונית

תמר: אבא, אני רוצה לקנות מכונית חדשה.

אבא: מה הבעיה?

תמר: חסר לי כסף, ואני רוצה לקחת הלוואה מהבנק.

אבא: אני חושב שלא כדאי לך לקחת הלוואה.

תמר: למה לא כדאי לי?

אבא: מפני שהריבית גבוהה מאוד.

תמר: אז מה אתה מציע לי לעשות?

אבא: אני מציע לך לא לקנות עכשיו מכונית חדשה.
בֵּינְתַיִים כדאי לך לקנות מכונית "יד שנייה", אבל במצב טוב. כדאי לך להמשיך לחסוך כסף.

תמר: אני חושבת שאתה צודק. אני מסכימה אִתְּך.

א. השלימו לפי השיחה:

אבא של תמר מציע לה להמשיך _____ כסף.
הוא אומר שלא כדאי לתמר לקחת _____ מהבנק מפני שהריבית _____.
בינתיים _____ לתמר לקנות מכונית "יד שנייה", אבל ב _____ טוב.
תמר חושבת שאבא שלה _____. תמר _____ עם אבא שלה.

לוֹקֵחַ לוֹקַחַת לוֹקְחִים לוֹקְחוֹת לָקַחַת את / מ- / ל-

ב. השלימו את המשפטים במילים הבאות:

לוקחת, תרופות, פְּקָקִים, להזיז, לוקח, לוקחת, ממהרת, לְאַחֵר

1. רחל שואלת את הנהג: "כמה זמן לוקח _____ לאוניברסיטה?"
2. הנהג עונה לרחל: " אם אין _____ זה לוקח בערך 20 דקות".
3. היא _____. אין לה זמן לחכות לאוטובוס, לכן היא לוקחת מונית.
4. יוסי _____ את דן לגן בבוקר, ורינה _____ את דן מהגן בצהריים.
5. חולים צריכים לקחת _____.
6. כשאין מספיק כסף לקנות מכונית, אפשר _____ הלוואה מהבנק.
7. כאשר הוא לא רוצה _____ לפגישה, הוא לוקח מונית.

ג. מה כדאי ללמוד?

לאיריס יש בעיה. היא רוצה ללמוד באוניברסיטה,
אבל היא לא יודעת באיזו פקולטה כדאי לה ללמוד.
מצד אחד איריס אוהבת לעבוד עם אנשים ורוצה לעזור לאנשים,
מצד שני היא לא רוצה ללמוד הרבה שנים באוניברסיטה. קשה לה להחליט.

כתבו:

מה כדאי / לא כדאי לאיריס ללמוד? מה אתם מציעים לה ללמוד?

לדעתי (=אני חושב/ת ש...) _____

_____

_____

_____

_____

15

ד. איך כדאי לחגוג?

יש לי בעיה. לבעלי יש יום הולדת, והוא ממש שונא מסיבות.
איך כדאי לחגוג את יום ההולדת שלו? מה כדאי לי לעשות?
אולי אתם יכולים להציע לי משהו מעניין או להמליץ לי על משהו מיוחד?

כתבו המלצה. השתמשו במשפטים הבאים:

אני מציע/ה לך... כדאי לך... אני ממליץ/ה לך על...

_____

_____

_____

_____

_____

לִהְיוֹת - זמן עבר, גוף שלישי

הוא הָיָה היא הָיְתָה הם/הן הָיוּ

הטיול לירושלים

אתמול התלמידים היו בטיול. הם היו בירושלים.
הם היו בעיר העתיקה, בכותל המערבי, בהר הצופים ובמוזאון "יד ושם".
מזג האוויר היה נפלא. לא היה קר, לא היה גשם ולא הייתה רוּחַ.
פֹּה וָשָׁם היו עננים בשמים, והשמש הייתה נעימה.
המדריכה הייתה טובה, והסיפורים שלה היו מעניינים.
התלמידים היו שמחים. הטיול היה נהדר!

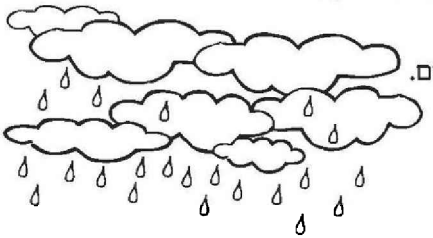

א. השלימו: *היה, הייתה, היו*

1-10

1. הם לא _____ אתמול בטיול כי הם _____ חולים.
2. המדריכה בטיול לאילת _____ טובה ומעניינת.
3. המדריך בטיול לצפון _____ משעמם.
4. היא _____ עצובה, עכשיו היא שמחה.
5. הם _____ צעירים, עכשיו הם זקנים.
6. הוא _____ רעב, עכשיו הוא שבע.
7. היא _____ חולה, עכשיו היא בריאה.
8. הן _____ שמנות, עכשיו הן רזות.
9. מזג האוויר אתמול _____קה, ו _____ רוח חזקה.
10. המסיבה _____ משעממת.
11. פה ושם _____ עננים בשמים.
12. אברהם _____ היהודי הראשון.
13. חיים ויצמן _____ הנשיא הראשון של מדינת ישראל.
14. דוד בן גוריון _____ ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל.
15. "אָדָם" _____ האדם הראשון, והאישה הראשונה _____ חַוָּה.
16. אָדָם וְחַוָּה _____ בְּגַן עֵדֶן.

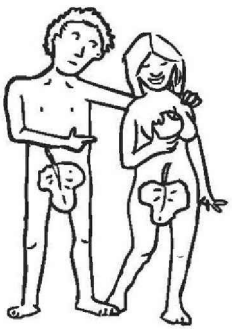

מילות זמן: אֶתְמוֹל, שִׁלְשׁוֹם, בְּמֶשֶׁךְ

בַּשבוע שֶׁעָבַר

בַּחודש שֶׁעָבַר

בַּשנה שֶׁעָבְרָה

לִפְנֵי שעה (שבוע, חודש, שנה, 3 ימים...)

ב. השלימו (המשך): *היה, הייתה, היו*

1. אתמול בערב _____ סרט משעמם בערוץ 2 בטלוויזיה.
2. שלשום בצהריים _____ תוכנית מעניינת בערוץ 8.
3. הפגישה עם המנהל _____ חשובה מאוד.
4. לפני חודש _____ מבצעים של סוף העונה בחנויות.
5. שיעורי הבית של אתמול _____ קלים.
6. מזג האוויר לפני שבוע _____ קר מאוד.
7. בשנה שעברה הם _____ בלונדון פעמיים.
8. הן _____ חולות אתמול, ולכן הן לא _____ בכיתה.
9. הכיתה _____ אתמול נקייה מאוד.
10. אתמול בבוקר לא _____ מוניות פנויות. כל המוניות _____ תפוסות.
11. שלשום רחל לא _____ פנויה, היא _____ עסוקה מאוד.
12. הטלוויזיה של דניאל _____ מקולקלת במשך שבוע.
13. השיעורים אתמול _____ מעניינים.
14. הקיץ בשנה שעברה _____ חם מאוד.
15. בשבוע שעבר _____ מסיבה נהדרת בנתניה.
16. בחודש שעבר _____ בחינה קשה. השאלות בבחינה _____ קשות.
17. המקרר של רותי _____ מקולקל במשך שלושה ימים.
18. שלשום _____ תוכניות משעממות בטלוויזיה.
19. בשבוע שעבר לא _____ ירקות טריים בחנות, אבל היום הירקות טריים מאוד.
20. במסיבה הם _____ שמחים, אחרי המסיבה הם _____ עייפים מאוד.
21. כאשר רותי _____ ילדה, היא _____ שמנה. עכשיו היא רזה וחתיכה.

לִהְיוֹת - בִּזְמַן עָבָר

אני	הָיִיתִי	אנחנו	הָיִינוּ
אתה	הָיִיתָ	אתם	הֱיִיתֶם
את	הָיִית	אתן	הֱיִיתֶן
הוא	הָיָה	הם	הָיוּ
היא	הָיְתָה	הן	הָיוּ

איך היה בחתונה?

מירה מתקשרת ליצחק.

מירה: שלום יצחק, הָיִיתָ בחתונה של רותי ודני אתמול?

יצחק: בטח! למה לא הָיִיתִי?

מירה: הָיִיתִי חולה...

יצחק: חבל... החתונה הָיְתָה נהדרת...

מירה: הָיוּ הרבה אנשים?

יצחק: כן, הָיוּ כל החברים של רותי ודני,
וכמובן המשפחות שלהם הָיוּ.

מירה: אֵיךְ הָיוּ החתן והכלה?

יצחק: החתן הָיָה חתיך,
והכלה הָיְתָה יפהפייה.

מירה: איך הָיָה האוכל? איך הָיְתָה המוזיקה?

יצחק: האוכל הָיָה טָעִים מאוד, והמוזיקה הָיְתָה טובה.

מירה: אני מצטערת מאוד שלא הָיִיתִי...

יצחק: באמת חבל... הָיִיתִי חֲסֵרָה מאוד...

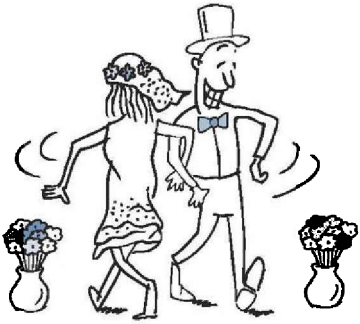

א. ענו על השאלות:

1. מי היה בחתונה? _____
2. איך היה האוכל? _____
3. איך הייתה המוזיקה? _____

ב. **השלימו: הייתי, היית...**

1-10

1. דן, איפה _____ אתמול?
2. חנה, מתי _____ באילת?
3. ריטה, _____ כבר בירושלים?
4. הייתן כבר באילת?
5. הייתם כבר בכותל המערבי?
6. היית עייף אחרי הטיול?
7. ריטה, איפה היית בשבת?
8. למה לא _____ בכיתה אתמול?
9. איפה הייתם בשבת?

- הייתי בהצגה עם רותי.
- הייתי באילת בשנה שעברה.
- לא, עוד לא הייתי בירושלים.
- לא, עדיין לא _____ באילת.
- כן, _____ כבר בכותל המערבי.
- כן, _____ עייף מאוד.
- _____ בצפון עם החבר שלי.
- כי היינו חולים.
- _____ בבית מפני שהיה קר בחוץ.

15

10. הן _____ עסוקות מאוד בשבוע שעבר.
11. היא רזה וחתיכה, אבל כשהיא הייתה ילדה היא _____ שמנה.
12. היום אני עייפה מאוד מפני שאתמול _____ במסיבה.
13. כשהם היו סטודנטים, הם _____ עסוקים כל הזמן.
14. המנהלת _____ עסוקה מאוד אתמול.
15. קו הטלפון שלו _____ תפוס אתמול הרבה זמן.
16. חנה _____ עייפה מאוד אתמול.
17. הם _____ רעבים ועייפים אחרי הטיול.
18. אתמול הן לא _____ בבית כל היום, הן _____ בטיול.
19. הבנקים _____ פתוחים אתמול אחרי הצהריים.
20. המעלית שלנו _____ מקולקלת לפני שבוע.
21. אתמול _____ חג, לכן החנויות _____ סגורות.
22. לא הייתי במסיבה כי _____ עסוק מאוד.

מילת היחס "אֵצֶל"

איפה? ← בְּ + מקומות
← אֵצֶל + אנשים

דני: חנה, איפה היית אתמול?

חנה: הייתי בְּמסיבה.

דני: איפה הייתה המסיבה?

חנה: המסיבה הייתה בְּתל-אביב אֵצֶל רותי, החברה שלי.

- **איפה** הייתה המסיבה? _____
- **אֵצֶל מי** הייתה המסיבה? _____

כתבו: ב / אצל

1. מרינה, איפה היית אתמול בבוקר? - הייתי ____ קופת-חולים _____ הרופא.
2. בוריס, איפה היית במוצאי שבת? - הייתי ____ מסיבה עם אשתי.
3. איפה הייתם בשבת? - היינו _____ ההורים שלנו ____ חיפה.
4. דני, _____ מי היית אתמול? - הייתי אצל חברים.
5. יוסי ורחל, _____מי הייתם בשבת? - היינו אצל יעקב ורינה.
6. יוסף, איפה היית אתמול בבוקר? - הייתי _____ משרד _____ המנהל.
7. איפה הייתה המסיבה? - המסיבה הייתה _____ חברים ____ תל-אביב.
8. איפה אתה לומד? - אני לומד ___ בית הספר "ספיר" ____ חיפה _____ המורה רותי.
9. אתמול הם היו בהצגה, והילדים היו _____ סבא וסבתא.
10. כשהוא נוסע לירושלים, הוא ישן _____ הדודים שלו.
11. הוא היה שלשום _____ מסעדה עם החברה שלו.
12. דניאל סטודנט, הוא גר _____ חיפה _____ הדודה שלו.
13. דונה ובעלה לומדים _____ אולפן _____ המורה רחל.
14. יש לה מילון עברי-רוסי. המילון שלה נמצא _____ דניאל.
15. יש לנו חתול. אתמול היינו עם החתול _____ הווטרינר.
16. הספר שלי "מלחמה ושלום" נמצא _____ החבר שלי _____ בית שלו.
17. רותי לומדת לבחינה עם דינה. הן לומדות _____ בית של דינה.

כֹּל + שם עצם

כל { ספר / ילד/ה } כל ה { ספר / ~~ילד/ה~~ } כל ה { ספרים / ילדים/ות }

כל ספר שהוא כותב - מעניין.
כל הספר היה מעניין - מההתחלה ועד הסוף.
כל הספרים שלו מעניינים.
כל ילד אוהב לשחק. כל הילדים אוהבים לשחק.

שימו לב! ← כל אחד צריך ללמוד. כולם צריכים ללמוד.
כל אחת צריכה ללמוד. כולן צריכות ללמוד.

א. השלימו: כל / כל ה-

15

1-10

1. הוא רוצה לטייל ב _____ עולם (באירופה, באפריקה, באמריקה...).
2. מה יש לְכל מדינה? ל _____ מדינה יש סמל, המנון, שפה ודֶגֶל.
3. אתמול היה קר ב _____ אֶרֶץ, מהצפון ועד הדרום.
4. ב _____ רחובות ברמת-גן יש עצים ופרחים.
5. הם היו אצל המשפחה שלהם במשך _____ חג.
6. לא _____ בחינה קשה. יש בחינות קשות, ויש קלות.
7. במשך _____ הפסקה, משעה 10:00 עד 10:20, התלמידים משחקים בחוץ.
8. _____ שאלות בבחינה היו קשות, אבל _____ תרגילים היו קלים.
9. ל _____ רחוב יש שם, ול _____ בית ברחוב יש מספר.
10. המורה עונה על _____ שאלה שהתלמידים שואלים.
11. התלמידים יוצאים מהכיתה ב _____ הפסקה.
12. _____ תלמידים יוצאים מחר לטיול.
13. לא _____ ילדה אוהבת לשחק בבובות.
14. _____ ילדים צריכים ללכת לבית הספר.
15. _____ תלמיד צריך להכין שיעורי-בית.
16. לא _____ ישראלים דתיים.
17. _____ יהודי דתי צם ביום כיפור.
18. _____ בחורות רוצות להתחתן?

שימו לב!

אֶרֶץ... בְּאֶרֶץ... לְאֶרֶץ...
(ה)אֶרֶץ... בָּאֶרֶץ... לָאֶרֶץ...

כָּל הָעוֹלָם כּוּלוֹ גֶּשֶׁר צַר מְאוֹד,
וְהָעִיקָּר - לֹא לְפַחֵד כְּלָל!
(רבי נחמן מברסלב)

לֹא כָּל הַנּוֹצֵץ - זָהָב הוא

19. _____ צעירים אוהבים לבלות.
20. ל _____ תלמידים יש ספרים ומחברות.
21. ל _____ מורה צריכה להיות סבלנות.
22. _____ אדם דתי (יהודי, נוצרי או מוסלמי) מתפלל.
23. לא ל _____ ילדים יש מחשב.
24. לפני _____ חג _____ אנשים קונים הרבה אוכל ומתנות.

מילות זמן ← **ה** { יום / שנה } **כל** { יום / שנה } **כל ה** { יום / שנה } **כל ה** { ימים / שנים }

כל בוקר הוא לומד.
הבוקר הוא לא לומד כי הוא חולה.
כל הבוקר, משעה 8:00 עד 10:00, הוא היה בקופת-חולים.

ב. השלימו: *כל / ה- / כל ה-*

1. _____ בוקר הוא אוכל ארוחת בוקר.
   _____ בוקר הוא רק שותה קפה, כי הוא קם מאוחר.
2. _____ שנה הוא נוסע לאילת בקיץ. _____ שנה הוא רוצה לנסוע ללונדון.
3. _____ יום, מהבוקר עד הערב, הם היו בספרייה.
4. רחל קונה חלב _____ יום, אבל _____יום יוסי הולך לקנות חלב.
5. בשבוע שעבר היא הייתה חולה _____ שבוע, מיום ראשון עד יום שישי.
   _____ שבוע היא כבר בריאה, והיא באה לאולפן.
6. _____ שנים שהוא היה סטודנט, הוא גר בדירה שכורה.
7. אתמול הם היו במסיבה _____ לילה, לכן _____לילה הם הולכים לישון מוקדם.
8. בשבת שעברה הם היו בחוף הים _____ בוקר, משעה 8:00 עד הצהריים.
9. הם רואים חדשות בטלוויזיה _____ ערב בשעה 20:00.
10. בשנה שעברה הם היו בלונדון _____ שנה, מינואר עד דצמבר.
11. _____ערב הוא נמצא בבית, אבל אתמול הוא היה בפגישה חשובה _____ ערב.

תרגיל חזרה

כתבו שאלות:

1. _____? רותי הייתה בשבוע שעבר אצל הרופא.
2. _____? דן נותן מתנה לרחל.
3. _____? היא אוהבת לאכול גבינה צהובה.
4. _____? המהנדס מדבר עם המנהל.
5. _____? הם מדברים על השיעור.
6. _____? היא אוהבת את הבנות שלה.
7. _____? הם לומדים בימים ראשון וחמישי.
8. _____? היא מקבלת מכתב מההורים שלה.
9. _____? הוא חושב על החברה שלו.
10. _____? הן משלמות בעד הארוחה במסעדה.
11. _____? חנה מציעה לרותי ללמוד לבחינה.
12. _____? העיתונאי רוצה להיפגש עם הנשיא.
13. _____? הייתי אצל השכן שלי אתמול בערב.
14. _____? היא עוזרת לאח שלה בשיעורי הבית.
15. _____? היינו לפני שבוע אצל ההורים שלנו.
16. _____? דן מבקש שוקולד מאימא שלו.
17. _____? היא מספרת לבעלה על העבודה.
18. _____? הם יוצאים מהבית מוקדם בבוקר.
19. _____? הם מתחילים לעבוד בשעה 8:30.
20. _____? הוא מחכה לרותי על-יד הספרייה.
21. _____? הם אוכלים כשהם רעבים.
22. _____? תעודת הזהות הזאת של רחל.
23. _____? הם היו בחודש שעבר בחו"ל.

תרגיל חזרה - מילות יחס

1-10

1. היא מגיעה _____ עבודה בבוקר וחוזרת _____ העבודה הביתה בערב.
2. הוא רוצה להיפגש _____ דורית _____ סוף השבוע.
3. אני צריך לבקש _____המורה עזרה בתרגיל.
4. הוא חושב _____ המצב בארץ.
5. רחל מספרת _____ ילדים שלה סיפור לפני שהם הולכים לישון.
6. הוא שוכר דירה. מחר הוא צריך לחתום _____ החוזה.
7. היא שולחת _____ חבר שלה הודעה בטלפון.
8. מיכאל נכנס _____ מכונית שלו ונוסע _____ עבודה.
9. המורה מבקשת _____ התלמידים ללמוד לבחינה.
10. היא רוצה להזמין _____ החברים שלה _____ כוס קפה ועוגה.
11. רוני ממליץ _____ רותי _____ משחק מחשב חדש.
12. הייתי לפני שבוע _____ חיפה _____ ההורים שלי.
13. המורה שואלת _____ התלמידים שאלות.
14. התלמידים עונים _____ מורה.
15. התלמידים עונים _____ השאלות של המורה.
16. הוא לא מבין _____ השאלה.
17. הוא היה אתמול _____ הכלב שלו _____ הווטרינר.
18. דניאל מבקש _____ רותי _____ המילון.
19. רותי נותנת _____ דניאל _____ המילון.
20. הם עוזרים _____ חברים שלהם בשיעורי הבית.
21. דניאל צריך להיפגש _____ עורך-הדין שלו.
22. הצבא שומר _____ המדינה.
23. הן עולות _____ אוטובוס בתחנה המרכזית ויורדות _____ האוטובוס על-יד האולפן.
24. היא תלמידה חדשה. היא עדיין לא מכירה _____ כל התלמידים בכיתה.
25. היא מציעה _____ דניאל לא לקחת הלוואה _____ הבנק, מפני שהריבית גבוהה.
26. יעקב לוקח _____ דן _____ גן בבוקר. רינה לוקחת _____ דן _____ הגן בצהריים.

תרגיל חזרה - הפכים:

כבד-קל

חדשה	≠	_____	צעירה	≠	_____
חמים	≠	_____	רזות	≠	_____
עצובה	≠	_____	משעמם	≠	_____
ארוכים	≠	_____	שואל	≠	_____
רעב	≠	_____	מוכר	≠	_____
פֹּה, כָּאן	≠	_____	קשה	≠	קל
קשה	≠	רַך	כָּבֵד	≠	קל
רַכָּה	≠	_____	עשיר	≠	_____
פתוח	≠	_____	טובים	≠	_____
קרובה	≠	_____	קרה	≠	_____
בערך	≠	_____	עסוקה	≠	_____
תפוס	≠	_____	קבוע	≠	_____
דתי	≠	_____	גבוה	≠	_____
רָחָב	≠	צַר	מוקדם	≠	_____
זוכרת	≠	_____	לסגור	≠	_____
ראשונה	≠	_____	רגוע	≠	_____
חלש	≠	_____	רְחָבִים	≠	_____
סגורה	≠	_____	שמאל	≠	_____
נמוכה	≠	_____	כְּבֵדָה	≠	_____
חולָה	≠	_____	עָבֶה	≠	דַק
נשואה	≠	_____	עָבָה	≠	_____
לעלות	≠	_____	לקנות	≠	_____
על	≠	_____	לאט	≠	_____
מָלֵא	≠	_____	קצר	≠	_____
זמנית	≠	_____	רֵיקִים	≠	_____

15

זמן הווה ושם הפועל

השלימו את הטבלה:

זמן הווה				שם הפועל	מילת יחס
יחיד	יחידה	רבים	רבות		
כּוֹתֵב	כּוֹתֶבֶת	כּוֹתְבִים	כּוֹתְבוֹת	לִכְתּוֹב	
לומד					
	שומרת				
		סוגרים			
			שואֲלות		
				לשכַּב	
				לעבוד	
עוזר					
	עומדת				
		עורכים			
			חושבות		
				לחזור	
חוסך					
אוכל					
		אוהֲבים			
אומר				לומר	
	קוראת				
	שׂונאת				
	מוצאת				
	יוצאת			לצאת	
				ללכת	
יושב					
	יורדת				
יודע	יודעת				
		נוסעים			
			שומעות		
				לפגוע	

זמן הווה				שם הפועל	מילת יחס
יחיד	יחידה	רבים	רבות		
פותח					
	שולחת				
				לקחת	
נותן	נותנת			לתת	
קוֹנֶה	**קוֹנָה**	**קוֹנִים**	**קוֹנוֹת**	**לִקְנוֹת**	
שותה					
	פונה				
		רוצים			
			רואות		
				לִבְנוֹת	
שוֹחה					
				לַעֲשוֹת	
עולה					
	עונה				
גָּר	**גָּרָה**	**גָּרִים**	**גָּרוֹת**	**לָגוּר**	
קם					
	נחה				
		צמים			
			באות		
				לשיר	
שָׂם (לב)					
מְדַבֵּר	**מְדַבֶּרֶת**	**מְדַבְּרִים**	**מְדַבְּרוֹת**	**לְדַבֵּר**	
מספר					
	מטפלת				
		משלמים			
			מבררות		
				לשחק	
מברך					

זמן הווה				שם הפועל	מילת יחס
יחיד	יחידה	רבים	רבות		
מחפש					
	מאחלת				
		מטיילים			
			מקבלות		
				לעשן	
מצלם					
	מבקרת				
		ממלאים			
			ממהרות		
				לאחר	
מבקש					
מלכלך					
	מתרגמת				
מחכה				לחכות	
	מקווה				
		מבלים			
מַרְגִּישׁ	מַרְגִּישָׁה	מַרְגִּישִׁים	מַרְגִּישׁוֹת	לְהַרְגִּישׁ	
מתחיל					
	ממשיכה				
		מבטיחים			
			מפריעות		
				להמליץ	
מזמין					
	מסבירה				
		משאירים			
			מסכימות		
				להחליט	
מצליחַ					

זמן הווה				שם הפועל	מילת יחס
יחיד	יחידה	רבים	רבות		
מקשיב					
	מְעַדיפה				
		מדליקים			
מַכִּיר					
	מגיעה				
		מציעים			
מֵבִין					
	מכינה				
		מורידים			
			מוסיפות		
מודה				להודות	
מִתְלַבֵּשׁ	מִתְלַבֶּשֶׁת	מִתְלַבְּשִׁים	מִתְלַבְּשׁוֹת	לְהִתְלַבֵּשׁ	
	מתקשרת				
		מתרחצים			
			מתנהגות		
מתקלח	מתקלחת			להתקלח	
מתפלל					
	מתחתנת				
		מתרגשים			
			מסתכלות		
				להשתמש	
מצטער					
	מסתובבת				
נִכְנָס	נִכְנֶסֶת	נִכְנָסִים	נִכְנָסוֹת	לְהִיכָּנֵס	
	נשארת				
		נפגשים			
			נמצאות		

זמן עבר - בניין פעל ע"ו, ע"י

השורש: □.ו.□ , □.י.□

הוא	□ָ□
היא	□ָ□ה
הם/ן	□ָ□ו
אני	□َ□תִּי
אתה	□َ□תָּ
את	□َ□תְּ
אנחנו	□َ□נוּ
אתם	□َ□תֶּם
אתן	□َ□תֶּן

השלימו את הטבלה:

שם הפועל	זמן עבר							
	הוא	היא	הם/ן	אני	אתה	את	אנחנו	אתם/ן
לָגוּר	גָּר	גָּרָה	גָּרוּ	גַּרְתִּי	גַּרְתָּ	גַּרְתְּ	גַּרְנוּ	גַּרְתֶּם/ן
לָקוּם		קָמָה						
לָטוּס			טָסוּ					
לָרוּץ				רַצְתִּי				
לָנוּחַ					נַחְתָּ			
לָשִׁיר						שַׁרְתְּ		
לָשִׂים							שַׂמְנוּ	
לָרִיב								רַבְתֶּם/ן
לָבוֹא	בָּא	בָּאָה	בָּאוּ	בָּאתִי	בָּאתָ	בָּאתְ	בָּאנוּ	בָּאתֶם/ן

שאלות כל הזמן

אני לא יודע למה...
בבוקר - בזמן לא קַמתי.
בגן - שירים לחג לא שַׁרתי.
בַּדֶּרֶךְ מֵהַגַּן - אחרי פַּרְפַּר רַצתי,
לכן מאוחר הביתה בָּאתי.
את הַכּוֹבַע - בַּמָּקוֹם לא שַׂמתי,
ועל הכדור - עם אָחִי הקטן רַבתי.

שאלות - אני שומע כל הזמן...
דני,
למה מאוחר הביתה בָּאתָ?
למה אחרי פרפר רַצְתָּ?
למה עם יוֹאָב הקטן רַבתָּ?
למה בגן שירים לחג לא שַׁרתָּ?
למה את הכובע בַּמָּקוֹם לא שַׂמתָּ?

את כל השאלות - אני מבין ושומע...
אבל תשובות לענות -
הרבה פעמים אני לא יודע.

א. קראו את השיר: במקום דני - רותי

ב. השלימו את המילים החסרות לפי השיר:

הוא לא קם _____.
בדרך הביתה מהגן הוא רץ _____ פרפר, ולכן הוא בא _____ מאוחר.
שירים ל _____ הוא לא שר בגן.
הוא לא שם את הכובע _____.
הוא רב _____ הכדור עם יואב, האח הקטן שלו.

ג. **כתבו את הפועל בצורה הנכונה ובזמן הנכון:**

1-8

1. בדרך כלל הם _____ בקיץ לאילת. בקיץ שעבר הם _____ לפריז. (לטוס)
2. עכשיו אני _____ בחיפה. בשנה שעברה _____ במרכז קליטה. (לגור)
אחרי הלימודים בטכניון אני רוצה _____ בתל-אביב.
3. חנה, כל יום את _____ לכיתה בזמן. למה אתמול _____ מאוחר? (לבוא)
- _____ מאוחר אתמול מפני שהייתי אצל הרופא.
4. הן אוהבות _____, ותמיד במסיבות הן _____. (לשיר)
במסיבה שהייתה לפני שבוע הן לא _____ מפני שהן היו עייפות.
5. אני עושָׂה דיאטה. כל יום אני _____ שני ק"מ. (לרוץ)
בשבוע שעבר הייתי חולה, לכן לא _____.
6. כל יום אנחנו _____ מוקדם. (לקום)
אתמול _____ מאוחר כי היינו בחופש.
7. בדרך כלל כשהם עייפים הם _____. לפני שבוע הם היו עסוקים מאוד, (לנוח)
ולא היה להם זמן כדי _____. לכן הם לא _____.
8. דן, למה לא _____ לכיתה אתמול? (לבוא)
- לא _____ לכיתה אתמול כי הייתי חולה.
9. יוסי מחפש את המפתחות של המכונית ולא מוֹצֵא אותם. (לשים)
הוא שואל את רותי: "רותי, איפה _____ את המפתחות?"
רותי עונה לו: "יוסי, הייתי במטבח ו_____ אותם על השולחן".
10. הם לומדים חינוך גופני. כל יום הם צריכים _____. (לרוץ)
בדרך כלל הם _____ חמישה ק"מ. אתמול הם _____ שישה ק"מ.
11. אני לא אוהב _____ עם אחי. אנחנו בדרך כלל לא _____. (לריב)
אתמול _____ אתו על הכדור.
12. בשבוע שעבר הם לא _____ לב שהשעה כבר תשע בערב, (לשים/לבוא)
לכן הם _____ למסיבה מאוחר.

ד. כתבו שאלות:

1. (אתה)_____? באתי למסיבה עם רותי.
2. (אתה)_____? רצתי שלושה ק"מ.
3. (אתה)_____? טסתי ללונדון.
4. (אתה)_____? רבתי עם דן על הכדור.
5. (אתה)_____? קמתי בשעה 9:00.

6. (את)_____? באתי למסיבה בשעה 8:00.
7. (את)_____? רבתי עם יוסי.
8. (את)_____? טסתי מרוסיה לארץ.
9. (את)_____? כשהייתי ילדה גרתי בחיפה.
10. (את)_____? שמתי את החלב במקרה.

11. (אתם)_____? רצנו אתמול על חוף הים.
12. (אתן)_____? קמנו אתמול מוקדם מאוד.
13. (אתם)_____? שרנו שירים ישראליים.
14. (אתן)_____? שמנו את הבגדים בארון.
15. (אתם)_____? בשנה שעברה גרנו בדירה שכורה.

16. _____? הם טסו לפני שנה לפריז.
17. _____? הן שרו שירים במסיבה.
18. _____? הם באו לאולפן מהבית.
19. _____? הם שמו את הספרים על השולחן.
20. _____? הן לא נחו אתמול.

הציווי

מפקד ומפקדת

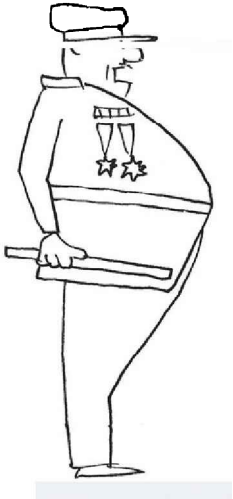

שמי אלון לוי. אני מְשֻׁרַת בצבא קֶבַע. אני קצין ומפקד.
יש לי אישה נהדרת, שני ילדים טובים ושמחים ובית נקי ומסודר.
אוכל? אף פעם לא חסר במקרר... תמיד יש אוכל מבושל וטעים.
בצבא אני נותן פקודות.
אבל בבית, בְּרֶגַע שֶׁאני חוזר הביתה מהצבא, זה מתחיל...
- אלון, סַע לסופרמרקט, נגמר לנו החלב...
- אלון, קַח את אורי לרופא שיניים...
- אלון, צֵא לטייל עם הכלב...
- אלון, לֵך להתקלח, אני רוצה לכבס את המדים שלך...
- אלון, בּוֹא לשולחן, האוכל כבר מוכן...
- אלון, שִׂים מים* לקפה, בא לי לשתות קפה...
- אלון, קוּם וּלֵך לראות למה דני בוכה...
אני מְבַצֵּעַ את כל הפקודות של אשתי ולוחש לה:
"רותי, תְּנִי לי רגע לִנְשׁוֹם..."
בצבא אני נותן פקודות, אבל בבית... בבית אשתי המפקדת, ואני "ראש קטן"...

(לא) בא לי + שם הפועל

השלימו את המילים החסרות לפי הסיפור:

הוא _____ בצבא קבע. הוא קצין ו_____. הבית שלו תמיד _____ ומסודר.
אף פעם לא חסר אוכל במקרר, תמיד יש אוכל _____ וטעים.
נגמר להם החלב, לכן הוא _____ לסופרמרקט.
אלון _____ את אורי לרופא שיניים. הוא _____ לטייל עם הכלב.
היא רוצה _____ את המדים שלו, לכן הוא הולך להתקלח.
הוא בא מהר לשולחן מפני שהאוכל כבר _____.
בא _____ לשתות קפה, לכן הוא שם מים לקפה.
הוא קם ו_____ לראות למה דני בוכה.
היא לא נותנת לו רגע _____, אבל הוא _____ את כל הפקודות שלה באהבה.

* *בלשון הדיבור כאשר רוצים מים חמים לקפה או לתה אומרים: לשים (קומקום) מים...*

א. השלימו את הטבלה:

שם הפועל	הווה/יחיד	ציווי		
		אתה	את	אתם/ן
לתת	נותן	תֵּן	תְּנִי	תְּנוּ
לשבת			שְׁבִי	
ללכת				לְכוּ
לרדת		רֵד		
לצאת		צֵא		
לקחת		קַח		
לנסוע		סַע		
לבוא		בּוֹא		
לקום		קוּם	קוּמִי	
לרוץ				רוּצוּ
לזוז		זוּז		
לשים (לב)		שִׂים		
לחכות		חַכֶּה	חַכִּי	

15

ב. בבית המרקחת

קראו את השיחה וכתבו: *קחי, תן, אכי, לכי, שימי*

דונה: יש לי כאב ראש! _____ לי בבקשה כדור חזק במיוחד!

רוקח: _____ אופטלגין, זה כדור חזק מאוד.

דונה: יש לי בבית. זה לא עוזר...

רוקח: _____ שניים!

דונה: גם שני כדורים לא עוזרים...

רוקח: _____ רגע, יש לי תרופה חדשה, אבל _____ לב!
אסור לך לִנְהוֹג במכונית!

דונה: לא אכפת לי, אני הולכת הביתה, אני לא יוצאת לבלות...

רוקח: אם כך, _____ הביתה, _____ את הכדור ו_____ לישון!

דונה: אני מוֹדֶה לך!

(לא) אִכְפַּת לִי

אני מוֹדה לך!

ג. בבוקר

השלימו את השיחה:

אימא: דנה, _____ , כבר 7:00...

דנה: אני כבר קמה...

אימא: _____ לשולחן, ארוחת הבוקר מוכנה.

דנה: אני כבר באה...

אימא: _____ תפוח וקְרִיקְ (סנדוויץ') לבית הספר.

דנה: אני לוקחת...

אימא: אני ממהרת. אני לא רוצה לְאַחֵר לעבודה.

אין לי זמן לחכות לך... את מוכנה?

דנה: _____ לי, אני כבר מוכנה. אני רק לוקחת את התיק...

ד. **כתבו את הציווי:**

1. את נוסעת מהר, _____ לאט!
2. ראש הממשלה אומר לנהג שלו: "_____ למשרד הביטחון".
3. בכיתה המורה אומרת: "תלמידים, _____ לב!"
4. אני אומר לכלב שלי:

   "_____ פה!" הוא יושב.

   "_____ לי יד!" הוא נותן.

   "_____ הֵנָה!" (לכאן, לפה) הוא בא.
5. בבוקר אימא אומרת: "ילדים, _____! כבר שבע ורבע!"
6. בערב אימא אומרת: "ילדים, _____ לישון! כבר מאוחר!"
7. אם אתם רוצים לנסוע לאילת, _____ באוטובוס!
8. אם אתם רוצים לתת לי מתנה, _____ לי פרחים!
9. את יכולה לשבת, הכיסא הזה פנוי... _____ כאן!
10. למה אתם לא מחכים לי? _____ לי! אני כבר בא!
11. אתם יכולים לשבת, _____ בבקשה.

זמן עבר - גוף שלישי, שלמים

בניין	פָּעַל	נִפְעַל	פִּיעֵל	הִתְפַּעֵל	הִפְעִיל
שם הפועל	לכתוב	להיכנס	לדבר	להתלבש	להרגיש
זמן הווה	כותב/ת כותבים/ות	נכנס/ת נכנסים/ות	מדבר/ת מדברים/ות	מתלבש/ת מתלבשים/ות	מרגיש/ה מרגישים/ות

זמן עבר

הוא	כָּתַב	נִכְנַס	דִּיבֵּר	הִתְלַבֵּשׁ	הִרְגִּישׁ
היא	כָּתְבָה	נִכְנְסָה	דִּיבְּרָה	הִתְלַבְּשָׁה	הִרְגִּישָׁה
הם/ן	כָּתְבוּ	נִכְנְסוּ	דִּיבְּרוּ	הִתְלַבְּשׁוּ	הִרְגִּישׁוּ

השלימו את הטבלה:

	זמן עבר		
	הוא	היא	הם/הן
פָּעַל	למד		
		עבדה	
			הלכו
נִפְעַל	נפגש		
		נשארה	
פִּיעֵל	סיפר		
		שילמה	
			קיבלו
הִתְפַּעֵל	התקשר		
		התחתנה	
			התרגשו
הִפְעִיל	הסביר		
		התחילה	
			הזמינו

א. קראו את הקטע וכתבו את מילות היחס:

אתמול בבוקר מיכאל קָם מוקדם.

קודם הוא הִתקַלֵחַ והִתלַבֵש, אחר-כך הוא אָכַל ארוחת בוקר.

בשעה שבע וחצי הוא יָצָא ____ הבית והָלַך ברגל ____ אולפן.

____ אולפן הוא נִפגַש _____ החברים שלו, אָמַר להם ולמורה "בוקר טוב" ונִכנַס ____ כיתה.

____ שיעור הוא כָּתַב מילים חדשות במחברת, קָרָא סיפור, שָׁאַל שאלות, בקיצור - הוא לָמַד.

____ הפסקה הוא דִיבֵּר_____ החברים שלו.

כשהוא חָזַר הביתה ____ האולפן, הוא סִיפֵּר ____ אשתו ____ הלימודים ____ אולפן.

בערב הוא הִתחִיל להכין שיעורי-בית. כשהוא גָּמַר ללמוד, הוא הִרגִיש נהדר.

מאוחר בלילה הוא היה עייף, והָלַך לישון.

ב. כתבו את הקטע בזמן הווה:

כל יום מיכאל _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

ג. כתבו בזמן עבר:

הוא שאל היא שאלה	הם שאלו	הוא סיפר היא _____	הם _____
הוא אכל היא _____	הם _____	הוא נכנס היא _____	הם _____
הוא חזר היא _____	הם _____	הוא נפגש היא _____	הם _____
הוא יצא היא _____	הם _____	הוא התחיל היא _____	הם _____
הוא הלך היא _____	הם _____	הוא הרגיש היא _____	הם _____
הוא קרא היא _____	הם _____	הוא התלבש היא _____	הם _____
הוא אמר היא _____	הם _____	הוא התקלח היא _____	הם _____

ד. קראו את הקטע וכתבו את הפעלים בזמן עבר:

אתמול חנה לא _____ (עובדת). היא _____ (לוקחת) יום חופש מהעבודה.

היא _____ (מתקלחת), _____ (מתלבשת) ו_____ (נוסעת) לת"א.

היא _____ (יורדת) מהאוטובוס ברחוב אלנבי ו _____ (הולכת) ברגל

ל"שוק בְּצַלְאֵל".

בשוק היא _____ (מחפשת) בגדים יפים וזולים, אבל היא לא _____ (מוצאת)

שום דבר יפה.

אחר-כך היא _____ (מבקרת) במוזאון.

בצהריים, כשהיא הייתה רעבה, היא _____ (אוכלת) פלאפל.

אחרי הצהריים היא _____ (מטיילת) על חוף הים, ו_____ (מרגישה) נפלא.

היא _____ (נשארת) על החוף עד שקיעת השמש.

בערב היא _____ (חוזרת) הביתה.

17

ה. כתבו את הקטע בזמן עבר (במקום היא - הם):

אתמול אנה ויוסי לא עבדו. הם _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

ו. כתבו את המשפטים בזמן עבר:

1. רחל קוראת עיתון. _____
2. היא עובדת בבנק. _____
3. הם לומדים באולפן. _____
4. הוא נוסע לעבודה באוטובוס. _____
5. הן כותבות תרגילים. _____
6. היא הולכת לשוק ברגל. _____
7. היא נכנסת לכיתה בזמן. _____
8. הם נפגשים על-יד הספרייה. _____
9. היא נשארת עם הילדים בבית. _____
10. הוא מדבר עם דויד. _____
11. הן מבקרות במוזאון. _____
12. הוא משלם במזומן. _____
13. הם מחפשים דירה. _____
14. היא מקבלת מכתב. _____
15. הוא מתקלח במים קרים. _____
16. היא מתקשרת להורים שלה בערב. _____
17. הם מתקלחים ומתלבשים. _____
18. הן מתרגשות לפני הבחינה. _____
19. הם מרגישים טוב. _____
20. המורה מסבירה את השיעור. _____
21. הוא מתחיל לעבוד בבנק. _____
22. הן מבטיחות לבוא למסיבה. _____
23. היא ממליצה על הסרט. _____
24. הם מסכימים להיפגש אִתנו. _____

נתן אלתרמן - משורר

המשורר נתן אלתרמן נולד בשנת 1910 בוורשה, היום בירת פולין.
כשהיה אלתרמן בן 15, הוא עלה לישראל ולמד בגימנסיה "הרצליה" בתל-אביב.
אחרי שאלתרמן סיים ללמוד בגימנסיה, הוא נסע לצרפת ולמד שם חקלאות (אגרונומיה).
כאשר הוא חזר לארץ, הוא התחיל לעבוד כמתרגם. הוא לא עבד כאגרונום (בחקלאות).
נתן אלתרמן התחיל לכתוב שירים.
הוא כתב שירים לִירִיִים ושירים פוליטיים.
אחרי קום המדינה (אחרי שקמה מדינת ישראל*) הוא כתב גם על נושאים חברתיים.
אלתרמן כתב בשפה עשירה והכניס לשירים שלו חידושים רַבִּים (הרבה).
החידושים שלו השפיעו על המשוררים בדורות הבאים.
אלתרמן כתב גם שירים וסיפורים לילדים.
הוא מת בשנת 1970.

א. השלימו לפי הקטע:

17

פרטים אישיים:

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____

שנת לידה: _____ שנת עלייה: _____

ארץ מוצא: _____ מקצוע: _____ עיסוק: _____

ב. ענו על השאלות:

1. באיזו גימנסיה למד אלתרמן? _____
2. מתי נסע אלתרמן לצרפת? _____
3. מתי הוא התחיל לכתוב שירים? _____
4. מה הכניס אלתרמן לשירים שלו? _____
5. מה השפיע על המשוררים בדורות הבאים? _____

* *ה' באייר תש"ח, 14 במאי 1948*

תרצה אתר - משוררת

תרצה אתר נולדה בתל-אביב בשנת 1941 ומתה ב-1977.
היא הייתה הבת של המשורר נתן אלתרמן ושל שחקנית התאטרון רחל מרכוס.
עוד לפני שהתחילה ללמוד בכיתה א', היא ידעה לקרוא ולכתוב וכבר כתבה שירים.
היא נסעה לניו-יורק כדי ללמוד משחק אחרי שהיא סיימה לשרת בצבא.
את הלימודים בניו-יורק היא לא סיימה.
אחרי שהיא חזרה לארץ, היא שיחקה בתאטרון "הבימה" ובתאטרון "הקאמרי".
תרצה אתר התחילה לכתוב ספרים לילדים אחרי שהתחתנה, ונולדו לה שני ילדים.
כשהייתה בת 36 היא נפלה מהדירה שלה, שהייתה בקומה השישית, ומתה.
תרצה אתר הייתה מתרגמת, סופרת ומשוררת.

א. השלימו לפי הקטע:

פרטים אישיים:

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____

שנת לידה: _____ ארץ לידה: _____

ב. ענו על השאלות:

1. מי היו ההורים של תרצה אתר? _____
2. מתי היא התחילה לכתוב ספרים לילדים? _____
3. לשם מה נסעה תרצה אתר לניו-יורק? _____

ב. כתבו שאלות:

1. _____? תרצה אתר נולדה בתל-אביב.
2. _____? היא נסעה לניו-יורק אחרי שסיימה לשרת בצבא.
3. _____? היא שיחקה בתאטרון "הבימה".
4. _____? בשנת 1977 היא מתה.

ד. השלימו את הטבלה:

שם הפועל	מילת יחס	הווה יחיד	הווה יחידה	עבר הוא	עבר היא	עבר הם/ן
				סִיֵּים		
				הִכְנִיס		
						הִשְׁפִּיעוּ
				תִּרְגֵּם		
ליפול					נָפְלָה	
					התחתנה	
לְשָׁרֵת				שֵׁירֵת		

17

ה. כתבו את הפועל בזמן עבר:

1-10

1. הם _____ את הלימודים באוניברסיטה לפני שנה. (מסיים)
2. כאשר הילד שיחק בגן, הוא רץ ו_____. (נופל)
3. אלתרמן _____ על המשוררים בדורות הבאים. (משפיע)
4. התלמידים _____ את המילים בסיפור מאנגלית לעברית. (מתרגם)
5. הם _____ בקיץ שעבר. (מתחתן)
6. היה קר בחוץ, לכן הם _____ את הכלב הביתה. (מכניס)
7. הם _____ בצבא. (משרת)
8. הן_____ לכתוב את התרגיל? (מסיים)
9. כאשר היא הלכה ברחוב, היא לא שמה לב ו_____. (נופל)
10. לפני שהוא יצא מהבית, הוא _____ את הספרים לתיק. (מכניס)
11. הוא _____ את הסיפור מצרפתית לעברית. (מתרגם)
12. היא דתייה, לכן היא לא _____ בצבא. (משרת)
13. היא _____ את החלב למקרר. (מכניס)

זמן עבר - גוף ראשון וגוף שני, שלמים

הגוף	פָּעַל	נִפְעַל	פִּיעֵל	הִתְפַּעֵל	הִפְעִיל
הוא	כָּתַב	נִכְנַס	דִּיבֵּר	הִתְלַבֵּשׁ	הִרְגִּישׁ
היא	כָּתְבָה	נִכְנְסָה	דִּיבְּרָה	הִתְלַבְּשָׁה	הִרְגִּישָׁה
הם/ן	כָּתְבוּ	נִכְנְסוּ	דִּיבְּרוּ	הִתְלַבְּשׁוּ	הִרְגִּישׁוּ
אני	כָּתַבְתִּי	נִכְנַסְתִּי	דִּיבַּרְתִּי	הִתְלַבַּשְׁתִּי	הִרְגַּשְׁתִּי
אתה	כָּתַבְתָּ	נִכְנַסְתָּ	דִּיבַּרְתָּ	הִתְלַבַּשְׁתָּ	הִרְגַּשְׁתָּ
את	כָּתַבְתְּ	נִכְנַסְתְּ	דִּיבַּרְתְּ	הִתְלַבַּשְׁתְּ	הִרְגַּשְׁתְּ
אנחנו	כָּתַבְנוּ	נִכְנַסְנוּ	דִּיבַּרְנוּ	הִתְלַבַּשְׁנוּ	הִרְגַּשְׁנוּ
אתם/ן	כְּתַבְתֶּם/ן	נִכְנַסְתֶּם/ן	דִּיבַּרְתֶּם/ן	הִתְלַבַּשְׁתֶּם/ן	הִרְגַּשְׁתֶּם/ן

השלימו את הטבלה:

	אני	אתה	את	אנחנו	אתם/ן
פעל	למדתי				
		עבדת			
			הלכת		
				נסענו	
					אמרתם/ן
נפעל	נפגשתי				
		נשארת			
פיעל	סיפרתי				
		שילמת			
			קיבלת		
				ביקשנו	
					טיפלתם/ן
התפעל	התקשרתי				
		התקלחת			
			התחתנת		
				התרגשנו	
הפעיל	הסברתי				
		התחלת			
			הזמנת		

יוסי מספר...

"אתמול חזרתי הביתה בשעה תשע בערב.
הייתי רעב ועייף.
פתַחתי את המקרר, ומיד סגַרתי אותו.
חשַבתי - 'מה לעשות? אני רעב! והמקרר רֵיק...'
נכנַסתי לאינטרנט וחיפַשתי מסעדות שעושות מִשְׁלוֹחִים הביתה.
מצָאתי!
יש פיצרייה שעושה משלוחים עד חצות!
התקשרתי לפיצרייה.
הזמַנתי פיצה גדולה.
שילַמתי בעד הפיצה בכרטיס אשראי.
הַשָׁלִיחַ הִגִּיעַ מהר מאוד.
מִיָּד אחרי שקיבַלתי את הפיצה, התחַלתי לאכול.
אכַלתי ואכלתי עד שגמרתי את כל הפיצה...
בְּלֵב שָׂמֵחַ וּבְבֶטֶן מְלֵאָה הלַכתי לישון..."

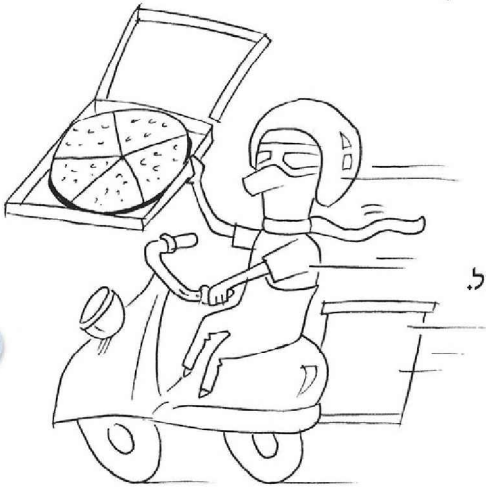

17

א. השלימו את הפעלים לפי הקטע:

יוסי _____ הביתה אתמול בשעה תשע בערב. הוא _____ רעב ועייף.

הוא _____ את המקרר, ומיד _____ אותו.

הוא _____ 'מה לעשות?'

הוא _____ לאינטרנט ו_____ מסעדות שעושות משלוחים הביתה.

הוא _____ פיצרייה שעושה משלוחים עד חצות.

הוא _____ לפיצרייה ו_____ פיצה גדולה.

הוא _____ בעד הפיצה בכרטיס אשראי.

מיד אחרי שהוא _____ את הפיצה, הוא _____ לאכול.

הוא _____ עד שהוא _____ את כל הפיצה.

הוא _____ לישון בלב שמח ובבטן מלאה.

ב. כתבו שאלות בגוף שני, יחיד [אתה]:

1. (אתה) _____? חזרתי הביתה בתשע בערב.
2. _____? פתחתי את החלון כי היה חם.
3. _____? מיד סגרתי את המקרר.
4. _____? מצאתי פיצרייה שעושה משלוחים.
5. _____? אכלתי פיצה.
6. _____? הלכתי לישון מאוחר.

ג. כתבו שאלות בגוף שני, יחידה [את]:

1. (את) _____? נכנסתי לאינטרנט.
2. _____? שילמתי בעד הפיצה.
3. _____? קיבלתי מכתב מדניאל.
4. _____? התחלתי לאכול את הפיצה.
5. _____? הזמנתי פיצה גדולה.
6. _____? התקשרתי לפיצרייה.

ד. כתבו שאלות בגוף שני, רבים [אתם]:

1. (אתם) _____? נסענו לצפון בסוף השבוע.
2. _____? הלכנו לבנק כדי לפתוח חשבון.
3. _____? יצאנו מהבית בשעה 7:00.
4. _____? ביקרנו במוזאון.
5. _____? עבדנו קשה אתמול.
6. _____? שמענו שירים ישראליים ברדיו.
7. _____? טיילנו עם הילדים בפארק.
8. _____? שילמנו בעד הכרטיסים במזומן.
9. _____? סיימנו את הלימודים ביולי.

ה. כתבו שאלות בגוף שני, רבות [אתן]:

1. (אתן) _____? דיברנו עם המנהל על הבעיה.
2. _____? נפגשנו עם מנהל הבנק.
3. _____? נכנסנו לכיתה אחרי ההפסקה.
4. _____? נשארנו במסיבה עד חצות.
5. _____? התחלנו ללמוד בטכניון באוקטובר.
6. _____? הסברנו לחנה את התרגיל.
7. _____? הרגשנו מצוין אחרי הבחינה.
8. _____? התקשרנו למשרד הקליטה.
9. _____? התרגשנו לפני הבחינה.

ו. כתבו את המשפטים בזמן עבר:

17

1. אני יוצא מהבית מוקדם. _____
2. אנחנו שואלים את המורה. _____
3. אנחנו כותבים בחינה. _____
4. עם מי אתה מדבר? _____
5. מתי אתן מקבלות משכורת? _____
6. איפה אתם משלמים חשבון חשמל? _____
7. איך את מרגישה היום? _____
8. מתי אתן מתחילות ללמוד עברית? _____
9. עם מי אתם נפגשים? _____
10. עד מתי אתן נשארות במסיבה? _____
11. אנחנו מתקשרים להורים כל שבוע. _____
12. אני משתמש במילים החדשות. _____

השורש

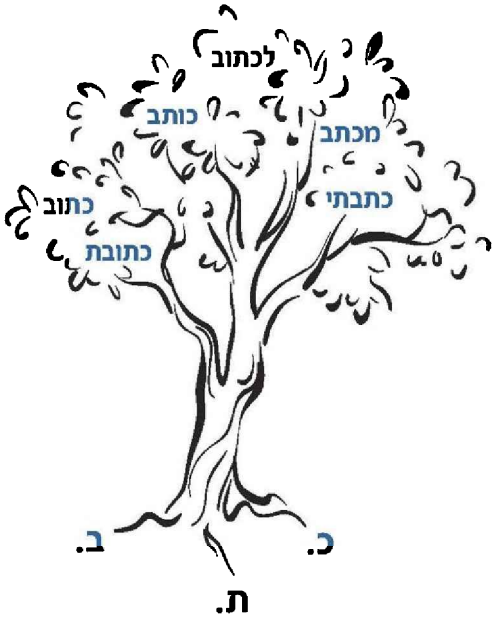

א. כתבו את השורש של המילים הבאות:

1. מתקשה, להתקשה, קֶשֶׁה, תקשורת, התקשרתי
2. תלמיד, לומד, ללמוד, מלמד, ללמד, לימודים, למדתי
3. שואל, לשאול, שאֵלה, שאלנו
4. מתחתן, להתחתן, חתונה, חתן
5. עובד, עבודה, לעבוד, עבדתם
6. נכנס, להיכנס, מכניס, להכניס
7. חָבֶר, חברים, לְחַבֵּר, מַחברת, חֶבְרָה
8. פגישה, להיפגש, נפגשתי, נפגשים
9. מִשְׂחָק, לשחק, שחקן, שיחקתי, משחקת
10. לשלוח, שולח, שלחנו, שליח, משלוח

ב. כתבו מילים בשורשים הבאים:

ח.ש.ב _____

ס.פ.ר _____

הבניינים בעברית

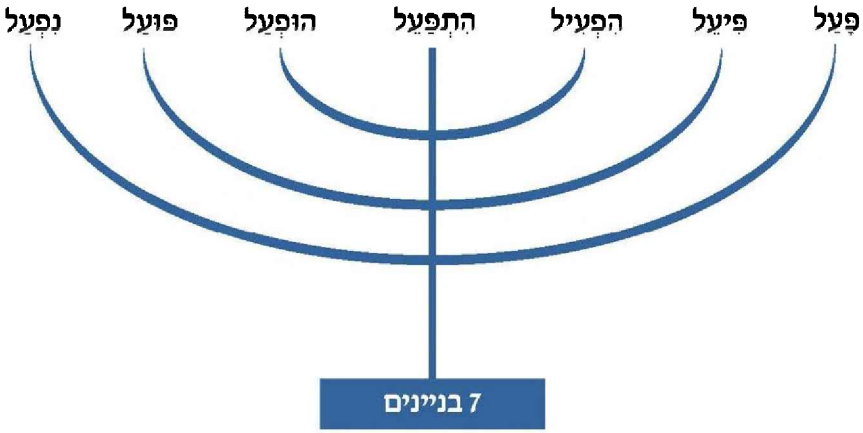

17

פָּעַל	⟷	נִפְעַל	סְבִיל (פסיבי)
פִּיעֵל	⟷	פּוּעַל	
הִפְעִיל	⟷	הוּפְעַל	
פְּעִיל (אקטיבי)		הִתְפַּעֵל (רפלקסיבי)	

דוגמאות:

דן כָּתַב (פעל) את המכתב. ← המכתב נִכְתַּב (נפעל) על-ידי דן.

דן סִיפֵּר (פיעל) את הסיפור. ← הסיפור סוּפַּר (פועל) על-ידי דן.

דן הִזְמִין (הפעיל) את יוסי למסיבה. ← יוסי הוּזְמַן (הופעל) למסיבה על-ידי דן.

הבניין	□□□	נ□□□	□י□□	הת□□□	הי□□□
השורש	כ.ת.ב	כ.נ.ס	ד.ב.ר	ל.ב.ש	ה.ג.ש
הוא בזמן עבר	כָּתַב	נִכְנַס	דִּיבֵּר	הִתְלַבֵּשׁ	הִרְגִּישׁ
שם הבניין	פָּעַל	נִפְעַל	פִּיעֵל	הִתְפַּעֵל	הִפְעִיל

מְשֻׁלֶּמֶת ← כמו מְדַבֶּרֶת ← הוא בזמן עבר ← שִׁילֵם ← דִּיבֵּר ← פִּיעֵל

לְהַזְמִין ← כמו לְהַדְגִּישׁ ← הוא בזמן עבר ← הִזְמִין ← הִרְגִּישׁ ← הִפְעִיל

הִתְקַשְּׁרוּ ← כמו הִתְלַבְּשׁוּ ← הוא בזמן עבר ← הִתְקַשֵּׁר ← הִתְלַבֵּשׁ ← הִתְפַּעֵל

השלימו את הטבלה:

הפועל	זמן	גוף	בניין	שם הפועל
מדליקה	*הווה*	*איזה*	*הפעיל*	*להדליק*
מתנהג				
למדו				
קיבלנו				
נפגשתם				
המליץ				
התקשרתְ				
עובדים				
נשארתי				
הסבירה				
השארתי				
התחילו				
סיפרו				
נכנסתְ				
חשבתן				
הבטחנו				
שמר				

מילת היחס ב' בנטייה

אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם	אתן	הם	הן
בִּי	בְּךָ	בָּךְ	בּוֹ	בָּהּ	בָּנוּ	בָּכֶם	בָּכֶן	בָּהֶם	בָּהֶן

מטפל, מסתכל, פוגע, משתמש + בְּ-

מתנהג כמו תינוק

רות הגננת שואלת את דני:

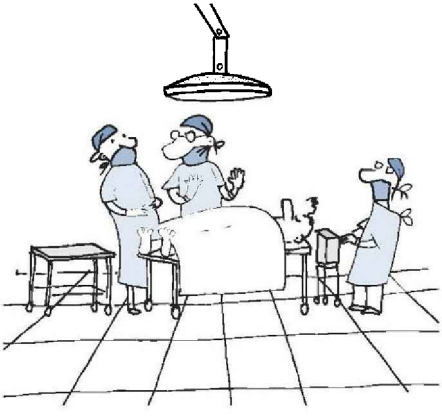

רות: דני, מי מטפל בְּךָ כשאתה חולה?

דני: אימא מטפלת בִּי במְסירות ובאהבה.

רות: ומי מטפל בְּאימא שלך כשהיא חולה?

דני: אבא שלי מטפל בָּהּ באהבה.

רות: ומי מטפל בְּאבא שלך, כשהוא חולה?

דני: בְּאבא שלי?

הרופא מטפל בּוֹ!

אימא שלי מטפלת בּוֹ!

אני מטפל בּוֹ!

כשאבא שלי מרגיש קצת רע, הוא מִתְנַהֵג כמו תינוק...

ו-כ-ו-ל-ם צריכים לטפל בּוֹ!

א. ענו על השאלות:

1. מי מטפל בדני כאשר הוא חולה? _____
2. איך אימא של דני מטפלת בו? _____
3. איך אבא של דני מטפל באימא שלו? _____
4. מי מטפל באבא של דני כשהוא חולה? _____
5. איך אבא של דני מתנהג כשהוא מרגיש קצת רע? _____

ב. **השלימו: ב-, בי, בך...**

1. ד"ר לוי מטפל _____חולים. הוא מטפל _____ במסירות רבה.
2. כשאנחנו חולים אימא שלנו מטפלת _____.
3. היא מסתכלת בתמונה. היא מסתכלת _____ כבר כמה דקות.
4. למה אתה מסתכל בי? - אני מסתכל _____ מפני שאת יפה.
5. המטפלת שלכם טובה? היא מטפלת _____ טוב?
6. אסור לפגוע _____בעלי חיים. אסור לפגוע _____.
7. כשהתלמידים כותבים בחינה הם משתמשים _____ עט.
8. כאשר המורה מסביר, כל התלמידים מסתכלים _____ ומקשיבים לו.
9. כאשר אתה אומר לי מילים לא יפות, אתה פוגע _____.
10. כאשר גילה לא משחקת עם דניאל בגן, היא פוגעת _____.

ג. **השלימו: בז, בה, בהם, בהן**

דוגמה ← *באולפן לומדים עולים חדשים. לומדים בו גם תיירים.*

1. בחנות הזאת אפשר לקנות מתנות. אפשר לקנות _____ גם ספרים.
2. בספרים האלה יש סיפורים. יש _____ גם שירים.
3. בבחינות יש שאלות. יש _____ גם תרגילים.
4. ארץ ישראל קטנה, אבל יש _____ הרבה נופים.
5. בדירה שלהם יש שלושה חדרים. יש _____ גם שתי מרפסות.
6. בטלוויזיה יש תוכניות מעניינות, אבל יש _____ גם הרבה תוכניות משעממות.
7. התלמידים משתמשים במילון. הם משתמשים _____ כדי לְתַרְגֵם מילים חדשות.
8. בירושלים יש עיר עתיקה, ויש _____ גם שכונות חדשות.
9. בשוק יש ירקות טריים. יש _____ גם פירות ודגים טריים.
10. דן משתמש במילים חדשות. הוא משתמש _____ כאשר הוא כותב סיפור.

מילות יחס - חזרה

א. השלימו את הטבלה:

	אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם/ן	הם/ן
שֶׁל	שלי	שלְך	שלְך	שלו	שלָה	שלָנו	שלָכֶם/ן	שלָהֶם/ן
לְ								
בְּ								
עִם	אִתי						אִתְּכם/ן	אִתָּם/ן
אֶת	אותי						אֶתְכם/ן	אותָם/ן

ב. השלימו את מילות היחס לפי הטבלה:

1. דיברתי עם המנהל. דיברתי _____ על הבעיות בעבודה.
2. הייתי אצל הרופא. הרופא טיפל _____ במסירות.
3. היא הסתכלה בבחור. היא הסתכלה _____.
4. הספרים האלה _____? - כן, הספרים האלה שלנו.
5. אמרתי לתלמידים ללמוד את הסיפור. אמרתי _____ ללמוד גם את השיר.
6. הזמנתי את רחל. הזמנתי _____ למסיבה.
7. הם שמעו את השירים ברדיו. הם שמעו _____ בשקט.
8. הִזְמַנוּ _____ למסיבה, למה לא באתם?
9. השתמשתי במילון. השתמשתי _____ כדי לתרגם מילים חדשות.
10. כִּיַּבַּסתי את המדים של בעלי. כיבסתי _____ במכונת כביסה.
11. היינו במסעדה עם הילדים. הילדים אכלו _____ במסעדה.
12. טיילנו עם הבנות. טיילנו _____ בצפון.
13. יוסי, למה לא סיפרת לנו איפה היית? - לא סיפרתי _____, כי אסור לי!
14. את רוצה לרקוד אִתי טנגו? - כן, אני רוצה לרקוד _____!
15. את צודקת! אני מסכים _____!
16. שאלתי אותך שאלה, למה אתה לא עונה _____?

מילת היחס "אֵצֶל" בנטייה

אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם/ן	הם/ן
אֶצְלִי	אֶצְלְךָ	אֶצְלֵךְ	אֶצְלוֹ	אֶצְלָהּ	אֶצְלֵנוּ	אֶצְלְכֶם/ן	אֶצְלָם/ן

אצל מי אפשר ללמוד?

רחל: יוסי, אפשר ללמוד לבחינה אֶצְלְךָ?

יוסי: מה קרה? קָבַעְנוּ ללמוד היום אֶצְלְךָ.

רחל: נכון, קבענו, אבל כל תוכנית היא בסיס לשינויים...

יוסי: למה אי אפשר ללמוד אֶצְלֵךְ?

רחל: אחי הגיע הביתה מהבסיס. כל החברים שלו אֶצְלֵנוּ, הם מדברים, שומעים מוזיקה, ויש הרבה רעש...

יוסי: אין בעיה, אפשר ללמוד אֶצְלִי. ההורים שלי יוצאים הערב, ואחי נמצא אֶצֶל החברה שלו. הוא נמצא אֶצְלָהּ כל הזמן. אֶצְלֵנוּ יש שקט...

א. ענו על השאלות:

1. מה רחל ויוסי קבעו? _____
2. למה אי אפשר ללמוד אצל רחל? _____
3. למה אפשר ללמוד אצל יוסי? _____

שימו לב!

הם למדו (ב) + בית של יוסי ← אצל יוסי ← אצלו

ב. כתבו את מילת היחס "אצל" בנטייה:

1. אתמול היינו אצל רחל ויוסף. גם חנה הייתה _____.
2. הייתי _____ אתמול ולא הייתי בבית. איפה היית?
3. כשהייתי סטודנט גרתי אצל הדודים שלי. גרתי _____ שלוש שנים.
4. רות הייתה לפני שבוע אצל חנה. היא הייתה _____ כל היום.
5. ביקרנו _____ לפני חודש, עכשיו אתם צריכים לבקר אצלנו.
6. למדתי עם דניאל אתמול עד מאוחר בלילה, לכן נשארתי לישון _____.
7. מיכאל, מי היה _____ אתמול?
8. דניאל, אני לא מוצא את הספר שלי, אולי הוא נשאר _____?
9. רחל, מי היה _____ שלשום? - חנה הייתה אצלי.

מתנה ליום הולדת

אבא: לאורי יש בשבוע הבא יום הולדת, צריך לקנות לו מתנה.
מה כדאי לקנות לו?

אימא: אני חושבת שכדאי לקנות לו משחק מחשב.

אבא: יש לו הרבה משחקים.

אימא: אולי כדאי לקנות לו חולצה יפה?

אבא: הוא לא צריך חולצות, יש לו הרבה בגדים.

אימא: אולי אופניים?

אבא: אין לנו מספיק כסף, וחוץ מִזֶּה אורי רק בן שש, וזה מְסוּכָּן.

אימא: אתה צודק. אין לי עוד רעיונות. יש לך רעיון?

אבא: כן. יש לי רעיון, אבל את צריכה להסכים...

אימא: מה הרעיון שלך?

אבא: לקנות לאורי כלב.

אימא: למי לקנות כלב? לאורי או לך?

אבא: לאורי, אבל גם לי... וגם לך...

אימא: אתה יודע שצריך לטפל בכלב. כלב זה כמו ילד בבית...

אבא: אני יודע. את מסכימה?

אימא: אני מסכימה, אם אתה מבטיח לטפל בכלב...

אבא: אני מבטיח!

אימא: יופי! אני מסכימה! כלב - זאת באמת מתנה נהדרת.

השלימו את המשפטים במילים:

באמת, מסוכן, לזריקת, מסכימה, רעיונות, מבטיח

1. אימא של אורי _____ לקנות לאורי כלב.
2. כלב - זאת _____ מתנה נהדרת.
3. לאימא של אורי אין עוד _____.
4. אני מסכים אִתך. את _____.
5. אבא של אורי _____ לטפל בכלב וחושב שאופניים לילד בן 6 זה _____.

לאורי יש יום הולדת.
הוא בן שש. אורי גם מתחיל ללמוד בבית הספר, בכיתה א'.
ההורים שלו נותנים לו מתנה ו**מְבָרְכִים** אותו.

אורי האהוב שלנו,
יום הולדת שמח! ומזל טוב ליום ההולדת שלך.
אתה היום בן שש, והולך לכיתה א'!
בשמה טובה!

אנחנו **מאחלים** לך הצלחה בלימודים!
אנחנו אוהבים אותך מאוד!

אבא ואימא

לאדם יקר וקרוב לכם יש יום הולדת.
כתבו לו כרטיס ברכה.

תאריך: _____

_____

_____

_____

_____

_____

בְּרָכָה ← מְבָרֵך ← לְבָרֵךְ אֶת, עַל

בָּרוּךְ הַשֵּׁם!

בָּרוּךְ הַבָּא	בָּרוּךְ הַנִּמְצָא
בְּרוּכָה הַבָּאָה	בְּרוּכָה הַנִּמְצֵאת
בְּרוּכִים הַבָּאִים	בְּרוּכִים הַנִּמְצָאִים
בְּרוּכוֹת הַבָּאוֹת	בְּרוּכוֹת הַנִּמְצָאוֹת

תוֹדָה לְהוֹדוֹת לְ... עַל...

אורי **מוֹדֶה** להורים שלו **על** המתנה.

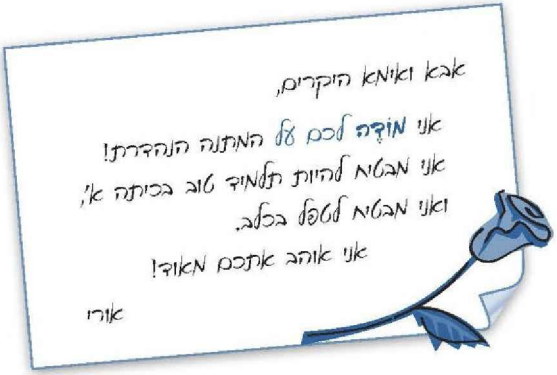

החבר שלכם עוזר לכם בלימודים. אתם מודים לו על העֶזְרָה.

כתבו לו מכתב תודה.

תאריך: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

א. השלימו את הטבלה:

זמן הווה				שם הפועל	מילת יחס
יחיד	יחידה	רבים	רבות		
מְאַחֵל					
	מְבָרֶכֶת				
		מַסְכִּימִים			
			מַבְטִיחוֹת		
מוֹדֶה				לְהוֹדוֹת	

ב. כתבו את הפועל בצורה הנכונה:

1. רותי תמיד _____ להורים שלה על המתנה שהיא מקבלת. (מודה)
2. בראש השנה אנחנו _____ "שנה טובה וּמְתוּקָה". (מאחל)
3. אני רוצה _____ לך על העזרה שלך. (מודה)
4. לפני הארוחה הדתיים צריכים _____ על הלחם.* (מברך)
5. כאשר השיעור מעניין, התלמידים _____ למורה על השיעור. (מודה)
6. הם התחתנו. (אנחנו) _____ לחתן ולכלה "אוֹשֶׁר וָעוֹשֶׁר". (מאחל)
7. אתמול דנה _____ לגדי לשחק אִתו במחשב. (מבטיח)
8. כאשר אני נוסע לטיול, הם _____ לי "נְסִיעָה טובה". (מאחל)
9. בדרך כלל התלמידים _____ למורה ללמוד לבחינה. (מבטיח)
10. היא _____ אִתו, והוא _____ אִתה בדרך כלל... (מסכים)
11. דן שומר מסורת. בערב שבת הוא עושה קִידוּשׁ** ו_____ על היין. (מברך)

ג. השלימו את המילים: *מכונית, כלב, ביצים, המורה, יום שבת*

1. אורי בן 6. יש לו הכול חוץ מ_____.
2. הוא אוכל הכול חוץ מ_____.
3. חוץ מ_____ יש להם הכול.
4. כל יום הוא קם מוקדם חוץ מ_____.
5. כל התלמידים בכיתה עולים חדשים חוץ מ_____.

* *"ברוך אתה אדוני אלוהינו מלך העולם המוציא לחם מן הארץ".*
** *קידוש = ברכה על היין בשבת או בחג.*

המשפט הסתמי

המשפט הסתמי הוא משפט ללא נושא: **משפט שבו הפועל בגוף שלישי רבים (הם).**
בישראל (האנשים, כולם, הישראלים, התושבים) **מדברים עברית.**

מה עושים בבנק?

פותחים חשבון עוֹבֵר וְשָׁב (עו"ש).
מפקידים בחשבון העו"ש כסף מזומן או המחאות.
מושכים כסף מהחשבון.
פותחים תוכנית חיסכון **וחוסכים** בה כסף.
בבנק **משלמים** חשבונות או **נותנים** הוֹרָאַת קֶבַע.
מבקשים הלוואה מהבנק **ולוקחים** משכנתה מהבנק.
כאשר **מחזירים** הלוואה - **משלמים** ריבית גבוהה.
כאשר **חוסכים** בתוכנית חיסכון - **מקבלים** ריבית נמוכה.

א. השלימו את המשפטים במילים:

ריבית, חיסכון, חוסכים, להפקיד, משכנתה, לחסוך
עו"ש, להחזיר, למשוך, חוסך, מחזירים, הוראת קבע

1. לקחתי _____ כדי לקנות דירה.
2. הוא קיבל המחאה. הוא צריך _____ אותה בחשבון שלו.
3. בישראל אין הרבה גשם, לכן צריך _____ במים.
4. הוא לא צריך ללכת לדואר כדי לשלם חשבון חשמל, כי יש לו _____ _____.
5. הם _____ כסף בתוכנית חיסכון כדי לקנות מכונית.
6. אין לי כסף מזומן, לכן אני צריך _____ מהחשבון שלי מאתיים שקלים.
7. כאשר לוקחים הלוואה או משכנתה, משלמים _____ גבוהה.
8. בחשבון _____ אפשר להפקיד ולמשוך כסף בכל עֵת (זמן).
9. יש לו בבנק תוכנית _____. כל חודש הוא _____ בה 300 שקלים.
10. כאשר לוקחים הלוואה צריך _____ אותה.
11. הם לקחו משכנתה. כל חודש הם _____ אלף שקלים.

ב. כתבו את הפועל במשפטים הסתמיים:

1. איך _____ בעברית "קומפיוטר"? (לומר)
2. איך _____ לרחוב הרצל? (להגיע)
3. אם _____ (אלכוהול), לא _____! (לשתות/לנהוג)
4. מה _____ באולפן? (ללמוד)
5. איפה _____ את המסיבה? (לערוך)
6. אם _____ לבחינה, _____ בה! (ללמוד/להצליח)
7. מתי _____ לירושלים? (לנסוע)
8. לאן _____ מחר? (לנסוע)
9. באיזו שעה _____ לטיול? (לצאת)
10. באיזו שעה _____ מהטיול? (לחזור)
11. מה _____ באיטליה? ומה _____ בצרפת? (לאכול/לשתות)
12. איך _____ לחם? (להכין)

שימו לב!

מי + פועל ביחיד*

ג. כתבו את הפועל לפי הדוגמה:

מי לומד באולפן? (ללמוד)

1. מי _____ מתי חוגגים את ראש השנה? (לדעת)
2. מי _____ הרבה שאלות? (לשאול)
3. מי לא _____ אתמול בשיעור? (להיות)
4. מי _____ לדעת איך מכינים סלט ירקות ישראלי? (לרצות)
5. מי לא _____ לטיול? (לנסוע)
6. מי _____ הרבה במחשב? (לשחק)
7. מי לא _____ בשבת? (לעבוד)

* *אבל אם בקבוצה יש רק בנות/נשים, הפועל יהיה בנקבה.*

ד. מה עושים בחגים?

כתבו את הפועל במשפטים הסתמיים:

סופגנייה

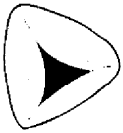
אוזן המן

בחגים _____ "חג שמח"!
לזמר

בראש השנה _____ תפוח בדבש ו_____ בבית כנסת.
לאכול *להתפלל*

ביום כיפור _____. גם בתשעה באב _____.
לצום *לצום*

כד

בסוכות _____ סוּכָּה ו_____ בַּסוּכָּה.
לבנות *לשבת*

בחנוכה _____ נרות בחנוכייה ו_____ סופגניות.
להדליק *לאכול*

בט"ו בשבט _____ עצים.
לִנְטוֹעַ/לִטְעוֹת

יום העצמאות

בפורים _____, _____ הרבה יין ו_____ מתנות.
להתחפש *לשתות* *לתת*

בבית הכנסת בפורים _____ את "מְגִילַת אֶסְתֵר".
לקרוא

בפסח _____ "סדר" ו_____ מצות. ב"לֵיל הסדר" _____ את ה"הַגָּדָה".
לערוך *לאכול* *לקרוא*

בחג השבועות _____ מַאֲכְלֵי חלב ו_____ את "מְגִילַת רוּת".
לאכול *לקרוא*

בסוכות, בפסח ובשבועות _____ לירושלים ו _____ בעיר
לעלות *לטייל*

כמו במסורת העתיקה, כאשר היה בֵּית מִקְדָּשׁ.

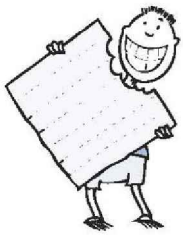
פסח

שבועות

ה. כשיש יום הולדת, מה עושים?

חברו את המשפטים:

1. עורכים	א. חברים וחברות למסיבה.
2. מזמינים	ב. "יום הולדת שמח!"
3. נותנים ומקבלים	ג. "מזל טוב"! "עד 120!"
4. קונים	ד. מסיבה.
5. מברכים	ה. אוכל ומַשְׁקָאוֹת.
6. מאחלים	ו. מתנות.

ו. אם לא מרגישים טוב, מה עושים?

חברו את המשפטים:

1. מתקשרים	א. מִרְשָׁם (רֶצֶפְּט) מהרופא.
2. **קוֹבְעִים**	ב. בבית מרקחת.
3. מגיעים	ג. למרפאה שבה עובד הרופא.
4. מחכים	ד. לחדר של הרופא.
5. נכנסים	ה. בתור, אם יש תור.
6. מספרים	ו. לרופא מה כואב.
7. מקבלים	ז. **תוֹר** לרופא.
8. קונים תרופות	ח. לקופת-חולים כדי לקבוע תור.

ז. כתבו את הפועל בצורה הנכונה ובזמן הנכון:

1-10

1. קיבלתי המחאה, ואתמול _____ אותה בחשבון העו"ש שלי. (להפקיד)
2. לפני שהם אוכלים, הם _____. (לברך)
3. החבר שלנו התחתן. _____ לו "אושֶׁר וְעוֹשֶׁר" ומזל טוב! (לאחל)
4. הוא _____ אתמול מהחשבון שלו חמש מאות שקלים. (למשוך)
5. חנה, כמה כסף משכת מהחשבון? - _____ מאתיים שקלים. (למשוך)
6. יוסי, _____ את הצ'ק? - כן, הפקדתי אותו. (להפקיד)
7. התקשרתי למרפאה ו_____ תור לרופא עיניים. (לקבוע)
8. היא התקשרה לרופא ו _____ תור . (לקבוע)
9. הם רוצים _____ את המסיבה בערב. (לערוך)
10. הם _____ כסף בתוכנית חיסכון כדי לטייל בחו"ל. (לחסוך)
11. לפני בחינה _____ "בהצלחה". (לאחל)
12. החשמל בישראל יקר, לכן כדאי _____ בחשמל. (לחסוך)
13. דיברנו רחל ואני ו _____ להיפגש אצלי. (לקבוע)
14. יוסי, מה _____ לחנה ליום ההולדת שלה? (לאחל)

- איחלתי לה מזל טוב, בריאות וחיים טובים וארוכים.

אסור לי • מותר לי

אסור, מותר, כדאי, קשה, קל טוב, רע, נעים, חשוב, נוח, חבל קר, חם, נמאס, משעמם	ל... לי לְך לָך לו לה לנו לכם/ן להם/ן	+ שם הפועל

שימו לב!

אפשר לי = אני יכול/ה אי אפשר לי = אני לא יכול/ה

מונולוג של חולה שפעת

אני חולֶה! יש לי שפעת!

אסור לי לקחת אנטיביוטיקה, מותר לי לקחת רק תרופה כדי להוריד את החום.

אסור לי ללכת לבית הספר. אני צריך לשכב במיטה.

כאשר נמאס לי לשכב במיטה, אני קם ומשחק במחשב.

אבל אני לא יכול לשחק הרבה במחשב, אז אני קורא.

כאשר קשה לי לקרוא אני רואה טלוויזיה, אבל נמאס לי גם לראות טלוויזיה.

נמאס לי להיות חולה, ומשעמם לי להיות בבית לבד.

אני מתגעגע לחברים שלי, ואני כבר רוצה להיות בריא ולחזור ללימודים בבית הספר!

א. קראו את הקטע: במקום "אני" - דניאלה חולה, יש לה...

ב. ענו על השאלות:

1. מה אסור לו?
   א. _____
   ב. _____
2. מה מותר לו? _____
3. מה נמאס לו?
   א. _____
   ב. _____
   ג. _____
4. למי הוא מתגעגע? _____
5. מה הוא רוצה? _____

ג. כתבו: לי, לו, לך... / יכול, יכולה...

דוגמה ← הוא יכול לשתות אלכוהול, אבל אסור לו.

1-10

1. קשה _____ לקום מוקדם, אבל אני קם, כי אין לי בְּרֵרָה. אין לי בְּרֵרָה
2. דן שואל את המזכירה: "אפשר להיכנס?"
היא עונה לו: "כן, אתה _____ להיכנס".
3. אתְּ _____ ללמוד וגם לעבוד? זה לא קשה _____?
4. הם לא שותים אלכוהול מפני שאסור _____.
5. אם אתם רוצים להיות רזים, כדאי _____ לעשות דיאטה.
6. ____ עולים חדשים חשוב ללמוד עברית.
7. אנחנו לא יכולים ללמוד בקיץ בלי מזגן כי חם _____.
8. לא נוח _____ להגיע לפגישה בשעה 10:00. אני _____ להגיע רק ב-12:00 .
9. הם אוהבים ללכת לים בערב. נעים _____ לשבת על החוף ולראות את השקיעה.
10. אני יוצאת לבלות, כאשר משעמם _____ להישאר בבית.
11. דניאל הולך לישון מוקדם, לכן קל _____ לקום מוקדם.
12. אם קשה _____, אני _____ לעזור לך.
13. ____ יהודים דתיים אסור לעבוד בשבת. אסור _____ גם לאכול חלב ובשר יחד.
14. אין לי זמן! נמאס _____ לחכות! אני הולך!
15. סליחה, אני _____ לשאול שאלה?
16. כאשר חם _____ היא מדליקה מזגן.
17. כאשר יש להם חום גבוה, מותר _____ לקחת תרופה כדי להוריד את החום.
18. דניאל, מותר _____ לשתות אלכוהול? - כן, מותר _____, אני כבר בן 21.
19. דן משחק כדורגל עם החברים שלו כאשר נמאס _____ לשחק במחשב.
20. היא לומדת בבית ולא יוצאת לרקוד כי חבל _____ על הזמן.
21. אם אתה חלש, לא כדאי _____ לנסוע לטיול.
22. לא נעים _____ להפריע לך כאשר אתה מדבר בטלפון, לכן אני מחכה בסבלנות.
23. אם רע _____ ולא טוב _____, את צריכה ללכת לרופא.
24. אם יש לך כאב ראש חזק, לא כדאי _____ לשתות וודקה.

שמות מן הגוף

מונה ליזה

לאונרדו דה וינצ'י צִיֵיר את התמונה "מונה ליזה" בִּשְׁנַת 1505.
הוא צייר אותה במשך עשר שנים בערך.
מונה ('גברת' באיטלקית) ליזה הייתה נשואה לְאָדָם (איש) עשיר מפירנצה.
בעלה, פרנצ'סקו די זנובי דל ג'וקונדו, הזמין מהַצַיֵיר דה וינצ'י ציור של אשתו האהובה.
באיטליה קוראים לציור "לה ג'וקונדה", על שם בעלה.

האישה שבתמונה, המונה ליזה, לא נחשבת לאישה יפה.
הפנים שלה לא יפים במיוחד.
השערות שלה חומות וארוכות, העיניים שלה חומות ולא מיוחדות,
יש לה פה קטן ושפתיים דקות, והאף שלה אפילו קצת ארוך.
הציור הזה נחשב למיוחד מאוד בגלל המבט והחיוך שלה.
המבט - כל אחד שמסתכל בה מכל כיוון ומכל צד, חושב שהיא מסתכלת בו.
החיוך - קשה לדעת לפי החיוך שלה אם היא שמחה או עצובה, אם היא צינית או תמימה.
הציור היקר, המיוחד והמפורסם הזה שמור מאוד במוזאון "לובר", שנמצא בפריז.

א. ענו על השאלות:

1. מי צייר את הציור "מונה ליזה", ומתי? _____
2. כיצד קוראים לציור באיטליה, ולמה? _____
3. איפה שמור הציור? _____
4. מדוע הציור של ה"מונה ליזה" נחשב למיוחד כל-כך?

א. _____

ב. _____

קורא את ב- ל-

- איך קוראים לך? (מה שמך?) ← קוראים לי (שמי) דניאל על שם הסבא שלי.
- הוא קרא את החדשות בעיתון "הארץ".
- דניאל בחוץ. היא קוראת לדניאל להיכנס הביתה.

ב. השלימו את המשפטים במילות היחס: *את / ב- / ל-, לי, לך...* :

מה שמך? איך קוראים לך? - קוראים לי מיכאל.

1. שמה רחל. קוראים _____ רחל, על שם הסבתא שלה.
2. שמי שירי. קוראים _____ שירי.
3. קראתי _____ עיתון, שראש הממשלה נפגש עם שר האוצר.
4. קוראים _____ רחוב "ויצמן" על שם הנשיא הראשון, חיים ויצמן.
5. מה שמך? איך קוראים _____? - קוראים לי רחל.
6. הם קראו _____ הספר "מלחמה ושלום" של טולסטוי.
7. שמו יעקב. קוראים _____ יעקב על שם הסבא שלו.
8. התלמידים קראו _____ ספר "בראשית" _____ הסיפור על יעקב ורחל.
9. דנה משחקת בחוץ. רחל קוראת להיכנס הביתה.
10. היא קראה _____ הספר של קפקא "המשפט".
11. רינה, המנהל קורא _____, הוא רוצה לדבר אתך.
12. ילדים, קראתי _____ לבוא לשולחן, למה אתם לא באים?
13. אני מצטער, אני צריך ללכת כי החברים שלי קוראים _____.

ג. כתבו משפטים לפי הדוגמה:

ג'רלי ג'פלין נשב לשאקן קולטס אדול ולבאאי סרטים עוק בכל האמנים.

1. _____ נֶחשָב ל _____
2. _____ נֶחשֶבֶת ל _____
3. _____ נֶחשָבים ל _____
4. _____ נֶחשָבות ל _____

ביטויים

אהבה ממבט ראשון • עיניים גדולות • בלי עין הרע / רעה
איך מאוזן לאוזן • נכנס באוזן אחת ויוצא מהאוזן השנייה
קם על רגל שמאל • להתחיל ברגל ימין • בארבע עיניים
לוקח ללב • לב טהור • ביד רחבה • מזות ומיים ביד הלשון
מכל הלב • פה אחד • מלא מפה לפה • אחד בפה ואחד בלב

כתבו את הביטויים המתאימים:

1. הוא תמיד מוכן לעזור. הוא עוזר _____
2. אהבה מהפגישה הראשונה היא _____
3. יש לו לב טוב, יש לו _____
4. רואים שהיא שמחה מאוד, יש לה _____
5. הוא מתחיל את היום שלו לא טוב, הוא _____
6. למילים יש כוח. המילים חזקות מאוד כי _____
7. היא תמיד נותנת מתנות מכל הלב ו _____
8. לא בריא לקחת ללב! הכול אתה _____
9. כאשר מישהו לא אומר מה שהוא חושב אומרים: _____
10. לא היה מקום בתאטרון, התאטרון היה _____
11. כאשר כולם מסכימים, אומרים שהם מסכימים _____
12. ראש הממשלה נפגש עם הנשיא. הפגישה הייתה _____
13. הוא רואה ורוצה הרבה, יש לו _____
14. כאשר מישהו שומע אבל לא לומד, אומרים שהדָבָר _____
15. כשרוצים להתחיל משהו בצורה טובה, מקווים _____
16. מתי אומרים בלי עין הרע/רעה? כתבו דוגמה: _____

_____

ביטויים נוספים:

עם יד על הלב • בידיים ריקות • שם רגל • שם עין • מתחת לאף
יש לו ראש על הכתפיים • לא מוצא את הידיים והרגליים

הצבעים

זכר	נקבה	רבים	רבות
כָּחוֹל	כְּחוּלָה	כְּחוּלִים	כְּחוּלוֹת
כָּתוֹם			
	יְרוּקָה		
		סְגוּלִים	
			וְרוּדוֹת
צָהוֹב	צְהוּבָה		
	אֲדוּמָה		
	שְׁחוֹרָה		
	אֲפוֹרָה		
לָבָן	לְבָנָה		
חוּם	חוּמָה		
בָּהִיר	בְּהִירָה		
כֵּהֶה	כֵּהָה		

א. כתבו את הצבעים:

1. בקיץ - השמים _____, והים _____.
2. בחורף יש עננים, ולכן השמים _____.
3. בישראל יש הרבה גבינות _____ (לבן) וגבינות _____ (צהוב).
4. היא אוהבת לשתות יין _____ או יין _____.
5. התפוזים _____, והעגבניות _____.
6. האדמה _____, והשמש _____.

ב. הוסיפו שם עצם:

_____ סגולה	_____ שחורים
_____ ירוקים	_____ ורודה
_____ לבנות	_____ ירוקות
_____ כחולות	_____ כתומה
_____ אפור	_____ ורודים

שמות הילידים

ישראלי, ישראלית, ישראלים, ישראליות (שם עצם)

מתנדבת בקיבוץ

נולדתי באנגליה לאבא אנגלי ולאימא אנגלייה, ושמי אליזבת'.
אחרי שסיימתי את הלימודים בבית הספר התיכון, לא נרשמתי לאוניברסיטה.
במקום לְהֵירָשֵׁם לאוניברסיטה החלטתי להיות מתנדבת בקיבוץ בישראל.
טסתי לישראל והתנדבתי לעבוד בקיבוץ בצפון הארץ.
הגעתי לקיבוץ בסתיו. באנגליה כבר היה קר מאוד, היו רוחות חזקות, ירד גשם,
ואפילו ירד שלג. בישראל לא היו רוחות חזקות. בשמים היו עננים, ירד קצת גשם,
אבל לא היה קר.
בקיבוץ הייתה קבוצה גדולה של מתנדבים. היו אנגלים ואנגליות, צרפתים וצרפתיות,
אמריקנים ואמריקניות. היו גם מתנדבים מסקנדינביה ומֵעוֹד מדינות בעולם.
גרתי בדירה קטנה עם שתי מתנדבות. צרפתייה בשם סימון, ואמריקנית בשם ריטה.
קמנו מוקדם בבוקר ועבדנו בחקלאות. בסוֹפֵי שבוע רקדנו במסיבות וטיילנו בארץ.
בהתחלה היה לי קשה לקום מוקדם ולעבוד בשדה, אבל התרגלתי, והייתי מְאוּשֶׁרֶת.
בקיבוץ הִכַּרְתִּי את איציק - יהודי, ישראלי, צַבָּר וקיבוצניק - והתאהבתי בו.
לא חזרתי לחיות באנגליה. נשארתי בקיבוץ.
אחרי שהתחַתַּנּוּ, התגיירתי. היום אנחנו נשואים בְּאוֹשֶׁה, ויש לנו ארבעה ילדים, צַבָּרִים!
אני לא צַבָּרִית כי נולדתי באנגליה, אבל היום אני יהודייה וישראלית לכל דבר!

א. השלימו את המילים החסרות לפי הקטע:

אחרי שהיא סיימה את ה_____ בבית הספר התיכון, היא לא _____ לאוניברסיטה.
היא _____ להיות מתנדבת בקיבוץ בישראל.
היא טסה ____ישראל והתנדבה לעבוד בקיבוץ בצפון _____. היא הגיעה לארץ ב _____.
בקיבוץ היא גרה בדירה קטנה עם שתי מתנדבות: _____ ואמריקנית. מוקדם בבוקר הן קמו
ועבדו ב _____. בסופי שבוע הן _____ בישראל ו_____ במסיבות.
בהתחלה היה לה קשה לעבוד בשדה, אבל היא _____, והייתה _____.
בקיבוץ היא הִכִּירה _____ איציק. היא _____ בו, והם התחתנו.
היא _____ בקיבוץ ולא חזרה _____ באנגליה. היום הם נשואים ב _____.
אליזבת' יהודייה מפני שהיא _____.

ב. השלימו את הטבלה:

ארץ/מדינה	יחיד	יחידה	רבים	רבות	שפה
ישראל	ישראל**י**	ישראל**ית**	ישראל**ים**	ישראל**יות**	עברית
ירדן					
	סורי				
		יפנית			
			סינים		
				אתיופיות	
	ארגנטינאי	ארגנטינאית			
			ברזילאים		
ארצות הברית (אמריקה)	אמריקאי/ אמריקני				
	מקסיקני				
		אנגלי**ה***			
צרפת					
	יווני				
		רוסייה			
			גרמנים		
				ספרדיות	
איטליה	איטלקי				איטלקית

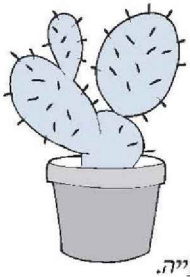

מי שגדל בישראל, קוראים לו "צבר"
כי הישראלי כמו פרי הצבר (סַבְּרָס):
בחוץ יש לו קוצים,
אבל בפנים הוא מתוק מאוד...

* *בדרך כלל כאשר השפה ____ית, האישה ____ייה. השפה אנגלית, האישה אנגלייה.*
אבל: השפה עברית, האישה ישראלית!

ג. **השלימו את המשפטים:**

הוא מארגנטינה. הוא ארגנטינאי.

1-12

1. הן נולדו בספרד. הן _____.
2. נולדתי בישראל. אני צַבָּרית ו _____.
3. היא נולדה בארה"ב. היא _____.
4. הם יודעים אמהרית כי הם _____.
5. נולדתם ביפן. אתם _____.
6. פיתגורס היה _____ כי הוא נולד ביוון.
7. נולדתְ בסין, לכן את _____.
8. אנחנו _____ וצברים כי נולדנו בישראל.
9. נולדתְ באיטליה, לכן אתה _____.
10. הם ערבים מסוריה. הם _____.
11. היא מדברת צרפתית מפני שהיא _____.
12. הם יודעים איטלקית כי הם _____.
13. הן _____. הן נולדו ברוסיה.
14. ה _____ מדברים סינית.
15. הן יודעות יוונית. הן _____.
16. אתם _____ כי נולדתם בארצות הברית.
17. במקסיקו חיים _____.
18. הוא לא צַבָּר. הוא לא נולד בישראל, אבל הוא חי בישראל. הוא _____.

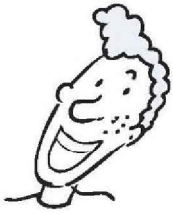

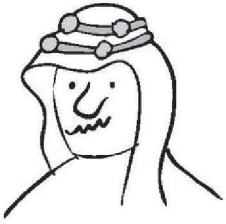

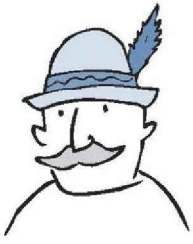

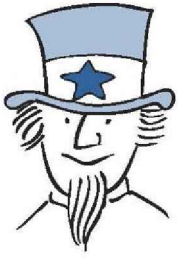

שימו לב!

כך גם תושב עיר: למשל ← ירושלמי / תל-אביבי / לונדוני / פריזאי / חיפאי וכו' (וכולֵי).

להיוולד ← זמן עבר							
הוא	היא	הם/ן	אני	אתה	את	אנחנו	אתם/ן
נולַד	נולְדָה	נולְדוּ	נולַדְתִּי	נולַדְתָּ	נולַדְתְּ	נולַדְנוּ	נולַדְתֶּם/ן

מילות קישור - תרגיל חזרה

בחרו את מילת הקישור המתאימה:

1-8

1. _____ מזג האוויר הקר נשארנו בבית.
כי, בגלל, לכן

2. כדאי לך ללכת לישון _____ אתה עייף.
כדי, כאשר, אחרי

3. הוא חזר הביתה _____ העבודה.
קודם, אחרי, כדי

4. היא רקדה כל הלילה, _____ היא עייפה.
מפני ש, לכן, בגלל

5. הוא קבע תור לרופא _____ הוא הרגיש רע.
בגלל, כי, כדי

6. לא התכוננתי לבחינה, _____ נכשלתי בה.
כדי, לפני, לכן

7. הם התכוננו לבחינה _____ להצליח בה.
אחרי, כדי, אם

8. הם מתכוננים לבחינה _____ לא לְהִיכָּשֵׁל בה.
כי, לכן, כדי

9. היא הגיעה לעבודה מאוחר _____ הפקקים.
כי, אם, בגלל

10. _____ שהם יצאו לבלות, הם התקלחו והתלבשו יפה.
לכן, לפני, אחרי

11. קודם הם עבדו, _____ נחו.
לפני, אחרי, אחר-כך

12. אני יכול לעזור לך _____ קשה לך.
קודם, אם, בגלל

13. _____ שירד גשם, האוויר היה נקי.
לפני, אחרי, לכן

14. הם נסעו לירושלים _____ להיפגש עם הקרובים שלהם.
כי, כדי, לפני

15. התקשרתי ולא הייתה תשובה, _____ השארתי לך הודעה בתא הקולי.
לפני, לכן, אם

לְהִתְכּוֹנֵן לְ
הווה: מִתְכּוֹנֵן, מִתְכּוֹנֶנֶת
מִתְכּוֹנְנִים/ות
עבר: הִתְכּוֹנַן, הִתְכּוֹנְנָה, הִתְכּוֹנְנוּ
הִתְכּוֹנַנְתִּי, התכוננתָּ...

לְהִיכָּשֵׁל בְּ ≠ להצליח ב
הווה: נִכְשָׁל, נִכְשֶׁלֶת
נִכְשָׁלִים/ות
עבר: נִכְשַׁל, נִכְשְׁלָה, נִכְשְׁלוּ
נִכְשַׁלְתִּי, נִכשלתָּ...

מילות יחס בנטייה

א. השלימו את הטבלה:

מילת יחס	אני	אתה	את	הוא	היא	אנחנו	אתם/ן	הם/ן
	◌ִי	◌ְךָ	◌ֵךְ	◌ֹו	◌ָה	◌ֵנוּ	◌ְכֶם/ן	◌ָם/ן
אֵצֶל	אֶצְלִי	אֶצְלְךָ	אֶצְלֵךְ	אֶצְלוֹ	אֶצְלָהּ	אֶצְלֵנוּ	אֶצְלְכֶם/ן	אֶצְלָם/ן
בִּשְׁבִיל	בשבילי							
עַל-יַד	עַל-יָדִי							
מוּל	מולי							
בִּמְקוֹם	בִּמְקוֹמִי							
בְּגִלְגַל	בִּגְלָלִי							
בִּזְכוּת	בִּזְכוּתִי							
לְבַד	לְבַדִּי							
בְּעֶצֶם	בְּעַצְמִי							

ב. בחרו את מילת היחס המתאימה:

1. _____ הבית שלנו יש קניון גדול.
בזכות, בשביל, מול

2. נסענו לחופשה _____. הילדים שלנו נשארו אצל סבא וסבתא.
בגלל, לבד, במקום

3. ביקרנו בסוף השבוע _____ הקרובים שלנו.
על-יד, אצל, בשביל

4. הם עושים הכול _____ הילדים שלהם.
במקום, בזכות, בשביל

5. הגענו מאוחר לעבודה _____ היו פקקים בדרך.
כי, בזכות, בגלל

6. ד"ר גולן מטפל _____ חולים שלו במסירות.
אצל, במקום, ב

7. הוא מעדיף לקרוא ספר טוב _____ לראות טלוויזיה.
בשביל, את, במקום

8. כשהיא כותבת מכתבים, היא משתמשת _____ שפה גבוהה.
בזכות, ב, בשביל

ג. כתבו לפי הדוגמה:

*היא יושבת **על-יד** רותי.* *היא יושבת **על-ידה**.*

1-12

1. הוא נסע להודו לבד, בלי חברים. הוא נסע _____.
2. **בזכות** המורָה שלי אני יודע עברית. _____ אני מדבר עברית מצוין.
3. לא הגעתי לפגישה **בגלל** דניאל. לא הגעתי _____.
4. הזמנתי כרטיסים לקונצרט **בשביל** רותי ודני. הזמנתי כרטיסים _____.
5. רותי ישבה בקונצרט **על-יד** דני. היא ישבה _____.
6. הילדים התחתנו, וההורים נשארו _____ בבית הגדול. (לבד)
7. במסעדה יצחק ישב **מול** רותי. הוא ישב _____.
8. **בזכות** ההורים שלו הוא למד בטכניון. _____ הוא היום מהנדס.
9. היא שכרה דירה, והיא גרה בה בלי שותָפים. היא גרה בדירה _____. (לבד)
10. חנה לא אוהבת לקנות אוכל מוכן. הכול היא מכינה _____. (בעצם)
11. דן כבר בן שנה. הוא כבר יכול ללכת בלי עזרה. הוא כבר הולך _____. (בעצם)
12. הוא עושה בשביל אשתו הכול. הוא עושה _____ הכול כי הוא אוהב אותה.
13. הלוח בכיתה נמצא מול התלמידים. הלוח נמצא _____.

ד. בחרו את מילת היחס (בנטייה) המתאימה:

1. יוסי, אתה רוצה לשבת _____?
   בשבילי, על-ידי
2. רותי, אני רוצה לשבת _____.
   בגללך, מולך
3. היינו במסעדה. הזמנתי _____ סלט, ודניאל הזמין _____ פיצה.
   בשבילי, בזכותי *בזכותו, בשבילו*
4. יוסף לא הגיע לעבודה, לכן יעקב עובד היום _____.
   מולו, במקומו
5. בעלי והילדים יצאו לטייל עם הכלב, ואני נשארתי בבית _____.
   מולי, לבדי
6. כתבתָ את הסיפור _____? - כן, כתבתי אותו _____.
   בגללך, בעצמך *בגללי, בעצמי.*

7. אף אחד לא גר אִתו. הוא גר _____.
בשבילו, לבדו

8. אף אחד לא עזר לה. היא עשתה הכול _____.
בעצמה, בגללה

9. עזרתְ לי ללמוד, ולכן הצלחתי בבחינה _____.
בזכותֵך, על-ידֵך

10. יש לך שותפה לדירה, או שאת גרה _____?
אצלֵך, לבדֵך

11. משפחת לוי גרה _____.
בשבילֵנו, מולֵנו

12. המורה שלהם היה מצוין. הם יודעים אנגלית _____.
על-ידו, בזכותו.

13. הזמנתי _____ כרטיסים להצגה.
אצלנו, בשבילנו

14. יש לי כרטיס להצגה, אבל אני לא יכול ללכת. אתה רוצה ללכת _____?
בעצמי, במקומי

15. לא סיפרתְ לי שאתמול היה טיול, ולכן _____ לא נסעתי לטיול.
בגללֵך, בזכותֵך

16. אני מצטער, הם לא הגיעו למסיבה בזמן _____.
בזכותי, בגללי

17. ילדים, הכנתי _____ ארוחת ערב, בואו לשולחן.
אצלכם, בשבילכם

18. אני מודה להן. _____ הצלחתי בבחינה.
בעצמן, בזכותן

19. כתבתי את התרגיל _____, אף אחד לא עזר לי.
לבדי, בעצמי

20. הפרחים האלה _____? - כן, הפרחים האלה _____.
אצלי, בשבילי *אצלֵך, בשבילֵך*

21. אפשר לשבת _____? - כן, אפשר לשבת _____.
על-ידכֶן, לבדכֶן *על-ידֵנו, לבדֵנו*

22. כאשר היא הייתה חולה, רחל עבדה _____.
במקומה, על-ידה

לא עַל הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם (דברים ח, ג)

הודעה בתא הקולי

דליה וקובי משאירים הודעות בתא הקולי.

רמי, איפה אתה?
שכחתי להגיד לך...
אחרי הצבודה אני מתחילה ללמוד "אינטרנט למתחילים".
הקורס מתחיל בשעה 18:15.
אני מקווה להיות בבית בערך ב-21:15.
אל תדאג לי!

שלך באהבה,
דליה

אימא, את תמיד עסוקה!
אני מקווה שאת צוכרת...
אני נשאר אחרי הלימודים למשחק כדורסל.
אני חוזר הביתה בשעה 14:30.
אל תדאגי לי!

קובי

א. ענו על השאלות:

1. למי קובי משאיר הודעה? _____
2. למי דליה משאירה הודעה? _____
3. מה דליה מתחילה ללמוד? _____
4. באיזו שעה מתחיל הקורס? _____
5. מתי דליה מקווה להיות בבית? _____
6. באיזו שעה קובי חוזר הביתה? _____
7. איפה קובי ודליה משאירים הודעה? _____

ב. אתם מתקשרים ל... (חבר/ה, בעל/אישה, מורה, מנהל, בן...),
ואין תשובה. אף אחד לא עונה. אתם משאירים הודעה בתא הקולי.

_____

_____

_____

_____

_____

ג. השלימו את הטבלה:

זמן הווה				שם הפועל	מילת יחס
יחיד	יחידה	רבים	רבות		
מַשְׁאִיר					
	דוֹאֵג				
		זוֹכְרִים			
			שׁוֹכְחוֹת		
				לְקַוּוֹת	

ד. כתבו את הפועל בזמן הווה או את שם הפועל:

1. אתם לא צריכים _____ לי. (דואג)
2. הוא אף פעם לא _____ באיזה תאריך יש לי יום הולדת. (זוכר)
3. אנחנו _____ להצליח בבחינה. (מקווה)
4. היא לא אוהבת _____ הודעות בתא הקולי. (משאיר)
5. אני לא יכול _____ את הטיול לירושלים. (שוכח)
6. התלמידים _____ את המילים החדשות. (זוכר)
7. המזכירה _____ למנהל הודעות חשובות על השולחן שלו. (משאיר)
8. אתה צריך _____ לקחת את התרופה בזמן. (זוכר)
9. ההורים _____ לו כי הוא ילד קטן. (דואג)

תרגיל חזרה

חברו את המשפטים:

1. רמי, שכחתי להגיד
2. כדאי לערוך פיקניק בטבע
3. הוא שולח הודעה
4. זיהום האוויר
5. הם מקווים להצליח
6. דליה משאירה לרמי הודעה בתא
7. הם מורידים סרטים
8. הוא מברר באיזה
9. היא אוהבת לשלם
10. אני מקווה להיות בבית בערך
11. אסור לפגוע בטבע
12. היא לא רוצה להשאיר את הילדים בבית
13. לוח השנה העברי מתבסס על
14. רותי, שכחתי להגיד
15. הם מבררים באיזו
16. נמאס לי לחכות לאוטובוס!
17. אסור להדליק אש
18. התלמידים משאירים את התיקים
19. היא לא זוכרת את מספר
20. בשנה מעוברת יש 13 חודשים כי
21. אבא ואימא, אל תדאגו

א. בכיתה ויוצאים להפסקה.
ב. שעה מתחיל הסרט בקולנוע.
ג. יום מתחיל הקורס.
ד. הקולי.
ה. לָך! אני נוסע לדרום מחר.
ו. מוסיפים עוד חודש.
ז. מפריע לנו.
ח. לי, הכול בסדר!
ט. לחברה שלו ב-SMS.
י. הירח וגם על השמש.
יא. אני הולך ברגל!
יב. לָך! אני חוזרת הביתה מאוחר.
יג. הטלפון של חנה.
יד. במזומן.
טו. בשעה שבע בערב.
טז. באתרים ארכֶאולוגיים.
יז. בלי מטפלת.
יח. מאתרים באינטרנט.
יט. ובבעלי חיים.
כ. כאשר מזג האוויר נעים.
כא. בבחינה.

אורנה פורת - שחקנית תאטרון

אורנה פורת נולדה בשנת 1924 בגרמניה בעיר קֶלְן להורים גרמנים-נוצרים.
שמה היה אירנה קליין.
בגיל 16 היא התקבלה לבית הספר לדְרָמָה בקֶלְן והתחילה לשחק בתאטרון.
כאשר נגמרה מלחמת העולם השנייה, אירנה פגשה בחור יהודי והתאהבה בו.
הם התחתנו, ובשנת 1947 הם הגיעו לארץ ישראל.
בהתחלה היו להם קְשָׁיִים רבים, והם גרו בִּתְנָאִים קשים מאוד.
לאט לאט הם הסתדרו בארץ, והיא התגיירה.
ב-1948 הצטרפה פורת לתאטרון "הקאמרי" בתל-אביב.
היא השתתפה בהצגות רבות, בִּיצָעָה תפקידים רבים והתפרסמה מאוד.
פורת הֵקִימָה בשנת 1970 את "תאטרון אורנה פורת לילדים ולנוער" בתל-אביב.
אורנה פורת קיבלה הרבה פרסים בארץ ובחו"ל.
בשנת 1979 קיבלה פורת את פרס ישראל לתאטרון.

א. השלימו לפי הקטע:

פרטים אישיים:

שם פרטי: _____ שם משפחה: _____

ארץ לידה: _____ שנת לידה: _____

מקצוע: _____

ב. כתבו מה קרה בשנים:

1924 _____

1947 _____

1948 _____

1970 _____

1979 _____

תרגיל - חזרה על פעלים:

כתבו את הפועל בצורה הנכונה ובזמן הנכון:

1. לא _____ לטיול מפני שהיה לי ריאיון עבודה. (מצטרף)
2. לפני שיצאתי מהבית, _____ את הספר לתיק. (מכניס)
3. שני תלמידים חדשים _____ לכיתה בשבוע שעבר. (מצטרף)
4. אני רוצה _____ לפקולטה לרפואה. (מתקבל)
5. אתמול _____ לאוניברסיטה, ואני מקווה להתקבל ללימודים. (נרשם)
6. חיילים _____ בצבא. (משרת)
7. צ'רלי צ'פלין _____ על עולם הסרטים והקולנוע. (משפיע)
8. הם לומדים לבחינה כדי לא _____ בה. (נכשל)
9. לא _____ בשיעור מפני שהייתי חולה. (משתתף)
10. אחרי הריאיון דניאל _____ לעבודה במפעל. (מתקבל)
11. כשהסתובבתי בקניון, _____ את רחל. (פוגש)
12. עולים חדשים צריכים _____ למזג האוויר בישראל. (מתרגל)
13. נרשמתי לטיול, אבל לא כל התלמידים _____. (נרשם)
14. הוא התקלח הרבה זמן, ולכן המים החמים _____. (נגמר)
15. דינה חיילת. היא _____ בבסיס בדרום. (משרת)
16. יוסי מפקד בצבא, אבל בבית הוא _____ את הפקודות של אשתו. (מבצע)
17. התוכניות בטלוויזיה _____ במיוחד על ילדים. (משפיע)
18. צריך _____ לאוניברסיטה אם רוצים ללמוד בה. (נרשם)
19. חיילים בצבא צריכים _____ פקודות. (מבצע)
20. אנחנו שותים תה כאשר הקפה _____. (נגמר)
21. היו לנו קשיים רבים, אבל לאט לאט (אנחנו) _____ בארץ. (מסתדר)
22. אורנה פורת הייתה גרמנייה, אבל בישראל היא _____. (מתגייר)
23. הצלחנו בבחינה, ולא _____ בה, כי למדנו. (נכשל)
24. אני חי בישראל כבר 10 שנים, ועוד לא _____ לחום של הקיץ. (מתרגל)

בקשה ותודה

טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק (משלי כז, י)

תוֹמֶר: בוקר טוב רבקה, תַּעֲשִׂי לי טובה...*

רבקה: מה קרה? יש לך בעיה? אני יכולה לעזור לך?

תוֹמֶר: כן, המטפלת של דני התקשרה עכשיו ואמרה שהיא חולה...
ואני מוכרח לנסוע לעבודה כדי לְהִשְׁתַּתֵּף בִּישִׁיבָה חשובה.

רבקה: איפה רונה? היא כבר נסעה לעבודה?

תוֹמֶר: כן, אבל היא צריכה לחזור מהעבודה בצהריים.

רבקה: אין בעיה בכלל! אני מוכנה לטפל בדני בשמחה!
אני אוהבת את דני, ואני לא עסוקה היום.
חוץ מזה, כאשר אנחנו צריכים עזרה, אתם תמיד עוזרים לנו.

תוֹמֶר: אני מַעֲרִיך את הַעֶזְרָה שלך... הוֹדוֹת לָךְ אני יכול להשתתף בישיבה.
אני מוֹדֶה לך מִקֶּרֶב לֵב!

רבקה: אֵין בְּעַד מָה... אתה יכול להיות רגוע - דני "בידיים טובות"...

אני מוֹדֶה לך מִקֶּרֶב לֵב

20

א. ענו על השאלות:

1. מה תומר מבקש מרבקה? _____
2. מדוע רבקה מוכנה לטפל בדני? _____
_____
3. איפה רונה, אשתו של תומר? _____
4. מדוע תומר לא נשאר בבית כדי לטפל בדני? _____

ב. השלימו לפי הקטע:

רבקה אמרה לתומר, שאין בעיה_____ ושהיא מוכנה לטפל בדני ב_____.
חוץ _____ תומר ורונה תמיד עוזרים _____ שכנים שלהם.
היא אמרה לו שהוא יכול להיות _____, כי דני נמצא בידיים_____.
תומר אמר לרבקה, ש_____ לה הוא יכול להשתתף ב _____ חשובה.
הוא אמר לה, שהוא _____ את העזרה שלה והוא מודה לה מקרב _____!

* *(אַתְּ) תַּעֲשִׂי לי טובה = עֲשִׂי לי טובה • (אַתָּה) תַּעֲשֶׂה לי טובה = עֲשֵׂה לי טובה*

מוּכְרָח מוּכְרָחָה מוּכְרָחִים מוּכְרָחוֹת + שם הפועל

ג. השלימו את המשפטים בשמות הפועל:

לקנות, לצאת, להשתתף, לעבוד, לשכב, לנסוע, להתכונן

1. יוסף, יש לך חום גבוה, אתה מוכרח _____ במיטה.
2. אנחנו מוכרחים _____ לבחינה כי הבחינה הזאת קשה וחשובה מאוד.
3. ההורים של רחל מגיעים מחר לארץ, לכן היא מוכרחה _____ לשדה התעופה.
4. חנה מוכרחה _____ בישיבה.
5. מחר יעקב מתחיל לעבוד מוקדם, לכן הוא מוכרח _____ מהבית בשעה שש.
6. הן מוכרחות _____ אם הן רוצות לטייל בחו"ל.
7. יש לי כאב ראש חזק, אני מוכרח/ה _____ כדור.
8. אני מוכרח/ה _____

ד. השלימו את המשפטים בפעלים האלה:

מַעֲרִיךְ, מַעֲרִיכָה, מַעֲרִיכִים, מַעֲרִיכוֹת, לְהַעֲרִיךְ (את)

1. יש לו חבר טוב. הוא _____ אותו מאוד.
2. השכנים שלנו תמיד עוזרים לנו. אנחנו _____ את העזרה שלהם.
3. היא _____ את הבעל שלה.
4. המורה עוזרת להן. הן _____ אותה.
5. אתה צריך _____ את העזרה של החבר שלך.
6. הוא _____ את ההורים שלו על החינוך, על האהבה - על הכול.
7. אני _____

חבר טוב

אַלֶכְּס ומיכאל חברים טובים. הם מכירים מֵאָז שהם היו בגן.
אלכס נמצא בארץ כחודשיים. מיכאל נמצא כבר שנתיים בארץ.
מיכאל כבר הסתדר בארץ, וּבְקָרוֹב הוא מתחתן. מיכאל עוזר לאלכס בכל דבר:
הוא מְתַרְגֵּם לו כאשר הוא לא מבין את השפה.
הוא עוזר לו לפתוח חשבון בנק. הוא ממליץ לו על קופת-חולים ועל רופאים טובים.
הוא ממליץ לו על חנויות טובות וזולות. בְּקִיצוּר - הוא עוזר לו לְהִסְתַּדֵּר בָּאָרֶץ.
בזכות מיכאל הקליטה של אלכס בארץ קלה.

א. אלכס מעריך את העזרה של מיכאל וכותב לו מכתב תודה.

תאריך: _____ _____

_____
_____
_____
_____

ב. מיכאל מתחתן בקרוב. אלכס קונה לו מתנה יפה וכותב לו ברכה.

תאריך: _____ _____

_____
_____
_____
_____

יותר מאשר • יותר מ...

אֲהוּבִים וְשׁוֹנִים

שְׁנֵי בָּנִים לִי - טוֹבִים וַאֲהוּבִים,
אַךְ זֶה מִזֶּה הֵם כל-כך שׁוֹנִים.
כְּמו שָׁמַיִם וְאֶרֶץ, כְּמוֹ מִזְרָח וּמַעֲרָב,
הַבְּכוֹר דּוֹמֶה לִי, וְהַצָּעִיר דּוֹמֶה לָאָב.

אוּרִי הַבְּכוֹר רְצִינִי וּבַיְישָׁן,
דָּן הקטן רָגִישׁ וחַיְיכָן.
אורי הוא חָרוּץ מאוד,
דן הקטן חרוץ פָּחוֹת.
לפעמים אורי קצת עַקְשָׁן...
כְּמוֹ פֶּרֶד - עַקְשָׁן הוא דן!
גָּבוֹהַ הוּא אורי, חָזָק יוֹתֵר הוּא דן.

אורי אוהב לקרוא ספרים,
דן אוהב יותר לשחק עם חברים.
פֵּירות - מעדיף אורי לאכול,
ירקות - דן אוהב יותר מִכּוֹל!
לְשַׁבָּת מבקש אורי עוגה וּמַרְמֶלָדָה,
דן מִסְתַּפֵּק בַּחֲתִיכָה של שׁוֹקוֹלָדָה...

שְׁנֵי בָּנִים לִי,
כל-כך שׁוֹנִים הֵם - וְכל-כך יְקָרִים...
כְּמוֹ הַיָּם הֵם רְגוּעִים וסוֹעֲרִים!

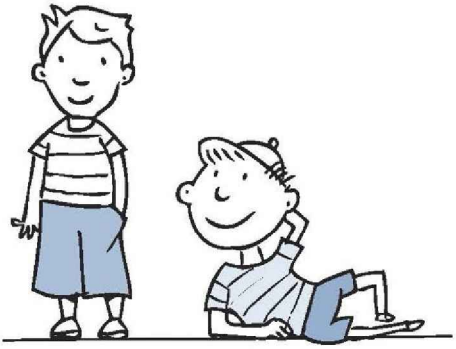

- מה אתם יודעים על אורי? _____
_____
- מה אתם יודעים על דן? _____
_____

א. כתבו נכון או לא נכון:

1. הבנים שונים זה מזה. _____
2. אורי הוא הבן הבכור. _____
3. הבן הבכור דומה לאבא שלו. _____
4. אורי דומה לאימא שלו. _____
5. אורי חזק יותר מדן. _____
6. אורי עקשן פחות מדן. _____
7. שני הבנים דומים זה לזה. _____
8. אורי מסתפק בחתיכה של שוקולדה. _____
9. הבן הבכור בַּיישן ורצינִי. _____
10. אורי צעיר יותר מדן. _____
11. אורי גבוה יותר מדן. _____
12. דן חרוץ פחות מאורי. _____
13. דן אוהב לשחק עם חברים יותר מאשר לקרוא ספרים. _____
14. אורי אוהב לאכול פֵּירות יותר מירקות. _____

21

ב. כתבו לפי הדוגמה:

אורי / דן ← גבוה

אורי גבוה יותר מדן.

או

דן גבוה פחות מאורי.

1. דבש / סוכר ← מתוק

_____

2. אשכולית / לימון ← חמוץ

_____

3. המים בים המלח / המים בים התיכון ← מלוח

_____

4. מזג האוויר בחודש דצמבר / בחודש אוקטובר ← קר

5. דירות חדשות / דירות ישנות ← יקר

6. בצפון הארץ / בדרום הארץ ← חם

7. ירקות ופֵירות בשוק / בחנות ← זול

8. האוויר בעיר / בכפר ← נקי

9. הים בחורף / בקיץ ← סוער

10. הימים בקיץ / בחורף ← ארוך

11. בריאות / כסף ← חשוב

ג. **השלימו את המשפטים.**

השתמשו במילים *יותר / פחות*

1. חשוב לי _____

2. אני דומה ל _____

3. אני אוהב/ת לאכול _____

4. אני אוהב/ת לטייל _____

5. _____

6. _____

היין האדום

בצרפת אוכלים אוכל עשיר מאוד בכולסטרול.
הצרפתים אוכלים יותר בשר ויותר חמאה מאשר האמריקנים.
הם גם מעשנים יותר מהאמריקנים, אבל -
הצרפתים רזים יותר מהאמריקנים, והם סובלים ממחלות לב פחות מהאמריקנים.
ערכו מֶחְקָר כדי לבדוק מה הסיבה לְכָך.
בַּמֶחְקָר מצאו שהסיבה לכך היא היין האדום, שהצרפתים שותים בזמן הארוחה.
ביין האדום יש חומר בשם רזברטרול (resveratrol), שנמצא בקליפה של הענבים.
החומר הזה משפיע לטובה על בריאות הגוף, אבל כדאי לזכור: היין האדום בריא
כאשר הוא באיכות טובה ובכמות נכונה.

א. ענו על השאלות:

1. לשם מה ערכו את המחקר? _____
_____
2. מה מצאו במחקר? _____
3. מדוע הצרפתים סובלים פחות ממחלות לב? _____
4. מה משפיע לטובה על בריאות הגוף לפי הקטע? _____
5. מה כדאי לזכור? _____

ב. כתבו נכון או לא נכון:

1. האמריקנים שמנים פחות מהצרפתים. _____
2. בצרפת האוכל עשיר בכולסטרול. _____ כמה? ↓ כמות
3. הצרפתים סובלים פחות ממחלות לב. _____
4. האמריקנים מעשנים יותר מהצרפתים. _____
5. ביין אדום יש חומר שמשפיע לטובה על בריאות הגוף. _____
6. החומר רזברטרול נמצא בקליפה של הענבים. _____ איך? ↓ איכות
7. איכות היין לא חשובה. _____
8. כמות היין ששותים ביום חשובה. _____

תרגיל - כתבו את מילות היחס:

1. הרופאים ממליצים _____ יין אדום.
2. הוא בריא, והוא לא סובל _____ מחלות.
3. היא הצטרפה _____ טיול ברגע האחרון.
4. המוזיקה משפיעה _____ מצב הרוח.
5. האיכות חשובה יותר _____ הכמות.
6. היא תרגמה _____ הסיפור מאנגלית _____ עברית.
7. אני שמח מאוד כי התקבלתי _____ לימודים באוניברסיטה.
8. הכנסתי _____ הספר _____תיק.
9. הם לא השתתפו _____ ישיבה שהייתה אתמול.
10. איחלתי _____ דניאל מזל טוב _____ יום ההולדת שלו.
11. הם ערכו _____ המחקר במשך שלוש שנים.
12. הם עוד לא התרגלו _____ מזג האוויר החם בישראל.
13. רחל הצליחה _____ בחינה מפני שהיא למדה.
14. היא סובלת _____ כאב ראש כרוני.
15. רחל דומה _____ אבא שלה.
16. החיים בכפר שונים _____ החיים בעיר.
17. אני מעריכה מאוד _____ העזרה שלך.
18. נרשמתי _____ אוניברסיטה.
19. נכשלת _____ בחינה מפני שלא למדת.
20. היא רוצה להודות _____ יעקב _____ העזרה שלו.
21. החיילים מבצעים _____ הפקודות.
22. הם לא השתמשו _____ מילון בזמן הבחינה.
23. כדאי _____ מעשנים להפסיק לעשן.
24. עוד לא התרגלתי _____ מכונית החדשה שלי.
25. התאהבתי _____ בחורה החדשה שהצטרפה _____ כיתה.
26. החיילים משרתים _____ צבא.
27. התלמידים מעריכים _____ המורה שלהם.

הַ... כּוֹאֵב לִי • כּוֹאֵב לִי הַ...

כְּאֵב, כְּאֵבִים = שם עצם כּוֹאֵב = פועל (לִכְאוֹב = שם הפועל)

הַ

- ראש, גרון, גוף, גב, לב — זכר **כּוֹאֵב**
- בטן, רגל, יד, עין, שן, אוזן — נקבה **כּוֹאֶבֶת**
- שרירים — רבים **כּוֹאֲבִים**
- רגליים, ידיים, עיניים, שיניים, אוזניים — רבות **כּוֹאֲבוֹת**

ל...: לי, לך, לָך, לו, לה, לנו, לכם, לכן, להם, להן

כתבו לפי הדוגמאות:

יש לי כאב ראש ← הראש כואב לי. / כואב לי הראש.

אין לה כאב גרון ← הגרון לא כואב לה. / לא כואב לה הגרון.

1. יש לה כאב אוזניים. _____
2. יש לָך כאב בטן? _____
3. אין לו כאב שיניים. _____
4. יש לי כאב גרון. _____
5. יש להם כאב גב. _____
6. לדניאל יש כאב עיניים. _____
7. אין לו כאב לב. _____
8. אין לה כאב בטן. _____

למה כואב לה כל הגוף?

מיכאלה: שלום ד"ר גולן, אני חולה!

ד"ר גולן: מה כואב לך?

מיכאלה: הראש כואב לי...

ד"ר גולן: כואב לך הגרון?

מיכאלה: לא, אבל הגב כואב לי...

ד"ר גולן: יש לך חום? מדדת חום?

מיכאלה: כן, מדדתי. אין לי חום, אבל כל הגוף כואב לי. הידיים כואבות לי,
הרגליים כואבות לי, השרירים כואבים לי...

ד"ר גולן: מתי התחילו הכאבים?

מיכאלה: אתמול בערב אחרי שבעלי חזר מהעבודה.
הוא בא הביתה עם כרטיסים לפריז...

ד"ר גולן: אני לא מבין...

מיכאלה: אתמול היה לי יום הולדת, והמתנה של בעלי - זוג כרטיסים לפריז.

ד"ר גולן: אני עדיין לא מבין... את לא אוהבת את פריז?

מיכאלה: אני פוחדת לטוס...

ד"ר גולן: עכשיו אני מבין... זאת לא בעיה. הִנֵּה לך מִרְשָׁם.
קחי חצי כדור הרגעה לפני שאת עולה למטוס, ובילוי נעים!

א. ענו על השאלות:

1. מה כואב למיכאלה? _____
_____
2. מה לא כואב לה? _____
3. מדוע מיכאלה חולה? _____
4. מה הרופא נתן לה? _____
5. מה איחל הרופא למיכאלה? _____

ב. כתבו שיחה עם רופא המשפחה.

השתמשו במילים הבאות: *נזלת, מגרון, משתעל, מתעטש, כואב לי ה... תהיה בריא!*

ג. השלימו את המשפטים:

1. כאשר אנחנו אוכלים הרבה, כואבת _____
2. הוא שומע מוזיקה שקטה, לכן האוזניים לא _____
3. כאשר היא קוראת הרבה שעות, כואבות _____
4. כאשר הוא חולה בשפעת, כל הגוף _____
5. כואב לנו הגרון כאשר _____
6. אתמול היא שיחקה טניס, לכן היום היד _____
7. המורה עומדת בכיתה כל הזמן, לכן הרגליים _____
8. הם נוהגים במכונית הרבה שעות, לכן הגב _____
9. הוא צריך ללכת לרופא שיניים כי _____
10. מה כואב לה כאשר היא עובדת הרבה מול המחשב? _____

_____

בזמן עבר: כואב ← כָּאַב כואבת ← כָּאֲבָה כואבים/כואבות ← כָּאֲבוּ

ד. כתבו את הפועל בזמן עבר:

21

אתמול _____ רע. (להרגיש)

_____ לי הראש, הבטן _____ לי, (לכאוב)

הרגליים _____ לי, _____ לי הגב, (לכאוב)

גם הגרון _____ לי. כל הגוף _____ לי. (לכאוב)

_____ את החום. היה לי חום נמוך. (למדוד)

_____ תור ו_____ לרופא. (לקבוע, ללכת)

הרופא _____ אותי: "איך אתה מרגיש, מה כואב לך?" (לשאול)

_____ לו. הוא _____ לי את הגרון (לספה, לבדוק)

ו_____ לי שהגרון קצת אדום, אבל זה לא נורא... (לומר)

הוא _____ לי לשכב במיטה ולשתות הרבה, (לומר)

והוא _____ לי מִרְשָׁם לתרופות ואישור מחלה. (לתת)

זמן עבר - בניין פעל, ל"ה

השורש: □.□.ה

הוא	□ָ□ָ ה
היא	□ָ□ְ תָה
הם/ן	□ָ□ ו
אני	□ָ□ְ י תִי
אתה	□ָ□ְ י תָ
את	□ָ□ְ י תְ
אנחנו	□ָ□ְ י נו
אתם	□ָ□ְ י תֶם
אתן	□ָ□ְ י תֶן

השלימו את הטבלה:

שם הפועל	זמן עבר							
	הוא	היא	הם/ן	אני	אתה	את	אנחנו	אתם/ן
לקנות	קָנָה	קָנְתָה	קָנו	קָניתִי	קָניתָ	קָניתְ	קָנינו	קְנִיתֶם/ן
		רצתה						
			ראו					
				שתיתי				
					פנית			
						בנית		
							שחינו	
							היינו	הֱייתם/ן
לַעֲשות								עֲשיתם/ן
לעלות	עלה							
לענות		ענתה						

קניות

אורן: רותי, איפה היית אתמול? עִירִית ואני חיפשנו אותך. רצינו לספר לך...

רותי: הייתי בקניון, רציתי לקנות בגדים.

אורן: מה קנית בקניון?

רותי: לא קניתי בקניון שום דבר. ראיתי מכנסיים וחולצה יפים, אפילו מדדתי אותם, אבל המחירים היו יקרים מְדַי...

אורן: אז מה עשית?

רותי: נסעתי לשוק "בְּצַלְאֵל" בתל-אביב.

אורן: רצית לקנות בגדים בשוק? אני חושב שקשה לקנות בגדים בשוק מפני שצריך לשלם במזומן, ואי אפשר לקנות בתשלומים... ועירית אומרת שבדרך כלל אי אפשר למדוד, ולא תמיד אפשר למצוא את המידה המתאימה...

רותי: דווקא מצאתי חנות בשוק שאפשר היה למדוד בה. קניתי בשוק חולצה ירוקה ומכנסיים כחולים. החולצה יפה ומתאימה למכנסיים.
החולצה והמכנסיים מתאימים לי מאוד... אורן, מה רציתם לספר לי?

אורן: רצינו לספר לך שאתמול ערכנו קניות. עירית קנתה שתי חולצות ושמלה, ואני קניתי מכנסיים וחולצה. קנינו את הבגדים במחירים זולים מאוד ושילמנו בכרטיס אשראי ובשלושה תשלומים ללא ריבית...

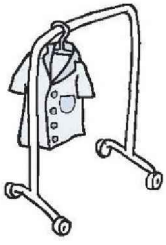

רותי: איפה קניתם?

אורן: בחנות הבגדים היפה והגדולה ברחוב הרצל, על-יד הבית שלך...
יש שם עכשיו מבצעים מצוינים והנחות גדולות!

22

א. השלימו את הפעלים לפי השיחה:

אורן ועירית _____ (לחפש) את רותי אתמול. הם _____ (לרצות) לספר לה, שבחנות הבגדים ברחוב הרצל יש הנחות ומבצעים.
רותי הייתה אתמול בקניון. היא _____ (לרצות) לקנות שם בגדים. היא _____ (לראות) מכנסיים וחולצה יפים, ואפילו _____ (למדוד) אותם. המחירים היו יקרים מדי, לכן היא _____ (לנסוע) לשוק "בצלאל". רותי _____ (לקנות) בגדים בשוק.
אורן ועירית _____ (לערוך) קניות אתמול. הם _____ (לקנות) בגדים בחנות.
הוא _____ (לקנות) מכנסיים וחולצה, ועירית _____ (לקנות) שתי חולצות ושמלה.
אורן ועירית _____(לשלם) בכרטיס אשראי ובשלושה תשלומים ללא ריבית.

ב. אתם צריכים לקנות נעליים. כתבו שיחה עם המוכר בחנות הנעליים.

ה + שם עצם + שם תואר + מדי

הכובע יקר מדי

ה + שם עצם + יותר מדי + שם תואר

החולצה יותר מדי יקרה

א. השלימו את הטבלה:

טַעַם, טְעָמִים (טְעִים, טְעִימָה, טְעִימִים, טְעִימוֹת)			
יחיד	יחידה	רבים	רבות
מָתוֹק	מְתוּקָה		
מָלוּחַ		מְלוּחִים	
חָמוּץ			חֲמוּצוֹת
חָרִיף	חֲרִיפָה		
מַר		מָרִים	

ב. השלימו את המשפטים במילים הבאות:

חם, מלוח, חמוצים, קרים, קשה, קלה, קטן, מתוק, גדים, יקרה, רחבות, חריפים, רחבה

1. אני לא יכול לאכול את התפוחים כי הם _____ מדי.
2. בקיץ קשה לטייל באילת מפני שמזג האוויר _____ מדי.
3. בדרך כלל אנשים לא מתרחצים בחורף בים מפני שהמים _____ מדי.
4. הבשר היה _____ מדי, לכן היא לא אכלה אותו.
5. העבודה הזאת לא מתאימה לה מפני שהיא _____ מדי.
6. הדירה שראינו הייתה יותר מדי _____ בשבילנו, לכן לא קנינו אותה.
7. המכנסיים לא מתאימים לך כי הם _____ מדי.
8. אף אחד לא אכל את הדגים שבישלתי כי הדגים היו יותר מדי_____.
9. היא לא שתתה את התה כי התה היה מדי.
10. המטבח בדירה שראינו היה _____ מדי.
11. כל התלמידים הצליחו בבחינה כי היא הייתה _____ מדי.
12. הנעליים היו _____ מדי, לכן היא לא קנתה אותן.
13. את צריכה למדוד את השמלה כדי לדעת אם היא לא _____ מדי.

עַל טַעַם וָרֵיחַ - אֵין לְהִתְוַוכֵּחַ!

אִשְׁתִּי

אשתי - אישה מיוחדת בְּמִינָה. אני אוהב אותה.
אני אף פעם לא רב אִתה ולא מתווכח אִתה.
כל מה שהיא מבקשת ממני - אני עושה.
אתמול היא רצתה לנסוע לקניון כדי לקנות לה חולצה חדשה.
אמרתי לה: "רחל, את יכולה לקחת את המכונית ולנסוע... אני מעדיף להישאר בבית".
ענתה לי אשתי: "אתה יודע שאני אוהבת שאתה בא אִתי..."
נסענו.
הגענו לקניון. התחלנו להסתובב. **ראינו** הרבה חולצות יפות.
אני - יכולתי לקנות עשר חולצות...
אבל אשתי - זאת אשתי!
היא לא **קנתה** אף חולצה. היא **רצתה** להמשיך לחפש...
הרגשתי, כמו תמיד, שאני מתחיל להשתגע...
אמרתי לה: "רחל, את יכולה להמשיך להסתובב ולחפש...
אני רוצה לשבת על הספסל בחוץ, אני עייף ואני רוצה לנוח..."
אשתי, כמו תמיד, הסכימה.
ישבתי בחוץ כמה דקות...
ואז **עשיתי** מה שאני עושה תמיד! הלכתי לבית הקולנוע.

22

היו שני סרטים חדשים **שרציתי** לראות: סרט מלחמה וקומדיה. החלטתי לראות קומדיה.
קניתי כרטיס קולנוע. **קניתי** פופקורן וסודה ונכנסתי לבית הקולנוע.
ראיתי קומדיה מצחיקה מאוד. אכלתי פופקורן, **שתיתי** סודה וצחקתי כל הסרט.
הסרט נגמר. שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב יצאתי מהקולנוע וחזרתי לשבת על הספסל.
ואז הגיעה אשתי...
"איפה **היית**?" היא שאלה. "חיפשתי אותך!" היא אמרה.
"אהה... הלכתי לשירותים..." **עניתי**.
"נו? **קנית** חולצה?" שאלתי.
"לא, אבל **ראיתי** שמלה יפה", היא **ענתה**.
"את רוצה לקנות את השמלה?" שאלתי.
כן, היא **ענתה**.
"את בְּטוּחָה?" שאלתי שוּב.
"כן, אני בטוחה! מדדתי את השמלה, היא יפה ומתאימה לי!"
קנינו את השמלה.

היא הייתה מְרוּצָה, ואני הייתי מְרוּצָה יותר...
בדרך הביתה במכונית לָחֲשָׁה אשתי: "אין לי נעליים מתאימות לשמלה...
מתי אנחנו יכולים לנסוע כדי לקנות לי נעליים?"
"מחר!" צעקתי בשִׂמְחָה, וכמעט עשיתי תאונה.
אשתי - אישה מיוחדת במינה...
אני מאוד אוהב אותה!

אֵשֶׁת חַיִל - מִי יִמְצָא? (משלי לא, י)

א. ענו על השאלות:

1. מה הוא אף פעם לא עושה? _____
2. למה הוא הרגיש שהוא מתחיל להשתגע? _____
3. מה הוא עושה בדרך כלל כשהם בקניון? _____
4. אילו שני סרטים הוא רצה לראות? _____
5. מדוע היא הייתה מרוצָה? _____
6. מדוע הוא היה מרוצָה יותר? _____
7. מדוע הוא צעק בשמחה "מחר" וכמעט עשה תאונה? _____

_____

ב. כתבו את הפעלים בזמן הנכון ובצורה הנכונה:

הוא אף פעם לא _____(לריב) אִתה ולא _____ (להתווכח) אִתה.
היא _____ (לרצות) לנסוע לקניון כדי לקנות חולצה.
אחרי שהם הגיעו לקניון, הם _____ (להתחיל) להסתובב ולחפש חולצה.
הם _____ (לראות) הרבה חולצות יפות, אבל היא לא _____ (לקנות) אף חולצה.
הוא _____ (להרגיש) שהוא מתחיל להשתגע. הוא _____ (לשבת) על הספסל
כמה דקות, ואז הוא _____ (לעשות) מה שהוא עושה תמיד. היו שני סרטים
שהוא _____ (לרצות) לראות. הוא _____ (לקנות) כרטיס קולנוע, פופקורן
וסודה. הוא _____(לראות) קומדיה מצחיקה, והוא _____ (לצחוק) כל הסרט.
כשהוא ראה את הסרט, הוא _____ (לאכול) פופקורן ו_____ (לשתות) סודה.
אחרי שהסרט נגמר, הוא _____ (לחזור) לשבת על הספסל.
כשהיא שאלה איפה הוא היה, הוא _____ (לענות) שהוא היה בשירותים.
בסוף הם _____ (לקנות) את השמלה.
בדרך הביתה הוא כמעט _____(לעשות) תאונה כאשר הוא _____ (לצעוק)
בשמחה "מחר!"

לעלות ל...

א. קראו והשלימו את השיחה:

המורה בכיתה שואל את התלמידים:

המורה: בוריס, אתה עולה חדש?

בוריס: כן, אני עולה חדש.

המורה: מאין _____ לישראל?

בוריס: **עליתי** לישראל מרוסיה.

המורה: **עלית** לְאֶרֶץ לְבַדְךָ?

בוריס: לא, אשתי ואני **עלינו** לארץ.

המורה: מתי **עליתם** לארץ?

בוריס: _____ לישראל לפני חודש וחצי.

המורה: ריטה, מאין **עלית** לישראל?

ריטה: _____ לישראל מארגנטינה.

המורה: מתי _____ לישראל?

ריטה: **עליתי** לארץ לפני חודשיים.

המורה: **עלית** לארץ לְבַדֵךְ?

ריטה: כן, _____ לארץ לבדי, אבל המשפחה שלי רוצה _____ לישראל.

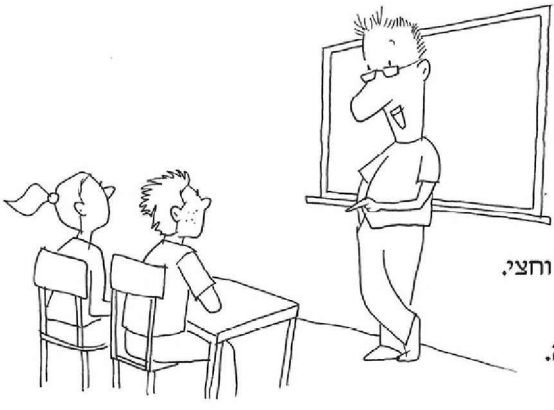

22

ב. השלימו את המשפטים:

1. בוריס עלה לארץ מרוסיה. הוא לא _____ לבדו, הוא עלה עם אשתו.
   הם _____ לישראל לפני חודש וחצי.
2. ריטה _____ לבדה מארגנטינה לפני חודשיים.
   המשפחה של ריטה רוצה _____ לישראל.
3. אני _____ ___ ארץ מ_____ לפני _____.

כתבו את הפועל בזמן עבר:

1. שְׁלֹמֹה המלך _____ את בית המקדש הראשון. (לבנות)
2. יוסי, _____ כבר קפה? - כן, _____. (לשתות)
3. _____ לשתות קפה, אבל הקפה נגמר, לכן שתיתי תה. (לרצות)
4. יוסי, למה _____ ימינה במקום לפנות שמאלה? (לפנות)
5. _____ לצאת לבלות, אבל היינו עייפים, ולכן נשארנו בבית. (לרצות)
6. יוסי ורחל, מה _____ אתמול? - לא _____ שום דבר. (לעשות)
7. דני, איפה _____ את המחשב? - _____ אותו בקניון. (לקנות)
8. (אני) אתמול _____ בברכת השחייה. (לשחות)
9. ראיתן אתמול את הסרט בטלוויזיה? - כן, _____ אותו. (לראות)
10. העולים הראשונים שֶׁעלו לארץ (הַחֲלוּצִים) _____ את הקיבוצים. (לבנות)
11. דני, באיזו תחנה _____ לאוטובוס? - _____ בתחנה המרכזית. (לעלות)
12. אתמול במסיבה הוא _____ בירה, והיא _____ יין אדום. (לשתות)
13. הוא שאל אותי, ואני _____ לו. (לענות)
14. בשבת שעברה חנה _____ לטייל בצפון, ויוסי _____ לטייל בדרום. (לרצות)
15. כשרציתי להגיע למרכז העיר, _____ שמאלה ברחוב צה"ל. (לפנות)
16. חנה, מה _____ בשוק? - _____ ירקות ופֵירות. (לקנות)
17. הם _____ למנהל וביקשו ממנו יום חופש. (לפנות)
18. _____ לאוטובוס בתחנה המרכזית וירדנו מהאוטובוס ברחוב הרצל. (לעלות)
19. התלמידים _____ על כל השאלות בבחינה. (לענות)
20. הם נסעו לכינרת ו _____ בה. (לשחות)
21. מתי (אתם) _____ את הבית שלכם? (לבנות)
    - _____ את הבית שלנו לפני שנתיים.

כתבו שאלות:

1. _____? הוא שתה יין אדום.
2. (את)_____? ראיתי את הסרט בקולנוע "חן".
3. (אתם)_____? קנינו את הבשר בשוק.
4. _____? היא שתתה מים קרים.
5. _____? הם פנו לרחוב ויצמן.
6. (אתה)_____? שתיתי מיץ תפוזים.
7. _____? היא פנתה שמאלה ברחוב ויצמן.
8. _____? היא ענתה למורה על השאלה.
9. _____? הן עלו לארץ מברזיל.
10. _____? היא ראתה את רחל בקניון.
11. _____? הם בנו מפעל בצפון.
12. (אתה)_____? רציתי להזמין את רותי לקפה ועוגה.
13. _____? הוא בנה אתר באינטרנט.
14. (את)_____? רציתי לקנות חולצה לבנה.
15. _____? הם ראו סרט מצחיק (קומדיה).
16. _____? הם ענו על השאלות.
17. (אתן)_____? עלינו לארץ לפני חודשיים.
18. _____? הם רצו לאכול גלידה.
19. _____? דניאל רצה לבנות בית על-יד הים.
20. (אתה)_____? עליתי לישראל כי אני ציוני.

השורשים והגזרות

השלמים - שורש שלם = כאשר 3 האותיות של השורש קיימות (בכתיבה ובהגייה) בכל צורה וזמן.

למשל: **כ.ת.ב** ← לכתוב, מכתב, כתבתי, כותבים, כתוב, כתובת

כאשר יש אות גרונית (א, ה, ח, ע, ר) בשורש, יש **שינוי פונטי**.

למשל: **לַעֲבוד, לַחֲשוב** ← (ולא לְעָבוד, לְחָשוב כמו ← לִכְתוב)

שואֲלים, אוהֲבים ← (ולא שואְלים, אוהְבים כמו ← כותְבים)

להֵירָדם ← (ולא להִירדם כמו ← להִיפנס)

הגזרות - גזרה = כאשר אחת (לפעמים שתיים) מאותיות השורש:

1. **נעלמת** (לא אומרים ושומעים, ולא כותבים וקוראים).
   למשל: השורש י.ר.ד ← לָרֶדֶת, יָרַדתי, רֵד!
   (שימו לב! האות יו"ד חסרה בשם הפועל ובציווי)
2. **נאלמת** (כותבים, אבל לא קוראים ולא אומרים).
   למשל: השורש ק.ר.א ← לִקְרוֹא, קוֹרֵאת, קָרָא -
   לא שומעים ולא אומרים את האות אָלֶ"ף, אבל כותבים אותה!
   אבל קראָה, קוראִים - שומעים אָלֶ"ף ואומרים אָלֶ"ף.

מרובעים - שורש שיש בו 4 אותיות. למשל: התפרסם, מפורסם (פ.ר.ס.מ)

	1	2	3
השורש של המילה **פועל**: ←	פ	ע	ל
	כ	ת	ב
השמות של אותיות השורש: ←	כ = *פ' הפועל*	ת = *ע' הפועל*	ב = *ל' הפועל*

דוגמאות של גזרות				
צורות הפועל	השורש	איפה הבעיה	האות	הגזרה
לגוה, גה, גרנו	ג.ו.ר	ע' הפועל ←	ו ←	ע"ו
לשיה, שה, שרתי, שיר	ש.י.ר	ע' הפועל ←	י ←	ע"י
לדעת, ידעתי, מֵידָע	י.ד.ע	פ' הפועל ←	י ←	פ"י
לאכול, אֶכֹל (בעתיד אתה תֹאכַל)	א.כ.ל	פ' הפועל ←	א ←	פ"א
לנסוע, נסע, סע! (בעתיד אני אֶסַע)	נ.ס.ע	פ' הפועל ←	נ ←	פ"נ
לקרוא, קוראת, קראתי	ק.ר.א	ל' הפועל ←	א ←	ל"א
לקנות, קונה, קנה, קניתי	ק.נ.ה	ל' הפועל ←	ה ←	ל"ה

השלימו את הטבלה:

	השורש	הגזרה
לראות, ראה, ראיתי		
לשבת, ישב, שב!		
לקום, קם, קמנו		
לנוח, מנוחה, נחתי		
לשׂים, שׂמים, שׂמתי		
למצוא, מצאתי, מוצאת		
אמה, אמרתי, לומר		
לרצות, רצה, רצתה		
יורד, לרדת, ירדתי		
מחכה, לחכות, מחכים		

22

שימו לב!

בבניין התפעל כאשר פ' הפועל היא ס, שׂ, צ, ז (העיצורים השורקים):

ס.כ.ל ת' הבניין ופ' הפועל ס' מחליפות מקום ← הסתכל

ש.מ.ש ת' הבניין ופ' הפועל שׂ' מחליפות מקום ← השתמש

צ.ע.ר 1. ת' הבניין ← ט' 2. ט' ו-פ' הפועל צ' מחליפות מקום ← הצטער

ז.ק.נ 1. ת' הבניין ← ד' 2. ד' ו-פ' הפועל ז' מחליפות מקום ← הזדקן

פעלים נוספים: הסתדר, השתדל, השתתף, הצטרף

היה ל...

השורשים של עם ישראל

לעם היהודי יש שלושה אבות: אברהם, יצחק ויעקב;
וארבע אִמָּהוֹת: שרה, רבקה, רחל ולאה.
לאברהם היו שתי נשים. האחת - שמה היה שרה.
לאברהם ולשרה נולד בן. היה להם רק בן אחד.
שמו היה יצחק.
לאברהם הייתה עוד אישה - שמה היה הָגָר.
לאברהם ולהָגָר היה בן אחד, שמו היה יִשְׁמַעֵאל.
יצחק, הבן של אברהם ושרה, התחתן עם רבקה.
ליצחק ולרבקה היו שני בנים - תאומים.
הבכור היה עֵשָׂו, והבן השני היה יעקב.
ליעקב היו ארבע נשים (לֵאָה, רָחֵל, בִּלְהָה, זִלְפָּה).
ליעקב הייתה אהבה גדולה. הייתה לו אהבה גדולה לרחל.
ליעקב ולרחל היו שני בנים: יוסף ובנימין.
ליעקב וללאה היו שישה בנים. הייתה להם גם בת אחת, שמה היה דינה.
ליעקב היו 12 בנים.* ליעקב היה שם נוֹסָף - ישראל.

עם ישראל

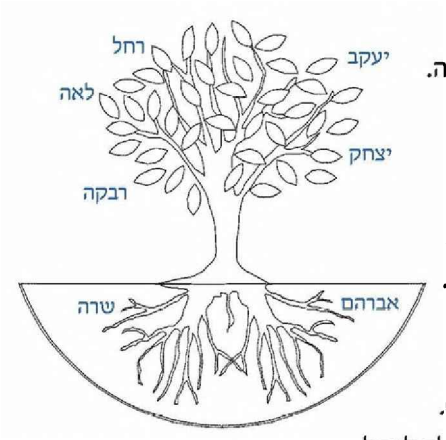

העם היהודי: אברהם ← יצחק ← יעקב ← 12 בנים ← 12 שבטים ← עם ישראל

ענו על השאלות:

1. למי היו תאומים? _____
2. כמה בנים היו ליעקב? _____
3. מי היו הבנים של רחל? _____
4. כמה נכדים היו ליצחק ולרבקה? _____
5. למי הייתה בת? _____
6. מה הייתה ליעקב? _____
7. מה היה השם הנוסף של יעקב? _____

* *רְאוּבֵן, שִׁמְעוֹן, לֵוִי, יְהוּדָה, יִשָּׂשְׂכָר, זְבוּלוּן, דָּן, גָּד, נַפְתָּלִי, אָשֵׁר, יוֹסֵף, בִּנְיָמִין*

זמן הווה

יש/אין

לי	
לְךָ	חבר
לָך	
לו	חברה
לה	
לנו	חברים
לכם	
לכן	חברות
להם	
להן	

זמן עבר

לי		
לְךָ	(לא) היה	חבר
לָך		
לו	(לא) הייתה	חברה
לה		
לנו	(לא) היו	חברים
לכם		
לכן	(לא) היו	חברות
להם		
להן		

22

כתבו מה יש/אין לכם היום ומה היה/לא היה לכם לפני חמש שנים.

כתבו את המשפטים בזמן עבר:

דוגמאות:

יש לי מצב רוח טוב. היה לי מצב רוח טוב.

אין לי חשק ללמוד. לא היה לי חשק ללמוד.

יש לנו הרבה סידורים. היו לנו הרבה סידורים.

1-10

1. אין לי זמן ללכת לדואר. _____
2. יש להם בחינה חשובה. _____
3. רותי, יש לך מכונית? _____
4. יש להם הרבה סידורים. _____
5. לדניאל אין מכונית חדשה. _____
6. אין לו בעיות. _____
7. אין לה השכלה גבוהה. _____
8. אין לי כסף לקנות מכונית. _____
9. יש להם הרבה ספרים. _____
10. לרותי יש דירה קטנה. _____
11. יש לכם הרבה חברים. _____
12. אין לה חשק ללמוד היום. _____
13. אין לנו כוח לטייל ברגל. _____
14. יש להן סבלנות. _____
15. ליוסי יש עבודה קבועה. _____
16. יש לנו תקווה. _____
17. דן, יש לך כרטיס לקונצרט? _____
18. לרחל יש כתובת קבועה. _____
19. ליוסי יש סיפורים מעניינים. _____
20. אין לכם דירה גדולה. _____
21. יש לה מצב רוח טוב. _____
22. אין לך ניסיון בעבודה הזאת. _____

סבתא מספרת

א. קראו את הקטע וכתבו: *היה, הייתה, היו*

היום אני סבתא. יש לי שני נכדים חמודים, ואני מסתכלת על החיים של הבן שלי.
יש לו אישה יפה ושני בנים מקסימים. לכל ילד יש חדר מִשֶּׁלוֹ, מחשב מִשֶּׁלוֹ וטלוויזיה מִשֶּׁלוֹ.
יש להם דירה גדולה, רהיטים יפים ושתי מכוניות. הבן שלי ואשתו עובדים קשה וחוזרים
מאוחר הביתה. לבן שלי ולאשתו יש הכול - אבל זמן כדי להיות עם הילדים אין להם...
אני חושבת על החיים של היום ונִזְכֶּרֶת* בימים שהייתי ילדה...
נולדתי חמש שנים אחרי קום המדינה.** ההורים שלי היו עולים חדשים.
כשנולדתי המצב הכלכלי בארץ היה קשה מאוד. להורים שלי לא _____ הרבה כסף.
גרנו בדירה קטנה וצנועה. לא _____ לנו רהיטים יקרים.
_____ לנו מיטות פשוטות.
_____ לנו ארון בגדים אחד, _____ לנו כמה כיסאות, ו _____ לנו שולחן אחד.
לא _____ לנו מקרר, לא _____ לנו מכונת כביסה, לא _____ לנו טלוויזיה,
ולא _____ לנו מכונית.
כשהייתי ילדה קטנה לא _____ לי חדר מִשֶּׁלִי. ישנתי בחדר אחד עם האחיות שלי.
לא _____ לי מחשב, לא _____ לי הרבה ספרים, ולא _____ לי הרבה צעצועים.
_____ לי רק בובה אחת.
לא _____ לי הרבה בגדים. נעליים קנו לי פעם בשנה לקראת ראש השנה, ובגדים
חדשים קנו לי לחג הפסח.
כשהייתי ילדה קטנה, לא _____ לנו הרבה דברים חוֹמְרִיִּים, אבל _____ אווירה
של "ביחד" בבית, ו _____ הרבה חום ואהבה במשפחה.
כשהייתי ילדה קטנה, להורים שלי תמיד _____ זמן בשבילי...

ב. ענו על השאלות:

1. בְּמָה הסבתא נזכרת? _____
2. מהם היתרונות והחסרונות של החיים היום? _____

_____
_____
_____

* *נִזְכָּר, נִזְכֶּרֶת, נִזְכָּרִים, נִזְכָּרוֹת, לְהִיזָּכֵר בְּ...*
** *ה' באייר תש"ח, 14 במאי 1948*

תרגיל - כתבו לפי הדוגמה:

הצעתי פיצה כי לא היה לי חשק להכין ארוחת ערב.

1. היא עבדה קשה, ולא _____ _____ זמן ללכת לשוק.
2. ____רינה _____ שלשום ריאיון עבודה.
3. לא שיחקתי כדורגל אתמול מפני ש _____ _____ הרבה שיעורי-בית.
4. דן לא בא לכיתה אתמול כי _____ _____ חום.
5. רינה, עם מי _____ _____ פגישה אתמול?
6. לא הלכנו למסיבה כי לא _____ _____ חשק.
7. שלשום _____ _____ בחינה, ולכן למדנו בסוף השבוע.
8. הוא היה עצבני, ולא _____ _____ סבלנות.
9. כשהוא היה ילד, _____ _____ הרבה חברים.
10. חשבתי על עוד רעיונות, אבל לא _____ _____ רעיונות חדשים.
11. ____ראש הממשלה _____ אתמול שתי פגישות חשובות מאוד.
12. הם היו עייפים, ולא _____ _____ כוח לצאת לבלות.
13. בוריס, _____ _____ מכונית ברוסיה?
14. הם הלכו לאכול במסעדה מפני שלא _____ _____ אוכל מבושל בבית.
15. כשהתחלתי לעבוד לא _____ _____ ניסיון. היום יש לי ניסיון רב בעבודה.
16. לא _____ _____ חשק לקום מוקדם, אבל קמתי כי לא _____ _____ ברירה.